

D6.3 Dissemination, Cross-network Collaboration, Exploitation and Final Networking Report

WP Science-Practice Dialogue:
Dissemination, Cross-network Collaboration and Exploitation (WP6)

PROJECT DETAILS	Project acronym TeRRIFICA	Project title Territorial Responsible Research and Innovation fostering Innovative Climate Action
	Call 2020-Swafs-2018-1	Grant Agreement nº 824489
	Starting date 01/01/2019	Project coordinator Wissenschaftsladen Bonn
	Duration of project 42 months (3.5 years)	

DELIVERABLE DETAILS	Work package ID WP6	Expected date 31/12/2022
	Work package title Science-Practice Dialogue: Dissemination, Cross-network Collaboration and Exploitation	Deliverable ID and title D6.3 Dissemination, Cross-network Collaboration, Exploitation and Final Networking Report
	Work package leader ACUP	Deliverable description This report will give a summary on the communication along the various facets and complex topics of climate change, climate action and climate change adaptation among stakeholders and the general public as performed in TeRRIFICA. Next to the stakeholder mapping of WP 1, report summarises the extension of stakeholder identification, relevant for the project in all different areas of research, science communication, environment, political initiatives, forums, and strategy groups. Approaches to implement, explore, and validate the outcomes and results undertaken already during the project as well as undertaken to secure the project's sustainability even beyond its end will be described."
	Nature ☒ R Report / ☐ O – Other	Author Carina Garcia Mesegué
	Submission date DD/MM/YYYY	Review --
		Dissemination level ☒ P – Public ☐ CO – Confidential, only for members of the consortium (including the Commission Services)

TABLE OF CONTENTS

Contenido

Deliverable 6.3	3
1. Introduction.....	4
2. Summary of communications.....	6
2.1. Website	6
2.2. Social Media	7
2.3. Flickr	9
2.4. Newsletter	9
2.5. Brochures	10
2.6. Press Releases and Press Clipping	11
2.7. Videos	12
3. Implementation, exploitation and validation of outcomes and results during the project	13
3.1. Participation in dissemination activities.....	13
3.2. Publication of academic articles.....	24
3.3. National/regional dissemination events	24
3.4. Final Conference.....	25
4. Summary of the extension of stakeholder identification (WP4) and Cross-network collaboration	27
4.1. Summary of D4.2. Stakeholder Mapping Report.....	27
4.2. Cross-network collaborations:	27
5. How to secure sustainability beyond TeRRIFICA	29
Annex 1.	30
Annex 2.	39
Annex 3.	241

Deliverable 6.3

Dissemination, Cross-network Collaboration, Exploitation and Final Networking Report

1. Introduction

As described in the project proposal, the Deliverable 6.3 will contain the following information:

“This report will give a summary on the communication along the various facets and complex topics of climate change, climate action and climate change adaptation among stakeholders and the general public as performed in TeRRIFICA. Next to the stakeholder mapping of WP 1, report summarises the extension of stakeholder identification, relevant for the project in all different areas of research, science communication, environment, political initiatives, forums, and strategy groups. Approaches to implement, explore, and validate the outcomes and results undertaken already during the project as well as undertaken to secure the project's sustainability even beyond its end will be described.”

Before entering the description of the actions taken by the project consortium and its parts (ACUP/GUNi, AESD, AMU, CPN, HSRW, SciCit, UoV, and Wila Bonn) in relation to the dissemination, cross-network collaboration, and exploitation, we will summarize the tasks and achievements that were assigned to Work Package 6 – Science-Practice Dialogue: Dissemination, Cross-network Collaboration and Exploitation. We will, later on, present the structure of this report and proceed to expose its results.

Task 6.1 The Science-Practice Dialogue Plan (SPDP)

Task submitted and reported in the first year of the project.

Task 6.2 Communication 2.0 Actions

ACUP/GUNi led this task with the collaboration of all project partners from the beginning of the project.

Subtask 6.2.1 TeRRIFICA website

As described on D6.1 The Science-Practice Dialogue Plan (SDPD), the TeRRIFICA website was the main and central channel for online communication. The TeRRIFICA URL address is www.terrifica.eu.

Subtask 6.2.3 Social Networks

TeRRIFICA had presence on Twitter, Facebook and LinkedIn. Together with the collaboration of all TeRRIFICA partners' channels, social media were used to increase engagement and visibility.

Subtask 6.2.2 TeRRIFICA's identity set up

Task submitted on M3 and reported in the 1st periodic report.

Subtask 6.2.4 Newsletter and mailing list

The newsletter design was set up by ACUP/GUNi. During the project, six (6) newsletters were sent to a final number of 334 subscribers. One more newsletter is programmed to be distributed after the end of the project. TeRRIFICA partners also sent information about the project through their own newsletters, with special mention to CPN Serbia, that sent specific TeRRIFICA newsletters directed to their stakeholders.

Task 6.3 Press office

ACUP/GUNi acted as contact point between journalists and the project, sending out press release linked to the TeRRIFICA activities and outputs carried about by all the partners. A total of ten (10) press releases were sent along the project. One press release is programmed to be distributed after the end of it.

Task 6.4 Two Brochures

The first brochure was published during the first reporting period. The second brochure was published online during the last year of the project and printed for the occasion of the Final Conference events.

Task 6.5 Dissemination, Cross-network collaboration, and Exploitation Activities

ACUP/GUNi coordinated the overview and follow-up of the participation of the partners in dissemination activities, presenting the project in conferences, workshops, and seminars. All partners were very active in presenting the project in dissemination events.

Subtask 6.5.1 Development of six National/Regional Dissemination Seminars

The leaders of the Pilot Regions presented the results of the project in their territories using diverse formats, from presentations, to webinars, or exhibitions. Due to its exceptional political situation, the region of Minsk did not complete this task.

Subtask 6.5.2 Development of a One-day European Symposium at the End of the Project

The event was organized in two separate days, in Belgrade and in Brussels. A full report of the Final Conference is available in Deliverable 6.2.

Subtask 6.5.3 Proactive Cross-network Communication with Climate Action Initiatives and Strategy panels, Regional/National Ministries, Other Projects and the European Commission

This subtask was achieved with the efforts of all partners who, in diverse ways, built connections with projects and stakeholders. This will be described later on in point 4 of this report, including a summary of the Stakeholder Mapping Report.

In the parts that follow, we will tackle three main topics extracted from the tasks and subtasks established in the project proposal. In part **2. Summary of communications** we will explore the production of dissemination materials by the project, with the lead of ACUP/GUNi, and by the consortium partners. It relates to Tasks 6.1 to 6.4 of the proposal. The information related to Task 6.5 is contained in parts 4 and 5 of this report. In part **3. Implementation, exploitation and validation of outcomes and results during the project**, we will dive into those activities organized by the consortium and partners to spread the message of TeRRIFICA, such as participation in conferences, or the organization of activities in the context of the different Pilot Regions. The report will finalize with part **4. Summary of the extension of stakeholder identification and Cross-network collaboration** and a point (5) on **How to secure sustainability beyond TeRRIFICA**. Starting in page 30, you can find Annexes 1, 2, and 3, which complement information about the dissemination activities and publications.

2. Summary of communications

This work package was led by partner ACUP/GUNi

ACUP/GUNi, as WP leaders of the WP6, managed the coordination and follow-up of the different tasks and activities foreseen in this WP, by contributing to Consortium meetings giving WP6 presentations, executing all the WP6 milestones and making sure that the communication and dissemination of TeRRIFICA was carried out during the development of the project.

ACUP/GUNi exchanged with the ethics advisor to ensure that the WP6 tasks, such as the website, the use of images, the dissemination of newsletters, etc., complied with the General Data Protection Regulation (GDPR).

The following sections describe the channels that were created with the purpose of disseminating this project. All the actions described followed the guidelines of the Science-Practice Dialogue Plan (SPDP) and the visual identity of the TeRRIFICA project. A part from the actions centralized by ACUP/GUNi, the consortium members participated in the communications through their own channels. Examples of their task will also be highlighted along this report.

2.1. Website

The TeRRIFICA website was the main and central channel for the online communications. The TeRRIFICA URL address is www.terrifica.eu and it was updated regularly with project news related to climate action and co-creation, events of the project and news from the TeRRIFICA pilot regions.

The website is structured as follows:

- **About:** Contains basic information about the project and the Consortium Members, as well as the Advisory Board.
- **News:** It's a blog with information about all activities and events that have been carried out along the project. It contains a total of one hundred and twenty-one (121) posts in English, including news from the TeRRIFICA Pilot Regions, general news from the projects, as well as other news on climate action and co-creation. Some of the blog posts have also been translated or directly published in the languages of the project partners, resulting in four (4) posts in Catalan, three (3) in French, eleven (11) in German, twenty-eight (28) in Polish, eight (8) in Russian, and one (1) in Serbian. The list of blog posts can be found in Annex 1.
- **Events:** Agenda of activities carried out during the project. It contains a total of 28 events promoted along the life of the project.
- **Resources:** This item on the menu contains various pages related to those outcomes produced along the project.
  - o **TeRRIFICA Crowdmapping Tool:** Information about the open source tool developed by TeRRIFICA to collect data, as well as information to access the Github repository. The tool is available in eight (8) different languages.
  - o **Videos:** Collection of videos produced by the different Consortium Members for the dissemination of the project and its results. A total of twenty-two (22) videos are featured in this part of the website.

- **Project Outcomes:** Collection of downloadable documents and deliverables developed along the project.
  - **Newsletters:** Form to sign up to receive the project's e-mail marketing campaigns. It also contains and archive of the newsletters published.
  - **Press Room:** Includes Press Releases and informative brochures about TeRRIFICA.
  - **Key definitions for the project**
- **Crowdmapping Tool:** This item on the menu leads the users to the online platform where they can participate by adding their own data to the map. It was added to the main website menu to facilitate the visitors the access to the tool.
  - **Summer Schools:** Contains information of all the national and international events dedicated to the promotion of TeRRIFICA in the different Pilot Regions and directed mainly to students.
  - **Pilot Regions:** Dedicated subpages with basic contextual information of each of the regions of the project. All blog posts and events related to the Pilot Regions are linked to the pages, where it is also possible to change the language into the one from that territory.

In the course of 2020, the TeRRIFICA website received a total of 6.808 visits (89,1% new visitors/10,9% returning visitors) and 18.240 pages were viewed.

In the course of 2022, the TeRRIFICA website received a total of 7.711 visits (86,9% new visitors/13,1% returning visitors) and 17.968 pages were viewed.

2.2. Social Media

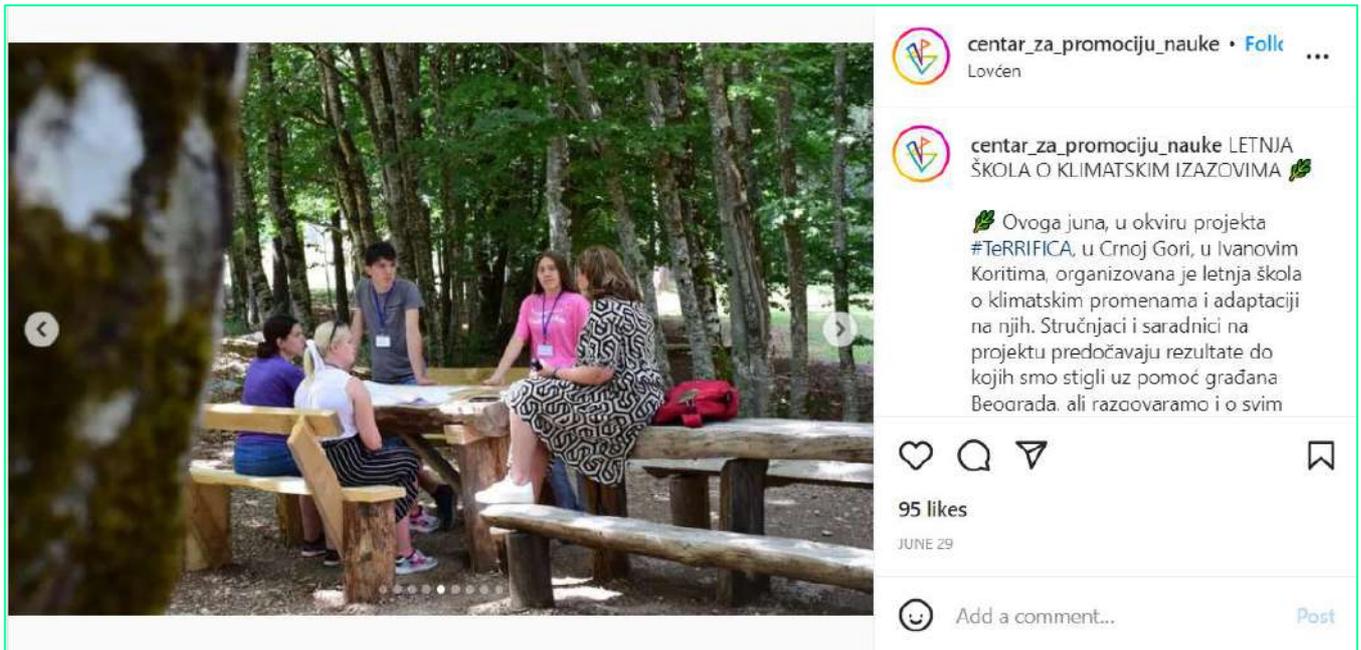
In terms of Social Media, TeRRIFICA had presence on Twitter, Facebook and LinkedIn, and dissemination was also encouraged through the Consortium Members social media channels. These are some of the numbers of followers achieved along the project life:

Social Media	Nº of followers Dec. 2019	Nº of followers Dec. 2020	Nº of followers Dec. 2022	% increase 2020-22
Twitter account www.twitter.com/TeRRIFICA	622	812	1232	+51,7%
Facebook (pages) www.facebook.com/TeRRIFICA.eu www.facebook.com/TerrificaBelarus	123 291	199 363	296 422	+27,7%
LinkedIn (group) www.linkedin.com/groups/1372454	52	86	165	+91,8%

Social media was used to disseminate the activities of the project, but also to connect to new publics and share information related to RRI and Climate Action, as well as the activities of other H2020 sister projects. On Twitter, the hashtags #ClimateAction #H2020 #SDGs #Agenda2030 #CoCreation #RRI were used to reach out to potential interested publics. As for LinkedIn, we created the group TeRRIFICA Community of Practice - Territorial RRI fostering

Innovative Climate Action. As a learning, in order to improve the reach of the publications, it would be better to establish a LinkedIn page.

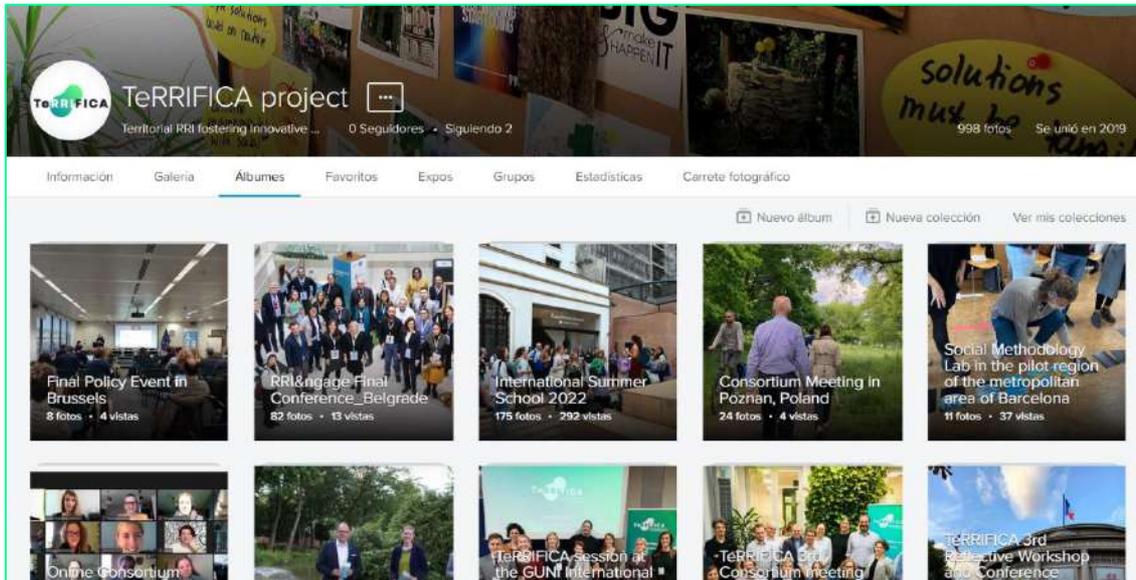
Some examples of the work that was carried out by the project partners are this [campaign on social media](#) launched by Sciences Citoyennes, including the publication of a [Communications Kit](#), with the objective of promoting the use of the Crowdmapping tool in the French region of Brittany, Normandy and Pays de la Loire. In Belarus, the partners from the Education for Sustainable Development Association created a TeRRIFICA Facebook page to reach out to the Russian-speaking communities. The profile TeRRIFICA Belarus had 422 followers at the end of the project.

Examples of the use of social media by the consortium partners to disseminate the TeRRIFICA project. At the top, an Instagram post by CPN Serbia. On the left, a Twitter post by the Global University Network for Innovation (ACUP/GUNi).

2.3. Flickr

To support the collection of pictures from the main TeRRIFICA events, a Flickr profile was created. It can be found in this link: <https://www.flickr.com/photos/145303990@N08/albums> At the end of the project, the Flickr account contains sixteen (16) albums and a total of nine hundred ninety two (992) pictures. The albums have been linked to newsletters and blog posts to allow the public to see more pictures of big events such as the 2022 International Summer School in Barcelona, or the TeRRIFICA Final Conference.

2.4. Newsletter

The TeRRIFICA newsletter was built as a channel to communicate our activities and outcomes directly with journalists, science communicators, media offices, participants, and other interested publics. Anyone on the Internet could subscribe to receive the newsletters through a simple form on the TeRRIFICA website. At the end of the project, six (6) newsletters had been disseminated.

- TeRRIFICA project newsletter #01 – Kick-off meeting of the TeRRIFICA project and more news on climate action and co-creation! ([link](#))
- TeRRIFICA project newsletter #2 – 2020, moving towards climate action and co-creation. Launch of the crowdmapping tool! ([link](#))
- TeRRIFICA project newsletter #3: RRI & Citizen Science for Climate Action ([link](#))
- TeRRIFICA project newsletter #4: Join our Final Conference! ([link](#))
- TeRRIFICA project newsletter #5: Join our Final Conference Online! (23 Nov) ([link](#))
- TeRRIFICA project newsletter #6: End of the project ([link](#))

After the finalization of the project, there is one last newsletter programmed to be sent which will contain information about the final deliverables, as well as quotes from the TeRRIFICA Consortium members about the sustainability of the work that has been carried out during the project.

At the end of the project, the TeRRIFICA newsletter had 334 subscribers, and it is spread at a regional level through the project partners and internationally through the GUNi network. In general, the content of the newsletters was always related to the latest news from the project, some highlighted results, or outcomes, as well as news from the six TeRRIFICA Pilot Regions.

The partners ACUP/GUNi and CPN Serbia also contributed notoriously to the distribution of TeRRIFICA information through their newsletters. The GUNi network, which by the end of 2022 had 290 members from 86 countries, also had a total of 5.184 newsletter subscribers. Their last newsletter featuring information about TeRRIFICA had an open rate of 25,17% (see image on the right). The project was also featured in newsletters by the Living Knowledge Network, Sciences Citoyennes, EkOtisak, and the European Climate Research Alliance.

The Center for the Promotion of Science (CPN Serbia) created a specific TeRRIFICA newsletter dedicated to their stakeholders in the Balkans. They published a total of six (6) newsletters in Serbian.

- 9/07/2021. RASHLADI GRAD - Klimatska akcija za bolje uslove zivota u nasem gradu
- 8/10/2021. Letnja Klimatska Akcija U Beogradu: Rashladi Grad!
- 28/12/2021. Beogradska Klimatska Razglednica
- 18/03/2022. Terrifica Novosti
- 1/08/2022. Regionalna Letnja Škola Terrifica Projekta U Crnoj Gori
- 19/09/2022. TeRRIFICA Septembarske Novosti

A compilation of CPN and EkOtisak project mailing campaigns can be [found in this link](#).

2.5. Brochures

Following the project proposal, it was established that two (2) brochures would be published along the project life: “An initial one with general information, ideas, goals and contacts about and from TeRRIFICA, and the later one for/from the final phase with results, highlighted cases, sustainability and future agenda, invitation to adopt and participate.” The aim of such informative leaflets was to have them distributed in in-person events and online.

Both brochures were produced and published. The first one was published during the first project year and was translated to Russian and Polish. The second brochure was published in October 2022 and was ready to be printed and distributed during the Final Conference events in Belgrade (November 2022) and Brussels (December 2022). The two documents can be found on the [TeRRIFICA website](#), where they can be downloaded, and have also been distributed online through social media and the newsletters.

- Brochure I: TeRRIFICA – Europe defies climate change ([download](#))
- Brochure II: Roadmap and Outcomes ([download](#))

Image of the first Brochure

Image of the second Brochure

The translated versions of the brochures into the consortium members' languages can be found on the [TeRRIFICA website](https://www.terrifica.eu).

2.6. Press Releases and Press Clipping

Another aspect of the communications strategy of TeRRIFICA were the Press Releases. In order to put the project forward with the media, as well as to produce clear and informative pieces, ACUP/GUNi was in charge of writing Press Releases and serving as liaison with journalists. Nonetheless, other partners also did actions to get in touch with the media such as the Regional press meeting on the launch of crowdmapping tool held by the partners at the University of Vechta on the 6th of February 2020, or the Press Conference "Talks with media", held by the Center for the Promotion of Science on the 2nd of March 2020.

All TeRRIFICA Press Releases can be found [on the website](https://www.terrifica.eu). The following is a relation of the documents published:

- PR01_Europe defies climate change Kick-off meeting of the European project TeRRIFICA ([link](#))
- PR02_1st TeRRIFICA Online Conference announcement ([link](#))
- PR03_2nd TeRRIFICA Reflective Workshop on KPIs at the 'Science meets Parliaments' in Belgrade ([link](#))
- PR04_Highlights of the 2nd TeRRIFICA Reflective Workshop on KPIs at the 'Science meets Parliaments' in Belgrade ([link](#))
- PR05_2nd TeRRIFICA Online Conference announcement ([link](#))
- PR06_Citizens Conventions, Taking Democracy Seriously – Highlights of the Conference and 3rd TeRRIFICA Reflective Workshop in Paris ([link](#))
- PR07_The TeRRIFICA Consortium meets in Barcelona moving towards innovative climate action through co-creation ([link](#))
- PR08_Launch of the TeRRIFICA Crowdmapping tool – Collaborative efforts to adapt and mitigate the effects of climate change ([link](#))
- PR09_Launch of the TeRRIFICA Policy Brief I_Citizen participation matters_Recommendations for fostering cocreation for climate change mitigation and adaptation ([link](#))
- PR10_Embedding RRI for smart and climate resilient European regions ([link](#))

After the end of the project, one more Press Release will be published highlighting the results and outcomes of the TeRRIFICA project.

As a result of the dissemination activities and Press Releases, a good number of impacts in the media were achieved, with a worth-mentioning effort made by consortium members from University of Vechta and the Center for the Promotion of Science in Belgrade. TeRRIFICA was also featured in The Project Repository Journal (Vol.5) in April 2020. Articles featuring TeRRIFICA were also published on the [SuperMorri blog](#) (December 2021), the [European Research Executive Agency](#) website (February 2022), and on the [SeeRRI booklet](#) (October 2021). A publication from the Education for Sustainable Development Project at UNU-IAS was launched in April 27th 2021, featuring [“The Belarusian Experience”](#). An interview to the TeRRIFICA project coordinator, Norbert Steinhaus, was published as a [success story by Sis.net](#) in March 2021. In October 2022, the SocketTs project published the article [“The Road to Climate Action”](#), as part of their series Societal engagement stories. The latest publication was in the 8th GUNi Higher Education in the World Report, with a [video interview](#) to representatives of Wila Bonn, CPN Serbia and Sciences Citoyennes. The Press Clipping is available to consult in the Annex 2 of this report.

Some media appearances were also made on the radio and TV. We highlight the contributions of CPN Serbia at Radio Elementi (examples from [February 2022](#), [April 2022](#), [May 2022](#), and [September 2022](#)), Radio Belgrade ([August 2020](#), [July 2020](#) and [March 2021](#)), and an interview on TV channel N1 on the 26th of June 2020. Moreover, partners from University of Vechta were interviewed on OM Online about their work in the Oldenburger Muensterland.

2.7. Videos

The production of videos has also been relevant in the TeRRIFICA project. On the website, [a page was dedicated](#) to compile some of these videos. The section contains a total of twenty-two videos in different languages promoting the activities carried out by the consortium members, as well as the crowdmapping tool. The partners from CPN Serbia produced an outstanding video campaign called “Cool Down the City!”, which is also featured on the website. Resources related to the TeRRIFICA & RRI2SCALE Final Conference in Belgrade are also available, including a promotional video of the event, a summary video, and the recording of the streaming, which contains presentations of the main results of the project.

3. Implementation, exploitation and validation of outcomes and results during the project

3.1. Participation in dissemination activities

All TeRRIFICA consortium members have been involved in events and activities dedicated to the dissemination of the project, either as organizers or as participants. Although the pandemic had an impact on the capacity to take part in such activities, a lot has been achieved. The following is the relation of dissemination activities that the TeRRIFICA partners have reported. For a detailed report of the activities, refer to Annex 3.

Date	Title of the event, workshop or conference	Venue and Country	TeRRIFICA beneficiary attending / organising the dissemination activity
2019			
19/02	Partnership Summit	Center for the Promotion of Science, Serbia	CPN, Serbia: Marjana Brkic and Dobrivoje Lale Eric
28/02	Auf dem Weg indie Heizeit?! Klimaanpassungsstrategien für die Agrarwirtschaft	University of Vechta, Germany	UoV TeRRIFICA project team: Prof. Dr. Marco Rieckmann, Dr. Barbara Grabkowsky, Dr. Christian Meyer, Dr. Daniel Ludwig and Hannah Hoff, M.Sc.
29/03	Regionaler Kick-Off Brunch	Science Shop Vechta/Cloppenburg, Germany	Prof. Dr. Marco Rieckmann, Dr. Barbara Grabkowsky, Dr. Christian Meyer, and Hannah Hoff, M.Sc.
11/04	Working Conference: Empowering Neighbourhoods for Climate Action	Arnhem, Germany	Science Shop Bonn team
09/05	Climate Changes – myths and facts, lecture by Prof. Ewa Bednorz	Faculty of Geographical and Geological Sciences, Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland	Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland: Paweł Churski, Katarzyna Fagiewicz, Piotr Lupa
24/05	“Mikser” festival, panel discussion “Blue-green cities: the vital role of green areas and water in urban environment”	Museum of Science and Technology, Belgrade, Serbia	CPN, Dobrivoje Lale Eric
29/05	Presentation of the TeRRIFICA project	University of Rijeka, Croatia	CPN, Dobrivoje Lale Eric
28-31/05	4th European Climate Change Adaptation conference (ECCA)	Centro Cultural de Belém, Lisbon	ACUP/GUNi, Marta Cayetano
05/06	Conference “Green Days 2019: Unlocking Green Growth Potential”	Hotel Hilton, Podgorica, Montenegro	CPN, Dobrivoje Lale Eric

13-14/06	Symposium Stowarzyszenia Krajowej Rady Koordynatorów Projektów Badawczych EU	University of Gdańsk, Faculty of Social Sciences, Poland	Adam Mickiewicz University in Poznań: Paweł Churski, Joanna Morawska-Jancelewicz
20/06	Conference “Osvajanje obnovljivih izvora energije”	Jugoslovenska kinoteka, Belgrade	CPN - Marjana Brkic, Mirjana Utvic
18-20/09	SeeRRI's first stakeholder workshop	University of Bologna (UNIBO), Italy	ACUP/GUNi, Marta Cayetano
20/09	2 nd International TeRRIFICA Online Conference	Online, hosted by the University of Vechta, Science Shop Vechta/Cloppenburg, Germany	UoV: Dr. Christian Meyer, and Hannah Hoff, M.Sc.
20/09	TeRRIFICA – regional consultation workshop (Poznań, PL)	Faculty of Geographical and Geological Sciences, AMU, Poznań (Poland)	AMU Poznań: Paweł Churski, Andrzej Mizgajski, Katarzyna Fagiewicz, Tomasz Herodowicz, Piotr Lupa, Patryk Kaczmarek, Joanna Morawska-Jancelewicz
22/09	ESREA	Faculty of Philosophy, University of Belgrade (Serbia)	CPN, Damjan Jovanović
26-27/09	Conference “Forum Citizen Science”	University of Muenster, Germany	UoV: Dr. Christian Meyer, Dr. Daniel Ludwig, and Hannah Hoff, M.Sc.
27/09	Researchers Night	EU corner, French Institute, Belgrade (Serbia)	CPN, Damjan Jovanović
15/10	Environmental Week – International Conference “MAKE IT CIRCULAR! Application of LCA and LCC analytical tools in Circular Economy”	Collegium da Vinci, ul. Gen. Tadeusza Kutrzeby 10, 61-719 Poznań (POLAND)	AMU Poznań: Tomasz Herodowicz, Piotr Lupa, Patryk Kaczmarek
7-10/10	European Week of the Regions and Cities	European Commission – The Square Conference Center. Brussels	Norbert Steinhaus, Wila Bonn
24-25/10	1r Congrès de Qualitat de l’Aire	Fira de Sabadell (Barcelona, Spain)	ACUP/GUNi: Marta Cayetano
21/10	Wissenschaft mit der und für die Gesellschaft: „Fit für die nächste Ausschreibung“. Ein Blick in die SwafS Projektpraxis - Erfahrungsbericht	SwafS NCP Bonn, DLR Projektträger (Germany)	Norbert Steinhaus, Wila Bonn

23-24/10	Mercator Forum: Engagement fürs Klima	Stiftung Mercator, Essen, Germany	Norbert Steinhaus, Wila Bonn
23/10	Boat tour as a part of the event "Nature in the City"	Boat tour (Serbia)	CPN representatives: Marjana Brkic, Damjan Jovanovic, Tanja Adnadjevic
23/10	How to address societal needs?	Belgrade Fair (Serbia)	CPN representatives: Marjana Brkic, Damjan Jovanovic, Dobrivoje Lale Eric
30/10	Regional stakeholder workshop	County council of Vechta, Germany	UoV: Prof. Dr. Marco Rieckmann, Dr. Barbara Grabkowsky, Dr. Christian Meyer, Karin Bokop, M.A., and Hannah Hoff, M.Sc.
4-5/11	6th University Community Engagement Conference. UCEC 2019	Serambi Suluh Hall, Tarindak D' Seni Brunei and Handicraft, Jalan Residency, Bandar Seri Begawan, Brunei Darussalam	Norbert Steinhaus, Wila Bonn
14-16/11	Congress of Urban Policy	Kielce, Poland	AMU: Patryk Kaczmarek
19/11	Smart Cities – European Perspectives	Ilija M. Kolarac Endowment, Belgrade	CPN, Dobrivoje Lale Eric
26-30/11	Retreat and International Conference on 'Community Capacity Building on Peace and Harmony'	Pure Land Learning Center, Toowoomba, QLD, Australia.	Norbert Steinhaus, Wila Bonn
28/11	Journée Nationale Sciences avec et pour la Société	Ministry of Higher Education, Research and Innovation (Paris, France)	Sciences Citoyennes: Aude Lapprand, Charlotte Coquard
10/12	Conference - 50 years of young researchers "Vladimir Mandić Manda"	Serbian Academy of Science and Arts, Belgrade	CPN representative: Marjana Brkic
8-10/12	International Geographical Union Conference (IGU) on Natural Disasters, Marginalized Regions and Labor Migration	Tribhuvan University, Nepal	AMU Poznań: Pawel Churski
8/12	Presentation of TeRRIFICA project and Crowd Mapping Tool at Kolpinggedenktag Mühlen	Maximilian-Kolbe-Haus, Germany	Karin Bokop, University of Vechta
2020			
17-19/01	GAP Seminar – Scientific Seminar of Faculty of Public Economy and	Zakopane, Poland	Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland: Paweł Churski

	Administration (GAP Faculty) in Cracow		
06/02	Regional press meeting on launch of crowd mapping tool	Vechta, Germany	Vechta, Germany: Karin Bokop and Barbara Grabkowsky
08-09/02	Climathon Belgrade 2020	Belgrade, Serbia	CPN, Serbia: Marjana Brkic
02/03	Conference - "Talks with media" - press conference	Belgrade, Serbia	CPN, Serbia: Marjana Brkic, Dobrivoje Lale Eric, Tanja Adnadjevic and CPN TeRRIFICA stakeholders, Ivan Simic, Vladimir Djurdjevic, Aleksandar Jovovic and Natasa Djokic.
03/03	Seminari Ambiental de l'Àrea Metropolitana de Barcelona	Barcelona, Spain	ACUP / GUNi, Spain: Núria Jové and Marta Cayetano
5-6/03	GUNi International Conference on SDGs: Higher Education and Science Take Action	Barcelona, Spain	AESD, Belarus: Kate Sposob Wila Bonn, Germany: Norbert Steinhaus and Laura Steinhaus Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland: Joanna Morawska-Jancelewicz CPN, Serbia: Tanja Adnađević ACUP/GUNi, Spain: Minerva Campos and Marta Cayetano TeRRIFICA Advisory Board (chairing the session): Arnau Queralt
6/03	Visions of European climate landscapes for 2030 - Developing climate change adaptation scenarios in TeRRIFICA's summer schools (GUNi SDG Conference)	Barcelona, Spain	Norbert Steinhaus (Wila Bonn)
14/04	Boosting Engagement of Serbian Universities in Open Science (BE-OPEN) - Final conference	Online	CPN, Serbia: Mirjana Utvic
15-16/04	4th Covenant of Mayors Conference	Hrodna, Belarus	AESD, Belarus
05/06	EnE20 Conference "Citizen science: Focus on Agenda 2030 and Sustainable Development Goals"	Online	CPN, Serbia: Tanja Adnađević
05/06	World Environment Day- City of Belgrade, Secretariat for Environmental Protection event	Kalemegdan fortress, Belgrade, Serbia	CPN, Serbia: Tanja Adnađević, Dobrivoje Lale Erić, Mirjana Utvić and Nataša Đokić, Dvoper

11/06	Regional stakeholder workshop	Online	UoV, Germany: Marco Rieckmann, Barbara Grabkowsky, Daniel Ludwig and Hannah Hoff
Aug-Sept	Cool Down the City! Campaign	Belgrade, diverse locatins (Serbia)	CPN: Mirjana Utvić, dr Tanja Adnađević
04/09	EuroScience Open Forum ESOF 2020 Bottom-up climate actions urgent need or utopian structure?	Online	Wila Bonn, Germany: Norbert Steinhaus Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland: Joanna Morawska-Jancelewicz ACUP/GUNi, Spain: Marta Cayetano CPN, Serbia: Dobrivoje Lale Eric and Marjana Brkic,
05/09	Bonn Science Shop and European projects Exchange with MEP, MP, Bonn Mayor and local NGOs	Bonn, Germany	WilaBonn, Norbert Steinhaus
19/09	European mobility week	Belgrade, Serbia	CPN, Serbia: Mirjana Utvić
07/10	European Week of Regions and Cities (EWRC) “Citizens Voices – Citizens Knowledge”	Online	Wila Bonn, Germany: Norbert Steinhaus UoV, Germany, Barbara Grabkowsiy https://euregionsweek2020-video.eu/video/citizens-voices-citizens-knowledge
08/10	European Week of Regions and Cities (EWRC) “Citizens safeguarding the environment” with the ACTION project	Online	Wila Bonn, Germany: Norbert Steinhaus SciCit, France, Charlotte Coquard, HSRW, German, Alexander Gerber CPN, Serbia, Tanja Adnadjevic https://euregionsweek2020-video.eu/video/citizens-safeguarding-the-environment
09/10	Festival Mikser 2020 (Zornica kuca Barajevo - Belgrade, Serbia) “EU perspectives”	Belgrade, Serbia	CPN, Serbia: Dobrivoje Lale Eric
14/10	Citizen-enhanced climate actions – a Pan-European perspective	Museum für Naturkunde, Berlin (Germany)	Wila Bonn: Norbert Steinhaus
16/10	Second consultative workshop	Belgrade, city council building	CPN, Serbia: Tanja Adnađević

15/10	The 6th International (virtual) Workshop on UI Green Metric World University Rankings: "Universities' Responsibility for Sustainable Development Goals and World's Complex Challenges"	Online	Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland: Joanna Morawska-Jancelewicz
15/10	Citizen Science SDG Conference 2 TeRRIFICA sessions: "Citizen-enhanced climate actions – a Pan-European perspective", with Wila Bonn and AMU. Evaluating participatory processes critical to citizen science and sustainable development" with HSRW	Online	Wila Bonn, Germany: Norbert Steinhaus Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland: Joanna Morawska-Jancelewicz HSRW, Germany: Alexander Gerber
04/11	H2020 info-day "How to improve national participation in the following framework programme Horizon Europe"	Online	CPN, Serbia: Dobrivoje Lale Eric
06/11	Workshop about the crowd-mapping tool in the German pilot region during the SELBSTGEWUSST Conference (field of citizen science)	Online	UoV, Germany: Barbara Grabkowsky and Hannah Hoff
14/11	Poznań Science and Art Festival 2020	Online	Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland: Joanna Morawska-Jancelewicz and Pawel Churski
18/11	4th APUCEN SUMMIT 2020 - Asia Pacific University-Community Engagement Network (APUCEN, online)	Online	Wila Bonn, Germany: Norbert Steinhaus Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland: Joanna Morawska-Jancelewicz
24-25/11	Europe Regional RCE Meeting 2020, under the theme 'Climate Emergency: Joined-up Action'.	Online, hosted by RCE East Midlands	AESD, Belarus: Kate Sposab
28-29/11	Climathon Belgrade 2020	Online	CPN, Serbia: Tanja Adnađević
02/12	Keynote: III Symposium „ESD for All Generations“	State Pedagogical University, Minsk (Belarus)	Wila Bonn: Norbert Steinhaus
02/12	Presentation of German pilot region during III International Symposium on ESD "Education	Online	UoV, Germany: Marco Rieckmann and Hannah Hoff

	for Sustainable Development for All Generations – Social Agreement"		
02/12	From local to global - public engagement and participation in climate change adaptation	State Pedagogical University, Minsk (Belarus)	Wila Bonn: Norbert Steinhaus
2-3/12	Problem Lab “Responsible Research and Innovation as a Tool for Public Engagement in Climate Adaptation Processes: best European practices”, International Symposium “Education for Sustainable Development For All Generations”.	Online-event, hosted by AESD and Belarusian State Pedagogical Maxim-Tank-University	AESD, Belarus: Kate Sposab UoV, Germany: Hannah Hoff CPN, Serbia: Tanja Adnajevid Wila Bonn, Germany: Norbert Steinhaus
6-12/12	3rd CEDD Festival: Virtual Exhibition 3rd Annual Citizen Engagement and Deliberative Democracy Festival. EU SCIENCE HUB	Online	The video “Cool down the city”, produced by CPN, was screened at the virtual exhibition
21/12	Youth Climate Congress Poznań 2020	Online	Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland: Andrej Mizgajski
2021			
19/01	Map de Climate in the Poznań Agglomeration!	Poznań Agglomeration, Poland	AMU Poznań team
11/02	Polish Radio Four: Climate change on your smartphone? Engage in observing them	Poznań (the Fourth Program of Polish Radio office)	AMU Poznań: Pawel Churski
16/02	Erasmus+ roject “Climate Literacy” project Kick-Off	Bonn, Germany	Wila Bonn: Norbert Steinhaus
17/03	Webinar: Aligning Science with Society - Co-Creation, Science and Society	Girona / Online	Wila Bonn: Norbert Steinhaus
26/03	Co-creation of Climate Change Adaptation Plan for Poznań Metropolis in synergy with TeRRIFICA activities	Hybrid (Poznań, Poland, and online)	AMU Poznań team
24/03	Online-seminar in a series of events accompanying the climate friendly gardening contest, topic “Design of green areas in a climate friendly way”	Online	UoV: Hannah Hoff

25/04	Workshop during the pedagogical day at the University of Vechta about the crowdmapping tool	Online	UoV: Hannah Hoff
6-7/05	TeRRIFICA National Summer School in Poznań (Poland) "Szkoła Letnia TeRRIFICA" #NaszKlimat2030	Faculty of human Geography and Planning, Adam Mickiewicz University, Poznań, Poland (hybrid event)	AMU Poznań team
13/05	Publication of a Scientific Article	Online and printed	AMU Poznań team (authors)
17/05	Online-seminar in a series of events accompanying the climate friendly gardening contest, topic "Green roofs"	Online	UoV: Hannah Hoff
20/05	New HoRRizon Final Conference	Online	ACUP/GUNi: Marta Cayetano
10/06	9a Trobada de Gestors: RRI With & For Research Managers. Get set for Horizon Europe	Online	ACUP/GUNi: Marta Cayetano
18/06	The British Ambassador meets AMU Representatives	Mercure Hotel, Poznań (Poland)	AMU Poznań: Paweł Churski, Joanna Morawska, Patryk Kaczmarek
29/06	Living Knowledge Online Festival: TeRRIFICA – A co-creative community approach for climate change adaptation	University of Groningen (Germany)	Wila Bonn: Norbert Steinhaus
7/07	Participation in the event "Experience the university campus" with a stand at installed little "mobile garden"	University of Vechta, Germany	UoV: Hannah Hoff
25/07	Online-seminar in a series of events accompanying the climate friendly gardening contest, topic "Islands for Life in the city"	Online	UoV: Hannah Hoff
Summer	Event/Installation "Moin Gärten" 2021 in Vechta around the topic of climate-friendly gardening	City Center of Vechta, Germany	UoV: Hannah Hoff, Katrin Hedemann
26/10	SEA-EU Project: Advisory Board Meeting: Bonn Science Shop: International Projects	Gdansk / Online	Wila Bonn: Norbert Steinhaus

29/10	CARPE Conference „Strengthening Partnerships“: Aligning Science with Society – Co-Creation, Science and Society	Hamburg / Online	Wila Bonn: Norbert Steinhaus
29-30/10	Bringing RRI into regional planning: from theory to SeeRRI	Casa Convalescència, Barcelona (Spain)	CPN: Tanja Adnađević
12/11	The invisible urbanism of climate change	Online	CPN: Tanja Adnađević
19-21/11	Conference on the Future of Europe – European Citizens’ Panels - Panel 3 “Climate change, environment/Health”, session 2	Online	Wila Bonn: Norbert Steinhaus
27-28/11	3 rd Climjathon Belgrade	Online	Mirjana Utvić, CPN, Tanja Adnađević, CPN
2/12	Presentation at university seminar (Dortmund University) about “societal transformation via social innovations”	Online	UoV: Hannah Hoff
2022			
20/01	Participació? Cocreació? Com hem de fer les polítiques públiques amb la ciutadania?	Online	ACUP/GUNi: Marta Cayetano, Quim Brugué (University of Girona)
15/03	Presentation at the World Environmental Education Congress	Prague and online	UoV: Katrin Hedemann, Hannah Hoff
18-20/03	Prona Winter School	Ivanova korita, Podgorica, Montenegro	CPN: Tanja Adnađević, Dobrivoje Erić
March-May	A series of lectures, seminars and consultations in the framework of the H2020 TERRIFICA project by Prof. Elias G. Carayannis (George Washington University – School of Business)	Faculty of Human Geography and Planning, Adam Mickiewicz University, Poznań	AMU Poznań team
11/04	The International Conference "6th Conference on Urban e-Planning"	Online / University of Lisbon, Portugal	AMU Poznań: Piotr Lupa
10/05	Workshop about local substance flows in the garden and public green areas with regional stakeholders	Research Garden of the University of Vechta	UoV: Hannah Hoff, Katrin Hedemann, Beata Punte

12-13/05	Exhibition: 13. Bonner Wissenschaftsnacht 2022: Bonn Science Ship: International Projects	Bonn, Germany	Wila Bonn: Norbert Steinhaus
17/05	UrbanByNature Southeastern Europe kick-off event	City hall, Stari dvor, Belgrade (Serbia)	CPN: Tanja Adnađević
20/05	The European Forum on Urban Forestry 2022	Radisson Collection Hotel, Old Mill Belgrade, Bulevar vojvode Mišića, Belgrade (Serbia)	CPN: Marjana Brkić
21/05	Action day for the "Cloppenburger Klima-Eck"	Cloppenbug, Germany	UoV: Katrin Hedemann, Hannah Hoff Beata Punte
29/05	GitHub Repository: An Open Source Crowdmapping Tool to gather spatial data and insight from the public	Website	AM Poznań: Adam Mickiewicz
30/05-01/06	Seminar and Green Walk with TeRRIFICA	Poznań, Poland	AMU Poznań: Paweł Churski, Andrzej Mizgajski, Katarzyna Fagiewicz, Piotr Lupa, Joanna Morawska, Tomasz Herodowicz, Patryk Kaczmarek; Wila Bonn: Laura Fuchs-Steinhaus, Michaela Shields, Norbert Steinhaus; ACUP/GUNi: Carina Garcia, Jaume Fortuny; CPN: Tanja Adnađević, Dobrivoje Lale Eric; Sciences Citoyennes: Glen Millot, Cyril Fiorini; UoV Hannah Hoff, Katrin Hedemann
12/06	"Market place stand" at a local meeting of the "Ortsvorsteher" (local "district leaders")	Museum of Lcal History, Cloppenburg (Germany)	UoV: Katrin Hedemann
29/06-01/07	9 th Living Knowledge Conference: Co-creating climate action within the TeRRIFICA project – What can we learn from and for collaborations with different stakeholder groups?	Groningen, The Netherlands	Sciences Citoyennes: Glen Millot; UoV: Hannah Hoff, Katrin Hedemann; AMU Poznań: Joanna Morawska; ACUP/GUNi: Jaume Fortuny; Wila Bon: Norbert Steinhaus, Laura Fuchs-Steinhaus, Michaela Shields
6-7/07	European Science Engagement Conference 2022	Munster Technological University, Cork, Ireland	CPN: Tanja Adnađević
August	Article in a local magazine provided by the network of the technological transfer units of the universities in the state of	Website	UoV: Katrin Hedemann, Hannah Hoff

	Lower-Saxony, episode topic "social innovations"		
29-31/08	IGU Commission Geography of Governance conference 'Local governance in a time of global emergencies'	Mexico City, Mexico	AMU Poznań: Paweł Churski, Patryk Kaczmarek
28-30/10	The International Summer School "Climate Futures"	Palau Macaya, Barcelona (Spain)	All Pilot Regions and coordinator of the project (Wila Bonn) represented.
23-25/10	POLREG – 2 nd Polish Conference on Urban and Regional Research	Łódź, Poland	Paweł Churski, Katarzyna Fagiewicz, Patryk Kaczmarek, Damian Łowicki (AMU Poznań)
Nov.	Article in the yearbook of the association of the local heritage communities about our climate tours	Website	UoV: Katrin Hedemann, Hannah Hoff (authors)
8/11	Webinar 'The Response of Local Governance to the Global Climate Emergency'	Online	AMU Poznań: Patryk Kaczmarek, Paweł Churski
12/11	Second Action day for the "Cloppenburger Klima-Eck"	Cloppenburg, Germany	UoV: Hannah Hoff, Katrin Hedemann, Beata Punte
14-18/11	Presentation of the AMU concept of a demonstration climate garden	Collegium Geographicum, Adam Mickiewicz University, Poznań, Poland	AMU Poznań: Patryk Kaczmarek
17/11	National Dissemination Event in the Poznań Agglomeration	Online	Paweł Churski, Katarzyna Fagiewicz, Joanna Morawska, Piotr Lupa, Patryk Kaczmarek, Tomasz Herodowicz (AMU Poznań)
22/11	Discussion round during a "fireside chat" of a local political party	Clubhouse Golfing Club, Vechta, Germany	UoV: Hannah Hoff
23/11	RRI&ngage (TeRRIFICA & RRI2SCALE) Final Conference: Embedding RRI for smart and climate resilient European regions	Yugoslav Film Archive, Belgrade, Serbia	All TeRRIFICA Pilot Regions and project coordinator (Wila Bonn) represented
23/11	High-level event for stakeholders in South-East Europe	Yugoslav Film Archive, Belgrade, Serbia	CPN: Tanja Adnadjevic, Marjana Brkic, Ljiljana Ilic, Vladimir Cicvara, Dobrivoje Lale Eric
01/12	Multistakeholder-Engagement und Co-Creation	Vechta, Germany	Wila Bonn: Norbert Steinhaus
02/12	TeRRIFICA & RRI2SCALE Final Policy Event	Brussels, Belgium	All TeRRIFICA Pilot Regions and project coordinator (Wila Bonn) represented

19/12	Video Interview for the 8 th GUNi World Report: “Citizen science: the involvement of citizens in research through the lens of the TeRRIFICA project”	Online	Wila Bonn: Norbert Steinhaus; CPN: Mirjana Utvic; SciCit: Glen Millot (interviewees)
-------	---	--------	--

3.2. Publication of academic articles

The TeRRIFICA consortium members have also worked on the publication of scientific articles to sustain the project and process the data compiled. The following is a list of the articles that have been published, which can also be found on the TeRRIFICA website under [Project Outcomes](#).

- Fagiewicz, K., Churski, P., Herodowicz, T., Kaczmarek, P., Lupa, P., Morawska-Jancelewicz, J., & Mizgajski, A. (2021). Cocreation for Climate Change – Needs for Actions to Vitalize Drivers and Diminish Barriers. *Weather, Climate, and Society*, 13 (3): 555–570. <https://doi.org/10.1175/WCAS-D-20-0114.1>
- Kaczmarek, P. (2022). Innowacje społeczne jako wsparcie procesu adaptacji i mitygacji do zmian klimatu na przykładzie projektu TeRRIFICA. *Przegląd Planisty*, 9: 16-18. <https://www.researchgate.net/publication/364305015>
- Rieckmann, M., Hoff, H., & Bokop, K. (2021). Effective Community-Academic Partnerships on Climate Change Adaption and Mitigation: Results of a European Delphi Study. *Sustainability and Climate Change*, 14 (2): 76-83. <http://doi.org/10.1089/scc.2020.0061>
- Steinhaus, N., Hoff, H., Churski, P., Coquard, C., & Pflieger, A. (2021). Eine interaktive Beteiligungskarte für innovatives Klimahandeln in Europa. *Standort*, 45: 272–278. <https://doi.org/10.1007/s00548-021-00745-33>

In addition to the mentioned articles, the partners from the Adam Mickiewicz University are completing the preparation of three further scientific articles: One on the process of developing a climate change mapping tool; a second one on the results of the crowdmapping; and a third one on university participation in cocreation, which will draw on the experience of the TeRRIFICA project. Once published, these articles will also be featured on the TeRRIFICA website.

3.3. National/regional dissemination events

An important part of the dissemination of the TeRRIFICA project was to organize six events with policy makers in all partner countries with the aim to promote the final results of the project locally and advance its exploitation and sustainability. Five out of six events were organized, with the exception of the Minsk Pilot Region, due to its situation during the last year of the project. The events were celebrated in different formats.

Barcelona Metropolitan Area: ACUP/GUNi offered a presentation of the results at the Girona University on the 19th of September 2022 during the event “Collaborative territorial adaptation to climate change”

Belgrade: CPN organized a meeting with their regional stakeholders in the framework of the Final Conference, which was held in the city of Belgrade on the 23rd of November 2022.

Brittany, Normandy, and Pays de la Loire: SciCit planned to hold their National Dissemination Event in December 2022. Due to unforeseen circumstances, the event had to be postponed to the beginning of 2023.

The Poznań Agglomeration: On the 17th of November 2022, AMU Poznań held the webinar “Responsible research and innovation in university practice. Experiences from the TeRRIFICA project” summarising the activities in the TeRRIFICA project in the region.

Oldenburger Muensterland: UoV organized the exhibition “Climate Impact on the inland waters of Lower Saxony” at the adult education center in Cloppenburg. The exhibition showcased the results of the TeRRIFICA project and was on site from the 13th of September to the 14th of October.

3.4. Final Conference

Although the project initially foresaw a single symposium in Brussels with the aim of promoting the project's results at European level and advancing its impact on the European policy agenda, in the end two final dissemination events were organized. One in Belgrade, on the 23rd of November, and another one in Brussels on the 2nd of December.

The extension of the project, together with the willingness to establish links with other RRI projects and a smart use of available resources, helped to broaden the scope of the results to reach different audiences in different locations, and thus reach a more targeted audience. With this in mind, and thanks to the relationship established during the development of the TeRRIFICA project with the RRI2SCALE project – both projects funded by Horizon 2020, focused on RRI, and deployed in a similar timeframe–, the idea of pooling human and financial efforts of both projects to increase the impact of their results was generated. Following discussions between the coordinators of the two projects, it was agreed to hold two joint events. With the support of the Horizon Results Booster (HRB), the RRI2SCALE and TeRRIFICA projects joined forces to form the RRI&NGAGE cluster.

The Belgrade event was designed as a public and open event, where the results would be shown to a well-targeted audience.

- The reason for choosing Belgrade was the possibility offered by TeRRIFICA's local partner (CPN) to link our dissemination event to the Open Science Conference 2022 (which was organized in Belgrade this year) and their national dissemination event in Western Balkans. Obviously, the adaptation to these events meant moving our main final event date.
- Therefore, it finally took place on 23rd November (M47). According to AMENDMENT Reference No AMD-824489-4, this activity should have taken place in October 2022 (M46), so there was a slight delay on the proposal made in Annex 1 of the amendment. However, this small delay was more than compensated by the impact and dissemination achieved by combining our event with the Open Science Communication Conference and our local Serbian partner's own final dissemination event.

The Brussels event was conceived as a restricted political event, where policy measures would be discussed for transfer to European policy making, among decision and policy makers.

- This event in Brussels was conditioned by the agenda of policy makers and key stakeholders and was therefore postponed until a larger quorum could be found at a feasible date within the project's eligibility period.
- Of the possible dates, the one closest to the Belgrade event was chosen. However, it was the 2nd of December, which was already at the beginning of the M48, increasing the delay a little more than proposed in annex 1 of the referenced amendment. Although this slight increase in the delay could not be avoided, what was sought was achieved: the greatest possible consensus and increased possibilities for the participation of key actors in the event. And we obtained a good and diverse participation in this event compared to similar events in other projects.

For the realisation of these two dissemination events, and in terms of efforts, both projects (TeRRIFICA and RRI2SCALE) tried to balance human, financial and material resources under a collaborative framework of mutual understanding, common sense, practicality, and goodwill. Demonstrating that smart collaboration is indeed a good practice for the benefit of all (both for the projects themselves and for citizens and stakeholders). And by showing that such agreements allow beneficiaries to make the most of the subsidies received from the European Commission based on goodwill and acting responsibly with public funding from the taxes paid by European companies and citizens.

For more detail about the Final Symposium events, refer to Deliverable D6.2 European Symposium, available on the project website.

4. Summary of the extension of stakeholder identification (WP4) and Cross-network collaboration

Understanding the map of relevant stakeholders in each of the TeRRIFICA Pilot Regions was essential to implement the activities, but also to ensure a well-targeted dissemination. In the points that follow we summarize the content of D4.2 Stakeholder Mapping Report, a work that was led by Sciences Citoyennes and which is available on the project website, and we talk about the most relevant collaborations that have been established and which have enhanced the dissemination and impact of the project.

4.1. Summary of D4.2. Stakeholder Mapping Report

In deliverable 4.2 Stakeholder mapping report, the TeRRIFICA co-creation teams reported on their initial review of the full spectrum of stakeholders: mapping relevant stakeholders and assessing potentials and barriers in each participating country, related to regional research and innovation and broader stakeholder engagement. The report addresses the diversity of strategies, activities and procedures and describes the outcomes of the roundtables, regional workshops and focus groups on climate action and climate change adaptation.

Stakeholder mapping is an important process that identifies key actors and determines the basis for engagement strategies, and this is especially relevant in the sector of climate action. The mapping methodology used in TeRRIFICA was a 4-step process: Identification, Analysis, Mapping and Prioritization. Through this climate adaptation focused process, a list of thematically relevant stakeholders was identified and other stakeholders relevant to climate adaptation and mitigation were added. The report also identified certain methodological limitations.

The report includes, on the one hand, the mapping of the most relevant stakeholders in each pilot region, and on the other hand, a summary of the barriers, enablers and needs for stakeholder engagement highlighted in all TeRRIFICA pilot regions.

This report was the first step of the conclusion of the TeRRIFICA Knowledge Phase, which ended with a Delphi study that served as a validation of the knowledge generated and collected and provided the basis for the next phase of TeRRIFICA. The document also helped facilitate the co-creation processes.

4.2. Cross-network collaborations:

An important task for WP6 was to establish collaborations with additional projects and networks on climate change related topics, as well as thematic networks to increase the impact of the project and secure full exploitation. In this sense, proactive cross-network communication was encouraged. The following is a list of outcomes as a result of this task:

- TeRRIFICA was part of the RRI Hub initiative. The NewHoRRizon created on December 2018 a central hub for RRI on social media, where the following RRI projects were involved and posted content on their initiatives: NewHoRRizon, FoTRRIS, HEIRRI, Marina RRI, Nucleus, TeRRIFICA, SeeRRI and RRI-Practice.
- An interview to the TeRRIFICA project coordinator, Norbert Steinhaus, was published as a [success story by Sis.net](#) in March 2021.
- A publication from the Education for Sustainable Development Project at UNU-IAS was launched in April 27th 2021, featuring [“The Belarusian Experience”](#)
- The SeeRRI project invited TeRRIFICA to contribute to to the [SeeRRI Booklet](#) of best practices and to intervene in their Final Conference (October 2021).

- The SuperMorri project published an [article featuring TeRRIFICA](#) (December 2021).
- In February 2022, the [European Research Executive Agency](#) published an article featuring TeRRIFICA on their website.
- In October 2022, the SockETs project published the article “[The Road to Climate Action](#)”, as part of their series Societal engagement stories.
- In the framework of TeRRIFICA, the Brittany, Normandy, and Pays de la Loire Pilot Region brought together a diversity of local stakeholders: teachers from agricultural high schools, farmers, researchers and representatives of various institutions (ministry, regional chambers of agriculture) to create a [Multi-Stakeholder Network](#) in the region.
- In November and December 2022, we partnered with the RRI2SCALE project to celebrate our [Final Conference](#), in Belgrade and in Brussels. This allowed us to secure a bigger impact for the presentation of our results.
- The European Research Executive Agency (REA) hosted our Final Policy Event in Brussels, where we presented our results in front of relevant European policymakers and other stakeholders.

These examples, together with the active participation of the TeRRIFICA consortium members in multiple events and conferences organized by third parties, allowed a great deal of networking and permitted a vast dissemination of the aims, practices and results of the project. For more information on the capacity of this team to engage with relevant stakeholders and initiatives, consult section 3.1. Participation in dissemination activities.

5. How to secure sustainability beyond TeRRIFICA

In view of the knowledge acquired during the development of the project, a series of measures are proposed below aimed at maintaining the tools created, further disseminating the experiences carried out, and motivating other actors to replicate our experience fostering innovative climate action.

- **Maintaining the crowdmapping tool:** There is a commitment to maintain the platform and make its results available. The tool will not be open for new contributions, but it will be possible to consult its results.
- **GitHub:** The crowdmapping tool developed for TeRRIFICA is Open Source and available on GitHub. This web mapping framework can be used to gather spatial data and insight from the public. Our aim is to make the component available as a template to anyone who wishes to develop their own crowdmapping tool.
- **Publicize the tools and results of the project:** The project website will be kept operational for a reasonable period of time to further the dissemination of the scientific publications, reports and results of the project after its end.
- **Publication of new scientific articles:** After the end of the project, three scientific articles are still on the way. These will be published within the coming months, furthering the dissemination of data and results from the TeRRIFICA project.
- **Impact at the policy level:** Along the project, through the activities and the development of action plans, some Pilot Regions have established relationships at the political level which entail future actions related to TeRRIFICA, its methodologies, and objectives. In this sense, we aim at promoting the experience of the project for its appropriation by policy makers and its use in the development of public policies.

Annex 1.

Blog posts published on the TeRRIFICA website

- 28/02/2019. Climate Conference at the University of Vechta: Presentation of TeRRIFICA as a Good Practice Example. <https://terrifica.eu/climate-conference-at-the-university-of-vechta/>
- 29/03/2019. Regional Kick-Off event to engage with local stakeholders. <https://terrifica.eu/regional-kick-off-event/>
- 24/05/2019. Europe defies climate change: Kick-off meeting of the TeRRIFICA project. <https://terrifica.eu/europe-defies-climate-change-kick-off-meeting-terrifica-project/>
- 27/05/2019. 1st TeRRIFICA Online Conference “Co-creation and Climate Action. How people can have an impact on climate adaptation and mitigation?” <https://terrifica.eu/1st-terrifica-online-conference-co-creation-and-climate-action-how-people-can-have-an-impact-on-climate-adaptation-and-mitigation/>
- 5/06/2019. TeRRIFICA included in events organised at Faculty of Geographical and Geological Sciences of Adam Mickiewicz University in Poznan (09/05/2019 and 20-24/05/2019). <https://terrifica.eu/terrifica-events-poznan/>
- 19/06/2019. Co-creation and climate action. Presentation of TeRRIFICA at the metropolitan area of Barcelona and launch of the local co-creation team! <https://terrifica.eu/terrifica-launch-metropolitan-area-barcelona/>
- 26/06/2019. XVII Symposium of the Association of the National Council of EU Research Project Coordinators (13-14/06/2019). <https://terrifica.eu/terrifica-poznan-xvii-symposium-eu-research/>
- 27/06/2019. ‘Climate apartheid’: UN expert says human rights may not survive. <https://terrifica.eu/un-expert-condemns-failure-to-address-impact-of-climate-change-on-poverty/>
- 27/06/2019. Cornellà de Llobregat wins the 2019 Green Leaf Award for its environmental commitment. <https://terrifica.eu/cornella-de-lobregat-wins-the-2019-green-leaf-award/>
- 28/06/2019. 2nd TeRRIFICA Reflective Workshop – reflecting on Key Performance Indicators (KPIs) at the Science meets Parliaments in Belgrade. <https://terrifica.eu/2nd-terrifica-reflective-workshop/>
- 17/07/2019. Networks of 7,000 universities declare climate emergency. <https://terrifica.eu/networks-of-7000-universities-declare-climate-emergency/>
- 22/07/2019. Climate change adaptation narratives: Linking climate knowledge and future thinking. <https://terrifica.eu/climate-change-adaptation-narratives/>
- 24/07/2019. Higher Education and SDG 13 : Climate Action Through University Teaching, Research and Community Engagement. <https://terrifica.eu/higher-education-and-sdg13/>
- 24/07/2019. ‘Conventions, Taking Democracy Seriously’ Conference and 3rd TeRRIFICA Reflective Workshop in Paris. <https://terrifica.eu/3rd-terrifica-reflective-workshop-paris/>
- 25/07/2019. 2nd TeRRIFICA Reflective Workshop Reflecting on Key Performance Indicators (KPIs) at the Science meets Parliaments in Belgrade. <https://terrifica.eu/2nd-terrifica-reflective-workshop-summary-belgrade/>
- 30/08/2019. The challenge to adapt our cities from rising temperatures. <https://terrifica.eu/the-challenge-to-adapt-our-cities-from-rising-temperatures/>

3/09/2019. Registration is now open! 2nd TeRRIFICA Online Conference “Connecting case studies with future climate action. What is mandatory for prospect co-creation processes in climate adaptation and mitigation projects?”. <https://terrifica.eu/registration-is-now-open-2nd-terrifica-online-conference/>

10/09/2019. Young climate champion from Belarus awarded ‘Green Ticket’ to attend first ever UN Youth Climate Summit. <https://terrifica.eu/belarus-awarded-green-ticket/>

19/09/2019. 2nd International Conference “Environment at Crossroads: SMART approaches for a sustainable future – ECOSMART” (05-08/09/2019). <https://terrifica.eu/terrifica-poznan-crossroadsconference/>

30/09/2019. TeRRIFICA as an element of building the vision of AMU as the University Involved in the 2018/2019 academic year. <https://terrifica.eu/terrifica-poznan-amucatalog/>

1/10/2019. Highlights of the 2nd TeRRIFICA Online Conference “Connecting case studies with future climate action”. Watch the video! <https://terrifica.eu/highlights-of-the-2nd-terrificaonline-conference/>

8/10/2019. Inter-professions meeting in Normandy: hedgerows in 2050. <https://terrifica.eu/inter-professions-meeting-normandy/>

17/10/2019. Climate action in the territory. Building shared responses for shared problems. 2nd meeting of the co-creation team at the metropolitan territory of Barcelona. <https://terrifica.eu/building-shared-responses-for-shared-problems-barcelona-pilot-region/>

17/10/2019. Set up of the TeRRIFICA Helpdesk! Co-creation and Stakeholder Involvement. <https://terrifica.eu/set-up-of-the-terrifica-helpdesk/>

22/10/2019. CIRCE2020 – International Conference „MAKE IT CIRCULAR! Application of LCA and LCC analytical tools in Circular Economy”. <https://terrifica.eu/terrifica-poznan-conference-makeitcircular/>

30/10/2019. 2nd regional TeRRIFICA event: Collecting and discussing ideas for a joint climate culture change. <https://terrifica.eu/2nd-regional-terrifica-event-vechta/>

5/11/2019. Citizens’ Conventions, Taking Democracy Seriously. <https://terrifica.eu/highlights-of-the-conference-and-3rd-terrifica-reflective-workshop-in-paris/>

22/11/2019. TeRRIFICA at the Congress of Urban Policy in Kielce. <https://terrifica.eu/terrifica-congress-of-urban-policy-in-kielce/>

22/11/2019. TeRRIFICA at the Conference on Air Quality in Barcelona. <https://terrifica.eu/terrifica-air-quality-barcelona-conference/>

27/11/2019. Completing the Picture – New paper tells how the circular economy tackles climate change. <https://terrifica.eu/completing-the-picture-circular-economy-tackles-climate-change/>

27/11/2019. Panel discussion on “Oldenburger Münsterland for Future” at University of Vechta. <https://terrifica.eu/panel-discussion-omforfuture-vechta/>

11/12/2019. Presentation of the European Green Deal. <https://terrifica.eu/presentation-of-the-european-green-deal/>

- 15/12/2019. State of the art of climate change adaptation and mitigation at the metropolitan area of Barcelona. <https://terrifica.eu/state-of-the-art-barcelona/>
- 15/12/2019. State of the art of climate change adaptation and mitigation in Minsk. <https://terrifica.eu/citizen-science-ec-video/>
- 15/12/2019. State of the art of climate change adaptation and mitigation in Belgrade. <https://terrifica.eu/state-of-the-art-belgrade/>
- 15/12/2019. State of the art of climate change adaptation and mitigation at the Poznań Agglomeration. <https://terrifica.eu/state-of-the-art-poznan/>
- 15/12/2019. State of the art of climate change adaptation and mitigation in Oldenburger Muensterland. <https://terrifica.eu/state-of-the-art-oldenburger-muensterland/>
- 15/12/2019. State of the art of climate change adaptation and mitigation in Brittany, Normandy and Pays de la Loire. <https://terrifica.eu/state-of-the-art-loire-brittany-normandy/>
- 17/12/2019. The TeRRIFICA Consortium meets in Barcelona: moving towards innovative climate action through co-creation. <https://terrifica.eu/terrifica-consortium-meets-in-barcelona/>
- 19/12/2019. Launch of the first reports of the TeRRIFICA project! <https://terrifica.eu/launch-first-reports-terrifica/>
- 8/01/2020. Free series on Energy Transition and Climate Change! <https://terrifica.eu/free-series-on-energy-transition-climate-change/>
- 9/01/2020. TeRRIFICA at the International Geographical Union Conference (IGU) on Natural Disasters, Marginalized Regions and Labor Migration in Nepal. <https://terrifica.eu/nepal-conference/>
- 31/01/2020. Fellowships for Activists & Investigative Journalists. <https://terrifica.eu/fellowships-for-activists-investigative-journalists/>
- 5/02/2020. Implementing climate change action: A toolkit for Caribbean civil society organisations. <https://terrifica.eu/implementing-climate-change-action-a-toolkit-for-caribbean-civil-society-organizations/>
- 7/02/2020. The Infinite Learning Chain. Flipped Professional Labs for Learning and Knowledge Co-Creation. <https://terrifica.eu/the-infinite-learning-chain-flipped-prof-labs-for-learning-knowledge-cocreation/>
- 15/02/2020. TeRRIFICA represented on GAP Seminar – Scientific Seminar of Faculty of Public Economy and Administration in Cracow (17-19 January, 2020). <https://terrifica.eu/terrifica-represented-on-gap-seminar/>
- 25/02/2020. Collaborative efforts to adapt and mitigate the effects of climate change – launch of the TeRRIFICA Crowdmapping tool! <https://terrifica.eu/launch-terrifica-crowdmapping/>
- 17/04/2020. Launch of the TeRRIFICA Stakeholder Mapping Report. <https://terrifica.eu/launch-stakeholder-mapping-report/>
- 22/04/2020. Responding to Covid19: Building social, economic and environmental resilience with the European Green Deal. <https://terrifica.eu/statement-eeac/>
- 3/06/2020. Climate Change Education should focus more on mitigation, adaptation, and climate justice. <https://terrifica.eu/climate-change-education-allea-report/>

- 6/07/2020. Interview on Radio Afera about the TeRRIFICA project and the “MapujKlimat” tool. <https://terrifica.eu/interview-radio-afera-poznan/>
- 7/07/2020. “Health in a context of climate change”, debated in an online interview. <https://terrifica.eu/health-context-climate-change/>
- 8/07/2020. Cool down the city! <https://terrifica.eu/cool-down-the-city/>
- 15/07/2020. Going on the field to co-create on hedgerows from different perspectives. <https://terrifica.eu/going-on-the-field-hedgerows/>
- 1/08/2020. Climate action right at your own front door – Launch of a competition looking for climate friendly gardens. <https://terrifica.eu/climate-action-competition-gardens/>
- 1/08/2020. New Polish-language movies about TeRRIFICA and climate change. <https://terrifica.eu/new-polish-language-movies-about-terrifica/>
- 29/09/2020. TeRRIFICA sessions at the European Week of Regions and Cities. <https://terrifica.eu/terrifica-sessions-at-the-european-week-of-regions-and-cities/>
- 1/10/2020. TeRRIFICA sessions at the Citizen Science SDG Conference. <https://terrifica.eu/terrifica-sessions-at-the-citizenscience-sdg-conference/>
- 1/10/2020. Together for the climate. <https://terrifica.eu/together-for-the-climate-poznan/>
- 5/10/2020. European Green Deal Call: empowering citizens for the transition towards a climate neutral and sustainable EU. <https://terrifica.eu/european-green-deal-call-e1-billion-investment-to-boost-the-green-and-digital-transition/>
- 14/10/2020. Visions of European Climate Landscapes for 2030: Developing Climate Change Adaptation Scenarios in TeRRIFICA Summer Schools. <https://terrifica.eu/visions-of-european-climate-landscapes-2030-gunisdgs/>
- 16/10/2020. TeRRIFICA project endorses the Citizen Science SDG Declaration. <https://terrifica.eu/citizen-science-sdg-declaration-endorsement/>
- 19/10/2020. Citizen Science: Opening up science to society. New video of the European Commission featuring TeRRIFICA! <https://terrifica.eu/citizen-science-ec-video/>
- 21/10/2020. Countries and cities in Europe urgently need to step up adaptation to climate change impacts. <https://terrifica.eu/countries-and-cities-in-europe/>
- 9/11/2020. Sciences Citoyennes launches a campaign on social media to promote the TeRRIFICA crowdmapping tool in Brittany, Normandy and Pays de la Loire. <https://terrifica.eu/sciencescitoyennes-launch-campaign-socialmedia/>
- 17/11/2020. TeRRIFICA Crowdmapping Tool – Put a mark on the map and participate in the identification of regional needs and priorities! <https://terrifica.eu/crowdmappingtool-featured/>
- 15/12/2020. Great examples for climate-friendly garden design in the Oldenburger Muensterland identified. <https://terrifica.eu/garden-design-oldenburger-muensterland-identified/>
- 21/12/2020. Youth Climate Congress 2020 in Poznań. <https://terrifica.eu/youthclimatecongress2020inpoznan/>

- 19/01/2021. Map the Climate in the Poznań Agglomeration! <https://terrifica.eu/map-the-climate-poznan-agglomeration/>
- 21/01/2021. Launch of the 2020 Adaptation Gap Report. <https://terrifica.eu/2020-gap-report/>
- 11/02/2021. Polish Radio Four: Climate change on your smartphone? Engage in observing them. <https://terrifica.eu/polish-radio-four/>
- 24/02/2021. Building a Climate-Resilient Future – A new EU Strategy on Adaptation to Climate Change. <https://terrifica.eu/building-a-climate-resilient-future-a-new-eu-strategy-on-adaptation-to-climate-change/>
- 1/03/2021. Sis.net publishes “Success story: TeRRIFICA – innovative climate action through territorial RRI”. <https://terrifica.eu/success-story-terrifica-sisnet/>
- 8/03/2021. AMU supports the development of the Climate Change Adaptation Plan of the Poznań Metropolis. <https://terrifica.eu/amu-supports-climatechangeadaptationplan-poznan/>
- 18/03/2021. Advisory councils sent letter to EU co-legislators to share views on added value of European Climate Change Council. <https://terrifica.eu/statement-eeac-copy/>
- 7/04/2021. Round table “Adaptation to Climate Change in Belarus: Practices of Public Engagement”. <https://terrifica.eu/round-table-belarus-practices-public-engagement/>
- 7/04/2021. Co-creation and climate change activities in Brittany, Pays de la Loire and Normandy. <https://terrifica.eu/co-creation-and-climate-change-activities-in-brittany-paysdelaloire-normandy/>
- 19/04/2021. “Effective Community-Academic Partnerships on Climate Change Adaption and Mitigation: Results of a European Delphi Study”. <https://terrifica.eu/article-sustainability-climate-change/>
- 10/05/2021. “TeRRIFICA: The Belarusian Experience” featured at the “Tackling Climate Action at the Local Level: Education for Sustainable Development Projects”. <https://terrifica.eu/belarusian-experience-unu-ias/>
- 13/05/2021. New publication related to the pilot region of Poznań Agglomeration “Cocreation for Climate Change – Needs for Actions to Vitalize Drivers and Diminish Barriers”. <https://terrifica.eu/newpublication-cocreationforclimatechange/>
- 18/05/2021. Summary of the TeRRIFICA Summer School in Poznan (Poland) “National Summer School Szkoła Letnia TeRRIFICA” #NaszKlimat2030. <https://terrifica.eu/summary-terrifica-summer-school-poznan/>
- 18/06/2021. The British Ambassador meets AMU Representatives. <https://terrifica.eu/british-ambassador-meetsamurepresentatives/>
- 1/07/2021. Minsk Summer Climate School «Climate Change vs. Climate Action». <https://terrifica.eu/minsk-summer-climate-school-climate-change-vs-climate-action/>
- 15/09/2021. TeRRIFICA joins the Mediterranean Day campaign, an initiative committed to make the Mediterranean a better place. <https://terrifica.eu/mediterraneandaypartner/>
- 19/10/2021. Bringing responsibility and RRI into regional development: from theory to practice. TeRRIFICA contribution at the SeeRRI booklet. <https://terrifica.eu/seerribooklet-terrificacontribution/>

- 18/11/2021. New publication “Eine interaktive Beteiligungskarte für innovatives Klimahandeln in Europa”. <https://terrifica.eu/eine-interaktive-beteiligungskarte-fur-innovatives-klimahandeln-europa/>
- 17/01/2022. “Working with and for regions: on difference”. <https://terrifica.eu/working-with-and-for-regions/>
- 7/02/2022. Summary of the three TeRRIFICA capacity building workshops hosted in our pilot regions. <https://terrifica.eu/social-methodology-labs/>
- 21/02/2022. “Breakthroughs in tackling climate change powered by citizen science projects”. <https://terrifica.eu/rea-article/>
- 28/02/2022. Co-creation and Climage Challenges. <https://terrifica.eu/co-creation-and-climage-challenges/>
- 14/03/2022. SockETs and TeRRIFICA – sharing societal engagement stories. <https://terrifica.eu/sockets-terrifica-sharing-societal-engagement-stories/>
- 15/03/2022. Spring 2022 series of lectures and seminars in the framework of TeRRIFICA. <https://terrifica.eu/spring-2022-series-of-lectures-seminars/>
- 11/04/2022. TeRRIFICA represented at the International Conference “6th Conference on Urban e-Planning”, University of Lisbon, Portugal. <https://terrifica.eu/terrifica-represented-at-the-international-conference-6th-conference-on-urban-e-planning-university-of-lisbon-portugal/>
- 22/04/2022. Geographer’s Day 2022 at the University of Adam Mickiewicz in Poznań! <https://terrifica.eu/terrifica-represented-at-the-international-conference-6th-conference-on-urban-e-planning-university-of-lisbon-portugal-copy/>
- 23/05/2022. Action Plan: The Cloppenburg Climate Corner in the Oldenburger Muensterland Pilot Region. <https://terrifica.eu/volunteers-lend-a-hand-in-transforming-an-urban-wasteland-into-the-cloppenburg-climate-corner/>
- 3/06/2022. TeRRIFICA Consortium Meeting in Poznan, Poland. <https://terrifica.eu/terrifica-consortium-meeting-in-poznan-poland/>
- 9/06/2022. The 8th TeRRIFICA Project Partners Meeting and #EUGreenWeek celebration in Poznań! <https://terrifica.eu/the-8th-terrifica-project-partners-meeting-and-eugreenweek-celebration-in-poznan/>
- 22/06/2022. Redesign of a large parking area in Cloppenburg offers an opportunity for a new form of participation. <https://terrifica.eu/redesign-of-a-large-parking-area-in-cloppenburg-offers-an-opportunity-for-a-new-form-of-participation/>
- 1/07/2022. TeRRIFICA participation in the training week of the NePRev project. <https://terrifica.eu/terrifica-participation-in-the-training-week-of-the-neprev-project/>
- 8/07/2022. TeRRIFICA workshop at the 9th Living Knowledge Conference in Groningen. <https://terrifica.eu/terrifica-workshop-at-the-9th-living-knowledge-conference-in-groningen/>
- 14/07/2022. A video campaign to engage the citizenship: Cool down the city! <https://terrifica.eu/a-video-campaign-to-engage-the-citizenship-cool-down-the-city/>

25/07/2022. CPN Regional TeRRIFICA Summer School in Montenegro. <https://terrifica.eu/cpn-regional-terrifica-summer-school-in-montenegro/>

26/07/2022. Action Plan: Climate Tours in the Oldenburger Muensterland Pilot Region. <https://terrifica.eu/bike-tours-and-walks-offer-personal-exchange-between-citizens-and-experts-about-climate-change-impacts-and-adaptation-measures/>

8/08/2022. GitHub Repository: An Open Source Crowdmapping Tool to gather spatial data and insight from the public. <https://terrifica.eu/github-repository-an-open-source-crowdmapping-tool-to-gather-spatial-data-and-insight-from-the-public/>

16/08/2022. More climate protection and climate adaptation at the largest fair in the region – (How) is that possible? <https://terrifica.eu/more-climate-protection-and-climate-adaptation-at-the-largest-fair-in-the-region-how-is-that-possible/>

10/09/2022. Action Plan: Public policy proposal exercise in action against climate change on the UAB university campus. <https://terrifica.eu/action-plan-public-policy-proposal-exercise-in-action-against-climate-change-on-the-uab-university-campus/>

14/09/2022. TeRRIFICA presented at the International Geographical Union conference in Mexico. <https://terrifica.eu/terrifica-presented-at-the-international-geographical-union-conference-in-mexico/>

21/09/2022. The Barcelona Metropolitan Area Pilot Region National Dissemination Event <https://terrifica.eu/the-barcelona-metropolitan-area-pilot-region-national-dissemination-event/>

13/10/2022. Exhibition “Climate Impact on the inland waters of Lower Saxony” and TeRRIFICA project results can be seen in the adult education center in Cloppenburg. <https://terrifica.eu/exhibition-climate-impact-on-the-inland-waters-of-lower-saxony-and-terrifica-project-results-can-be-seen-in-the-adult-education-center-in-cloppenburg/>

14/10/2022. Imagining Our Climate Futures in Barcelona. <https://terrifica.eu/imagining-our-climate-futures-in-barcelona/>

27/10/2022. Experiences and conclusions from the TeRRIFICA project presented in Łódź at the POLREG 2022 conference. <https://terrifica.eu/experiences-and-conclusions-from-the-terrifica-project-presented-in-lodz-at-the-polreg-2022-conference/>

2/11/2022. Action Plan: the Creation of a Multi-Stakeholder Network in the Normandy Pilot Region. <https://terrifica.eu/action-plan-the-experience-of-the-normandy-pilot-region/>

2/11/2022. Societal Engagement Stories: The Road to Climate Action. <https://terrifica.eu/societal-engagement-stories-the-road-to-climate-action/>

14/11/2022. The TeRRIFICA project presented at the International Geographical Union webinar. <https://terrifica.eu/the-terrifica-project-presented-at-the-international-geographical-union-webinar/>

14/11/2022. Exchange session on metropolitan and municipal experiences on climate action. <https://terrifica.eu/exchange-session-on-metropolitan-and-municipal-experiences-on-climate-action/>

28/11/2022. National Dissemination Event in the Poznan Agglomeration. <https://terrifica.eu/national-dissemination-event-in-the-poznan-agglomeration/>

30/11/2022. Presentation of the AMU concept of a demonstration climate garden. <https://terrifica.eu/presentation-of-the-amu-concept-of-a-demonstration-climate-garden/>

7/12/2022. TeRRIFICA Final Conference: Strong collaborations for the advancement of RRI. <https://terrifica.eu/terrifica-final-conference-strong-collaborations-for-the-advancement-of-rri/>

12/12/2022. Responsible Research and Innovation (RRI) at an Institutional Level. <https://terrifica.eu/responsible-research-and-innovation-rri-at-an-institutional-level/>

15/12/2022. TeRRIFICA in Belarus: collaboration with stakeholders, creation of an eco-transport club and tree planting in Minsk. <https://terrifica.eu/terrifica-in-belarus-collaboration-with-stakeholders-creation-of-an-eco-transport-club-and-tree-planting-in-minsk/>

20/12/2022. Education for climate: Let's play green with high school students! <https://terrifica.eu/education-for-climate-lets-play-green-with-high-school-students/>

Annex 2.

Press Clipping

1/02/2019. Oldenburgischen Volkszeitung | Die Region wappnet sich für den Klimawandel

Uni bietet Dialog zum Klimawandel

Oldenburger Münsterland wird Modellregion

Oldenburger Münsterland (gio). Das Oldenburger Münsterland wird eine von sechs europäischen Modellregionen für Strategien zur Anpassung an den Klimawandel. Dabei handelt es sich um ein Projekt der Universität Vechta mit Fokus auf die Herausforderungen der Agrar- und Ernährungsbranche. Im Mittelpunkt steht der Dialog zwischen der Wissenschaft mit der Gesellschaft, Politik und Verwaltung. Die Sensibilisierung für das Thema und Fortbildungsangebote gehören ebenso zu den Zielen wie Handlungsempfehlungen für die Politik zu entwickeln.

Ebenso gehe es um den Austausch von Erkenntnissen mit den fünf Partnerregionen, sagte Professor Dr. Marco Rieckmann, der gemeinsam mit der Koordinierungsstelle Transformationswissenschaften der Uni Vechta den Zuschlag für die Teilnahme am dreieinhalbjährigen Projekt „Terrifica“ erhalten hat. Es wird mit insgesamt zwei Millionen Euro über das EU-Forschungsprogramm „Horizon 2020“ finanziert. Für die Organisation des Dialogs zwischen Wissenschaft und Praxis ist der Science Shop der Uni Vechta mit Sitz in Cloppenburg zuständig. ▶ Seite 9

FREITAG, 1. FEBRUAR 2019

Die Region wappnet sich für den Klimawandel

Europäisches Modellprojekt der Uni Vechta im Oldenburger Münsterland / Wissenschaft und Praxis im Dialog

Das Ziel ist, die Agrar- und Ernährungsbranche zukunftsfest aufzustellen. Es geht um Sensibilisierung und Fortbildung sowie um den Forschungsbedarf.

VON GIORGIO TZIMURTAS

Vechta. Ungewöhnlich viel Regen im gesamten Landkreis, ein schweres Gewitter sowie Überschwemmungen im Süden und eine zerstörerische Windhose im Norden – der Juli 2017 vor Ort. Ein Jahr später das krasse Gegenteil: sengende Hitze und große Dürre im Sommer 2018. Insbesondere der Landwirtschaft machten beide Jahre zu schaffen, die Erträge gingen zurück.

Waren das äußerst widrige Wetterverhältnisse oder schon Anzeichen des Klimawandels? Diese Frage bleibt offen. Doch fest steht für Experten: Die Erderwärmung sorgt für Extremwetterereignisse. Insofern gab es die vergangenen zwei Sommer wohl einen Vorgeschmack davon, wie sich der Klimawandel in Süddenburg auswirken kann. Um sich dafür zu wappnen, und zwar insbesondere die Agrar- und Ernährungswirtschaft, hat die Universität Vechta ein Projekt gestartet. Dabei wird das Oldenburger Münsterland zu einer von insgesamt sechs europäischen Modellregionen für Strategien zur Anpassung an den Klimawandel.

Von zentraler Bedeutung ist der Dialog der Wissenschaft mit der Gesellschaft, Politik, Verwaltung und Verbänden. Die Sensibilisierung für das Thema und Fortbildungsangebote gehören ebenso zu den Zielen wie Handlungsempfehlungen für die Politik. „Die Perspektive ist dabei auf die Nachhaltigkeit gerichtet“, erklärt Professor Dr. Marco

Laden zum Austausch von Wissen: (von links) Dr. Daniel Ludwig, Hannah Hoff, Dr. Christian Meyer, Dr. Barbara Grabkowsky und Professor Dr. Marco Rieckmann. Foto: Tzimurtas

Rieckmann, der einen Lehrstuhl für Hochschuldidaktik an der Uni Vechta hat, Rieckmann hat gemeinsam mit der Koordinierungsstelle Transformationswissenschaften, die an der Uni Vechta angesiedelt ist, den Zuschlag für das EU-Projekt „Terrifica“ erhalten. Es ist auf dreieinhalb Jahre anberaume und wird mit insgesamt zwei Millionen Euro über das EU-Forschungsprogramm „Horizon 2020“ finanziert. Für die Organisation des Dialogs mit diversen Akteuren ist der Science Shop der Uni Vechta mit Sitz in Cloppenburg zuständig – als Schnittstelle zwischen Wissenschaft und Praxis. Es geht den regionalen Bedarf zur Anpassung an den Klimawandel festzustellen, erklärt Dr. Daniel Ludwig, Leiter des Science Shops.

Sind Partner vor Ort gefunden, soll es Workshops geben. In einer letzten Phase ist es das Ziel, einen Plan zur Anpassung an mögliche klimatische Verhältnisse in der nahen Zukunft zu entwickeln. Handlungsoptionen zu erarbeiten. Ebenso sei

von Bedeutung, gesetzliche Hürden zu erkennen, sagt Dr. Christian Meyer von der Koordinierungsstelle.

Der erste Workshop ist bereits für kommende Woche geplant. Partner sind die Landkreise Vechta und Cloppenburg. Denkbar seien auch Kooperationen mit dem Landvolk dem

Der Klimawandel ist auch Thema einer Tagung am 28. Februar

Agrar- und Ernährungsforum (AEF), mit Umweltverbänden und der Kirche, um den Kreis der Akteure auszuweiten, sagte Dr. Barbara Grabkowsky, Leiterin der Koordinierungsstelle. Im Mittelpunkt stehe die Absicht, die Agrar- und Ernährungsbranche „zukunftsfit“ aufzustellen. Projekt-Mitarbeiterin Hannah Hoff verweist darauf, dass auch vorliegende Forschungsergebnisse, etwa aus dem Projekt „Nordwest 2050“, vermittelt werden könnten. Ebenso ist es möglich, dass sich neue For-

schungsvorhaben entwickeln. Hoff nennt als Beispiel den Umgang mit Wasserressourcen. Rieckmann ergänzt: Bei dem Projekt gehe es zudem um den Austausch von Erkenntnissen mit den fünf Partnerregionen in Spanien, Frankreich, Polen, Serbien und Weißrussland.

Rieckmann stellt „Terrifica“ zudem auf einer Tagung an der Uni Vechta am 28. Februar vor. Die Veranstaltung „Klimaanpassungsstrategien für die Agrarwirtschaft“ ist von der Koordinierungsstelle Transformationswissenschaften organisiert. Auf der Tagung soll auch der Frage nachgegangen werden, wie es eine Klima-Allianz für den Nordwest geben kann. Genau darum geht es auch jetzt – beim Projekt „Terrifica“ der Uni Vechta.

Info: Wer sich für das „Terrifica“-Projekt interessiert, kann sich beim Science Shop der Universität Vechta informieren. Ansprechpartner sind Dr. Daniel Ludwig (Telefon: 04441/15642) und Karin Bokop (04471/948154).

KOMMENTAR

Notwendig

VON GIORGIO TZIMURTAS

Die Agrar- und Ernährungswirtschaft, die für das Oldenburger Münsterland von zentraler Bedeutung ist, steht vor vielen Herausforderungen. Das Thema Tierwohl, der Druck ausländischer Konkurrenz und Fragen rund um einen besseren Einklang mit der Umwelt (Stichwort Gülleüberschüsse) bestimmen die Diskussion. Dabei gerät ein ganz wesentlicher Aspekt ins Hintertreffen: der Klimawandel. Wie kann sich die Branche behaupten, welche Strategien der Nachhaltigkeit muss sie entwickeln? Auf der Suche nach Lösungen hilft jetzt die Uni Vechta mit dem „Terrifica“-Projekt zum Klimawandel – ein wichtiges und notwendiges Angebot.

Südoldenburg wird Modellregion

Dialogplattform der Uni Vechta zum Klimawandel/ Kreis ist Partner

VON GIORGIO TZIMURTAS

Oldenburger Münsterland. Südoldenburg wird eine von sechs europäischen Modellregionen für Strategien zur Anpassung an den Klimawandel. Dabei handelt es sich um ein Projekt der Universität Vechta mit Fokus auf die Herausforderungen der Agrar- und Ernährungsbranche im Oldenburger Münsterland. Im Mittelpunkt steht der Dialog zwischen der Wissenschaft mit der Gesellschaft, Politik und Verwaltung. Die Sensibilisierung für das Thema und Fortbildungsangebote gehören ebenso zu den Zielen wie Handlungsempfehlungen für die Politik zu entwickeln.

Ebenso gehe es um den Austausch von Erkenntnissen mit den fünf Partnerregionen, sagte Professor Dr. Marco Rieckmann, der gemeinsam mit der Koordinierungsstelle Transformationswissenschaften der Uni Vechta den Zuschlag für die Teilnahme am dreieinhalbjährigen Projekt „Terrifica“ erhalten hat.

Es wird mit insgesamt zwei Millionen Euro über das EU-Forschungsprogramm „Horizon 2020“ finanziert. Für die Organisation des Dialogs zwischen Wissenschaft und Praxis ist der Science Shop der Uni Vechta mit Sitz in Cloppenburg zuständig. Die Anlaufstelle ist auch dafür zuständig, die Bedarfe vor Ort herauszufinden.

Mit den Landkreisen Cloppenburg und Vechta gebe es bereits eine Kooperation, um die Schnittstelle zwischen Wissenschaft und Praxis mit Leben zu füllen, sagte Rieckmann, der einen Lehrstuhl für Hochschuldidaktik hat und zur Nachhaltigkeit forscht. Nun stünden Gespräche mit dem Landvolk sowie mit dem Agrar- und Ernährungsforum (AEF) an, um den Kreis der Akteure auszuweiten, sagte Dr. Barbara Grabkowsky, Geschäftsführerin des Verbundes Transformationswissenschaften und Leiterin der Koordinierungsstelle. Im Mittelpunkt stehe die Absicht, die Agrar- und Ernährungsbranche „zukunftsfit“ aufzustellen.

8/02/2019. Münsterländische Tageszeitung | Die Region wappnet sich für den Klimawandel

Münsterländische Tageszeitung
Freitag, 08. Februar 2019
Nachbarschaft, Seite 27

Die Region wappnet sich für Klimawandel

Europäisches Modellprojekt der Uni Vechta

Das Ziel ist, die Agrar- und Ernährungsbranche zukunftsfähig aufzustellen. Es geht um Sensibilisierung und Fortbildung sowie um den Forschungsbedarf.

Von GIORGIO TZIMURTAS

Vechta. Ungewöhnlich viel Regen im gesamten Landkreis, ein schweres Gewitter sowie Überschwemmungen im Süden und eine zerstörerische Windsturm im Norden - der Juli 2017 vor Ort. Ein Jahr später das krasse Gegenstück: seltene Hitze und große Dürre im Sommer 2018. Insbesondere der Landwirtschaft machten beide Jahre zu schaffen, die Erträge gingen zurück.

Was das äußere: wädrige Wetterverhältnisse oder schon Anzeichen des Klimawandels? Diese Frage bleibt offen. Doch fest steht für Experten:

Die Erderwärmung sorgt für Extremwetter-Ereignisse. In-
dustriellen geben die vergangenen zwei Sommer wohl einen Vorgeschmack davon, wie sich der Klimawandel in Südeuropa auswirken kann. Um sich dafür

zu wappnen, und zwar insbesondere die Agrar- und Ernährungs-
wirtschaft, hat die Universität Vechta ein Projekt gestartet. Dabei wird das Oldenburger Münsterland zu einer von insgesamt sechs europäischen Modellregionen für Strategien zur Anpassung an den Klimawandel.

Von zentraler Bedeutung ist der Dialog der Wissenschaft mit der Gesellschaft, Politik, Verwaltung und Verbänden. Die Sensibilisierung für das Thema und Fortbildungsangebote gehören ebenso zu den Zielen wie Handlungsempfehlungen für die Politik. Die Perspektive liegt dabei auf die Nachhaltigkeit gerichtet", erklärt Professor Dr. Marco Rickmann, der einen Lehrstuhl für Hochschuldidaktik an der Uni Vechta hat.

Rickmann hat gemeinsam mit der Koordinierungsstelle Transformationswissenschaft, die an der Uni Vechta angesiedelt ist, den Zuschlag für das EU-Projekt „Terrifica“ erhalten. Es ist auf fast ein Jahr befristet und wird mit insgesamt zwei Millionen Euro über das EU-Forschungsprogramm „Horizon 2020“ finanziert. Für die Organisation des Dialogs mit

Laden zum Austausch von Wissen ein: (von links) Dr. Daniel Ludwig, Hannah Hoff, Dr. Christian Meyer, Dr. Barbara Grabkowsky und Professor Dr. Marco Rickmann.

diversen Akteuren ist der Science Shop der Uni Vechta mit Sitz in Cloppenburg zuständig - als Schnittstelle zwischen Wissenschaft und Praxis. Es geht, den regionalen Bedarf zur Anpassung an den Klimawandel festzustellen, erklärt Dr. Daniel Ludwig, Leiter des Science-Shops.

Sind Partner vor Ort gefunden, soll es Workshops geben. In einer letzten Phase ist es das Ziel, einen Plan zur Anpassung an mögliche klimatische Veränderungen in der nahen Zukunft zu entwickeln, Handlungsoptionen zu erarbeiten. Ebenso sei von Bedeutung, gesetzliche Hürden zu erkennen, sagt Dr.

Christian Meyer von der Koordinierungsstelle.

Der erste Workshop ist bereits für kommende Woche geplant. Partner sind die Landkreise Vechta und Cloppenburg. Denkbar seien auch Kooperationen mit dem Landkreis, dem Agrar- und Ernährungsforum (AEF), mit Umweltschutzverbänden und der Kirche, um den Kreis der Akteure auszuweiten, sagt Dr. Barbara Grabkowsky, Leiterin der Koordinierungsstelle. Im Mittelpunkt stehe die Absicht, die Agrar- und Ernährungsbranche „zukunftsfähig“ aufzustellen. Projekt-Mitarbeiterin Hannah Hoff verweist darauf, dass

auch vorliegende Forschungsergebnisse, etwa aus dem Projekt „Nordwest 2050“, vermittelt werden könnten. Ebenso ist es möglich, dass sich neue Forschungsvorhaben entwickeln. Hoff nennt als Beispiel den Umgang mit Wasserressourcen. Rickmann ergänzt: Bei dem Projekt gehe es zudem um den Austausch von Erkenntnissen mit den fünf Partnerregionen in Spanien, Frankreich, Folen, Serbien und Weißrussland. Rickmann stellt „Terrifica“ zudem auf einer Tagung an der Uni Vechta am 28. Februar vor. Die Veranstaltung „Klimaanpassungsstrategien für die

Agrarwirtschaft“ ist von der Koordinierungsstelle Transformationswissenschaft organisiert. Auf der Tagung soll auch der Frage nachgegangen werden, wie es eine Klima-Allianz für den Nordwesten geben kann. Genau darum geht es auch jetzt beim Projekt „Terrifica“ der Uni Vechta.

Info: Wer sich für das „Terrifica“-Projekt interessiert, kann sich beim Science Shop der Universität Vechta informieren. Ansprechpartner sind Dr. Daniel Ludwig (Telefon: 04441/5642) und Karin Bolop (0444/1848754).

11/03/2019. [IDW] Informationsdienst Wissenschaft | Wie kann die Region das Klima schützen Offener Workshop des Projekts TeRRIFICA

Announcement TeRRIFICA kick-off brunch in Cloppenburg 29 March 2019

Bilder

university of vechta

Zurück

11.03.2019 13:45

Teilen:

Wie kann die Region das Klima schützen? Offener Workshop des Projekts TeRRIFICA

Sabrina Daubenspeck *Pressestelle*
Universität Vechta

Zum Januar 2019 ist an der Universität Vechta das Projekt: „TeRRIFICA – Territorial RRI Fostering Innovative Climate Action“ gestartet. Das internationale Vorhaben befasst sich mit regionalen Klimaanpassungsstrategien in Deutschland, Frankreich, Polen, Serbien, Spanien und Weißrussland. Zentral ist dabei die Arbeit mit verschiedenen Stakeholder-Gruppen, die in einem offenen Workshop ihren Auftakt findet. Am Freitag, 29. März 2019 laden die Projektverantwortlichen der Universität Vechta von 9.30 bis 11.30 Uhr zum sogenannten „Kick-Off Brunch“ in den Science Shop in Cloppenburg.

Angesprochen sind alle Interessierten, egal ob aus der Landwirtschaft, Verbänden, Vereinen oder der Politik. Auch Privatleute können teilnehmen.

„In meiner Straße ist es immer wärmer als in der Parallelstraße, was kann das ändern?“ „In den letzten Jahren hatten wir öfter Probleme mit dem Grundwasserspiegel.“ Durch den Austausch im Workshop sollen Kernthemen und spezifische Orte des Oldenburger Münsterlandes ermittelt werden, an denen der Klimawandel bereits besonders spürbar ist. Gemeinsam werden in der Folge dann Maßnahmen zum Umgang mit den Folgen des Klimawandels erdacht. So wollen die Verantwortlichen Best-Practice-Beispiele für die teilnehmen Projektländer ermitteln. Jede Pilotregion entwickelt danach Kommunikationsstrategien, Aktionspläne und Empfehlungen für politisches Handeln, die über das Projekt hinaus den Umgang mit den Folgen des Klimawandels möglichst global prägen.

Der Workshop findet im Science Shop Cloppenburg statt, Bahnhofstraße 57. Eine Anmeldung wird erbeten an hannah.hoff@uni-vechta.de.

Merkmale dieser Pressemitteilung:
Journalisten, jedermann
Gesellschaft, Pädagogik / Bildung, Tier- / Agrar- / Forstwissenschaften, Umwelt / Ökologie
überregional
Forschungs- / Wissenstransfer, Forschungsprojekte
Deutsch

Zurück

Cookies optimieren die Bereitstellung unserer Dienste. Durch das Weitersurfen auf idw-online.de erklären Sie sich mit der Verwendung

<https://idw-online.de/de/news711882>

17/03/2019. *Sonntagsblatt* | Kick-Off Brunch für Universitätsprojekt

Sonntagsblatt
Sonntag, 17. März 2019
Landkreis Vechta, Seite 04

Kick-Off-Brunch für Universitätsprojekt

Vechta. Am Freitag, 29. März, laden die Projektverantwortlichen der **Universität Vechta** von 9.30 bis 11.30 Uhr zum „Kick-Off Brunch“ ein für das Projekt „TeRRIFICA – Territorial RRI Fostering Innovative Climate Action“ ein, das im Januar an der Universität gestartet wurde. Der Workshop findet im „Science Shop Cloppenburg“, Bahnhofstraße 57, statt. Eine Anmeldung wird erbeten an hannah.hoff@uni-vechta.de

Wie kann die Region das Klima schützen?

„Kick-Off-Brunch“ im Science Shop in Cloppenburg am 29. März / Regionale Klimaanpassungsstrategien erarbeiten

Oldenburger Münsterland. Zum Januar 2019 ist an der **Universität Vechta** das Projekt „TeRRIFICA - Territorial RRI Fostering Innovative Climate Action“ gestartet. Das internationale Vorhaben befasst sich mit regionalen Klimaanpassungsstrategien in Deutschland, Frankreich, Polen, Serbien, Spanien und Weißrussland. Zentral ist dabei die Arbeit mit verschiedenen Stakeholder-Gruppen, die in einem offenen Workshop ihren Auftakt findet.

Am 29. März (Freitag) laden die Projektverantwortlichen der Universität Vechta von 9.30 bis 11.30 Uhr zum sogenannten „Kick-Off-Brunch“ in den Science Shop in Cloppenburg ein. Angesprochen sind alle Interessierten, egal ob aus der Landwirtschaft, Verbänden, Vereinen oder der Politik. Auch Privatleute können teilnehmen.

„In meiner Straße ist es immer wärmer als in der Parallelstraße, was kann das ändern?“ „In den

letzten Jahren hatten wir öfter Probleme mit dem Grundwasserspiegel.“ Durch den Austausch im Workshop sollen Kernthemen und spezifische Orte des Oldenburger Münsterlandes ermittelt werden, an denen der Klimawandel bereits besonders spürbar ist. Gemeinsam werden in der Folge dann Maßnahmen zum Umgang mit den Folgen des Klimawandels erdacht. So wollen die Verantwortlichen Best-Practice-Beispiele für die

teilnehmenden Projektländer ermitteln. Jede Pilotregion entwickelt danach Kommunikationsstrategien, Aktionspläne und Empfehlungen für politisches Handeln, die über das Projekt hinaus den Umgang mit den Folgen des Klimawandels möglichst global prägen.

Der Workshop findet im Science Shop Cloppenburg (Bahnhofstraße 57) statt. Eine Anmeldung wird erbeten an hannah.hoff@uni-vechta.de.

19/03/2019. *Oldenburgische Volkszeitung* | Wie kann die Region Südoldenburg das Klima schützen

Oldenburgische Volkszeitung
Donnerstag, 14. März 2019
Landkreis Vechta, Seite 22

Wie kann die Region Südoldenburg das Klima schützen?

Vechta (fb). Im Januar dieses Jahres ist an der **Universität Vechta** das Projekt: „TeRRIFICA – Territorial RRI Fostering Innovative Climate Action“ gestartet. Das internationale Vorhaben befasst sich mit regionalen Klimaanpassungsstrategien in Deutschland, Frankreich, Polen, Serbien, Spanien und Weißrussland. Zentral ist dabei laut einer Pressemitteilung der Universität Vechta die Arbeit mit verschiedenen Stakeholder-Gruppen, die in einem offenen Workshop ihren Auftakt findet. Für den 29. März (Freitag) laden die Projektverantwortlichen der Universität Vechta von 9.30 bis 11.30 Uhr zum sogenannten „Kick-Off Brunch“ in den Science Shop in Cloppenburg (Bahnhofstraße 57) ein. Angesprochen sind alle Interessierten, egal ob aus der Landwirtschaft, Verbänden, Vereinen oder der Politik. Auch Privatleute können teilnehmen.

■ **Info:** Der Workshop findet im Science Shop Cloppenburg (Bahnhofstraße 57) statt. Anmeldung ist möglich an hannah.hoff@uni-vechta.de.

20/03/2019. Zeitung Rundschau am Mittwoch | Kick-Off Brunch

Rundschau am Mittwoch
Mittwoch, 20. März 2019
Landkreis, Seite 07

KICK-OFF-BRUNCH

■ Vechta

Am Freitag, 29. März laden die Projektverantwortlichen der **Universität Vechta** von 9.30 bis 11.30 Uhr zum sogenannten „Kick-Off Brunch“ ein für das Projekt „TeRRIFICA – Territorial RRI Fostering Innovative Climate Action“ ein, das im Januar an der Universität gestartet wurde. Angesprochen sind alle Interessierten, egal ob aus der Landwirtschaft, Verbänden, Vereinen oder der Politik. Auch Privatleute können teilnehmen. Der Workshop findet im „Science Shop Cloppenburg“, Bahnhofstraße 57, statt. Eine Anmeldung wird erbeten an hannah.hoff@uni-vechta.de

21/03/2019. *Nordwest-Zeitung* | Klimaanpassungsstrategien sind das Thema des internationalen Projekts TeRRIFICA

Nordwest-Zeitung
Donnerstag, 21. März 2019
Campus, Seite 22

FAKTEN

REGIONALE Klimaanpassungsstrategien sind das Thema des internationalen Projekts „TeRRIFICA“, an dem auch die **Universität Vechta** beteiligt ist. Diese lädt alle Interessierten am 29. März um 9.30 Uhr zum „Kick-off Brunch“ in den Science Shop in Cloppenburg ein. Dabei sollen Kernthemen und Orte des Oldenburger Münsterlandes, an denen der Klimawandel bereits spürbar ist, ermittelt und Möglichkeiten damit umzugehen erdacht werden. Um Anmeldung per E-Mail an hannah.hoff@uni-vechta wird gebeten.

30/03/2019. *Nordwest-Zeitung* | Region zwischen Dürre und Starkregen

Nordwest-Zeitung
Samstag, 30. März 2019
Im Nordwesten, Seite 16

Region zwischen Dürre und Starkregen

KLIMAWANDEL Projekt Terrifica soll Risiken fürs Oldenburger Münsterland ermes-

VON TIMO EBBERS

CLOPPENBURG – Sowohl die Dürre im vergangenen Sommer als auch die starken Regenfälle im Jahr davor sind Folgen des Klimawandels, das steht für die Initiatoren des Projekts Terrifica außer Zweifel. „Es ist absurd, wenn Donald Trump das per Twitter in Abrede stellt“, sagte Projektleiter Prof. Dr. Rieckmann von der Uni Vechta beim Workshop zum Auftakt des Projekts am Freitag in Cloppenburg.

Etwa 30 Teilnehmer aus den Bereichen Landwirtschaft, Politik, Verwaltung, Kirche, Wissenschaft und Bildung trafen sich in den Räumlichkeiten des Science Shop Vechta/Cloppenburg, um eine erste Bestandsaufnahme darüber zu erarbeiten, wie der Klimawandel das Oldenburger Münsterland betrifft. Si-

Ran an den Klimawandel: Dr. Sebastian Keßler (von links), Projektleiterin Hannah Hoff, Dr. Christian Mey-

cher ist. Geradezu fahrlässig wäre es für die landwirtschaftlich geprägte Region, sich nicht auf die kommenden Wetterlagen vorzubereiten. „Wir haben Tierhaltung auf kleinstem Raum. Wie können sich solche Betriebe aufstellen, wenn Hitze den Tieren zu-

er, Prof. Dr. Marco Rieckmann, Dr. Barbara Grobkowsky und Prof. Dr. Kim Philip Schumacher

schaffen macht?“, deutet Dr. Barbara Grobkowsky von der Koordinierungsstelle Transformationsforschung agrar eine von vielen konkreten Problemstellungen an. Insbesondere Wassermanagement stellt sich bereits als zentrales Zukunftsthema heraus.

In den kommenden Monaten soll ein Netzwerk geknüpft werden, um Risiken, Chancen, aber auch bestehende Lösungen zu ermesen. Im Sommer sollen Bürger dazu aufgerufen werden, klimatisch auffällige Orte zu nennen, um diese in einer online einsehbaren Karte zu verzeichnen. Aber auch vorher ist jeder willkommen, sich zu beteiligen.

Terrifica steht für „Territoriales RRI zur Förderung innovativer Klimaanpassungsmaßnahmen“, wobei RRI für „Responsible Research and Innovation“ steht: verantwortungsvolle Forschung und Innovation. Die EU fördert das Projekt mit zwei Millionen Euro für drei Jahre. Weitere Pilotregionen gibt es in Spanien, Frankreich, Serbien, Polen und Weißrussland.

➔ bit.ly/nwz-terrifica

Datum: 23.07.2019
Medij: Ilustrovana politika
Rubrika: Bez naslova
Autori: Milica Stamatović
Teme: Klimatske promene

Napomena:
Površina: 2022

Naslov: STOGODIŠNJE VODE I STRAŠNE SUŠE

Strana: 16,17,18

ПРОГНОЗЕ СУ МРАЧНЕ, ПРОМЕНЕ КОЈЕ НАУЧНИЦИ НАЈАВЉУЈУ БИЋЕ ДРАМАТИЧНЕ И, ПОНЕГДЕ, СА КАТАСТРОФАЛНИМ ИСХОДИМА. ДОБРО ПЛАНИРАНА БИТКА ТРЕБАЛО ЈЕ ДА ПОЧНЕ ЈУЧЕ, АЛИ ПРОМЕНЕ СЕ МОГУ УБЛАЖИТИ АКО СЕ ЕМИСИЈА УГЉЕН-ДИОКСИДА ЗА ДВЕ ДО ТРИ ДЕЦЕНИЈЕ НА ГЛОБАЛНОМ НИВОУ СВЕДЕ НА НУЛУ

ПИШЕ МИЛИЦА СТАМАТОВИЋ

Према проценама Уједињених нација (УН), на свету тренутно има око седам милијарди и седамсто милиона. Просечно, на сваком квадратном километру живи скоро 58 људи. Чаробних десет милијарди становника Земља ће дочекати две хиљаде педесет и неке, с тим што ће раст популације на годишњем нивоу тада бити упола мањи

него данас, свега пола процента, и наставиће да пада, али ће густина насељености по квадратном километру порастати на 67 особа. Пред крај овог столећа приближићемо се цифри од једанаест милијарди житеља, али ће и стопа раста пасти на свега 0,06 одсто годишње, па се већ на почетку 22. века може очекивати да број становника Земље почне да опада. Не зато што ће наша планета бити пренасељена, већ, пре свега, што ћемо је својом небригом до тада, најверо-

ватније, променити у односу на садашње стање до непрепознатљивости.
– Већ данас, две милијарде и сто милиона људи нема одговарајући приступ води – каже Наташа Ђокић, експерт из консултатнске куће за заштиту животне средине „Двопер“. – Према подацима Високог комесаријата УН за избеглице, избеглицама у камповима за основне потребе довољно је двадесет литара воде дневно. Али, просечна дневна потреба за водом становника Европске

[...]

Vreme: 04.10.2019 07:23
Medij: Tanjug
Link: <http://www.tanjug.rs>
Autori: Redakcija
Teme: Klimatske promene

Naslov: BGD strateški opredeljen za borbu protiv klimatskih promena

1760

BGD strateški opredeljen za borbu protiv klimatskih promena

BEOGRAD, 4. oktobra (Tanjug) - Grad Beograd je usvajanjem Akcionog plana adaptacije na klimatske promene 2015. godine pokazao stratešku opredeljenost za borbu protiv klimatskih promena, izjavila je gradska sekretarka za zaštitu životne sredine Ivana Vilotijević u okviru radionice na kojoj je predstavljen međunarodni projekat TeRRIFICA.

Ona je podsetila učesnike radionice da je u cilju sprovođenja mera adaptacije na klimatske promene kao i mera smanjenja emisije gasova sa efektom staklene bašte realizovan veliki broj značajnih projekata.

Pomenula je da je Sekretarijat je 2012. godine započeo realizaciju Programa gašenja kotlarnica u objektima koji, koristeći ekološki nepovoljne energente, negativno utiču na kvalitet vazduha u neposrednoj okolini, te da je do sada 20 objekata, uglavnom škola, priključeno na sistem daljinskog grejanja ili distributivni system prirodnog gasa.

Takođe, navela je da se nastavlja gašenje kotlarnica i da će uskoro biti ugasene kotlarnice u jos pet skola.

Sekretarijat je, dodala je, 2017. završio prvu fazu energetske sanacije zgrade JP Gradsko stambeno, započet je projekat uređenja zelenih površina u školskim dvorištima...

Ona je podsetila da je Skupština grada Beograda u avgustu usvojila Plan generalne regulacije zelenih površina, te da je planirano za 2018/2019 pošumljavanje oko 60 hektara sumskog zemljišta i popuna uličnih drvoreda sa 428 sadnica.

Inače, projekat TeRRIFICA bavi se teritorijalnim pristupom adaptaciji na klimatske promene, kao i jačanjem kapaciteta u cilju sprovođenja adaptacije različitim aktivnostima u šest pilot-regija u Evropi, među kojima je i Beograd, navodi se u saopštenju Sekretarijata za informisanje

Vreme: 05.10.2019 10:56

Medij: 24online.info

Link: <https://www.24online.info/beograd-strateski-opredeljen-za-borbu-protiv-klimatskih-promena/>

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA

Naslov: Beograd strateški opredeljen za borbu protiv klimatskih promena

1718

Grad Beograd je usvajanjem Akcionog plana adaptacije na klimatske promene 2015. godine pokazao stratešku opredeljenost za borbu protiv klimatskih promena, izjavila je gradska sekretarka za zaštitu životne sredine Ivana Vilotijević u okviru radionice na kojoj je predstavljen međunarodni projekat TeRRIFICA.

Ona je podsetila učesnike radionice da je u cilju sprovođenja mera adaptacije na klimatske promene kao i mera smanjenja emisije gasova sa efektom staklene bašte realizovan veliki broj značajnih projekata.

Pomenula je da je Sekretarijat je 2012. godine započeo realizaciju Programa gašenja kotlarnica u objektima koji, koristeći ekološki nepovoljne energente, negativno utiču na kvalitet vazduha u neposrednoj okolini, te da je do sada 20 objekata, uglavnom škola, priključeno na sistem daljinskog grejanja ili distributivni system prirodnog gasa.

Takođe, navela je da se nastavlja gašenje kotlarnica i da će uskoro biti ugasene kotlarnice u jos pet skola.

Sekretarijat je, dodala je, 2017. završio prvu fazu energetske sanacije zgrade JP Gradsko stambeno, započet je projekat uređenja zelenih površina u školskim dvorištima...

Ona je podsetila da je Skupština grada Beograda u avgustu usvojila Plan generalne regulacije zelenih površina, te da je planirano za 2018/2019 pošumljavanje oko 60 hektara sumskog zemljišta i popuna uličnih drvoreda sa 428 sadnica.

Inače, projekat TeRRIFICA bavi se teritorijalnim pristupom adaptaciji na klimatske promene, kao i jačanjem kapaciteta u cilju sprovođenja adaptacije različitim aktivnostima u šest pilot-regija u Evropi, među kojima je i Beograd, navodi se u saopštenju Sekretarijata za informisanje.

Vreme: 05.10.2019 09:32

Medij: alo.rs

Link: <https://www.alo.rs/beograd/evo-kako-se-beograd-bori-protiv-klimatskih-promena/256576/vest>

Autori: Alo!

Teme: TeRRIFICA

Naslov: Evo kako se Beograd bori protiv klimatskih promena!

1719

AUTOR: Tanjug; D.K. DATUM I VREME: 05.10.2019. 09:32

Grad Beograd je usvajanjem Akcionog plana adaptacije na klimatske promene 2015. godine pokazao stratešku opredeljenost za borbu protiv klimatskih promena, izjavila je gradska sekretarkra za zaštitu životne sredine Ivana Vilotijević u okviru radionice na kojoj je predstavljen međunarodni projekat TeRRIFICA.

Ona je podsetila učesnike radionice da je u cilju sprovođenja mera adaptacije na klimatske promene kao i mera smanjenja emisije gasova sa efektom staklene bašte realizovan veliki broj značajnih projekata. Pomenula je da je Sekretarijat je 2012. godine započeo realizaciju Programa gašenja kotlarnica u objektima koji, koristeći ekološki nepovoljne energente, negativno utiču na kvalitet vazduha u neposrednoj okolini, te da je do sada 20 objekata, uglavnom škola, priključeno na sistem daljinskog grejanja ili distributivni system prirodnog gasa. Takođe, navela je da se nastavlja gašenje kotlarnica i da će uskoro biti ugasene kotlarnice u jos pet škola. Sekretarijat je, dodala je, 2017. završio prvu fazu energetske sanacije zgrade JP Gradsko stambeno, započet je projekat uređenja zelenih površina u školskim dvorištima... Ona je podsetila da je Skupština grada Beograda u avgustu usvojila Plan generalne regulacije zelenih površina, te da je planirano za 2018/2019 pošumljavanje oko 60 hektara sumskog zemljišta i popuna uličnih drvoreda sa 428 sadnica. Inače, projekat TeRRIFICA bavi se teritorijalnim pristupom adaptaciji na klimatske promene, kao i jačanjem kapaciteta u cilju sprovođenja adaptacije različitim aktivnostima u šest pilot-regija u Evropi, među kojima je i Beograd, navodi se u saopštenju Sekretarijata za informisanje. BONUS VIDEO:

Vreme: 04.10.2019 22:45

Medij: krstarica.com

Link: <https://www.krstarica.com/vesti/srbija/bgd-strateski-opredeljen-za-borbu-protiv-klimatskih-promena/>

Autori: @krstarica

Teme: TeRRIFICA

Naslov: BGD strateški opredeljen za borbu protiv klimatskih promena

1812

BEOGRAD - Grad Beograd je usvajanjem Akcionog plana adaptacije na klimatske promene 2015. godine pokazao stratešku opredeljenost za borbu protiv

BEOGRAD - Grad Beograd je usvajanjem Akcionog plana adaptacije na klimatske promene 2015. godine pokazao stratešku opredeljenost za borbu protiv klimatskih promena, izjavila je gradska sekretarkra za zaštitu životne sredine Ivana Vilotijević u okviru radionice na kojoj je predstavljen međunarodni projekat TeRRIFICA. Ona je podsetila učesnike radionice da je u cilju sprovođenja mera adaptacije na klimatske promene kao i mera smanjenja emisije gasova sa efektom staklene bašte realizovan veliki broj značajnih projekata. Pomenula je da je Sekretarijat je 2012. godine započeo realizaciju Programa gašenja kotlarnica u objektima koji, koristeći ekološki nepovoljne energente, negativno utiču na kvalitet vazduha u neposrednoj okolini, te da je do sada 20 objekata, uglavnom škola, priključeno na sistem daljinskog grejanja ili distributivni system prirodnog gasa. Takođe, navela je da se nastavlja gašenje kotlarnica i da će uskoro biti ugasene kotlarnice u jos pet skola. Sekretarijat je, dodala je, 2017. završio prvu fazu energetske sanacije zgrade JP Gradsko stambeno, započet je projekat uređenja zelenih površina u školskim dvorištima... Ona je podsetila da je Skupština grada Beograda u avgustu usvojila Plan generalne regulacije zelenih površina, te da je planirano za 2018/2019 pošumljavanje oko 60 hektara sumskog zemljišta i popuna uličnih drvoreda sa 428 sadnica. Inače, projekat TeRRIFICA bavi se teritorijalnim pristupom adaptaciji na klimatske promene, kao i jačanjem kapaciteta u cilju sprovođenja adaptacije različitim aktivnostima u šest pilot-regija u Evropi, među kojima je i Beograd, navodi se u saopštenju Sekretarijata za informisanje. (Tanjug)

Vreme: 05.10.2019 10:59

Medij: Tanjug

Link: <http://www.tanjug.rs>

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Klimatske promene

Naslov: BGD strateški opredeljen za borbu protiv klimatskih promena

1761

BGD strateški opredeljen za borbu protiv klimatskih promena

BEOGRAD, 5. oktobra (Tanjug) - Grad Beograd je usvajanjem Akcionog plana adaptacije na klimatske promene 2015. godine pokazao stratešku opredeljenost za borbu protiv klimatskih promena, izjavila je gradska sekretarka za zaštitu životne sredine Ivana Vilotijević u okviru radionice na kojoj je predstavljen međunarodni projekat TeRRIFICA.

Ona je podsetila učesnike radionice da je u cilju sprovođenja mera adaptacije na klimatske promene kao i mera smanjenja emisije gasova sa efektom staklene bašte realizovan veliki broj značajnih projekata.

Pomenula je da je Sekretarijat je 2012. godine započeo realizaciju Programa gašenja kotlarnica u objektima koji, koristeći ekološki nepovoljne energente, negativno utiču na kvalitet vazduha u neposrednoj okolini, te da je do sada 20 objekata, uglavnom škola, priključeno na sistem daljinskog grejanja ili distributivni system prirodnog gasa.

Takođe, navela je da se nastavlja gašenje kotlarnica i da će uskoro biti ugasene kotlarnice u jos pet skola.

Sekretarijat je, dodala je, 2017. završio prvu fazu energetske sanacije zgrade JP Gradsko stambeno, započet je projekat uređenja zelenih površina u školskim dvorištima...

Ona je podsetila da je Skupština grada Beograda u avgustu usvojila Plan generalne regulacije zelenih površina, te da je planirano za 2018/2019 pošumljavanje oko 60 hektara sumskog zemljišta i popuna uličnih drvoreda sa 428 sadnica.

Inače, projekat TeRRIFICA bavi se teritorijalnim pristupom adaptaciji na klimatske promene, kao i jačanjem kapaciteta u cilju sprovođenja adaptacije različitim aktivnostima u šest pilot-regija u Evropi, među kojima je i Beograd, navodi se u saopštenju Sekretarijata za informisanje.

Vreme: 23.10.2019 16:53

Medij: energetskiportal.rs

Link: <https://www.energetskiportal.rs/dogadjaji/seminar-priroda-u-gradu-beograd-i-klimatske-promene/>

Autori: .symbolic

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Seminar "Priroda u gradu: Beograd i klimatske promene"

3160

Centar za promociju nauke i Arhitektonski fakultet organizuju seminar o mogućnosti adaptacije Beograda na klimatske promene, a ovaj događaj pratiće i niz predavanja u Naučnom klubu Beograd. U sredu, 23.

Centar za promociju nauke i Arhitektonski fakultet organizuju seminar o mogućnosti adaptacije Beograda na klimatske promene, a ovaj događaj pratiće i niz predavanja u Naučnom klubu Beograd.

Foto-ilustracija: Unsplash (Alex Blokstra)

U sredu, 23. oktobra, održava se otvoreni seminar PRIRODA U GRADU: BEOGRAD I KLIMATSKE PROMENE, organizovan u saradnji Centra za promociju nauke i Arhitektonskog fakulteta. Ovom prilikom, učesnici seminara obično će brodom delove prirodnog jezgra Beograda.

Seminaru će prisustvovati zainteresovani stručnjaci, a cilj ovoga događaja je otvaranje prostora za razgovor o mogućnostima izgradnje kapaciteta gradova da odgovore na uslove klimatskih promena.

Arhitektonski fakultet, više godina unazad, kroz različite oblike i forme nastave neguje odgovoran odnos prema neposrednom okruženju. Program nastave usmerava se ka razvoju plemenite i senzitivne veze arhitekture i prirode u kontekstu grada 21. veka, a posebno ka osveščivanju dolazećih generacija arhitekata i urbanista o krhkosti rečnih sistema i njihovom potencijalu u urbanoj sredini, o očuvanju biološke raznolikosti i vrednosti prirodnog predela.

Da bi se što kompletnije sagledali potencijali i ograničenja prirodnih oaza Beograda, na seminaru će govoriti stručnjaci iz oblasti ekologije, klimatologije, urbanog planiranja, građevine, arhitekture, biologije, meteorologije i informacionih tehnologija, a tokom narednih meseci je planiran i čitav niz predavanja u Naučnom klubu Centra za promociju nauke (Kralja Petra 46).

Centar za promociju nauke, kroz različite programe, kao i kroz međunarodni projekat TeRRIFICA iz okvira Horizont 2020, kontinuiramo upoznajemo javnost sa temom mitigacije i adaptacije na klimatske promene.

RASPORED PREDAVANJA

23.10.2019.

Obilazak prirodnog jezgra Beograda brodom

dr Ivan Simić, arhitekta, Univerzitet u Beogradu - Arhitektonski fakultet, Departman za urbanizam

+ prezentacija projekta Terrifica

31.10.2019.

Naučni klub Beograd

18:00-18:30

dr Slobodan Jovanović, vanredni profesor i Tomica Mišljenović, asistent, Univerzitet u Beogradu - Biološki fakultet, Katedra za ekologiju i geografiju biljaka

18:30-19:00

Miodrag Milovanović, dipl. inž. građ., Institut za vodoprivredu "Jaroslav Černi"

19:00-19:30

[...]

Vreme: 30.01.2020 06:00

Medij: beforeafter.rs

Link: <https://www.beforeafter.rs/nekategorizovano/zeleni-vodic-centra-za-promociju-nauke-kroz-2020/>

Autori: Before After

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Zeleni vodič Centra za promociju nauke kroz 2020.

1781

Centar za promociju nauke pripremio je edukativni kalendar za 2020. godinu koji se bavi klimatskim promenama i uključenjem građana u relevantne teme...

Centar za promociju nauke pripremio je edukativni kalendar za 2020. godinu koji se bavi klimatskim promenama i uključenjem građana u relevantne teme iz ove oblasti. Misao-vodilja ovog kalendara jeste: šta ovog meseca mogu da učinim za sebe, tebe i našu okolinu? Osim uobičajene namene, u kalendaru, Zelenom vodiču kroz ovu godinu, teme su globalno zagrevanje, očuvanje ekosistema, zagađenje vazduha, biodiverzitet, borba protiv plastike i zaštita životne sredine, a u njemu su obeleženi važni datumi posvećeni očuvanju našeg okruženja.

Velike vrućine, ekstremno jaki pljuskovi, suše, smanjeni prinosi u poljoprivredi... Sve ove stvari povezuju se sa porastom temperature na našoj planeti i izazivaju veliku pažnju javnosti. Naučnici nas upozoravaju da bi uslovi na Zemlji mogli drastično da se promene već do kraja ovog veka ukoliko ne prestanemo da spaljujemo fosilna goriva. Kada govorimo o klimatskim promenama, ključno je znati da se pod tim terminom ne misli naprirodne cikluse zagrevanja i hlađenja, koje je opisao naš poznati naučnik Milutin Milanković, već na promene koje su izazvane ljudskom aktivnošću. Ilustracije za ovaj kalendar napravio je Đorđe Balmazović Žole iz umetničke grupe škart, a dizajnirao ga je Igor Markišić. Ukoliko se pitate šta svakog meseca možete da učinite za sebe, druge i okolinu preuzmite ilustracije koje će vas u obliku pozadine za desktop ili pozadine za ekran telefona podsećati na to da svako od nas može dati svoj doprinos očuvanju životne sredine! Ukoliko želite da nabavite papirni stoni kalendar Centra za promociju nauke, pišite na prodaja@cpn.rs, ili svratite na adresu Kralja Petra 46.

Vreme: 27.02.2020 15:42

Medij: vesti.rs

Link: <https://www.vesti.rs/Dobre-vesti/Razgovori-o-klimatskim-promenama.html>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: RAZGOVORI O KLIMATSKIM PROMENAMA

854

Centar za promociju nauke organizovaće razgovore o klimatskim promenama 'Šta možemo zajedno da učinimo?' u ponedjeljak, 2. marta, u 12. 00, u Naučnom klubu Beograd (Kralja Petra 46). Cilj razgovora je da se, uoči Dana e

Centar za promociju nauke organizovaće razgovore o klimatskim promenama "Šta možemo zajedno da učinimo?" u ponedjeljak, 2. marta, u 12.00, u Naučnom klubu Beograd (Kralja Petra 46). Cilj razgovora je da se, uoči Dana energetske efikasnosti, 5. marta, predstavnici medija, kao važni saveznici u predstavljanju ove važne teme najširoj javnosti, povežu sa stručnjacima iz raznih oblasti, koji se, svako iz svog ugla, bave klimatskim promenama. Na skupu će govoriti: Vladimir Đurđević, klimatolog Aleksandar Jovičević, mašinski inženjer Glavne teme razgovora biće izazovi i moguća rešenja u klimatskim promenama. Izvor: Kuća dobrih vesti...

Vreme: 02.03.2020 19:16

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/drustvo/klimatske-promene-ogolele-problem-zagadjenja-vazduha/>

Autori: @OnlineDanas

Teme: Centar za promociju nauke; Klimatske promene; TeRRIFICA; Noć istraživača

Naslov: Klimatske promene ogolele problem zagađenja vazduha

2400

Zagađenje vazduha nije nastalo zbog klimatskih promena, već su klimatske promene te koje su ogolele problem zagađenja vazduha. Ova zima je bila dobar primer toga, zbog toga je vazduh imao neprijatan miris i boju, istaknuto je danas u razgovoru o klimatskim promenama u Naučnom klubu Centra za promociju nauke (CPN).

Dr Vladimir Đurđević, dr Aleksandar Jovović i koordinatorka CPN Ljiljana Ilić Foto: CPN Na skupu organizovanom u susret 5. martu - Svetskom danu energetske efikasnosti, profesor Mašinskog fakulteta, dr Aleksandar Jovović govorio je o Srbiji i regionu kao veoma ranjivom području koje se zagreva znatno brže od ostatka sveta. "To možemo uočiti u pojavi sve češćih suša, poplava i požara", rekao je Jovović i dodao da zatvaranje termoelektrana kao velikih zagađivača vazduha nikako ne može biti jedino ekološko rešenje, jer budi niz drugih problema. Profesor Fizičkog fakulteta dr Vladimir Đurđević rekao je da su klimatske promene naša svakodnevica, a ne nešto što je daleko od nas. Dr. Vladimir Đurđević Foto: CPN On je naveo da svakodnevno utičemo na zagađenje prirode ne shvatajući da na taj način ugrožavamo opstanak ljudske vrste. "Planeta će naći način da se spase, ali je ljudska vrsta ugrožena. Neminovno, posledice će doći do svakoga od nas. Ovim ne želim ikoga da plašim, samo želim da se svest naroda podigne i da svako od nas individualno uradi koliko je u mogućnosti", rekao je profesor dr Đurđević. On je naglasio i da ljudi reaguju samo na trenutne pretnje, ne obazirući se na dugoročne planove koji bi možda imali znatno veće efekte. Ljiljana Ilić, koordinatorka Centra za promociju nauke, istakla je značaj medija u podizanju svesti građana jer su oni prva linija informisanja. "Mi želimo da stvorimo jednu jaku platformu informisanja kad je reč o klimatskim promenama sa vama kao našim saveznicima iz medija. Ovo je jedna važna i ozbiljna tema o kojoj je bitno govoriti bez senzacionalizma", rekla je koordinatorka. Skupu koji je organizovan u projekta TeRRIFICA na samom kraju obratio se i dr Ivan Simić, docent na Arhitektonskom fakultetu, koji je predstavio maketu stare termoelektrane "Snaga i svetlost" u Marini Dorćol. Ona je napravljena povodom Noći istraživača kao primer mogućnosti da se stare tehnologije pretvore u obnovljive izvore energije. Dr Ivan Simić Foto: CPN aerogagađenje, Centar za promociju nauke, CPN, energetska efikasnost, Klimatske promene

Vreme: 02.03.2020 18:50

Medij: Fonet

Link: <http://www.fonet.rs>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Naslov: GODIŠNJE IZGORI ŠUMA POVRŠINE AFRIKE

GODIŠNJE IZGORI ŠUMA POVRŠINE AFRIKE

BEOGRAD, 02. mart 2020. (FoNet) - U Srbije se godišnje emituje oko 35 do 40 gigatona ugljen-dioksida, a to je kao da svake godine izgori šuma površine Afrike, izjavio je danas Vladimir Đurđević sa Instituta za meteorologiju Fizičkog fakulteta u Beogradu.

Na skupu u Naučnom klubu Centra za promociju nauke, u susret Svetskom danu energetske efikasnosti, 5. martu, Đurđević je rekao da u Srbiji prosečni stanovnik godišnje za energiju koju proizvede emituje između četiri i pet tona ugljen-dioksida (spremanje ručka, pranje veša, voda), dok se godišnje prosečno baci oko 400 kilograma čvrstog otpada.

Kako je preneo Centar, Đurđević je naveo da je prošla godina bila najtoplija godina ikada u Srbiji.

On je ukazao da se u Srbiji broj toplotnih talasa udvostručio i duplo duže traju, intenzivnije su i češće suše i oluje, povećan je rizik od šumskih poplava i šumskih požara, nastale su velike promene u životnim ciklusima biljaka i životinja.

Đurđević je naglasio da je poštovanje Pariskog sporazuma i okretanje obnovljivim izvorima energije pitanje naše budućnosti, na lokalnom i globalnom nivou.

Aleksandar Jovović sa Odseka za procesnu tehniku i zaštitu životne sredine sa Mašinskog fakulteta u Beogradu naveo je da su emisije sumpor-dioksida u Srbiji dramatično veće nego u Evropi.

"Samo Srbija emituje blizu 400.000 tona sumpor-dioksida, od ukupno 800.000 tona, koliko se emituje u zemljama zapadnog Balkana. Naša emisija je vrlo velika, a Kostolac predstavlja najveći izvor emisije sumpor-dioksida: više od 100.000 tona", rekao je Jovović.

Prema njegovim rečima, jedna naša termoelektrana prilično nadmašuje veliki broj termoelektrana u razvijenim zemljama Evrope.

Docent na Arhitektonskom fakultetu u Beogradu Ivan Simić predstavio je maketu prve elektrane u Srbiji "Snaga i svetlost" u Marini Dorćol, koja je napravljena povodom Noći istraživača kao primer mogućnosti da se stare tehnologije pretvore u obnovljivi izvor energije.

Datum: 02.03.2020
Medij: Kopernikus
Emisija: Informer 2115
Autori: Redakcija
Teme: Klimatske promene; Naučni klub

	Početak	Trajanje
Emisija	02.03.2020 21:15:00	35:00
Prilog	02.03.2020 21:39:00	2:32

Naslov: Klimatske promene

2824

Voditeljka:

Prosečna temperatura kopnene i morske površine u januaru ove godine premašena je za 1,14 stepeni. Podaci su nacionalne uprave za okean i atmosferu. Jedan od razloga za tranziciju klimatskih promena je i sve veća zavisnost od fosilnih go goriva na globalnom nivou, istakli su stručnjaci.

Reporter:

U naučnom klubu u Beogradu održan je skup stručnjaka o izazovima klimatskih promena jednom od najznačajnijih tema sa kojom se suočava savremeni svet. Na globalnom nivou najveći je problem je ubrzana tranzicija klimatskih promena jer smo topliji za 1 stepen objasnio je Vladimir Đurđević profesor na Fizičkom fakultetu u Beogradu.

prof. Vladimir Đurđević, klimatolog:

Iako to nije puno iza tog jednog stepena stoje svi razni ekstremi koji nam se dešavaju pa i ova situacija. Recimo, ove zime da smo imali izuzetno toplu zimu skoro bez snega i tako dalje. tako da ta tranzicija klime će biti sve brža i brža u budućnosti i pitanje je samo gde ćemo se ustaviti. Da li ćemo se zagrejati samo za dodatnih 1 stepen ili ćemo imati zagrevanje od 3-4 stepena. Ako se budemo zagrejali za dodatnih 1 stepen to nama kao društvu ostavlja mogućnost da se prilagodimo na klimatske promene, ako budemo prešli tu granicu prilagođavanje će biti znatno teže. I doneće nam tazne probleme po pitanju klimatskih ekstrema, meteoroloških ekstrema do toga da će potencijalno desetina miliona ljudi širom sveta hteti da se iseli iz svojih oblasti gde trenutno žive. Tako da možemo u budućnosti recimo da imamo ogromne probleme sa takozvanim klimatskim migrantima.

Reporter:

Po mišljenju klimatologa Đurđevića treba da prestanemo sa korišćenjem fosilnih goriva koje ne slučenom brzinom zagađuju vazduh i da krenemo sa upotrebom nafte i gasa. To u narednih 30-40 godina treba da bude imperativ za društvo u celini, ali i za pojedinca.

prof. Vladimir Đurđević, klimatolog:

Jedino rešenje koje će nam omogućiti da stanemo na tih 2 stepena koji predviđa Pariski sporazum jeste da fo jeste da prestanemo da koristimo fosilna goriva odnosno da koristimo ugalj, naftu i gas. Da bi poizvodi energiju to je vrlo teđak zadatak međutim imamo ispred sebe jedan period od 30-40 godina u toku kog bi to trebali da uradimo svi kao globalno društvo. I trenutno postoje neke naznake da se donekle krećemo u tom pravcu, to i dalje nije dovoljno ali jednostavno trebali bi svi da se fokusiramo na taj problem i da u budućnosti to uradimo. To je tehnološki moguće samo je pitanje vremena implementacije.

Reporter:

Ratifikacijom pariskog sporazuma o promeni klime države su potvrdile uticaj ljudskih aktivnosti na klimatske promene. Takođe ostaje da se vidi da li će povećanje ambicije na smanjenju emisije gasova sa efektom staklene bašte biti dovoljno da sve to obezbedi ukupne misije jednake nuli do kraja ovog veka, a samim tim i mogućnost da se adaptira.

Vreme: 02.03.2020 19:40

Medij: krstarica.com

Link: <https://www.krstarica.com/zivot/kultura/odrzana-naucna-tribina-u-centru-za-promociju-nauke/>

Autori: @krstarica

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Održana naučna tribina u Centru za promociju nauke

3482

BEOGRAD - U Naučnom klubu Centra za promociju nauke održana je naučna tribina "TeRRIFICA", na kojoj je klimatolog Vladimir Đurđević istakao da godišnje

BEOGRAD - U Naučnom klubu Centra za promociju nauke održana je naučna tribina "TeRRIFICA", na kojoj je klimatolog Vladimir Đurđević istakao da godišnje emitujemo oko 35 do 40 gigatona ugljen-dioksida, što, kako tvrdi, ima efekat na planetu kao da svake godine izgori šuma površine Afrike. Na skupu su osim profesora Đurđevića, sa Instituta za meteorologiju Fizičkog fakulteta u Beogradu, govorili i profesor dr Aleksandar Jovović sa Odseka za procesnu tehniku i zaštitu životne sredine sa Mašinskog fakulteta u Beogradu, i dr Ivan Simić, docent na Arhitektonskom fakultetu u Beogradu na Departmanu za urbanizam i prostorno planiranje. Kako je naglasio Đurđević, čovečanstvo je postalo energetske zavisna vrsta, a većina te energije dolazi od fosilnih goriva. "Spaljivanjem ovih energija oslobađamo velike količine ugljen-dioksida, gasa kojem treba mnogo vremena da se ukloni iz atmosfere. Prošla, 2019. godina je bila najtoplija godina ikada u Srbiji. Od 1960. godine počinjemo da emitujemo sve više ugljen-dioksida, i da ga dodajemo u atmosferu: iz uglja, nafte, gasa, industrije cementa... Mi godišnje emitujemo oko 35 do 40 gigatona ugljen-dioksida, a to je kao da svake godine izgori šuma površine Afrike. U Srbiji, prosečni stanovnik godišnje za energiju koju proizvede emituje između 4 i 5 tona ugljen-dioksida" kazao je Đurđević. Prema njegovim rečima, u Srbiji se broj toplotnih talasa udvostručio i duplo duže traju, intenzivnije su i češće suše i oluje, povećan je rizik od šumskih poplava i šumskih požara, došlo je do velikih promena u životnim ciklusima biljaka i životinja... "Poštovanje Pariskog sporazuma i okretanje obnovljivim izvorima energije pitanje je naše budućnosti, na lokalnom i globalnom nivou", kazao je Đurđević. Jovović smatra da su emisije sumpor-dioksida u našoj zemlji mnogo veće nego u Evropi. "Samo Srbija emituje blizu 400 hiljada tona sumpor-dioksida, od ukupno 800 hiljada tona, koliko se emituje u zemljama zapadnog Balkana", tvrdi Jovović. Simić je predstavio maketu prve elektrane u Srbiji "Snaga i svetlost" u Marini Dorćol, koja je napravljena kao primer mogućnosti da se stare tehnologije pretvore u obnovljivi izvor energije. Zgrada nekadašnje elektrane sada je spomenik kulture pod zaštitom i čeka na svoju obnovu. Kroz projekat TeRRIFICA, na kome je Centar za promociju nauke jedan od partnera, građani Beograda tokom leta biće u prilici da učestvuju u mapiranju izazova nastalih usled klimatskih promena, i to u kontekstu našeg životnog okruženja. Lokalne aktivnosti poslužiće objedinjavanju podataka, istraživanja i aktivnosti, kako bi se pripremio opšti presek stanja uslovljenog klimatskim promenama u pojedinim delovima Evrope, u cilju inovativnih pristupa prilagođavanju na njih. Projekat TeRRIFICA se sprovodi na nekoliko teritorija širom Evrope (Barselona, Pariz, Fehta, Minsk, Poznan i Beograd), koje će poslužiti kao test-prostori za inicijalnu analizu, mapiranje klimatskih uticaja i promena, ali i dobrih praksi i aktivnosti koje sprovode institucije, naučne i obrazovne ustanove, nevladin sektor i stručne asocijacije, pojedinci i organizacije, a u cilju bolje adaptacije na klimatske promene. Centar za promociju nauke je regionalni centar projekta i koordinator aktivnosti u više zemalja Jugoistočne Evrope - od Hrvatske do Rumunije, i od Albanije do Mađarske. (Tanjug)

Datum: 02.03.2020
Medij: Prva televizija
Emisija: Jutro sa Jovanom i Srđanom
Autori: Redakcija
Teme: Nauka u Srbiji; Centar za promociju nauke

	Početak	Trajanje
Emisija	02.03.2020 06:55:00	305:00
Prilog	02.03.2020 10:25:00	4:02

Naslov: Maketa termoelektrane

3861

Spiker:

U Centar za promociju nauke, stigla je interaktivna maketa prve termoelektrane u Beogradu. Cilj kampanje je kako više koristiti takozvanu zelenu energiju. Željka dobro jutro. Na koji način građani mogu da se uključe u taj projekat?

Reporter Željka Mrđa:

Dobro jutro Srđane još jedanput, pozdrav iz Centra za promociju nauke. Građani će moći da se uključe u ovaj projekat odnosno pre svega mogu da dođu da vide kako izgleda ova interaktivna maketa. A zapravo da se podsete kada šetaju Dorćolom, da je tu zgrada koja bi trebalo da bude i zaštićena kao spomenik kulture. To je prva termoelektrana u Beogradu sagrađena 1934. videćete kako ona izgleda sada u ovom maketnom obliku. A Konstantin Ninković, student arhitekture će nam reći zapravo vaša ideja je bila šta? Da ova termoelektrana može da proizvodi na primer sada struju ali na te zelene načine prirodne?

Konstantin Ninković, student Arhitektonskog fakulteta:

Da, princip zelene arhitekture je da se na specifičan način projektuju objekti. Tako da oni utiču da smanje štetan uticaj po ljudsko zdravlje i na okolinu. Jedan od principa zelene arhitekture je i prenamena. Prenamena objekata kako da nekom starom objektu koji je dotrajavao koji više ne služi svojoj nameni delimo novu namenu i osavremenimo restauriramo i prenamenimo. Tako da on u sadašnjem svetu predstavlja opet ima neku novu funkciju i time zapravo uštedimo ogromne količine energije, novca i tehnologije.

Reporter Željka Mrđa:

I kako bi to onda bilo?

Konstantin Ninković, student Arhitektonskog fakulteta:

Ideja o prenameni termoelektrani snaga i svetlost na donjem Dorćolu je bila da se zapravo pošto je ona bila termoelektrana i te termoelektrane su jedna prljava tehnologija, da se uvođenjem fotonaponskim panela na krovovima uvođenjem vetroturbina, vrati joj se i stara namena proizvodnje energije, ali na jedan čist savremen i nov način. Ali da opet ona u svojoj unutrašnjosti ima jednu drugu namenu na primer u kreativnim industrijama, u bilo kojim drugim savremenim sferama.

Reporter Željka Mrđa:

I sada a kažemo da ova termoelektrana i dalje postoji, da je zaštićena, da se neće rušiti.

Konstantin Ninković, student Arhitektonskog fakulteta:

Da zapravo ova termoelektrana kao retki objekti u Beogradu stariji kao spomenici kulture i značajni jer zapravo zaštićena i zapravo ideja da se ona prenameni i skoro je održan konkurs da se ona prenameni u Muzej Nikole Tesle.

Reporter Željka Mrđa:

Ali to nam je sve oko budućnosti, Ljiljana Ilić sa nama iz Centra za promociju nauke, da kažemo da danas ovde u 12 sati se održava jedan skup sve u susret Svetskom danu održive energetske efikasnosti, da se manje troši struja da se sve to nekako skuplja iz prirode. Da vraćamo prirodi i ko nas zapravo uči o tome danas?

Ljiljana Ilić, Centar za promociju nauke:

Širi okviru su klimatske promene. Dakle u susret Dana energetske efikasnosti što je 5.mart sada u četvrtak mi organizujemo susret stručnjaka i medija i ono što je zapravo naša želja u Centru za promociju nauke i što je naš cilj jeste da napravimo jednu jaku platformu povezujući naučnike i povezujući predstavnike medija jer je zapravo tema toliko kompleksna, važna i delikatna i važno je da građani dobiju pravu istinitu informaciju da nikada nema senzacionalizma kada pričamo o klimatskim promenama. Danas inače ovde kratka predavanja će održati profesor doktor Vladimir Đurđević. Koji je klimatolog sa Fizičkog fakulteta u Beogradu, profesor doktork Aleksandar Jović sa Mašinskog fakulteta i sa nama će biti isto doktor Ivan Simić sa Arhitektonskog fakulteta.

Reporter Željka Mrđa:

Hvala mnogo, a u nastavku ovih dana pričaćemo o još jednom projektu koji se tiče Centra za promociju nauke, to kako se građani uključuju ali dakle sve to narednih dana. Zato stalno gledajte Prvu da vas obavestimo šta dalje. Srđane toliko za sada.

Spiker:

Dobro hvala ti Željka, hvala.

Vreme: 02.03.2020 19:41

Medij: tanjug.rs

Link: <http://www.tanjug.rs/full-view.aspx?izb=539841>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Održana naučna tribina u Centru za promociju nauke

888

U Naučnom klubu Centra za promociju nauke održana je naučna tribina "TeRRIFICA", na kojoj je klimatolog Vladimir Đurđević istakao da godišnje emitujemo oko 35..." 02.03.2020 19:41

BEOGRAD - U Naučnom klubu Centra za promociju nauke održana je naučna tribina "TeRRIFICA", na kojoj je klimatolog Vladimir Đurđević istakao da godišnje emitujemo oko 35 do 40 gigatona ugljen-dioksida, što, kako tvrdi, ima efekat na planetu kao da svake godine izgori šuma površine Afrike.

Na skupu su osim profesora Đurđevića, sa Instituta za meteorologiju Fizičkog fakulteta u Beogradu, govorili i profesor dr Aleksandar Jovović sa Odseka za procesnu tehniku i zaštitu životne sredine sa Mašinskog fakulteta u Beogradu, i dr Ivan Simić, docent na Arhitektonskom fakultetu u Beogradu na Departmanu za urbanizam i prostorno planiranje.

Foto / Dobrivoje Lale Eric, rukovodilac Sektora za međunarodnu saradnju

[...]

Vreme: 03.03.2020 18:40

Medij: 021.rs

Link: <https://www.021.rs/story/Info/Srbija/235684/Djurdjevic-U-Srbiji-se-godisnje-emituje-toliko-ugljen->

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Đurđević: U Srbiji se godišnje emituje toliko ugljen-dioksida, kao da svake godine izgori šuma površine Afrike

1869

U Srbije se godišnje emituje oko 35 do 40 gigatona ugljen-dioksida, a to je kao da svake godine izgori šuma površine Afrike, izjavio je Vladimir Đurđević sa Instituta za meteorologiju Fizičkog fakulteta u Beogradu.

Na skupu u Naučnom klubu Centra za promociju nauke, u susret Svetskom danu energetske efikasnosti, 5. martu, Đurđević je rekao da u Srbiji prosečni stanovnik godišnje za energiju koju proizvede emituje između četiri i pet tona ugljen-dioksida (spremanje ručka, pranje veša, voda), dok se godišnje prosečno baci oko 400 kilograma čvrstog otpada. Đurđević je naveo da je prošla godina bila najtoplija godina ikada u Srbiji. On je ukazao da se u Srbiji broj toplotnih talasa udvostručio i traju duplo duže, intenzivnije su i češće suše i oluje, povećan je rizik od šumskih poplava i šumskih požara, nastale su velike promene u životnim ciklusima biljaka i životinja. Đurđević je naglasio da je poštovanje Pariskog sporazuma i okretanje obnovljivim izvorima energije pitanje naše budućnosti, na lokalnom i globalnom nivou. Aleksandar Jovović sa Odseka za procesnu tehniku i zaštitu životne sredine sa Mašinskog fakulteta u Beogradu naveo je da su emisije sumpor-dioksida u Srbiji dramatično veće nego u Evropi. "Samo Srbija emituje blizu 400.000 tona sumpor-dioksida, od ukupno 800.000 tona, koliko se emituje u zemljama zapadnog Balkana. Naša emisija je vrlo velika, a Kostolac predstavlja najveći izvor emisije sumpor-dioksida: više od 100.000 tona", rekao je Jovović. Preman njegovim rečima, jedna naša termoelektrana prilično nadmašuje veliki broj termoelektrana u razvijenim zemljama Evrope. Autor: FoNet Preuzimanje delova teksta ili teksta u celini je dozvoljeno bez ikakve naknade, ali uz obavezno navođenje izvora i uz postavljanje linka ka izvornom tekstu na www.021.rs. Preuzimanje fotografija je dozvoljeno samo uz saglasnost autora.

Vreme: 03.03.2020 12:34

Medij: brendmagazin.com

Link: <http://brendmagazin.com/godisnje-emitujemo-ugljen-dioksida-kao-da-svake-godine-izgori-suma->

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Godišnje emitujemo ugljen-dioksida kao da svake godine izgori šuma površine Afrike

4023

03/03/2020

WhatsApp

Juče je u Naučnom klubu Centra za promociju nauke održan skup koji je okupio predstavnike medija i stručnjake koji se bave klimatskim promenama. "Mi godišnje emitujemo oko 35 do 40 gigatona ugljen-dioksida, a to je kao da svake godine izgori šuma površine Afrike", istakao je klimatolog dr Vladimir Đurđević.

U Naučnom klubu Centra za promociju nauke, u susret Svetskom danu energetske efikasnosti, 5. martu, održan je skup na kome su predstavnici medija imali prilike da razgovaraju sa stručnjacima iz različitih oblasti koji se bave klimatskim promenama.

Na skupu održanom u okviru projekta TeRRIFICA govorili su profesor dr Vladimir Đurđević sa Instituta za meteorologiju Fizičkog fakulteta u Beogradu, profesor dr Aleksandar Jovović sa Odseka za procesnu tehniku i zaštitu životne sredine sa Mašinskog fakulteta u Beogradu, idr Ivan Simić, docent na Arhitektonskom fakultetu u Beogradu na Departmanu za urbanizam i prostorno planiranje.

Kako je naglasio dr Đurđević, postali smo energetski zavisna vrsta, a većina te energije dolazi od fosilnih goriva. Spaljivanjem ovih energija oslobađamo velike količine ugljen-dioksida, gasa kojem treba mnogo vremena da se ukloni iz atmosfere. "2019. godina je bila najtoplija godina ikada u Srbiji", naglasio je klimatolog Đurđević. "Od 1960. godine počinjemo da emitujemo sve više ugljen-dioksida, i da ga dodajemo u atmosferu: iz uglja, nafte, gasa, industrije cementa... Mi godišnje emitujemo oko 35 do 40 gigatona ugljen-dioksida, a to je kao da svake godine izgori šuma površine Afrike. U Srbiji, prosečni stanovnik godišnje za energiju koju proizvede emituje između 4 i 5 tona ugljen-dioksida (spremanje ručka, pranje veša, voda...), dok godišnje prosečno bacimo oko 400 kilograma čvrstog otpada."

U Srbiji se broj toplotnih talasa udvostručio i duplo duže traju, intenzivnije su i češće suše i oluje, povećan je rizik od šumskih poplava i šumskih požara, došlo je do velikih promena u životnim ciklusima biljaka i životinja... Dr Đurđević je naglasio da je poštovanje Pariskog sporazuma i okretanje obnovljivim izvorima energije pitanje naše budućnosti, na lokalnom i globalnom nivou.

Dr Jovović je naglasio da su emisije sumpor-dioksida u našoj zemlji dramatično veće nego u Evropi. "Samo Srbija emituje blizu 400 hiljada tona sumpor-dioksida, od ukupno 800 hiljada tona, koliko se emituje u zemljama zapadnog Balkana. Naša emisija je vrlo velika, a Kostolac predstavlja najveći izvor emisije sumpor-dioksida: više od 100 hiljada tona. Jedna naša termoelektrana prilično nadmašuje veliki broj termoelektrana u razvijenim zemljama Evrope", pomenuo je Jovović.

Dr Simić je predstavio maketu prve elektrane u Srbiji "Snaga i svetlost" u Marini Dorćol, koja je napravljena povodom Noći istraživača kao primer mogućnosti da se stare tehnologije pretvore u obnovljivi izvor energije. Zgrada nekadašnje elektrane sada je spomenik kulture pod zaštitom i čeka na svoju obnovu.

Kroz projekat TeRRIFICA, na kome je Centar za promociju nauke jedan od partnera, građani Beograda tokom leta biće u prilici da učestvuju u mapiranju izazova nastalih usled klimatskih promena, i to u kontekstu našeg životnog okruženja. U široj slici, lokalne aktivnosti poslužiće objedinjavanju podataka,

[...]

Vreme: 03.03.2020 00:00

Medij: naslovi.net

Link: <https://naslovi.net/2020-03-03/danas/klimatske-promene-ogolele-problem-zagadjenja->

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Klimatske promene ogolele problem zagađenja vazduha

910

Danas pre 6 minuta | Piše: Milena Vujičić

Skup u okviru projekta TeRRIFICA održan u Naučnom klubu Centra za promociju nauke Zagađenje vazduha nije nastalo zbog klimatskih promena, već su klimatske promene te koje su ogolele problem zagađenja vazduha. Ova zima je bila dobar primer toga, zbog toga je vazduh imao neprijatan miris i boju, istaknuto je danas u razgovoru o klimatskim promenama u Naučnom klubu Centra za promociju nauke (CPN). Na skupu organizovanom u susret 5. martu - Svetskom danu energetske efikasnosti, profesor Mašinskog fakulteta, dr Aleksandar Jovović govorio je o Srbiji i regionu kao veoma ranjivom području koje se zagreva znatno brže od ostatka sveta. "To možemo uočiti u pojavi sve češćih suša, poplava i požara", rekao je Jovović i dodao da zatvaranje termoelektrana kao velikih zagađivača vazduha nikako ne može biti jedino ekološko rešenje, jer budi niz drugih problema. Profesor

[...]

Vreme: 03.03.2020 12:58

Medij: personalmag.rs

Link: <http://www.personalmag.rs/teho-nauka/razgovor-o-klimatskim-promenama-u-naucnom-klubu/>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Razgovor o klimatskim promenama u Naučnom klubu

4056

Mar 3, 2020

Danas je u Naučnom klubu Centra za promociju nauke održan skup koji je okupio predstavnike medija i stručnjake koji se bave klimatskim promenama. "Mi godišnje emitujemo oko 35 do 40 gigatona ugljen-dioksida, a to je kao da svake godine izgori šuma površine Afrike", istakao je klimatolog dr Vladimir Đurđević

U Naučnom klubu Centra za promociju nauke, u susret Svetskom danu energetske efikasnosti, 5. martu, održan je skup na kome su predstavnici medija imali prilike da razgovaraju sa stručnjacima iz različitih oblasti koji se bave klimatskim promenama.

Na skupu održanom u okviru projekta TeRRIFICA govorili su profesor dr Vladimir Đurđević sa Instituta za meteorologiju Fizičkog fakulteta u Beogradu, profesor dr Aleksandar Jovović sa Odseka za procesnu tehniku i zaštitu životne sredine sa Mašinskog fakulteta u Beogradu, i dr Ivan Simić, docent na Arhitektonskom fakultetu u Beogradu na Departmanu za urbanizam i prostorno planiranje.

Kako je naglasio dr Đurđević, postali smo energetske zavisna vrsta, a većina te energije dolazi od fosilnih goriva. Spaljivanjem ovih energija oslobađamo velike količine ugljen-dioksida, gasa kojem treba mnogo vremena da se ukloni iz atmosfere. "2019. godina je bila najtoplija godina ikada u Srbiji", naglasio je klimatolog Đurđević. "Od 1960. godine počinjemo da emitujemo sve više ugljen-dioksida, i da ga dodajemo u atmosferu: iz uglja, nafte, gasa, industrije cementa... Mi godišnje emitujemo oko 35 do 40 gigatona ugljen-dioksida, a to je kao da svake godine izgori šuma površine Afrike. U Srbiji, prosečni stanovnik godišnje za energiju koju proizvede emituje između 4 i 5 tona ugljen-dioksida (spremanje ručka, pranje veša, voda...), dok godišnje prosečno bacimo oko 400 kilograma čvrstog otpada."

U Srbiji se broj toplotnih talasa udvostručio i duplo duže traju, intenzivnije su i češće suše i oluje, povećan je rizik od šumskih poplava i šumskih požara, došlo je do velikih promena u životnim ciklusima biljaka i životinja... Dr Đurđević je naglasio da je poštovanje Pariskog sporazuma i okretanje obnovljivim izvorima energije pitanje naše budućnosti, na lokalnom i globalnom nivou.

Dr Jovović je naglasio da su emisije sumpor-dioksida u našoj zemlji dramatično veće nego u Evropi. "Samo Srbija emituje blizu 400 hiljada tona sumpor-dioksida, od ukupno 800 hiljada tona, koliko se emituje u zemljama zapadnog Balkana. Naša emisija je vrlo velika, a Kostolac predstavlja najveći izvor emisije sumpor-dioksida: više od 100 hiljada tona. Jedna naša termoelektrana prilično nadmašuje veliki broj termoelektrana u razvijenim zemljama Evrope", pomenuo je Jovović.

Dr Simić je predstavio maketu prve elektrane u Srbiji "Snaga i svetlost" u Marini Dorćol, koja je napravljena povodom Noći istraživača kao primer mogućnosti da se stare tehnologije pretvore u obnovljivi izvor energije. Zgrada nekadašnje elektrane sada je spomenik kulture pod zaštitom i čeka na svoju obnovu.

Kroz projekat TeRRIFICA, na kome je Centar za promociju nauke jedan od partnera, građani Beograda tokom leta biće u prilici da učestvuju u mapiranju izazova nastalih usled klimatskih promena, i to u kontekstu našeg životnog okruženja. U široj slici, lokalne aktivnosti poslužiće objedinjavanju podataka, istraživanja i aktivnosti kako bi se pripremio opšti presek stanja uslovljenog klimatskim promenama u pojedinim delovima Evrope, u cilju inovativnih pristupa prilagođavanju na njih.

Projekat TeRRIFICA se sprovodi na nekoliko teritorija širom Evrope (Barselona, Pariz, Fehta, Minsk, Poznan i Beograd), koje će poslužiti kao test-prostori za inicijalnu analizu, mapiranje klimatskih uticaja i promena, ali i dobrih praksi i aktivnosti koje sprovode institucije, naučne i obrazovne ustanove, nevladin sektor i stručne asocijacije, pojedinci i organizacije, a u cilju bolje adaptacije na klimatske promene.

Centar za promociju nauke je regionalni centar projekta i koordinator aktivnosti u više zemalja Jugoistočne Evrope - od Hrvatske do Rumunije, i od Albanije do Mađarske.

was last modified: March 3rd, 2020 by Redakcija

Vreme: 03.03.2020 18:34

Medij: rts.rs

Link: <http://www.rts.rs/page/magazine/sr/story/2523/nauka/3874593/razgovor-o-klimatskim-promenama-u->

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA; Noć istraživača

Naslov: Razgovor o klimatskim promenama u Naučnom klubu

3815

U susret 5. martu, Svetskom danu energetske efikasnosti, u Naučnom klubu Centra za promociju nauke održan je skup na kome su predstavnici medija imali prilike da razgovaraju sa stručnjacima iz različitih oblasti koji se bave klimatskim promenama. U susret 5. martu, Svetskom danu energetske efikasnosti, u Naučnom klubu Centra za promociju nauke održan je skup na kome su predstavnici medija imali prilike da razgovaraju sa stručnjacima iz različitih oblasti koji se bave klimatskim promenama.

Na skupu održanom u okviru projekta TeRRIFICA govorili su profesor dr Vladimir Đurđević iz Instituta za meteorologiju Fizičkog fakulteta u Beogradu, profesor dr Aleksandar Jovović sa Odseka za procesnu tehniku i zaštitu životne sredine na Mašinskom fakultetu u Beogradu, i dr Ivan Simić, docent na Arhitektonskom fakultetu u Beogradu na Departmanu za urbanizam i prostorno planiranje. Kako je naglasio dr Đurđević, postali smo energetska zavisna vrsta, a većina te energije dolazi od fosilnih goriva. Spaljivanjem tih energija oslobađamo velike količine ugljen-dioksida, gasa kojem treba mnogo vremena da se ukloni iz atmosfere. Godina 2019. je bila dosad najtoplija godina u Srbiji, naglasio je klimatolog Đurđević. "Od 1960. godine počinjemo da emitujemo sve više ugljen-dioksida, i da ga dodajemo u atmosferu: iz uglja, nafte, gasa, industrije cementa... Godišnje emitujemo oko 35 do 40 gigatona ugljen-dioksida, a to je kao da svake godine izgori šuma površine Afrike. U Srbiji, prosečni stanovnik godišnje za energiju koju proizvede emituje između četiri i pet tona ugljen-dioksida (spremanje ručka, pranje veša, voda...), dok godišnje prosečno bacimo oko 400 kilograma čvrstog otpada", naveo je u nastavku izlaganja. U Srbiji se broj toplotnih talasa udvostručio i duplo duže traju, suše i oluje su intenzivnije i češće, povećan je rizik od šumskih poplava i šumskih požara; došlo je do velikih promena u životnim ciklusima biljaka i životinja... Dr Đurđević je naglasio da je poštovanje Pariskog sporazuma i okretanje obnovljivim izvorima energije pitanje naše budućnosti, na lokalnom i globalnom nivou. Dr Jovović je naglasio da su emisije sumpor-dioksida u našoj zemlji dramatično veće nego u Evropi. "Samo Srbija emituje blizu 400 hiljada tona sumpor-dioksida, od ukupno 800 hiljada tona, koliko se emituje u zemljama zapadnog Balkana. Naša emisija je vrlo velika, a Kostolac predstavlja najveći izvor emisije sumpor-dioksida: više od sto hiljada tona. Jedna naša termoelektrana prilično nadmašuje veliki broj termoelektrana u razvijenim zemljama Evrope", pomenuo je Jovović. Dr Simić je predstavio maketu prve elektrane u Srbiji "Snaga i svetlost" u Marini Dorćol, koja je napravljena povodom Noći istraživača kao primer mogućnosti da se stare tehnologije pretvore u obnovljivi izvor energije. Zgrada nekadašnje elektrane sada je spomenik kulture pod zaštitom i čeka na svoju obnovu. Projekat TeRRIFICA, u kome kao partner učestvuje i Centar za promociju nauke - omogućuje Beograđanima da tokom leta učestvuju u mapiranju izazova nastalih usled klimatskih promena, i to u kontekstu našeg životnog okruženja. U široj slici, lokalne aktivnosti poslužiće objedinjavanju podataka, istraživanja i aktivnosti kako bi se pripremio opšti presek stanja koji je uslovljen klimatskim promenama u pojedinim delovima Evrope. Cilj je da se smisle inovativni pristupi u prilagođavanju tim promenama. Projekat TeRRIFICA se sprovodi na nekoliko teritorija širom Evrope (Barselona, Pariz, Fehta, Minsk, Poznanj i Beograd), koje će poslužiti kao test-prostori za inicijalnu analizu, mapiranje klimatskih uticaja i promena, ali i dobrih praksi i aktivnosti koje sprovode institucije, naučne i obrazovne ustanove, nevladin sektor i stručne asocijacije, pojedinci i organizacije, a s ciljem bolje adaptacije na klimatske promene.

Vreme: 03.03.2020 11:54

Medij: vesti.rs

Link: <https://www.vesti.rs/Dobre-vesti/Razgovor-o-klimatskim-promenama-u-Naucnom-klubu.html>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: RAZGOVOR O KLIMATSKIM PROMENAMA U NAUČNOM KLUBU

739

Izvor: DobreVesti.rs, 03.Mar.2020, 11:54 U Naučnom klubu Centra za promociju nauke, u susret Svetskom danu energetske efikasnosti, 5. martu, održan je skup na kome su predstavnici medija imali prilike da razgovaraju sa stručnjacima iz različitih oblasti koji se bave klimatskim promenama. Na skupu održanom u okviru projekta TeRRIFICA govorili su profesor dr Vladimir Đurđević sa Instituta za meteorologiju Fizičkog fakulteta u Beogradu, profesor dr Aleksandar Jovović sa Odseka za procesnu tehniku i zaštitu životne sredine sa Mašinskog fakulteta u Beogradu, i dr Ivan Simić, docent na Arhitektonskom fakultetu u Beogradu na Departmanu za urbanizam i prostorno planiranje. Kako je naglasio dr Đurđević, postali smo energetski zavisna...

Datum: 21.05.2020
Medij: Vreme
Rubrika: Bez naslova
Autori: NATAŠA ĐOKIĆ
Teme: Klimatske promene; Centar za promociju nauke

Napomena:
Površina: 1108

Naslov: Ugalj greje i ubija

Strana: 30,31

30

Intervju: **dr Aleksandar Jovović**

Ugalj greje i ubija

"Termoenergetski sektor donosi velike prihode državi i u mnogo čemu čuva socijalni mir. I danas, osim što su te termoelektrane u radu, gradimo nove, s obzirom na to da je energent jeftin, a u cenu nismo uračunali tzv. eksterne troškove, od kojih su ključni životna sredina i zdravlje ljudi"

Sveprisutno pitanje – šta mi možemo da uradimo u vezi sa klimatskim promenama, aktualizovano je nedavnim Međunarodnim danom akcije za klimu, koji je obeležen u više od 170 zemalja sveta. Bio je to povod za razgovor sa dr Aleksandrom Jovovićem, redovnim profesorom Mašinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, stručnjakom za procesno inženjerstvo i zaštitu životne sredine i saradnikom Centra za promociju nauke, koji će projektom TeRRIFICA omogućiti građanima da mapiraju klimatske promene u lokalnoj sredini, kako bi se preprimio presek stanja u cilju inovativnih pristupa prilagođavanju na njih.

"VREME": Kako ocenjujete kvalitet vazduha, temu broj jedan u oblasti životne sredine?

ALEKSANDAR JOVOVIĆ: Kvalitet vazduha, tj. koncentracija pojedinih zagađujućih komponenta u vazduhu, ista je manje-više duži niz godina, i ta slika je vrlo loša. Zašto onda sada primećujemo ovo zagađenje češće nego ranije? Zato što je fenomen koji smo već pomenili, klimatske promene, doveo do promene meteorološke slike u našim krajevima na duži rok, tako da ono što se dešavalo nekoliko puta godišnje u ranu ili kasnu zimu, sada počinje da biva sve češće. Drugim rečima, češće su pojave inverzije kada se zagađujuće komponente sakupljaju u nižim vazдушnim slojevima i time brzo ugrožavaju zdravlje ljudi. Naravno, potrebno je utvrditi i šta su izvori zagađenja. Kako je bilo mnogo toplih dana u jednom periodu, bez rada daljinskog grejanja i loženja u individualnim domaćinstvima, onda je kao glavni uzrok, uz veliku termoenergetiku, ukazano na saobraćaj, industrijska postrojenja. Međutim, sada, kada je, kao posledica vanrednog stanja usled pandemije virusa, privatni saobraćaj prepolovljen, a javni prevoz ne radi, kao glavni krivci označavaju se individualna ložišta, industrija. Deo zagađenja svakako dolazi i od drugih zemalja i prirodnih pojava.

Emisija ugljen-dioksida jedan je od glavnih uzročnika klimatskih promena, a ove emisije su povezane sa energetskim sektorom. U dosadašnjem radu bavili ste se i energetikom i klimatskim promenama. Možete li da nam objasnite prirodu ovog konflikta?

Bojim se da konflikta nema. U pitanju su samo zakonitosti prirodnih nauka. Gasovi sa efektom staklene bašte, kojima pripada i ugljen-dioksid, ubičajeno su prisutni u atmosferi obezbeđujući da temperatura površine planete bude viša za približno 30°C nego što bi inače bila, čime se omogućava život na Zemlji. Međutim, od početka Industrijske revolucije do danas uočeno je znatno povećanje njihove koncentracije, kao posledica ljudskog delovanja, uglavnom sagorevanja u energetskom sektoru. U procesu sagorevanja nekog materijala, a gorivo je samo materijal sa određenim definisanim karakteristikama, uvek nastaju ugljen-dioksid, vodena para i druge komponente u tragovima. Iz tog razloga, što je više sagorelih materijala, više je i ugljen-dioksida.

Kakva je situacija u Srbiji? Da li smo kao država svesni uticaja energetske politike na klimatske promene i na kvalitet vazduha?

Naš problem leži u činjenici da nam je osnovni energent ugalj, lošeg kvaliteta po više kriterijuma, ali relativno jeftin i ima ga u velikim količinama. Iz tog razloga, pre mnogo godina izgrađene su termoelektrane u reonu Kostolca i Obrenovca. Tako je termoenergetski sektor, osim u termoelektranama, doveo do zapošljavanja velikog broja ljudi, u proizvodnji energenta, preradi, transportu, prenosu električne energije. Sa druge strane, ovaj sektor donosi velike prihode državi i u mnogo čemu čuva socijalni mir. I danas, osim što su te termoelektrane u radu, gradimo nove, s obzirom na to da je energent jeftin, a u

cenu nismo uračunali tzv. eksterne troškove, od kojih su ključni životna sredina i zdravlje ljudi. Podaci govore o više hiljada ljudi čiji se život skraćuje svake godine kao posledica zagađenja vazduha upravo usled sagorevanja fosilnih goriva, a tu nisu uračunate posledice klimatskih promena. Neka istraživanja Svetske zdravstvene organizacije govore o gubitku trećine BDP-a kao posledice zagađenja. Kada se i ovo stavi u računicu, vidi se da cena ovakve električne energije nije niska, već izuzetno visoka i loša po društvo u celini. Svesni smo toga, ali politika socijalnog mira i relativno velikih prihoda i punjenja budžeta zasid nosi prevagu.

Energetsku politiku kreira država, a sa posledicama se suočavaju građani na lokalni. Samo Srbija emituje blizu 400.000 tona sumpor-dioksida, od ukupno 800.000 tona koliko se emituje u zemljama Zapadnog Balkana. Jedna naša termoelektrana prilično nadmašuje veliki broj termoelektrana u razvijenim zemljama Evrope?

Da, zvuči suludo, ali je, nažalost, tačno. S obzirom na to da na našim termoelektranama ne postoje uređaji za smanjenje emisije sumpornih oksida, a da tamo gde postoje i ne rade, onda ovi brojevi postaju jasniji. Naše elektrane emituju koncentracije sumpora po jednom metru dimnih gasova čak 15 do 30 puta više nego ista takva postrojenja u Nemačkoj ili sličnim zemljama. Da ne govorimo o tome kako su manje efikasne, pa kad se koncentracije izraze na jedinicu proizvedene električne energije, rezultat bude i gori.

Imamo li mehanizme da oni koji emituju gasove i zagađujuće materije budu i odgovorni za te svoje emisije?

Takvi scenariji postoje u belom svetlu, delimično su predviđeni i zakonom o klimatskim promenama, ali, nažalost, taj zakon još nije usvojen jer se pojedini

21. maj 2020. VREME

[...]

Vreme: 22.05.2020 09:17

Medij: nedeljnik.rs

Link: <https://www.nedeljnik.rs/medunarodni-dan-biološke-raznovrsnosti/>

Autori: Biznews

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Međunarodni dan biološke raznovrsnosti

20028

Duška Dimović, foto: privatna arhiva Biodiverzitet: izazovi u našem okruženju Globalna zajednica neprestano teži preispitivanju svog odnosa prema prirodi i jedno je sigurno: i pored svih tehnoloških dostignuća čoveka u potpunosti zavisimo od zdravog i raznovrsnog ekosistema, koji, između ostalog, utiče na naše zdravlje, vodu, hranu, lekove, odeću, gorivo, prebivalište i energiju. Preispitujući se nanovo, u ovoj, specifičnoj 2020. godini, danas se obeležava pod sloganom Naša rešenja su u prirodi, naglašavajući nadu, solidarnost i važnost zajedničkog rada na svim nivoima kako bismo izgradili budućnost u skladu sa prirodom. Sa Duškom Dimović, programskom direktorkom za klimatske promene iz WWF kancelarije u Srbiji (World Wide Fund for Nature, Svetski fond za zaštitu prirode), razgovarali smo o biodiverzitetu, zaštiti životne sredine, kao i o tome šta je ono što mi kao osvešćeni pojedinci možemo da uradimo u vezi sa jednom od ključnih tema današnjice - klimatskim promenama. Duška Dimović aktivno saraduje sa Centrom za promociju nauke, koji je jedan od partnera međunarodnog projekta TeRRIFICA, finansiranog u okviru programa Horizont 2020, koji poziva građane Srbije da učestvuju u mapiranju izazova nastalih usled klimatskih promena, i to u kontekstu našeg životnog okruženja. Cilj projekta TeRRIFICA je sveobuhvatno integrisanje podataka, istraživanja i akcija kako bi se stvorio opšti pregled stanja klimatskih promena u mapiranim delovima Evrope. Na interaktivnoj mapi koja sadrži različite kategorije klimatskih promena, uz prethodno kreiran nalog, građani mogu da označe određenu lokaciju i objasne zašto su odlučili da na to mesto ukažu kao dobro ili loše. Brojna iskustva i mišljenja građana, tamo gde klimatske promene u lokalnoj sredini postaju opipljive, na ovaj način doprineće objedinjavanju podataka, istraživanja i aktivnosti, kako bi se pripremio opšti presek stanja uslovljenog klimatskim promenama, u cilju inovativnih pristupa prilagođavanju na njih. Sve aktivnosti na domaćem terenu pomoći će u definisanju sveobuhvatnih smernica za dalju borbu protiv klimatskih promena, prilagođavanju izmenjenim okolnostima i predviđanju budućih dešavanja. Kada govorimo o biodiverzitetu, nailazimo na nekoliko različitih definicija u prilično dugoj istoriji upotrebe ovog termina. Kako ga definiše vaša organizacija, koja se profilira kao globalno prepoznata i lider u ovoj oblasti? Vaš aktivizam u sferi zaštite prirode je vaš životni poziv, ozbiljna karijera i svakako bogato iskustvo koje otvara prostor da nam kažete kako vi lično doživljavate, odnosno definišete ovaj termin? Biodiverzitet, ili biološka raznovrsnost, predstavlja raznovrsnost gena, vrsta i ekosistema na planeti u svim svojim pojavnim oblicima. Sama reč biodiverzitet nastala je spajanjem dve reči - biološki i diverzitet. Nakon objavljivanja knjige BioDiversity (Wilson 1988), čiji je urednik biolog Edvard O. Wilson, generalno je prihvaćeno korišćenje ove reči i njenog koncepta. Najjednostavnije rečeno, biodiverzitet je raznolikost živog sveta na planeti. Glavne pretnje za biodiverzitet su prekomerno korišćenje biljaka i životinja, uništavanje njihovih staništa, zagađenje i klimatske promene. Duška Dimović, foto: privatna arhiva Kada govorimo o klimatskim promenama, znamo da posledice trpi čovek, ali i biodiverzitet. Kao neko ko se u svom dosadašnjem radu bavio biodiverzitetom i zaštitom prirode, ali i klimatskim promenama, možete li da nam objasnite prirodu povezanosti

[...]

Vreme: 05.06.2020 00:00

Medij: beograd.rs

Link: http://www.beograd.rs/lat/beoinfo/1773613-obeizen-medjunarodni-dan-zastite-zivotne-sredine_2/

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Obeležen Međunarodni dan zaštite životne sredine

2145

Međunarodni dan zaštite životne sredine obeležen je danas na Kalemegdanu uz pod

Međunarodni dan zaštite životne sredine obeležen je danas na Kalemegdanu uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine Grada Beograda. Resorna sekretarka Ivana Vilotijević istakla je da su građanima danas predstavljena dva projekta Evropske unije u kojima učestvuje Sekretarijat za zaštitu životne sredine. - Reč je o projektu Upravljanje i korišćenje urbanih šuma kao prirodnog nasleđa u gradovima dunavskog regiona - URBORDAN i projektu TeRRIFICA. Prvi je vezan za gradove u slivu reke Dunav i uređenje zaštićenih prirodnih dobara - navela je Vilotijevićeva i ukazala da je Beograd jedini grad van EU koji učestvuje u tom projektu. Na tom projektu, kako je istakla, okupljeni smo oko zajedničke ideje, promocije i unapređenja stanja urbanih šuma. - Sekretarijat će ovaj projekat iskoristiti za unapređenje upravljanja zaštićenim prirodnim dobrom - urbane šume na Avali. To se odnosi na očuvanje postojećeg biodiverziteta koji je neophodan za postojanje jednog prirodnog dobra, kao i priliku da se to prirodno dobro približi građanima. Popularizacija korišćenja urbanih šuma realizuje se promocijom pešačkog, biciklističkog i ekološki prihvatljivog javnog gradskog sabraćaja u široj zoni oko Avale, što će doprineti boljoj pristupačnosti i povezanosti centralnih gradskih prostora sa prigradskim - navela je Vilotijevićeva. Realizacijom istog projekta, prirodno dobro na Avali proširiće se u delu Šuplja stena i ka jezeru Trešnja, što je, prema njenim rečima, najbitniji segment ovog projekta. Transformacija zaštićenog područja Avale u prostor urbane šume ima višestruki značaj za budući razvoj grada Beograda, pozitivan uticaj na klimatske promene i uopšte na zaštitu životne sredine u Beogradu, istakli su učesnici skupa. Predstavljen je i projekat TeRRIFICA (Territorial RRI Fostering Innovative Climate Action), koji se istovremeno odvija u šest evropskih gradova, uključujući i region, sa fokusom na klimatske promene na lokalnom nivou. Centar za promociju nauke realizuje projekat uz podršku Grada Beograda i Sekretarijata za zaštitu životne sredine.

Vreme: 05.06.2020 18:05
Medij: Beta
Link: <http://www.beta.rs>
Autori: Redakcija
Teme: Klimatske promene

Naslov: Predstavljani projekti upravljanja šumama i praćenja klimatskih promena

1538

Predstavljani projekti upravljanja šumama i praćenja klimatskih promena

BEOGRAD, 5. juna 2020. (Beta) - Projekat URBforDan, čiji fokus je upravljanje i korišćenje šuma kao prirodnog nasledja u gradovima dunavskog regiona, predstavljen je danas u parku Kalemegdan povodom Svetskog dana zaštite životne sredine.

Sekretarijat za zaštitu životne sredine grada Beograda predstavio je ujedno i projekat TeRRIFICA, koji se odvija istovremeno u šest evropskih gradova i regiona sa fokusom na klimatske promene na lokalnom nivou.

Svi građani biće tokom leta u prilici da na interaktivnoj mapi, uz prethodno kreiranje naloga, označe određene lokacije na kojima ih vrućina najviše pogađa, uz objašnjenje da li je klimatski izazov dobro ili loše rešen i šta se može učiniti.

Rukovodilac projekta Tanja Adnadjević pozvala je Beogradjane da ovog leta mapiraju izazove nastale usled klimatskih promena, i to u kontekstu životnog okruženja.

Na taj način, kako je objasnila Adandjević, oni postaju deo ogromne istraživačke mreže i naučni istraživači, i daju doprinos nauci.

Volonteri su zainteresovanima predstavili mapu koja će tokom leta poslužiti kao odgovor Beogradjana na klimatske promene.

Na teritoriji Beograda projekte sprovode Sekretarijat za zaštitu životne sredine i Centar za promociju nauke.

Ministarstvo zaštite životne sredine organizovalo je povodom Svetskog dana zaštite životne sredine skup u Botaničkoj bašti Jevremovac, a volonteri projekta TeRRIFICA su interaktivnu mapu predstavili i posetiocima ovog skupa.

Vreme: 05.06.2020 17:06

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/beograd/klimatska-akcija-u-beogradu-povodom-dana-zastite-zivotne-sredine/>

Autori: @OnlineDanas

Teme: Klimatske promene; Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Klimatska akcija u Beogradu povodom Dana zaštite životne sredine

4573

Na Dan zaštite životne sredine, 5. juna, dr Tanja Adanđević predstavila je klimatsku akciju koju Centar za promociju nauke sprovodi tokom leta uz podršku Sekretarijata za životnu sredinu i građana Beograda.

Foto: CPN Sa interaktivnom mapom upoznati su i posetioci skupa u Botaničkoj bašti Jevremovac, koji je organizovalo Ministarstvo zaštite životne sredine. U petak, 5. juna, na Svetski dan zaštite životne sredine, u parku Kalemegdan predstavljen je projekat URBforDan, čiji fokus je upravljanje i korišćenje šuma kao prirodnog nasleđa u gradovima dunavskog regiona. Ovaj projekat u ime grada Beograda realizuje Sekretarijat za zaštitu životne sredine, a tokom događaja predstavljen je i projekatTeRRIFICA (Territorial RRI Fostering Innovative Climate Action), koji se odvija istovremeno u šest evropskih gradova i regiona sa fokusom na klimatske promene na lokalnom nivou. Centar za promociju nauke realizuje ovaj projekat u Srbiji na teritoriji Beograda, uz podršku Grada, odnosno Sekretarijata za zaštitu životne sredine. Dr Tanja Adanđević Foto: CPN Dr Tanja Adanđević, rukovodilac projekta, zahvalila se Gradu na podršci i pozvala prisutne da, kao građani Beograda, kroz projekatTeRRIFICAovog leta mapiraju izazove nastale usled klimatskih promena, i to u kontekstu našeg životnog okruženja. Svi građani biće tokom leta u prilici da na interaktivnoj mapi, uz prethodno kreiranje naloga, označe određene lokacije na kojima ih vrućina najviše pogađa, uz objašnjenje da li je klimatski izazov dobro ili loše rešen i šta se može učiniti. Na taj način, kako je objasnila dr Adanđević, oni postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači. Volonteri su ovom prilikom zainteresovanima predstavili mapu koja će tokom leta poslužiti kao odgovor Beograđana na klimatske promene. Ministarstvo zaštite životne sredine je ovaj značajan datum obeležilo skupom u Botaničkoj bašti Jevremovac, a volonteri projektaTeRRIFICAsu interaktivnu mapu predstavili i posetiocima ovog skupa. Svetski dan zaštite životne sredine Ministarstvo je tradicionalno obeležilo, kako bi svi zajedno upozorili na neophodnost i značaj zaštite životne sredine i prirode. Ovogodišnje obeležavanje Svetskog dana zaštite životne sredine posvećeno je očuvanju biodiverziteta i prirode koju moderan čovek iscrpljuje preko njenih granica. Procenjeno je da je danas potrebna 1,6 planeta Zemlja ljudima u zadovoljavanju njihovih potreba. Uz slogan "Vreme je za prirodu", svetu se poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje Planete. Još jedan događaj organizovan je povodom Dana životne sredine: strukovno udruženje "Ambasadori održivog razvoja i životne sredine", u partnerstvu sa Privrednom komorom Srbije organizovalo je 16. konferenciju "Životna sredina ka Evropi". Konferencija je realizovana onlajn, a na njoj su predstavljeni dosadašnji rezultati i dostignuća u razvoju građanske nauke u Srbiji. Kao deo koncepta građanske nauke, koja je u Srbiji tek u razvoju, projekatTeRRIFICAJe na njoj takođe našao svoje mesto. Svetski dan zaštite životne sredine obeležava se u preko 100 država, a tim povodom organizuju se akcije koje imaju za cilj promenu ekološke svesti vlada, privrede i stanovništva u celini, u pravcu odgovornijeg ponašanja prema svom okruženju. U ovim akcijama, svake godine učestvuje više od pola milijarde ljudi. Na ovaj način skreće se pažnja na posledice pojedinih ljudskih aktivnosti koje ugrožavaju život na planeti, kao što su zagađivanje vazduha, voda, uništavanje šuma, ili nestanak velikog broja vrsta. Klimatske posledice su globalni izazov. Rešenja traže, države, gradovi, ali i stanovnici. Istražite više o mapiranju klimatskih izazova u Beogradu tokom letnjih meseci. Beograd, Botanička bašta, Centar za

Vreme: 05.06.2020 16:58

Medij: dnevnik.rs

Link: <https://www.dnevnik.rs/drustvo/klimatska-akcija-i-interaktivna-mapa-u-jevremovcu-05-06-2020>

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Naslov: Klimatska akcija i interaktivna mapa u Jevremovcu

2900

BEOGRAD: Na Dan zaštite životne, danas je dr Tanja Adanđević predstavila klimatsku akciju i interaktivnu mapu u Botaničkoj bašti Jevremovac u organizaciji Ministarstva zaštite životne sredine, saopštili su su organizatori.

Tu akciju centar za promociju nauke sprovodi tokom leta uz podršku Sekretarijata za životnu sredinu i građana Beograda.

Istovremeno na Kalemegdanu predstavljen projekat URBforDan, čiji fokus je upravljanje i korišćenje šuma kao prirodnog nasleđa u gradovima dunavskog regiona.

Ovaj projekat u ime grada Beograda realizuje Sekretarijat za zaštitu životne sredine, a tokom događaja predstavljen je i projekat TeRRIFICA, koji se odvija istovremeno u šest evropskih gradova i regiona sa fokusom na klimatske promene na lokalnom nivou.

Centar za promociju nauke realizuje ovaj projekat u Srbiji na teritoriji Beograda, uz podršku Grada, odnosno Sekretarijata za zaštitu životne sredine.

Dr Tanja Adnađević, rukovodilac projekta, zahvalila se Gradu na podršci i pozvala prisutne da, kao građani Beograda, kroz projekat Terifika ovog leta mapiraju izazove nastale usled klimatskih promena, i to u kontekstu našeg životnog okruženja.

Svi građani biće tokom leta u prilici da na interaktivnoj mapi uz prethodno kreiranje naloga, označe određene lokacije na kojima ih vrućina najviše pogađa, uz objašnjenje da li je klimatski izazov dobro ili loše rešen i šta se može učiniti.

Na taj način, kako je objasnila dr Adanđević, oni postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači.

Volonteri su ovom prilikom zainteresovanima predstavili mapu koja će tokom leta poslužiti kao odgovor Beograđana na klimatske promene.

Ministarstvo zaštite životne sredine je ovaj značajan datum obeležilo skupom u Botaničkoj bašti Jevremovac, a volonteri projekta Terifika su interaktivnu mapu predstavili i posetiocima ovog skupa.

Svetski dan zaštite životne sredine Ministarstvo je tradicionalno obeležilo, kako bi svi zajedno upozorili na neophodnost i značaj zaštite životne sredine i prirode.

Ovogodišnje obeležavanje Svetskog dana zaštite životne sredine posvećeno je očuvanju biodiverziteta i prirode koju moderan čovek iscrpljuje preko njenih granica.

Procenjeno je da je danas potrebna 1,6 planeta Zemlja ljudima u zadovoljavanju njihovih potreba.

Uz slogan "Vreme je za prirodu", svetu se poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje Planete.

Još jedan događaj organizovan je povodom Dana životne sredine.

Strukovno udruženje "Ambasadori održivog razvoja i životne sredine", u partnerstvu sa Privrednom komorom Srbije organizovalo je 16. konferenciju "Životna sredina ka Evropi"

Konferencija je realizovana onlajn, a na njoj su predstavljeni dosadašnji rezultati i dostignuća u razvoju

Vreme: 05.06.2020 22:28

Medij: naslovi.net

Link: <https://naslovi.net/2020-06-06/danas/klimatska-akcija-u-beogradu-povodom-dana-zastite-zivotne->

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Klimatska akcija u Beogradu povodom Dana zaštite životne sredine

718

Danas pre 3 minuta | Piše: Danas Online

Na Dan zaštite životne sredine, 5. juna, dr Tanja Adanđević predstavila je klimatsku akciju koju Centar za promociju nauke sprovodi tokom leta uz podršku Sekretarijata za životnu sredinu i građana Beograda. Sa interaktivnom mapom upoznati su i posetioci skupa u Botaničkoj bašti Jevremovac, koji je organizovalo Ministarstvo zaštite životne sredine. U petak, 5. juna, na Svetski dan zaštite životne sredine, u parku Kalemegdan predstavljen je projekat URBforDan, čiji fokus je upravljanje i korišćenje šuma kao prirodnog nasleđa u gradovima dunavskog regiona. Ovaj projekat u ime grada Beograda realizuje Sekretarijat za zaštitu životne sredine, a tokom događaja predstavljen

Vreme: 05.06.2020 16:56

Medij: studiob.rs

Link: <https://studiob.rs/obelezen-medjunarodni-dan-zastite-zivotne-sredine/>

Autori: Redakcija

Teme: Klimatske promene; Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Obeležen Međunarodni dan zaštite životne sredine

2277

Međunarodni dan zaštite životne sredine obeležen je na Kalemegdanu uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine Grada Beograda. Studio B

Beoinfo

Objavljeno: 05.06.2020. 16:56 Izmenjeno: 05.06.2020. 17:00

Međunarodni dan zaštite životne sredine obeležen je na Kalemegdanu uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine Grada Beograda.

Resorna sekretarka Ivana Vilotijević istakla je da su građanima danas predstavljena dva projekta Evropske unije u kojima učestvuje Sekretarijat za zaštitu životne sredine.

- Reč je o projektu Upravljanje i korišćenje urbanih šuma kao prirodnog nasleđa u gradovima dunavskog regiona - URBORDAN i projektu TeRRIFICA. Prvi je vezan za gradove u slivu reke Dunav i uređenje zaštićenih prirodnih dobara - navela je Vilotijevićeva i ukazala da je Beograd jedini grad van EU koji učestvuje u tom projektu.

Na tom projektu, kako je istakla, okupljeni smo oko zajedničke ideje, promocije i unapređenja stanja urbanih šuma.

- Sekretarijat će ovaj projekat iskoristiti za unapređenje upravljanja zaštićenim prirodnim dobrom - urbane šume na Avali. To se odnosi na očuvanje postojećeg biodiverziteta koji je neophodan za postojanje jednog prirodnog dobra, kao i priliku da se to prirodno dobro približi građanima. Popularizacija korišćenja urbanih šuma realizuje se promocijom pešačkog, biciklističkog i ekološki prihvatljivog javnog gradskog sabraćaja u široj zoni oko Avale, što će doprineti boljoj pristupačnosti i povezanosti centralnih gradskih prostora sa prigradskim - navela je Vilotijevićeva.

Realizacijom istog projekta, prirodno dobro na Avali proširiće se u delu Šuplja stena i ka jezeru Trešnja, što je, prema njenim rečima, najbitniji segment ovog projekta.

Transformacija zaštićenog područja Avale u prostor urbane šume ima višestruki značaj za budući razvoj grada Beograda, pozitivan uticaj na klimatske promene i uopšte na zaštitu životne sredine u Beogradu, istakli su učesnici skupa.

Predstavljen je i projekat TeRRIFICA (Territorial RRI Fostering Innovative Climate Action), koji se istovremeno odvija u šest evropskih gradova, uključujući i region, sa fokusom na klimatske promene na lokalnom nivou.

Centar za promociju nauke realizuje projekat uz podršku Grada Beograda i Sekretarijata za zaštitu životne sredine.

Vreme: 07.06.2020 01:01

Medij: svetnauke.org

Link: <https://www.svetnauke.org/22503-o-klimatskoj-akciji-u-beogradu-povodom-dana-zastite-zivotne->

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: O Klimatskoj Akciji U Beogradu Povodom Dana Zaštite Životne Sredine

4511

U petak, 5. juna, na Dan zaštite životne sredine, dr Tanja Adanđević predstavila je klimatsku akciju koju Centar za promociju nauke sprovodi tokom leta uz Štamisliteštajeovonaslici? Ne znate? ... Ova svetla tačka je Zemlja, naša planeta. Generacije ljudi, hiljadama godina žive na toj svetloj tački, sve što ste ikada... nalazi se na njoj...A fotografije je ...

Home > Događaji > O klimatskoj akciji u Beogradu povodom Dana zaštite životne sredine

O klimatskoj akciji u Beogradu povodom Dana zaštite životne sredine

Svet nauke 07.06.2020.2020-06-07T01:01:11+02:002020-06-07T01:01:13+02:00 Događaji No Comments

U petak, 5. juna, na Dan zaštite životne sredine, dr Tanja Adanđević predstavila je klimatsku akciju koju Centar za promociju nauke sprovodi tokom leta uz podršku Sekretarijata za životnu sredinu i građana Beograda. Sa interaktivnom mapom upoznati su i posetioci skupa u Botaničkoj bašti Jevremovac, koji je organizovalo Ministarstvo zaštite životne sredine

U petak, 5. juna, na Svetski dan zaštite životne sredine, u parku Kalemegdan predstavljen je projekat URBforDan, čiji fokus je upravljanje i korišćenje šuma kao prirodnog nasleđa u gradovima dunavskog regiona.

Ovaj projekat u ime grada Beograda realizuje Sekretarijat za zaštitu životne sredine, a tokom događaja predstavljen je i projekat TeRRIFICA (TerritorialRRI Fostering Innovative Climate Action), koji se odvija istovremeno u šest evropskih gradova i regiona sa fokusom na klimatske promene na lokalnom nivou.

Centar za promociju nauke realizuje ovaj projekat u Srbiji na teritoriji Beograda, uz podršku Grada, odnosno Sekretarijata za zaštitu životne sredine. Dr Tanja Adanđević, rukovodilac projekta, zahvalila se Gradu na podršci i pozvala prisutne da, kao građani Beograda, kroz projekat TeRRIFICA ovog leta mapiraju izazove nastale usled klimatskih promena, i to u kontekstu našeg životnog okruženja.

Svi građani biće tokom leta u prilici da na interaktivnoj mapi, uz prethodno kreiranje naloga, označe određene lokacije kojima ih vrućina najviše pogađa, uz objašnjenje da li je klimatski izazov dobro ili loše rešen i šta se može učiniti. Na taj način, kako je objasnila dr Adanđević, oni postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači. Volonteri su ovom prilikom zainteresovanima predstavili mapu koja će tokom leta poslužiti kao odgovor Beograđana na klimatske promene.

Ministarstvo zaštite životne sredine je ovaj značajan datum obeležilo skupom u Botaničkoj bašti Jevremovac, a volonteri projekta TeRRIFICA su interaktivnu mapu predstavili i posetiocima ovog skupa. Svetski dan zaštite životne sredine Ministarstvo je tradicionalno obeležilo, kako bi svi zajedno upozorili na neophodnost i značaj zaštite životne sredine i prirode (<https://www.ekologija.gov.rs/>).

Ovogodišnje obeležavanje Svetskog dana zaštite životne sredine posvećeno je očuvanju biodiverziteta i prirode koju moderan čovek iscrpljuje preko njenih granica. Procenjeno je da je danas potrebna 1,6 planeta Zemlja ljudima u zadovoljavanju njihovih potreba. Uz slogan "Vreme je za prirodu", svetu se poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje Planete.

Još jedan događaj organizovan je povodom Dana životne sredine: strukovno udruženje "Ambasadori održivog razvoja i životne sredine", u partnerstvu sa Privrednom komorom Srbije organizovalo je 16. konferenciju "Životna sredina ka Evropi". Konferencija je realizovana onlajn, a na njoj su predstavljeni dosadašnji rezultati i dostignuća u razvoju građanske nauke u Srbiji. Kao deo koncepta građanske nauke, koja je u Srbiji tek u razvoju, projekat TeRRIFICA je na njoj takođe našao svoje mesto.

Svetski dan zaštite životne sredine obeležava se u preko 100 država, a tim povodom organizuju se akcije koje imaju za cilj promenu ekološke svesti vlada, privrede i stanovništva u celini, u pravcu odgovornijeg ponašanja prema svom okruženju. U ovim akcijama, svake godine učestvuje više od pola milijarde ljudi. Na ovaj način skreće se pažnja na posledice pojedinih ljudskih aktivnosti koje ugrožavaju život na planeti, kao što su zagađivanje vazduha, voda, uništavanje šuma, ili nestanak velikog broja vrsta.

Klimatske posledice su globalni izazov. Rešenja traže, države, gradovi, ali i stanovnici. Istražite više o mapiranju klimatskih izazova u Beogradu tokom letnjih meseci: <http://belgrade.terrifica.eu/>

Podeli:

Datum: 08.06.2020

Medij: Liceulice

Rubrika: bez naslova

Autori: Redakcija

Teme: Noć istraživača; TeRRIFICA; Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Napomena:

Površina: 1229

Naslov: Menjajmo svoje stavove, a ne klimu per se!

Strana: 32,33

Menjajmo svoje stavove, a ne klimu per se!

priređio: tim Centra za promociju nauke
ilustracije: Đorđe Balmazović (Škart)

Iako se u svetu 15. maj obeležava kao Međunarodni dan akcije za klimu, ova borba ne može se svesti samo na jedan dan jer je postala nužnost i stalna obaveza svih stanovnika naše planete. Termin *klimatske promene* koristimo kada govorimo o promenama u klimi koje se događaju od početka 20. veka. Promene koje su registrovane prethodnih, kao i one koje se predviđaju za narednih osamdeset godina, nastale su kao rezultat čovekovih aktivnosti a ne kao posledica prirodnih promena u atmosferi. U tekstu koji donosimo u saradnji sa našim partnerima iz Centra za promociju nauke, pročitajte više i o samim klimatskim promenama, ali i o tome kako se i sami možemo uključiti u borbu protiv njih.

Mnogi su se obradovali porastu temperature koju osećamo u Beogradu i tokom zime. Ove godine sneg uopšte nije ni pao. Međutim, nužno je da razmislimo kakav to ima uticaj na biljni i životinjski svet oko nas, koji su uzroci ovako toplog vremena i šta to znači za nas i našu budućnost. Ova problematika zahteva i novu vrstu učenja i obrazovanja jer ne možemo očekivati da građani samoinicijativno budu zainteresovani za stvari kojih nisu svesni.

30

Početkom marta, u Naučnom klubu Centra za promociju nauke, organizovan je skup na kom su predstavnici medija imali prilike da razgovaraju sa stručnjacima iz različitih oblasti koji se bave klimatskim promenama. Na skupu održanom u okviru projekta TeRRIFICA govorili su profesor dr Vladimir Đurđević sa Instituta za meteorologiju Fizičkog fakulteta u Beogradu, profesor dr Aleksandar Jovović sa Odseka za procesnu tehniku i zaštitu životne sredine sa Mašinskog fakulteta u Beogradu i dr Ivan Simić, docent na Arhitektonskom fakultetu u Beogradu na Departmanu za urbanizam i prostorno planiranje.

Kako je naglasio dr Đurđević, u Srbiji se broj toplotnih talasa udvostručio, oni duplo duže traju, intenzivnije su i češće suše i oluje, povećan je rizik od šumskih poplava i šumskih požara, a došlo je i do velikih promena u životnim ciklusima biljaka i životinja stoga je nužno poštovanje Pariskog sporazuma i okretanje obnovljivim izvorima energije. To je pitanje naše budućnosti i na lokalnom i na globalnom nivou.

Dr Simić je predstavio maketu prve elektrane u Srbiji „Snaga i svetlost“ u Marini Dorćol, koja je napravljena povodom Noći istraživača kao primer mogućnosti da se stare tehnologije pretvore u obnovljivi izvor energije. Zgrada nekadašnje elektrane sada je spomenik kulture pod zaštitom i čeka na svoju obnovu.

ZELENA REPUBLIKA

[...]

Datum: 08.06.2020
Medij: 24 Sata
Rubrika: Beograd
Autori: Redakcija

Napomena:
Površina: 212

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke; Klimatske promene
Naslov: Projekat zaštite životne sredine: Transformacija zaštićenog područja Avale

Strana: 7

PROJEKAT ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE: TRANSFORMACIJA ZAŠTIĆENOG PODRUČJA AVALE

SEKRETARIJAT ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE učestvuje u dva projekta Evropske unije. Reč je o projektu "Upravljanje i korišćenje urbanih šuma kao prirodnog nasleđa u gradovima dunavskog regiona - URBIFORDIAN" i projektu TeRRIFICA. Prvi je vezan za gradove u slivu reke Dunav i uređenje zaštićenih prirodnih dobara.

Na tom projektu Sekretarijat i EU okupljani su oko zajedničke ideje, promocije i unapređenja stanja urbanih šuma.

- Sekretarijat će ovaj projekat iskoristiti za unapređenje upravljanja zaštićenim prirodnim dobrom - urbane šume na Avali. To se odnosi na očuvanje postojećeg biodiverziteta koji je neop-

hodan za postojanje jednog prirodnog dobra, kao i priliku da se to prirodno dobro približi građanima. Popularizacija korišćenja urbanih šuma realizuje se promocijom pešačkog, bioklimatskog i ekološki prihvatljivog javnog gradskog sabiračaja u široj zoni oko Avale. Što će doprineti boljoj pristupačnosti i povezanosti centralnih gradskih prostora sa prigradskim - navela je resoma sekretarica Ivana Vilotijević.

Realizacijom istog projekta, prirodno dobro na Avali proširuje se u delu Šuplja stena i ka jezeru Trešnja. Što je, prema njenim rečima, najbitniji segment ovog projekta.

Transformacija zaštićenog područja Avale u prostor urbane šume ima višestruki značaj za buduću razvoj grada Beograda, pozitivan uticaj na klimatske promene i uopšte na zaštitu životne sredine u Beogradu, istakli su učesnici skupa.

Predstavljen je i projekat TeRRIFICA (Territorial RRI Fostering Innovative Climate Action), koji se istovremeno odvija u šest evropskih gradova, uključujući i region, sa fokusom na klimatske promene na lokalnom nivou.

Centar za promociju nauke realizuje projekat uz podršku Grada Beograda i Sekretarijata za zaštitu životne sredine. ||||

Vreme: 08.06.2020 18:20

Medij: brendmagazin.com

Link: <http://brendmagazin.com/o-klimatskoj-akciji-u-beogradu-povodom-dana-zastite-zivotne-sredine/>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: O klimatskoj akciji u Beogradu povodom Dana zaštite životne sredine

3336

U petak, 5. juna, na Svetski dan zaštite životne sredine, u parku Kalemegdan predstavljen je projekatURBforDan, čiji fokus je upravljanje i korišćenje šuma kao prirodnog nasleđa u gradovima dunavskog regiona.

Ovaj projekat u ime grada Beograda realizuje Sekretarijat za zaštitu životne sredine, a tokom događaja predstavljen je i projekatTeRRIFICA (Territorial RRI Fostering Innovative Climate Action), koji se odvija istovremeno u šest evropskih gradova i regiona sa fokusom na klimatske promene na lokalnom nivou.

Centar za promociju nauke realizuje ovaj projekat u Srbiji na teritoriji Beograda, uz podršku Grada, odnosno Sekretarijata za zaštitu životne sredine. Dr Tanja Adnađević, rukovodilac projekta, zahvalila se Gradu na podršci i pozvala prisutne da, kao građani Beograda, kroz projekatTeRRIFICAovog leta mapiraju izazove nastale usled klimatskih promena, i to u kontekstu našeg životnog okruženja. Svi građani biće tokom leta u prilici da na interaktivnoj mapi, uz prethodno kreiranje naloga, označe određene lokacije na kojima ih vrućina najviše pogađa, uz objašnjenje da li je klimatski izazov dobro ili loše rešen i šta se može učiniti. Na taj način, kako je objasnila dr Adnađević, oni postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači. Volonteri su ovom prilikom zainteresovanima predstavili mapu koja će tokom leta poslužiti kao odgovor Beograđana na klimatske promene.

Ministarstvo zaštite životne sredine je ovaj značajan datum obeležilo skupom u Botaničkoj bašti Jevremovac, a volonteri projektaTeRRIFICAsu interaktivnu mapu predstavili i posetiocima ovog skupa. Svetski dan zaštite životne sredine Ministarstvo je tradicionalno obeležilo, kako bi svi zajedno upozorili na neophodnost i značaj zaštite životne sredine i prirode (<https://www.ekologija.gov.rs/>).

Ovogodišnje obeležavanje Svetskog dana zaštite životne sredine posvećeno je očuvanju biodiverziteta i prirode koju moderan čovek iscrpljuje preko njenih granica. Procenjeno je da je danas potrebna 1,6 planeta Zemlja ljudima u zadovoljavanju njihovih potreba. Uz slogan "Vreme je za prirodu", svetu se poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje Planete.

Još jedan događaj organizovan je povodom Dana životne sredine: strukovno udruženje "Ambasadori održivog razvoja i životne sredine", u partnerstvu sa Privrednom komorom Srbije organizovalo je 16. konferenciju "Životna sredina ka Evropi". Konferencija je realizovana onlajn, a na njoj su predstavljeni dosadašnji rezultati i dostignuća u razvoju građanske nauke u Srbiji. Kao deo koncepta građanske nauke, koja je u Srbiji tek u razvoju, projekatTeRRIFICAje na njoj takođe našao svoje mesto.

Svetski dan zaštite životne sredine obeležava se u preko 100 država, a tim povodom organizuju se akcije koje imaju za cilj promenu ekološke svesti vlada, privrede i stanovništva u celini, u pravcu odgovornijeg ponašanja prema svom okruženju. U ovim akcijama, svake godine učestvuje više od pola milijarde ljudi. Na ovaj način skreće se pažnja na posledice pojedinih ljudskih aktivnosti koje ugrožavaju život na planeti, kao što su zagađivanje vazduha, voda, uništavanje šuma, ili nestanak velikog broja vrsta.

Datum: 10.06.2020

Medij: Kopernikus

Emisija: Srbija On Line

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Naslov: Gost Nataša Đokić, Centar za promociju nauke

	Početak	Trajanje
Emisija	10.06.2020 15:00:00	155:00
Prilog	10.06.2020 15:00:00	12:09

367

Nataša Đokić iz Centra za promociju nauke govori o Svetskom danu zaštite životne sredine, klimatskim promenama ali i programima koji se sprovode zajedno sa Sekretarijatom za zaštitu životne sredine kako bi se životna sredina očuvala u Beogradu. Pominju se projekti na Kalemegdanu ali i na teritoriji celog Beograda kao i faktori koji utiču na klimatske promene u svetu.

Vreme: 10.06.2020 12:29

Medij: nova.rs

Link: <https://nova.rs/drustvo/buducnost-zivota-u-gradovima-spoj-prirode-i-tehnologije/>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Budućnost života u gradovima: Spoj prirode i tehnologije

11317

Ivan Simić / Foto: Marko Ristović Kako će izgledati budućnost stanovanja? Rešenje leži u integraciji prirode i "pametne" tehnologije, kako tvrde urbanisti i arhitekta. Jedino takva "hibridna" svojstva naših gradskih prostora mogu da obezbede otpornost na klimatske promene u kombinaciji sa optimizacijom i kontrolom naših prostornih i energetskih resursa. Piše: Nataša Đokić

Danas u gradovima živi preko 50% svetske populacije. Gradovi su najveći izvor aktivnosti koje uzrokuju klimatske promene.

"Aktivnosti koje gradove današnjice čine opasnim za klimu planete su sve one aktivnosti koje emituju gasove izazivače efekta staklene bašte", kaže dr Ivan Simić, docent na Arhitektonskom fakultetu u Beogradu, na Departmanu za urbanizam i prostorno planiranje.

"Dve najdominantnije komponente svakog grada, saobraćaj i zgrade, sudeluju sa 25%, odnosno 36% emisije gasova sa efektom staklene bašte (zvanični podaci EU). Dakle, preko 60% samo za ove dve aktivnosti, da ne pominjemo industriju i usluge koje su takođe dominantno vezane za gradsku teritoriju. Srećna okolnost je da sve ove aktivnosti mogu da 'rade' i na obnovljive vidove energije i to je već realnost gradova u Nemačkoj, Velikoj Britaniji, Danskoj, Švedskoj", objašnjava Simić, koji je doktorirao na temu strategija urbanog dizajna i planiranja u cilju unapređenja otpornosti gradova na klimatske uticaje.

Zainteresovan je za interdisciplinarno polje arhitekture i urbanizma u kontekstu novih ekoloških i društvenih okolnosti, a aktivno saraduje sa Centrom za promociju nauke, koji će kroz projekat TeRRIFICA ovog leta omogućiti građanima Srbije da učestvuju u mapiranju izazova nastalih usled klimatskih promena, i to u kontekstu našeg životnog okruženja.

Sa dr Simićem smo razgovarali o merama smanjenja posledica klimatskih promena, pitanju odgovornosti urbanista i arhitekata za loše ekološko stanje gradova, održivom razvoju, trendovima menjanja javnih prostora, budućnosti stanovanja u gradovima, kao i o tome šta je ono što mi kao osvešćeni pojedinci možemo da uradimo u pogledu jednog od najdramatičnijih pitanja savremenog društva - klimatskih promena.

Kakva je odgovornost urbanista i arhitekata za loše ekološko stanje gradova, u svetu i kod nas? Na koji način urbanisti i arhitekta mogu postati deo rešenja za klimatski odgovornije gradove? "Krizna životne sredine je kriza dizajna", rekao je pionir zelene arhitekture i urbanizma u SAD Van der Ryn i time nas pozicionirao u sam centar odgovornosti za globalne ekološke probleme. U slučaju gradova i zgrada, mi kao urbani planeri i arhitekta nismo jedini koji utičemo na dizajn naših gradova, kuća, saobraćajnica i ostalog - ali jesmo oni koji bi trebalo da osećaju profesionalnu i etičku odgovornost, pre svega prema javnom interesu koji jedini suštinski brine da li je naš dizajn ekološki i klimatski odgovoran. Naši planovi i projekti sada i ubuduće moraju biti deo paketa u kojem se nude rešenja.

Gradovi su postali "vruća" tema kada su u pitanju ekologija, klimatske promene i održivi razvoj. Pametni, zeleni, kompaktni, otporni samo su neki od epiteta koji naglašavaju određene pristupe koji bi trebalo da vode ka istom cilju - ekološkom gradu. Idemo li složno ka tom cilju? Da li postoji potrebna saglasnost, makar u naučnim i stručnim krugovima?

Postoji veliki broj teorijskih modela održivih gradova: kompaktni, pametni, porozni, zeleni, otporni grad... samo su neki od njih. Reklo bi se da ima previše različitih pristupa. Međutim, svi ovi modeli se zasnivaju uglavnom na istim konceptima i principima kao što su visoke gustine izgrađenosti, konektivnost i javni saobraćaj, zelena infrastruktura, biodiverzitet, energetska efikasnost, pametni sistemi i dr. Pitanje je samo odluka kojima od ovih principa dati prioritet. Planiranje definitivno nije egzaktna nauka i na takve odluke umnogome utiče društveno-ekonomski sistem i njegove vrednosti. Takođe, svaki grad je slučaj za sebe i po pitanju klime, geografskih i ekoloških osobenosti.

Da li gradovi mogu da ispune glavni cilj svih globalnih i nacionalnih politika - da budu održivi, a da se pritom razvijaju? Nije li to kontradiktoran zahtev?

Održivi razvoj jeste kao koncept pomalo problematičan, o čemu je pisao čuveni britanski sociolog Entoni Gidens tvrdeći da su dva izraza "održivost" i "razvoj" donekle kontradiktorni i predstavljaju situaciju sličnu onoj u narodnom izrazu "i jare i pare". Održivost podrazumeva kontinuitet i ravnotežu, dok razvoj podrazumeva dinamizam i promene. Ipak, poslednja dekada donosi promenu paradigme i novo viđenje pojma održivosti: ne kao stabilnost, već kao dinamiku, sličnu onoj koju ostvaruje akrobata koji hoda po žici i mora neprekidno da manevriše motkom kako bi se održao u ravnoteži. Klimatska kriza je u prvi plan postavila faktore neizvesnosti, ranjivosti i rizika nasuprot ranijim idejama o stabilnom, predvidivom i nespontanom razvoju.

Kada biste morali da odaberete i primenite tri mere/projekta kojima biste doprineli smanjenju posledica klimatskih promena, koje bi to mere bile?

Vreme: 15.06.2020 14:09

Medij: citymagazine.rs

Link: <https://citymagazine.rs/destinacija/eko/poziv-beogradanima-da-ucestvuju-u-mapiranju-klimatskih->

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Poziv Beogradanima da učestvuju u mapiranju klimatskih izazova

2622

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja. Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina ...

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja. Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beogradu. Tokom leta, svi građani će imati priliku da na interaktivnoj mapi (<http://belgrade.terrifica.eu>) obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogada. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine? Građani imaju priliku da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači. Podršku ovoj akciji dala je i poznata muzičarka Ida Prester, koja je učestvovala u promotivnom spotu u režiji Miloša Tomića. Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekta, geolozi, ornitolozi.... koji iz ugla svojih profesija upozoravaju na neophodnost da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama. Kroz ovu akciju i projekat TeRRIFICA poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje planete, a koncept građanske nauke je važan okvir kroz koji možemo da utičemo na dešavanja u našem okruženju. Istražite više o mapiranju klimatskih izazova u Beogradu tokom letnjih meseci: <http://belgrade.terrifica.eu/>.

Vreme: 15.06.2020 16:29

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/beograd/poziv-beogradjanima-da-ucestvuj-u-mapiranju-klimatskih-izazova/>

Autori: @OnlineDanas

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Poziv Beograđanima da učestvuju u mapiranju klimatskih izazova

2778

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja.

Foto: CPN Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beograda. Tokom leta, svi građani će imati priliku da na interaktivnoj mapi (belgrade.terrifica.eu) obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine? Građani imaju priliku da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači. Podršku ovoj akciji dala je i poznata muzičarka Ida Prester, koja je učestvovala u promotivnom spotu u režiji Miloša Tomića. Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekta, geolozi, ornitolozi... - koji iz ugla svojih profesija upozoravaju na neophodnost da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama. Kroz ovu akciju i projekat TeRRIFICA poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje planete, a koncept građanske nauke je važan okvir kroz koji možemo da utičemo na dešavanja u našem okruženju. Izazovi, klima, Mapiranje Podržite nas članstvom u Klubu čitalaca Danasa U vreme opšte tabloidizacije, senzacionalizma i komercijalizacije medija, duže od dve decenije istrajavamo na principima profesionalnog i etičkog novinarstva. Bili smo zabranjivani i prozivani, nijedna vlast nije bila blagonaklona prema kritici, ali nas ništa nije sprečilo da vas svakodnevno objektivno informišemo. Zato želimo da se oslonimo na vas. Članstvom u Klubu čitalaca Danasa za 799 dinara mesečno pomažete nam da ostanemo samostalni i dosledni novinarstvu u kakvo verujemo, a vi na mejl svako veće dobijate PDF sutrašnjeg broja Danas. Učlani se

Vreme: 15.06.2020 14:27

Medij: naslovi.net

Link: <https://naslovi.net/2020-06-15/rts/poziv-gradjanima-beograda-da-ucestvuj-u-mapiranju-klimatskih->

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Poziv građanima Beograda da učestvuju u mapiranju klimatskih izazova

658

RTS pre 21 minut

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja. Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beograda. Tokom leta, svi građani će imati priliku da na interaktivnoj mapi (belgrade.terrifica.eu)

Vreme: 15.06.2020 12:46

Medij: nedeljnik.rs

Link: <https://www.nedeljnik.rs/poziv-beogradanima-da-ucestvuj-u-mapiranje-klimatskih-izazova/>

Autori: Biznews

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Poziv Beogradanima da učestvuju u mapiranju klimatskih izazova

2305

Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za

Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive:

beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija.

Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša.

Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beogradu. Tokom leta, svi građani će imati priliku da na interaktivnoj

mapi (<http://belgrade.terrifica.eu/>) obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na

nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine? Građani imaju priliku da

obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu

konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na

interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači. Podršku ovoj akciji dala je i poznata muzičarka Ida Prester,

koja je učestvovala u promotivnom spotu u režiji Miloša Tomića. Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekta, geolozi,

ornitolozi... - koji iz ugla svojih profesija upozoravaju na neophodnost da svi

promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena

moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani,

udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim

političkim pozicijama. Kroz ovu akciju i projekat TeRRIFICA poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da

danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za

ozdravljenje planete, a koncept građanske nauke je važan okvir kroz koji možemo

da utičemo na dešavanja u našem okruženju. Istražite više o mapiranju klimatskih izazova u Beogradu

tokom letnjih meseci: <http://belgrade.terrifica.eu/>

Vreme: 15.06.2020 15:29

Medij: reporter.rs

Link: <https://www.reporter.rs/2020-06-15/danas/poziv-beogradjanima-da-ucestvuj-u-mapiranju-klimatskih->

Autori: www.connect.rs

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Poziv Beograđanima da učestvuju u mapiranju klimatskih izazova - Danas

234

Poziv Beograđanima da učestvuju u mapiranju klimatskih izazova

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja.

Vreme: 15.06.2020 14:02

Medij: rts.rs

Link: <http://www.rts.rs/page/magazine/sr/story/2523/nauka/3987363/poziv-gradjanima-beograda-da->

Autori: Redakcija

Tem: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Poziv građanima Beograda da učestvuju u mapiranju klimatskih izazova

2315

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja. Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja.

Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beograda. Tokom leta, svi građani će imati priliku da na interaktivnoj mapi (belgrade.terrifica.eu) obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine? Građani imaju priliku da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači. Podršku ovoj akciji dala je i poznata muzičarka Ida Prester, koja je učestvovala u promotivnom spotu u režiji Miloša Tomića. Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci -klimatolozi, energetičari, arhitekta, geolozi, ornitolozi i drugi koji iz ugla svojih profesija upozoravaju na neophodnost da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi - građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama. Kroz ovu akciju i projekat "TERRIFFICA" poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje planete, a koncept građanske nauke je važan okvir kroz koji možemo da utičemo na dešavanja u našem okruženju.

Vreme: 15.06.2020 14:49

Medij: topvesti.rs

Link: <https://www.topvesti.rs/c/-kbut3IBSd2VWSbw9pg8/2020-06-15/poziv-gradjanima-beograda-da->

Autori: Top Vesti

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Poziv građanima Beograda da učestvuju u mapiranju klimatskih izazova

730

TopVesti.rs organizuje, grupira, rangira i prikazuje sadržaje sa internet portala saglano dozvoljenim zakonskim i moralnim normama. Navedene funkcije izvršavaju kompjuterski algoritmi koje dizajniramo i koje usavršavamo. Ljudski faktor nema nikakvog uticaja pa su iz tog razloga moguće greške.

Russia Beyond | pre 2 sati

Nauka

RT Vojvodine | pre 23 sati

Nauka

RTS | pre 53 minuta

Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje

Vreme: 16.06.2020 11:19

Medij: vugla.com

Link: <https://www.vugla.com/poziv-beogradanima-da-ucestvuj-u-mapiranju-klimatskih-izazova.html>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Poziv Beogradanima da učestvuju u mapiranju klimatskih izazova

710

Kad nema kod Gugla ima na Vugla

Zabava Objavljeno 16.06.2020 | autor vugla Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beogradu. Tokom leta, svi građani će imati priliku da na interaktivnoj mapi (<http://belgrade.terrifica.eu/>) obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na

Izvor: Nedeljnik Dalje Tags: EU, Sneg

Vreme: 16.06.2020 00:00

Medij: topvesti.rs

Link: <https://www.topvesti.rs/c/fkm6vXIBSd2VW5bwto9l/2020-06-16/poziv-beogradjanima-da-ucestvuj-u->

Autori: Top Vesti

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Poziv Beogradjanima da učestvuju u mapiranju klimatskih promena

1623

TopVesti.rs organizuje, grupira, rangira i prikazuje sadržaje sa internet portala saglano dozvoljenim zakonskim i moralnim normama. Navedene funkcije izvršavaju kompjuterski algoritmi koje dizajniramo i koje usavršavamo. Ljudski faktor nema nikakvog uticaja pa su iz tog razloga moguće greške.

Poziv Beogradjanima da učestvuju u mapiranju klimatskih izazova

Energetski portal | pre 10 sati

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja Foto: Centar za promociju nauke Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih

Poziv Beogradjanima da učestvuju u mapiranju klimatskih izazova

Danas | pre jednog dana

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja. Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput

Poziv građanima Beograda da učestvuju u mapiranju klimatskih izazova

RTS | pre jednog dana

Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje

Vreme: 16.06.2020 09:28

Medij: ekolist.org

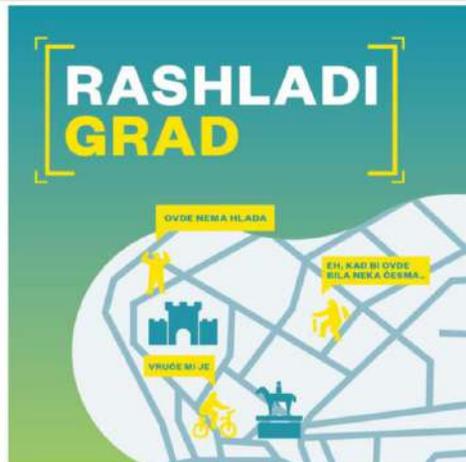
Link: <http://ekolist.org/poziv-beogradjanima-da-ucestvuj-u-mapiranju-klimatskih-izazova/>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Poziv Beograđanima da učestvuju u mapiranju klimatskih izazova

2251

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja

Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beogradu. Tokom leta, svi građani će imati priliku da na interaktivnoj mapi (<http://belgrade.terrifica.eu/>) obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine? Građani imaju priliku da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači. Podršku ovoj akciji dala je i poznata muzičarka Ida Prester, koja je učestvovala u promotivnom spotu u režiji Miloša Tomića. Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekte, geolozi, ornitolozi... - koji iz ugla svojih profesija upozoravaju na neophodnost da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama. Kroz ovu akciju i projekat TeRRIFICA poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje planete, a koncept građanske nauke je važan okvir kroz koji možemo da utičemo na dešavanja u našem okruženju. Istražite više o mapiranju klimatskih izazova u Beogradu tokom letnjih meseci: <http://belgrade.terrifica.eu/>

Vreme: 16.06.2020 16:32
Medij: energetskiportal.rs
Link: <https://www.energetskiportal.rs/127861/>
Autori: .symbolic
Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Poziv Beogradanima da učestvuju u mapiranju klimatskih izazova (VIDEO)

2475

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja. Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive.

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja.

Foto: Centar za promociju nauke

Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beogradu.

Tokom leta, svi građani će imati priliku da na interaktivnoj mapi obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine? Građani imaju priliku da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači.

Podršku ovoj akciji dala je i poznata muzičarka Ida Prester, koja je učestvovala u promotivnom spotu u režiji Miloša Tomića. Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekta, geolozi, ornitolozi... - koji iz ugla svojih profesija upozoravaju na neophodnost da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama.

Kroz ovu akciju i projekat TeRRIFICA poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje planete, a koncept građanske nauke je važan okvir kroz koji možemo da utičemo na dešavanja u našem okruženju.

Istražite više o mapiranju klimatskih izazova u Beogradu tokom letnjih meseci: <http://belgrade.terrifica.eu/>

Vreme: 16.06.2020 17:11

Medij: lovesensa.rs

Link: <https://www.lovesensa.rs/clanci/dobri-razlozi/poziv-beogradanima-da-ucestvuj-u-mapiranju>

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: POZIV BEOGRADANIMA DA UČESTVUJU U MAPIRANJU KLIMATSKIH IZAZOVA

2586

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljiv

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja

Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beogradu.

Tokom leta, svi građani će imati priliku da na interaktivnoj mapi (belgrade.terrifica.eu) obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine? Građani imaju priliku da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači.

Podršku ovoj akciji dala je i poznata muzičarka Ida Prester, koja je učestvovala u promotivnom spotu u režiji Miloša Tomića. Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekte, geolozi, ornitolozi... - koji iz ugla svojih profesija upozoravaju na neophodnost da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama.

Kroz ovu akciju i projekat TeRRIFICA poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje planete, a koncept građanske nauke je važan okvir kroz koji možemo da utičemo na dešavanja u našem okruženju.

Istražite više o mapiranju klimatskih izazova u Beogradu tokom letnjih meseci: <http://belgrade.terrifica.eu/>

Pogledajte promotivni video: Maksimalni dozvoljen broj znakova za preuzimanje je 600, uz obavezan link na lovesensa.rs

Vreme: 16.06.2020 00:00

Medij: aktuelno.net

Link: <https://aktuelno.net/vesti/tehnologija/Poziv-Beogradjanima-da-ucestvuj-u-mapiranju-klimatskih->

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Tehnologija - Poziv Beograđanima da učestvuju u mapiranju klimatskih promena.

1017

Tehnologija - Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beogradu. Kako uz pomoć mapiranja ublažiti vrućine? Tokom leta, svi građani će imat... Read more...

Poziv Beograđanima da učestvuju u mapiranju klimatskih promena Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beogradu. Kako uz pomoć mapiranja ublažiti vrućine? Tokom leta, svi građani će imat... Read more..

Vreme: 16.06.2020 16:22

Medij: najstudent.com

Link: <https://www.najstudent.com/vesti-i-desavanja/rashladi-grad-poziv-beogradjanima-da-ucestvuju-u->

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Rashladi grad - Poziv Beogradjanima da učestvuju u mapiranju klimatskih izazova

2446

Budi u toku sa aktuelnim studentskim vestima i dešavanjima. Pročitaj sve informacije o nagradnim konkursima i programima za studente - Najstudent.com

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja. Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beogradu. Tokom leta, svi građani će imati priliku da na interaktivnoj mapi (<http://belgrade.terrifica.eu/>) obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine? Građani imaju priliku da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači. Podršku ovoj akciji dala je i poznata muzičarka Ida Prester, koja je učestvovala u promotivnom spotu u režiji Miloša Tomića. Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitektae, geolozi, ornitolozi.... - koji iz ugla svojih profesija upozoravaju na neophodnost da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama. Kroz ovu akciju i projekat TeRRIFICA poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje planete, a koncept građanske nauke je važan okvir kroz koji možemo da utičemo na dešavanja u našem okruženju. Istražite više o mapiranju klimatskih izazova u Beogradu tokom letnjih meseci: <http://belgrade.terrifica.eu/> #GrađaniNaučniIstraživači

#CitizenScience

Vreme: 16.06.2020 17:00

Medij: palo.rs

Link: <http://www.palo.rs/a/poziv-beogra%C4%91anima-da-u-%C4%8Destvuju-u-mapiranju-klimatskih->

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Poziv Beograđanima da učestvuju u mapiranju klimatskih promena

540

Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija.

Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beogradu.

Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša.

Podrška poznatih Podršku ovoj akciji dala je i poznata muzičarka Ida Prester, koja je učestvovala u promotivnom spotu u režiji Miloša Tomića.

palo.rs palo.rs

Vreme: 16.06.2020 16:22

Medij: personalmag.rs

Link: <http://www.personalmag.rs/mapiranje-klimatske-promene/>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Poziv Beograđanima da učestvuju u mapiranju klimatskih promena

2224

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja

Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beograda.

Kako uz pomoć mapiranja ublažiti vrućine?

Tokom leta, svi građani će imati priliku da na interaktivnoj mapi (<http://belgrade.terrifica.eu/>) obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine?

Građani imaju priliku da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači.

Podrška poznatih

Podršku ovoj akciji dala je i poznata muzičarka Ida Prester, koja je učestvovala u promotivnom spotu u režiji Miloša Tomića. Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekta, geolozi, ornitolozi... - koji iz ugla svojih profesija upozoravaju na neophodnost da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama.

Projekat TeRRIFICA

Kroz ovu akciju i projekat TeRRIFICA poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje planete, a koncept građanske nauke je važan okvir kroz koji možemo da utičemo na dešavanja u našem okruženju.

Datum: 16.06.2020

Medij: Pink

Emisija: Svitanje/TV Pink

Autori: Irena Jovanović

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Projekat Terriffica

	Početak	Trajanje
Emisija	16.06.2020 05:00:00	180:00
Prilog	16.06.2020 06:28:00	5:33

288

Gost emisije bila je Nataša Đokić, koja je govorila o projektu Terriffica koji sprovodi Centar za promociju nauke. Projekat ima za cilj da animira građane da učestvuju u kreiranju promena na lokalnom nivou, kao što su predlozi u vezi sprečavanja zagađenja i rešavanje ekoloških problema.

Vreme: 16.06.2020 13:00

Medij: rts.rs

Link: <http://www.rts.rs/page/radio/sr/story/25/beograd-202/3988786/gde-god-nadjes-zgodno-mesto-ti-drvo->

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Gde god nađeš zgodno mesto, ti drvo posadi

1192

Od sada je na teritoriji Beograda dostupna interaktivna mapa za obeležavanje lokacija sa manjkom zelenila i javnih česmi.

Zajednička ponuda svih programa Radio Beograda, aktuelne vesti, slušane emisije, reportaže i intervjui, svakodnevno na sve tri mreže Javnog servisa RTS-a. Od sada je na teritoriji Beograda dostupna interaktivna mapa za obeležavanje lokacija sa manjkom zelenila i javnih česmi.

Gde su "betonska ostrva" koja pojačano emituju toplotu tokom letnjih meseci, gde nam fale česme sa pijaćom vodom i gde je neophodno bolje provetravanje urbanih sredina blokiranih neadekvatnim urbanističkim rešenjima? Ovaj put možete sami obeležiti takva mesta na interaktivnoj mapi i tako pomoći gradu da postane bolje mesto za život. Autor ovog projekta pod nazivom "Terifika" je Centar za promociju nauke, sa saradnicima. Ukratko, tema naše današnje emisije mogla bi da se zove "Rashladi grad"! Pored ove ekološke teme, donosimo i nove servisne vesti, "Priče o pesmama" kao i pesme koje su na određeni način povezane sa današnjim danom. Tako pominjemo grupu "Bon Žovi", Brajana Adamsa i Roda Stjuarta. Pred kraj emisije se, sa beogradskih ulica, javlja Jovana Zec. Voditelj Ružica Vrhovac

Datum: 16.06.2020

Medij: TV Studio B

Emisija: Beograda dobar dan

Autori: Redakcija

Teme: Klimatske promene; Nauka u Srbiji; Centar za promociju nauke

Naslov: Projekat Rashladi grad

	Početak	Trajanje
Emisija	16.06.2020 18:00:00	60:00
Prilog	16.06.2020 18:13:00	5:34

693

Od sada je na teritoriji Beograda dostupna interaktivna mapa za obeležavanje lokacija sa manjkom zelenila i javnih česmi.

Gde su „betonska ostrva“ koja pojačano emituju toplotu tokom letnjih meseci, gde nam fale česme sa pijaćom vodom i gde je neophodno bolje provetravanje urbanih sredina blokiranih neadekvatnim urbanističkim rešenjima? Ovaj put možete sami obeležiti takva mesta na interaktivnoj mapi i tako pomoći gradu da postane bolje mesto za život. Autor ovog projekta pod nazivom „Terifika“ je Centar za promociju nauke, sa saradnicima. Ukratko, tema naše današnje emisije mogla bi da se zove „Rashladi grad“! U program se uključila Tanja Adnađević pred Centra za promociju nauke.

Vreme: 17.06.2020 11:04

Medij: politika.rs

Link: <http://www.politika.rs/sr/clanak/456353/Steta-od-suse-u-Srbiji-za-poslednjih-20-godina-veca-od-pet->

Autori: Redakcija

Teme: Klimatske promene

Naslov: Šteta od suše u Srbiji za poslednjih 20 godina veća od pet milijardi evra

1602

Ministarstvo zaštite životne sredine danas je, povodom obeležavanja 17. juna, Svetskog dana borbe protiv dezertifikacije i suše, saopštilo da su od 2000. suše u Srbiji prčinile štetu veću od pet milijardi evra. Ministarstvo navodi da je započelo izradu Nacrta nacionalnog akcionog programa za borbu protiv dezertifikacije i degradacije zemljišta i ublažavanja posledica suša radi očuvanja zemljišta kao najdragocenijeg resursa. Ovim dokumentom, kažu u Ministarstvu, biće utvrđene praktične mere neophodne za borbu protiv dezertifikacije, kao i neophodne uloge i aktivnosti vlade, lokalnih zajednica i korisnika zemljišta, preneo je Tanjug. Ministarstvo navodi da u kontinuitetu realizuje aktivnosti, kako bi plodno zemljište kao neobnovljiv resurs očuvali i za buduće generacije i dodaje da i ove godine stavlja u fokus javnosti borbu protiv pojava koje u velikoj meri degradiraju zemljište, prirodne resurse i ugrožavaju biodiverzitet. Ovogodišnje obeležavanje Svetskog dana borbe protiv dezertifikacije i suše UN su posvetile uticaju porasta svetske proizvodnje i široke potrošnje na zemljište. Ministarstvo se ovogodišnjom manifestacijom pridružuje pozivu UN da svojim svakodnevnim ličnim izborima, promenom navika u ishrani, odevanju i životom u harmoniji s prirodom, doprinesemo očuvanju i obnavljanju zemljišta, očuvanju biodiverziteta i ublažavanju posledica klimatskih promena. Svetski dan borbe protiv dezertifikacije i suše ustanovile su UN kako bi ukazale na neophodnost zajedničkog globalnog odgovora na destruktivne posledice procesa dezertifikacije i suše koje su na delu širom sveta.

Vreme: 17.06.2020 17:37

Medij: atastars.rs

Link: <https://www.atastars.rs/vesti-ostalo/u-trendu/289542-poziv-beogradjanima-da-ucstvuj-u-mapiranju->

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Poziv Beogradjanima da učstvuju u mapiranju klimatskih izazova

2567

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja. Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da ...

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja.

Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beogradu.

Tokom leta, svi građani će imati priliku da na interaktivnoj mapi (<http://belgrade.terrifica.eu/>) obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine? Građani imaju priliku da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači.

Podršku ovoj akciji dala je i poznata muzičarka Ida Prester, koja je učestvovala u promotivnom spotu u režiji Miloša Tomića. Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekta, geolozi, ornitolozi... - koji iz ugla svojih profesija upozoravaju na neophodnost da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama.

Kroz ovu akciju i projekat TeRRIFICA poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje planete, a koncept građanske nauke je važan okvir kroz koji možemo da utičemo na dešavanja u našem okruženju.

Istražite više o mapiranju klimatskih izazova u Beogradu tokom letnjih meseci: <http://belgrade.terrifica.eu/>

#GrađaniNaučniIstraživači #CitizenScience

Vreme: 17.06.2020 15:05

Medij: balkangreenenergynews.com

Link: <https://balkangreenenergynews.com/rs/rashladi-grad-obezezi-klimatski-izazov-u-beogradu-i-predlozi->

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Rashladi grad - obeleži klimatski izazov u Beogradu i predloži rešenje

2772

initiated by

advised by

Centar za promociju nauke poziva zainteresovane da u Beogradu prepoznaju i na mapi obeleže klimatski izazov prouzrokovan vrućinom ili drugi problem.

Srbija 17.06.2020. | Komentari: 0Autor: Igor Todorović Slika: Centar za promociju nauke Centar za promociju nauke otvorio je mogućnost za građane da u Beogradu prepoznaju i na mapi obeleže klimatski izazov ili više njih i predlažu rešenja

Uz podršku beogradskog Sekretarijata za zaštitu životne sredine, Centar za promociju nauke je pokrenuo projekat TeRRIFICA, koji se finansira iz istraživačkog i inovativnog programa Evropske unije Horizont 2020. Klimatske promene su ovde žive i opipljive: zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija, poručuju organizatori i pozivaju sve da tokom leta na interaktivnoj mapi obeleže mesto u gradu na kojem ih vrućina najviše pogađa ili drugi klimatski izazov.

Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine? Građani imaju priliku da obeleže i dobre i loše primere i pomognu da se Beograd bolje prilagodi na klimatske promene, koje se ispoljavaju i obilnijim padavinama i jačim sušama.

Po otvaranju naloga, svako može da ucrtta lokaciju na kojoj se posebno loše ili dobro oseća tokom toplotnog talasa ili da ukaže na zagađenje vazduha, degradaciju zemljišta i rizike vezane za nivo vode i jake vetrove

Rečena crowdmapping platforma ima pet kategorija, a korisnici obeležavaju mesta i anonimno upisuju informacije. Na primer, po pitanju temperature mogu da se izjasne na kom mestu se osećaju dobro, a na kom loše tokom toplotnih talasa.

Mogu se ostavljati upozorenja o visokom riziku u pogledu nivoa vode i ekstremnih vetrova te zagađenju vazduha. Moguće je oceniti i održavanje odnosno degradaciju zemljišta.

Po otvaranju naloga za alatku, učesnici postaju naučni istraživači, navedeno je u objavi. Muzičarka Ida Prester je junakinja promotivnog spota u režiji Miloša Tomića. Pridružuju se i klimatolozi, energetičari, arhitekta, geolozi, ornitolozi i drugi stručnjaci i iz svog ugla upozoravaju da ljudi moraju da deluju na polju zaštite životne sredine i informišu se o svojoj ulozi u usporavanju klimatskih promena. Do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici i zvaničnici na relevantnim političkim pozicijama, saopšteno je.

Ljudi moraju da deluju na polju zaštite životne sredine i informišu se o svojoj ulozi u usporavanju klimatskih promena

Očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov su naše budućnosti, svet mora da se ujedini u naporima za ozdravljenje planete, a koncept građanske nauke je važan okvir kroz koji možemo da utičemo na dešavanja u našem okruženju, kažu u Centru za promociju nauke.

Vreme: 17.06.2020 11:11

Medij: bizlife.rs

Link: <https://www.bizlife.rs/lifestyle/afterhour/beogradjani-javite-idi-prester-gde-fali-hladovine-u-vasem->

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Beograđani, javite IDI PRESTER gde fali hladovine u vašem gradu (VIDEO)

1424

Bizlife.rs - U susret, nadamo se, toplijem vremenu, Centar za promociju nauke pozvao je građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove - Afterhour

U susret, nadamo se, toplijem vremenu, Centar za promociju nauke pozvao je građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja. Svi građani će imati priliku da na interaktivnoj mapi obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine? Građani imaju priliku da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni, navodi Centar za promociju nauke. Podršku ovoj akciji dala je i poznata hrvatska muzičarka Ida Prester, koja od nedavno živi u Beogradu. Ona je učestvovala i u promotivnom spotu za ovu akciju. "Dragi Beograđani, klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive. Zime su blage, skoro i bez snega, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Voleli bismo da ovog leta na našoj interaktivnoj mapi obeležavate mesta na kojima vas vrućina najviše pogađa...", govori Ida Prester. Pogledajte video u nastavku: Izvor: BIZLifeFoto: Youtube/Printscreen

Vreme: 17.06.2020 15:09

Medij: stil.kurir.rs

Link: <https://stil.kurir.rs/vesti/126417/beogradjani-javite-gde-nedostaje-hladovina-u-gradu-video>

Autori: @MagazinStil

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Beograđani, javite gde nedostaje hladovina u gradu! (VIDEO)

1370

Centar za promociju nauke

Vesti 17.06.2020. - 15:09h Autor: Bizlife

Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina?U susret, nadamo se, toplijem vremenu, Centar za promociju nauke pozvao je građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja.Svi građani će imati priliku da na interaktivnoj mapi obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine?Građani imaju priliku da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni, navodi Centar za promociju nauke.Podršku ovoj akciji dala je i poznata hrvatska muzičarka Ida Prester, koja od nedavno živi u Beogradu. Ona je učestvovala i u promotivnom spotu za ovu akciju."Dragi Beograđani, klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive. Zime su blage, skoro i bez snega, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Voleli bismo da ovog leta na našoj interaktivnoj mapi obeležavate mesta na kojima vas vrućina najviše pogađa...", govori Ida Prester.Pogledajte video u nastavku:

Beograd, Srbija, hladovina, drveće, odmor, hlad,

Vreme: 17.06.2020 14:49

Medij: studentskizivot.com

Link: <https://www.studentskizivot.com/magazin/poziv-beogradjanima-da-ucestvuj-u-mapiranju-klimatskih->

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Rashladi grad!

2232

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja. Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beogradu. Tokom leta, svi građani će imati priliku da na interaktivnoj mapi (belgrade.terrifica.eu) obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine? Građani imaju priliku da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači. Podršku ovoj akciji dala je i poznata muzičarka Ida Prester, koja je učestvovala u promotivnom spotu u režiji Miloša Tomića. Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekta, geolozi, ornitolozi... - koji iz ugla svojih profesija upozoravaju na neophodnost da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama. Kroz ovu akciju i projekat TeRRIFICA poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje planete, a koncept građanske nauke je važan okvir kroz koji možemo da utičemo na dešavanja u našem okruženju. Istražite više o mapiranju klimatskih izazova u Beogradu tokom letnjih meseci: belgrade.terrifica.eu

Vreme: 18.06.2020 11:37

Medij: bif.rs

Link: <https://bif.rs/2020/06/poziv-beogradjanima-da-ucestvuj-u-mapiranju-klimatskih-promena/>

Autori: @bifonline

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Poziv Beograđanima da učestvuju u mapiranju klimatskih promena - Biznis i Finansije

2504

Poziv Beograđanima da učestvuju u mapiranju klimatskih promena

18. juna 2020.

18. juna 2020.

Centar za promociju nauke poziva Beograđane da tokom letnjih meseci obeleže mesta u gradu na kojima prepoznaju klimatske promene. Na interaktivnoj mapi mogu da unesu mesta koja su posebno pogođena velikim vrućinama. Građani se pozivaju da zajedno sa stručnjacima i naučnicima predlože konstruktivna rešenja. Ova akcija se sprovodi uz podršku EU, a Beograd je jedan od evropskih gradova koji učestvuje u projektu.

Klimatske promene u Beogradu su veoma opipljive: zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beograda, piše na sajtu Centra.

Tokom leta, svi građani će imati priliku da na interaktivnoj mapi obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže posledice vrućine?

Građani postaju istraživači

Građani imaju priliku da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je šansa da neki od problema budu konstruktivno rešeni.

Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači.

Podršku ovoj akciji dala je i poznata muzičarka Ida Prester, koja je učestvovala u promotivnom spotu u režiji Miloša Tomića. Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekta, geolozi, ornitolozi... Oni će, svako u domenu svoje profesije, ukazati na najveće probleme ali i moguća rešenja.

Beograd među odabranim evropskim gradovima

Da bi ta rešenja zaista dovela do suštinskih promena, potrebno je da se pored naučnika i stručnjaka uključe i građani, kako bi se zajednički došlo do predloga koje akcije bi trebalo da sprovedu nadležni na svim nivoima vlasti, ističu u Centru za promociju nauke.

Ova akcija je deo evropskog projekta TeRRIFICA, koji se sprovodi u u posebno odabranim regionima u Nemačkoj i Francuskoj, kao i u gradovima: Beogradu, Barseloni, Minsku i Poznanju.

Više informacija o mapiranju klimatskih izazova u Beogradu tokom letnjih meseci može se pronaći na sajtu: <http://belgrade.terrifica.eu/>

Izvor: Centar za promociju nauke

Datum: 18.06.2020

Medij: RTS1

Emisija: Jutarnji program/RTS

Autori:

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Mapiranje klimatskih izazova

	Početak	Trajanje
Emisija	18.06.2020 06:00:00	300:00
Prilog	18.06.2020 07:55:00	5:55

1214

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja. Klimatske promene u našem gradu su žive i oipipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beograda. Na koji način Beograđani mogu učestvovati u projektu za Jutarnji program je govorila dr Tanja Adnađević. Tokom leta, svi građani će imati priliku da na interaktivnoj mapi na sajtu belgrade.terrifica.eu obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine? Građani imaju priliku da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci od energetičara do stručnjaka iz oblasti biodiverziteta.

Datum: 25.06.2020
Medij: Prva televizija
Emisija: Jutro/Prva TV
Autori: Redakcija

	Početak	Trajanje
Emisija	25.06.2020 06:45:00	315:00
Prilog	25.06.2020 09:29:00	4:45

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Novi projekat Centra za promociju nauke

3997

Voditelj:

Znate tačnu ulicu gde leti, ne smete da prođete jer nema hlada ili znate koji deo grada ima najbolji kvalitet vazduha, pozvani ste sada da sve to upišete u mapu. Željka, dobro jutro, reci nam kako se to radi?

Reporter, Željka Mrđa:

Dobro jutro Srđane još jedanput. Pa tako je, sad kreće i toplo vreme i znamo svi nekako taj put recimo od kuće do pijace je grozan jer nema ni malo hlada. Novi projekat Centra za promociju nauke, a ovo što su pozvani Beograđani da rade u narednom periodu da rashlade grad kako se zove taj čitav projekat rade trenutno i građani u Parizu, Barseloni, Minsku, zapravo potrebno je otkrijete koji delovi grada su prijatni, a koji delovi grada su ta takozvana betonska toplotna ostva i da to sve upišete u mapu i da se potrudimo da nam to nadležni i promene da bi grad bio prijatniji i da se te klimatske promene manje osećete. Nataša Đokić ispred Centra za promociju nauke saradnica centra, rekli smo dakle i drugi narodi u Evropi sada se bave ovom temom, dakle klimatske promene u našem gradu kako ih mi osećamo na svojoj koži i na određenim lokacijama?

Nataša Đokić, Centar za promociju nauke:

Tako je, pozivamo Beograđane da zajedno sa građanima ovih drugih Evropskih gradova koje ste pomenuli na interaktivnoj mapi ostave svoje impresije o onome kako oni doživljavaju uticaj klimatskih promena.

Reporter, Željka Mrđa:

Mi smo konkretno izabrali Trg Nikole Pašića koji možemo da kažemo da je jedno dobro rešenje jer ima i hlad, ima česmu, dakle takve stvari treba da gledamo?

Nataša Đokić, Centar za promociju nauke:

Tako je, ovo je jedan jako lep prostor i zahvalan da se prežive visoke temperature tokom leta, znači ima pijaće vode, ima hladovine od drveća i moguće je predahnuti odmoriti u toj hladovini tokom velikih letnjih vrućina. Ima onih delova grada gde nema ni zelenila, nema ni dostupne pijaće vode i gde je prosto taj osećaj uticaja toplotnog ostrva na nas kao stanovnike jako velik, težak.

Reporter, Željka Mrđa:

Mi sad možemo da vidimo mapa se nalazi na sajtu terifika belgrade, možemo da objasnimo samo kako to funkcioniše i ova mapa prikazuje da su Beograđani već mapirali i locirali neke delove kao prijatne ili neprijatne?

Nataša Đokić, Centar za promociju nauke:

Jeste, mapa je počela nekog 15. juna da bude dostupna, građani mogu da se loguju, vrlo je jednostavno bukvalno 2,3 minuta je potrebno i imate alate koji koristite, već je neko kreirao zapravo tim iz Poljske je kreirao te alate identičnu takvu mapu koriste i u Barseloni i Parizu i tako dalje. Pomoću tih alata Vi stavite pin odnosno čiodicu na mapu i na taj način kažete šta je to što Vam smeta u Vašem mikro okruženju, jer poziv jeste upućen svim Beograđanima i onima koji žive u centru grada, i u Mladenovcu, Obrenovcu, znači bukvalno je otvoren za sve Beograđane i fokusirani smo ovog leta, zato se ta kampanja zove rashladi grad na toplotna ostrva.

Reporter, Željka Mrđa:

Možemo samo da kažemo da li će nadležni da uvažavaju naše preporuke, na primer vidimo tamo da je Trg Republike označen kao neko loše mesto zato što nema dovoljno hlada?

Nataša Đokić, Centar za promociju nauke:

Neko je to već mapirao, ima i impresija koje se odnose i na kvalitet vazduha i na zelenilo i na javne česme i na uticaj buke i na ne higijenska naselja i tako dalje. Svrha mapiranja i jeste da se na kraju tog obrade rezultata daju nekakvi predlozi koji zapravo građani kreiraju zajedno sa stručnjacima i predlažu gradskoj vlasti zašto da ne. Nas je Sekretarijat za zaštitu životne sredine odnosno grad Beograd je jedan od partnera na projektu.

Reporter, Željka Mrđa:

Samo da kažemo sajt gde se vidi mapa?

Nataša Đokić, Centar za promociju nauke:

Belgradetarifikaeu.

Reporter, Željka Mrđa:

Hvala mnogo. Čuli ste dakle poziv, iskoristite poziv, a svakako znate koja mesta u grad su prijatna a koja vane za još drveća, još hladovine i još česmi i sve to da se preživi leto u Beogradu, biće da ćemo biti tu

[...]

Vreme: 25.06.2020 19:33

Medij: rs.n1info.com

Link: <http://rs.n1info.com/Vesti/a613619/U-Novom-danu-o-dijalogu-izmedju-Beograda-i-Pristine.html>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: U Novom danu o dijalogu između Beograda i Prištine

1357

Autor:

N1 Beograd

Iako je sastanak u Vašingtonu otkazan, poruke glavnih aktera, pre svega Amerike i Evropske unije ostaju iste, nadaju se skorom nastavku dijaloga Beograda i Prištine. Kakva je perspektiva za rešavanje kosovskog pitanja i kako na nastavak pregovora utiče objava Specijalnog suda o optužnici protiv Hašima Tačija i Kadri Veseljija? O tome razgovaramo s Vedranom Džihićem sa Instituta za međunarodne poslove u Beču i Stefanom Surličem sa Fakulteta političkih nauka u Beogradu.

Broj potvrđenih slučajeva zaraze koronavirusom u Srbiji raste. U Novom Pazaru je proglašena vanredna situacija zbog koronavirusa. Pratimo situaciju na terenu.

Opštinska izborna komisija Novog Beograda odlučila je da se ponovo prebroje listići sa svih glasačkih mesta u toj opštini za lokalne izbore održane 21. juna. Tim povodom gost Novog dana biće Aleksandar Šapić, predsednik Opštine Novi Beograd i predsednik Srpskog patriotskog saveza.

O aktuelnim temama kroz prelistavanje štampe razgovaramo s Rankom Pivljaninom, urednikom porala Nova.rs.

O političkoj situaciji u Crnoj Gori razgovaramo s Borisom Raonićem iz nevladine organizacije "Građanska alijansa".

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja. O tome izveštava naša reporterka.

Datum: 30.06.2020

Medij: Eko list

Rubrika: Bez naslova

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Naslov: Mapiranje klimatskih izazova

Napomena:

Površina: 332

Strana: 19

Mapiranje klimatskih izazova

Centar za promociju nauke poziva građane Beograda da tokom letnjih meseci prepoznaju i obeleže klimatske izazove u gradu prouzrokovane vrućinom i predlažu moguća rešenja...

Klimatske promene u našem gradu su žive i opipljive: beogradske zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija. Svedoci smo sve češćih vremenskih ekstrema poput obilnih padavina i jakih suša. Centar za promociju nauke, uz podršku Sekretarijata za zaštitu životne sredine, ovog leta poziva građane da se i sami uključe u mapiranje klimatskih izazova u Beogradu.

Tokom leta, svi građani će imati priliku da na interaktivnoj mapi (<http://belgrade.terrifica.eu/>) obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine? Građani imaju priliku da obeleže i dobre i loše primere prilagodavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači.

Podršku ovoj akciji dala je i poznata muzičarka Ida Prester, koja je učes-

tovala u promotivnom spotu u režiji Miloša Tomića. Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekte, geolozi, ornitolozi... - koji iz ugla svojih profesija upozoravaju na neophodnost da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama.

Kroz ovu akciju i projekat TeRRIFICA poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje planete, a koncept građanske nauke je važan okvir kroz koji možemo da utičemo na dešavanja u našem okruženju. ■

INFO WEB

Istražite više o mapiranju klimatskih izazova u Beogradu tokom letnjih meseci: <http://belgrade.terrifica.eu/>

Eko list, časopis za ekologiju, zaštitu životne sredine i održivi razvoj 17

Vreme: 05.06.2020 19:19
Medij: Tanjug
Link: <http://www.tanjug.rs>
Autori: Redakcija
Teme: TeRRIFICA; Klimatske promene

Naslov: Klimatska akcija i interaktivna mapa u Jevremovcu

3669

Klimatska akcija i interaktivna mapa u Jevremovcu

BEOGRAD, 5. juna (Tanjug) - Na Dan zaštite životne, danas je dr Tanja Adandević predstavila klimatsku akciju i interaktivnu mapu u Botaničkoj bašti Jevremovac u organizaciji Ministarstva zaštite životne sredine, saopštili su su organizatori.

Tu akciju Centar za promociju nauke sprovodi tokom leta uz podršku Sekretarijata za životnu sredinu i građana Beograda.

Istovremeno na Kalemegdanu predstavljen projekat URBforDan, čiji fokus je upravljanje i korišćenje šuma kao prirodnog nasleđa u gradovima dunavskog regiona.

Ovaj projekat u ime grada Beograda realizuje Sekretarijat za zaštitu životne sredine, a tokom događaja predstavljen je i projekat TeRRIFICA, koji se odvija istovremeno u šest evropskih gradova i regiona sa fokusom na klimatske promene na lokalnom nivou.

Centar za promociju nauke realizuje ovaj projekat u Srbiji na teritoriji Beograda, uz podršku Grada, odnosno Sekretarijata za zaštitu životne sredine.

Dr Tanja Adnađević, rukovodilac projekta, zahvalila se Gradu na podršci i pozvala prisutne da, kao građani Beograda, kroz projekat TeRRIFICA ovog leta mapiraju izazove nastale usled klimatskih promena, i to u kontekstu našeg životnog okruženja.

Svi građani biće tokom leta u prilici da na interaktivnoj mapi uz prethodno kreiranje naloga, označe određene lokacije na kojima ih vrućina najviše pogađa, uz objašnjenje da li je klimatski izazov dobro ili loše rešen i šta se može učiniti.

Na taj način, kako je objasnila dr Adandević, oni postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači.

Volonteri su ovom prilikom zainteresovanima predstavili mapu koja će tokom leta poslužiti kao odgovor Beograđana na klimatske promene.

Ministarstvo zaštite životne sredine je ovaj značajan datum obeležilo skupom u Botaničkoj bašti Jevremovac, a volonteri projekta TeRRIFICA su interaktivnu mapu predstavili i posetiocima ovog skupa.

Svetski dan zaštite životne sredine Ministarstvo je tradicionalno obeležilo, kako bi svi zajedno upozorili na neophodnost i značaj zaštite životne sredine i prirode.

Ovogodišnje obeležavanje Svetskog dana zaštite životne sredine posvećeno je očuvanju biodiverziteta i prirode koju moderan čovek iscrpljuje preko njenih granica.

Procenjeno je da je danas potrebna 1,6 planeta Zemlja ljudima u zadovoljavanju njihovih potreba.

Uz slogan "Vreme je za prirodu", svetu se poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje Planete.

Još jedan događaj organizovan je povodom Dana životne sredine.

Strukovno udruženje "Ambasadori održivog razvoja i životne sredine", u partnerstvu sa Privrednom komorom Srbije organizovalo je 16. konferenciju "Životna sredina ka Evropi"

[...]

Vreme: 11.07.2020 07:30

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/zivot/svetski-dan- stanovnistva-2/>

Autori: @OnlineDanas

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Svetski dan stanovništva

2998

, 11. jul, obeležava se od 1987. godine, kada se na našoj planeti rodio petomilijarditi stanovnik.

Foto: Pixabay/ Pixel2013
Tog dana, za vreme Univerzijade u Zagrebu, rodio se Matej Gašpar, a Generalna skupština Ujedinjenih nacija odlučila je da Matejev rođendan proglasi Svetskim danom stanovništva. Prema izveštaju koji je UN objavio 2019. godine, trenutna svetska populacija broji 7,7 milijardi ljudi, a pretpostavlja se da će nas do 2050. godine biti čak 9,7 milijardi. S obzirom na globalni vrtoglavi skok u broju ljudi nakon Drugog svetskog rata, 11. jul je uvršćen u kalendar međunarodno značajnih datuma, čije obeležavanje nam daje priliku da se javnost edukuje o važnim aktuelnim ili budućim temama i izazovima uzrokovanim porastom populacije. Mnogi biolozi i sociolozi vide preterani porast populacije kao značajnu pretnju po kvalitet ljudskog života, ali i po našu okolinu. Povećanje broja ljudi na planeti, bez promena u načinu života, vodi preteranoj eksploataciji prirodnih resursa, posebno pijaće vode i fosilnih goriva, ali i većem zagađenju vazduha, vode, i zemljišta, kao i smanjenju biodiverziteta. U okviru međunarodnog projekta TeRRIFICA, na kome je Centar za promociju nauke jedan od partnera, razvijena je interaktivna mapa belgrade.terrifica.eu Beograđani su pozvani da tokom leta obeležavaju mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Građani mogu da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači. Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekta, geolozi, ornitolozi... - koji iz ugla svojih profesija upozoravaju na neophodnost da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama. U saradnji sa Centrom za promociju nauke, "Danas" predstavlja izabrane priče sa naučnopopularnog portala elementarium.cpn.rs Centar za promociju nauke, stanovništvo Podržite nas članstvom u Klubu čitalaca Danasa U vreme opšte tabloidizacije, senzacionalizma i komercijalizacije medija, duže od dve decenije istrajavamo na principima profesionalnog i etičkog novinarstva. Bili smo zabranjivani i prozivani, nijedna vlast nije bila blagonaklona prema kritici, ali nas ništa nije sprečilo da vas svakodnevno objektivno informišemo. Zato želimo da se oslonimo na vas. Članstvom u Klubu čitalaca Danasa za 799 dinara mesečno pomažete nam da ostanemo samostalni i dosledni novinarstvu u kakvo verujemo, a vi na mejl svako veće dobijate PDF sutrašnjeg broja Danas. Učlani se

Vreme: 11.07.2020 10:38

Medij: danubeogradu.rs

Link: <https://www.danubeogradu.rs/2020/07/svetski-dan-stanovnistva-11-jul-rashladi-grad/>

Autori: @danubeogradu

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Svetski dan stanovništva, 11. jul: Rashladi grad

3616

Svetski dan stanovništva, 11. jul, datum je kada je važno da se podsetimo zašto je važno da svi građani daju doprinos za poboljšanje okruženja.

Svetski dan stanovništva, 11. jul, datum je kada je važno da se podsetimo zašto je važno da svi građani daju doprinos za poboljšanje okruženja u kome živimo. Takođe, važno je da svi građani utiču na adaptaciju na klimatske promene koje su postale planetarna realnost. Svetski dan stanovništva, 11. jul, obeležava se od 1987. godine, kada se na našoj planeti rodio petomilijarditi stanovnik. Tog dana, za vreme Univerzijade u Zagrebu, rodio se Matej Gašpar, a Generalna skupština Ujedinjenih nacija odlučila je da Matejev rođendan proglasi Svetskim danom stanovništva. Po izveštaju koji je UN objavio 2019. godine, trenutna svetska populacija broji 7,7 milijardi ljudi, a pretpostavlja se da će nas do 2050. godine biti čak 9,7 milijardi. S obzirom na globalni vrtooglavi skok u broju ljudi posle Drugog svetskog rata, 11. jul je u kalendaru međunarodno značajnih datuma, čije obeležavanje nam daje priliku da se javnost edukuje o važnim aktuelnim ili budućim temama i izazovima uzrokovanim porastom populacije. Mnogi biolozi i sociolozi vide preterani porast populacije kao značajnu pretnju po kvalitet ljudskog života, ali i po našu okolinu. Povećanje broja ljudi na planeti, bez promena u načinu života, vodi preteranoj eksploataciji prirodnih resursa, posebno pijaće vode i fosilnih goriva, ali i većem zagađenju vazduha, vode, i zemljišta, kao i smanjenju biodiverziteta. Imajući sve ovo u vidu, važno je osmišljavati akcije koje mogu da doprinesu ublažavanju daljih klimatskih promena, ali i boljem prilagođavanju na već prisutne promene, kao što su toplotni udari, velike suše i poplave. Svetski dan stanovništva i "građanska nauka" Kao jedan od inovativnih načina da se što više ljudi uključi u traženje rešenja za izazove koje klimatske promene nose, pojavljuje se koncept "građanske nauke" (eng. Citizen Science), koji podrazumeva da javnost zajedno sa naučnicima adresira određeni problem kroz prikupljanje i analiziranje podataka, interpretaciju rezultata, ali i razvoj novih tehnologija i osmišljenih akcija delovanja. Sa tom idejom, u okviru međunarodnog projekta TeRRIFICA, na kome je Centar za promociju nauke jedan od partnera, razvijena je interaktivna mapa belgrade.terrifica.eu Beograđani su pozvani da tokom leta obeležavaju mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Građani mogu da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači. Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci: klimatolozi, energetičari, arhitekte, geolozi, ornitolozi... Svi oni, iz ugla svojih profesija, upozoravaju na neophodnost da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama. U videu koji je možete da pogledate (režija: Miloš Tomić), pojavljuju se naučnici dr Vladimir Đurđević, klimatolog, dr sc. Slobodan Tošović, lekar, i Dragan Simić, ornitolog i eko-aktivista, koji objašnjavaju, svako iz ugla svoje profesije, zašto je važno da se i građani uključe u priču o klimatskim promenama. (danubeogradu.rs)

Vreme: 11.07.2020 09:06

Medij: energetskiportal.rs

Link: <https://www.energetskiportal.rs/na-koji-nacin-mozete-da-rashladite-beograd/>

Autori: .symbolic

Teme: TeRRIFICA; Dan nauke; Centar za promociju nauke

Naslov: Na koji način možete da rashladite (Beo)grad?

3337

Foto: Centar za promociju nauke

Svetski dan stanovništva, 11. jul, obeležava se od 1987. godine, kada se na našoj planeti rodio petomilijardi stanovnik. Tog dana, za vreme Univerzijade u Zagrebu, rodio se Matej Gašpar, a Generalna skupština Ujedinjenih nacija odlučila je da Matejev rođendan proglasi Svetskim danom stanovništva.

Prema izveštaju koji je UN objavio 2019. godine, trenutna svetska populacija broji 7,7 milijardi ljudi, a pretpostavlja se da će nas do 2050. godine biti čak 9,7 milijardi. S obzirom na globalni vrtoglavi skok u broju ljudi nakon Drugog svetskog rata, 11. jul je uvršćen u kalendar međunarodno značajnih datuma, čije obeležavanje nam daje priliku da se javnost edukuje o važnim aktuelnim ili budućim temama i izazovima uzrokovanim porastom populacije.

Mnogi biolozi i sociolozi vide preterani porast populacije kao značajnu pretnju po kvalitet ljudskog života, ali i po našu okolinu. Povećanje broja ljudi na planeti, bez promena u načinu života, vodi preteranoj eksploataciji prirodnih resursa, posebno pijaće vode i fosilnih goriva, ali i većem zagađenju vazduha, vode i zemljišta, kao i smanjenju biodiverziteta.

Imajući sve ovo u vidu, važno je osmišljavati akcije koje mogu da doprinesu ublažavanju daljih klimatskih promena, ali i boljem prilagođavanju na već prisutne promene, kao što su toplotni udari i velike suše i poplave. Kao jedan od inovativnih načina da se što više ljudi uključi u traženje rešenja za izazove koje klimatske promene nose, pojavljuje se koncept "građanske nauke" (eng. Citizen Science), koji podrazumeva da javnost zajedno sa naučnicima adresira određeni problem kroz prikupljanje i analiziranje podataka, interpretaciju rezultata, ali i razvoj novih tehnologija i osmišljenih akcija delovanja.

Foto: Centar za promociju nauke

Sa tom idejom, u okviru međunarodnog projekta TeRRIFICA, na kome je Centar za promociju nauke jedan od partnera, razvijena je interaktivna mapa belgrade.terrifica.eu. Beograđani su pozvani da tokom leta obeležavaju mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Građani mogu da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači.

Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekta, geolozi, ornitolozi... - koji iz ugla svojih profesija upozoravaju na neophodnost da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama.

U videu u nastavku teksta (režija: Miloš Tomić), pojavljuju se naučnici dr Vladimir Đurđević, klimatolog, dr sc. Slobodan Tošović, lekar, i Dragan Simić, ornitolog i eko-aktivista, koji objašnjavaju, svako iz ugla svoje profesije, zašto je važno da se i građani uključe u priču o klimatskim promenama. Istražite više o

Datum: 11.07.2020

Medij: Nova S

Emisija: Probudi se

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; Klimatske promene

	Početak	Trajanje
Emisija	11.07.2020 06:55:00	140:00
Prilog	11.07.2020 08:03:00	5:34

Naslov: Klimatske promene

4510

Spiker:

Upravo sada ko zna kakvo je leto pred nama?

Spiker2:

I to se slažemo .I to je odlična tema.

Spiker:

I sada će naš reporter da malo više istraži naime danas je svetski dan stanovništva kada se najviše govori o izazovima uzrokovanom porastom populacije na zemlji,među kojima su i klimatske promene. Kako da građani prijave jednim klikom sve što im smeta u gradu a što je uzrok klimatskih promena pitanje za našeg repšortera . Zbog čega si ove subote ujutro baš na Trgu Republike?

Reporter:

Nismo sasvim slučajno na Trgu Republike upravo putem mape koja je dostupna sajtu više od 20 građana tražilo je probleme koji se događaju upravo ovde na Trgu Rečpublike a uzrok su vrućine.Dakle od manjka drvača,manjka hlada,manjka vodenih instalacija poput fontane to su nekako glavni problemi koji su istakli građani usled klimatskih promena tako da eto možemo reći da je ovo veoma i neptijatno stajati i razgovarati s obzirom na to da nigde zapravo i nema hlada.A kako mogu sebi da prijave na drugim lokacijama šta im smeta to će nam reći moja sagovornica Tanja Adnađević iz Centra za promociju nauke.Dobro jutro Tanja kako svi mi možemo da opišemo šta nam to smeta u ovom gradu.

Tanja Adnađević,centar za promociju nauke:

Dobar dan ja samo maleni uvid za ovako čitava ova akcija i prslava dana stanovništva bi bio povod da građani malo više upoznamo sa projektom.To je projekat koji je istraživački projekat koji je u okviru i programa koji zovemo 20 20 od strane Evropske komisije i Beograd nije jedini region to je uključeni su još istraživači iz šest gradova a svi radimo na jednom vrlo onako odgovornom poslu. Zato što želimo da usvtari uključimo odgovorne istraživanje i inovacije u rešavanju problema klimatskih promena. Klimatske promene su vrlo kompleksne i multidisciplinarnne i iz tog razloga veoma je važno da čujemo šta obični građani misle.Klimatske promene ne pogađaju samo stručnjake koji se time bave nego su svi u stvari oni najbolji pokazatelji je ono što građani samo osećaju na svojoj koži.

Reporter:

Kako građani mogu da kažu šta osećaju na svojoj koži?

Tanja Adnađević:

Pozivam sve beograđane da na tubergej .porritika.eu prepoznaju mapiraju označe mesto i dobro i loše koje mogu da nazovu kilimatski izazov.Sta znači klimatski izazov i već dosta građana je prepoznalo Trg Republike kao nepovoljna klimatski izazov odnosno kao nešto što nemože dobro da se da pobeđi u borbi sa klitakim promenama.S druge starne imate divne primere kao što su Košutnjak ili Kalmegadan gde šta god da se dešava klimatske promene malo utiču na to.Ali nisu nije temperatura jedino što želimo da kažemo građanima da mapiraju. Mogu da prepoznaju različite ostala mesta koja su pod uticajem dakle nedostataka ili viška vode dakle je manjak ili višak vetra .Zagađenost zemlje znači svi oni parametri koji ustvari utiču na naš život a mkoji su pod direktnim delovanjem klimatskih promena.

Reporter:

Ja sam primetila da građani polako upisuju na mapi već nekada da kažemo probleme međutim kada imamo opciju svuda su ta praze te opcije.Šta to zapravo znači?

TanjaAdnađević:

Jeste to samo znači da naše građane treba malo ohrabriti inače ovo čitavo akcija jeste kao deo pokreta na dan stanovništva jer želimo građane obične da što više uključimo u istraživački naučni projekat.Ali ne samo da prikupljmo podatke nego da nam pomognu kako da interretiramo to i naravno da predložimo rešenje. Jer nauka je divna i jeste ona bazična ali vrlo je nama sada u klimatskim promenama u borbi značajno da nam sami građani kažu kako toda im pomognemo.E sad dali je to česma u vašem kraju, dali je drvored na Trgu Republike dali je nekakva fontana ili neka biobašta koju biste posadili na krovu zgrade nama je sasvim svejedno ali važno nam je da znamo da nam kažete da bisdmo pomgli da pomognemo.

Reporter:

Samo nam kratko recite dali će to onda da se uzradi da se preduzme?

Tanja Adnađević:

Moram da kažem da mi vrlo vredno radimo sa tim i imamo saradnju sa gradskim sekretarijatom i sada opet nemogu da sada da kažem ali mi ćemo se potruditi da što više i koliko je moguće u okviru projekta ali moje nekako makar da nekako Trg Republike osvežimo i da ga učinimo malo prijatnijim mestom a ne ovako osam sati da bude prilično izazovno kao da smo na plaži.

Vreme: 13.07.2020 19:08

Medij: najstudent.com

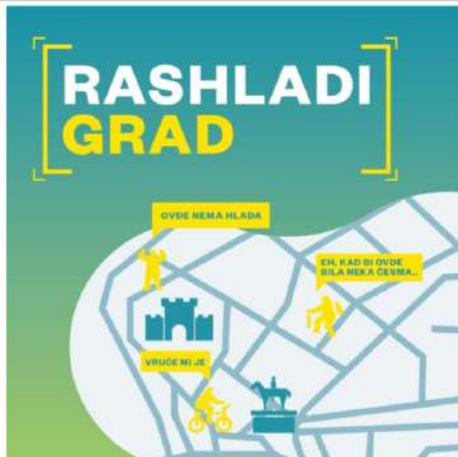
Link: <https://www.najstudent.com/vesti-i-desavanja/dan-stanovnistva-11.-jul-10806>

Autori: Redakcija

Tem: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Dan stanovništva - 11. jul

3652

Budi u toku sa aktuelnim studentskim vestima i dešavanjima. Pročitaj sve infomacije o nagradnim konkursima i programima za studente - Najstudent.com

11. jul, Svetski dan stanovništva, datum je kada je važno da se podsetimo zašto je važno da svi građani daju doprinos za poboljšanje okruženja u kome živimo i utiču na adaptaciju na klimatske promene koje su postale planetarna realnost. Svetski dan stanovništva, 11. jul, obeležava se od 1987. godine, kada se na našoj planeti rodio petomilijarditi stanovnik. Tog dana, za vreme Univerzijade u Zagrebu, rodio se Matej Gašpar, a Generalna skupština Ujedinjenih nacija odlučila je da Matejev rođendan proglasi Svetskim danom stanovništva. Prema izveštaju koji je UN objavio 2019. godine, trenutna svetska populacija broji 7,7 milijardi ljudi, a pretpostavlja se da će nas do 2050. godine biti čak 9,7 milijardi. S obzirom na globalni vrtoglavi skok u broju ljudi nakon Drugog svetskog rata, 11. jul je uvršćen u kalendar međunarodno značajnih datuma, čije obeležavanje nam daje priliku da se javnost edukuje o važnim aktuelnim ili budućim temama i izazovima uzrokovanim porastom populacije. Mnogi biolozi i sociolozi vide preterani porast populacije kao značajnu pretnju po kvalitet ljudskog života, ali i po našu okolinu. Povećanje broja ljudi na planeti, bez promena u načinu života, vodi preteranoj eksploataciji prirodnih resursa, posebno pijaće vode i fosilnih goriva, ali i većem zagađenju vazduha, vode, i zemljišta, kao i smanjenju biodiverziteta. Imajući sve ovo u vidu, važno je osmišljavati akcije koje mogu da doprinesu ublažavanju daljih klimatskih promena, ali i boljem prilagođavanju na već prisutne promene, kao što su toplotni udari, velike suše i poplave. Kao jedan od inovativnih načina da se što više ljudi uključi u traženje rešenja za izazove koje klimatske promene nose, pojavljuje se koncept "građanske nauke" (eng. Citizen Science), koji podrazumeva da javnost zajedno sa naučnicima adresira određeni problem kroz prikupljanje i analiziranje podataka, interpretaciju rezultata, ali i razvoj novih tehnologija i osmišljenih akcija delovanja. Sa tom idejom, u okviru međunarodnog projekta TeRRIFICA, na kome je Centar za promociju nauke jedan od partnera, razvijena je interaktivna mapabelgrade.terrifica.eu Beograđani su pozvani da tokom leta obeležavaju mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Građani mogu da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači. Akciji se pridružuju i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekta, geolozi, ornitolozi.... - koji iz ugla svojih profesija upozoravaju na neophodnost da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama. U videu koji je na linku u nastavku (režija: Miloš Tomić), pojavljuju se naučnici dr Vladimir Đurđević, klimatolog, dr sc. Slobodan Tošović, lekar, i Dragan Simić, ornitolog i eko-aktivista, koji objašnjavaju, svako iz ugla svoje profesije, zašto je važno da se i građani uključe u priču o klimatskim promenama. Istražite više o mapiranju klimatskih izazova u Beogradu tokom letnjih meseci: belgrade.terrifica.eu

Datum: 13.07.2020

Medij: TV Studio B

Emisija: Beograde dobro jutro

Autori: Redakcija

Teme: Klimatske promene; Centar za promociju nauke; Nauka u Srbiji

Naslov: Dan populacije

	Početak	Trajanje
Emisija	13.07.2020 06:00:00	315:00
Prilog	13.07.2020 09:11:00	8:16

270

Kako ćemo živeti i koliko će nas biti? Čini se da je na ova pitanja najteže dati odgovor. Dan populacije obeležen je u subotu, a o ovim temama govorila je Nataša Đokić, Centar za promociju nauke. Ona je govorila i o projektu Tarifika, koji se bavi klimatskim promenama.

Datum: 14.07.2020
Medij: TV Studio B
Emisija: Beograda dobro jutro
Autori: Redakcija
Teme: Klimatske promene; Centar za promociju nauke

	Početak	Trajanje
Emisija	14.07.2020 06:00:00	315:00
Prilog	14.07.2020 09:33:00	4:10

Naslov: Rashladi grad

631

Centar za promociju nauke otvorio je mogućnost za građane da u Beogradu prepoznaju i na mapi obeleže klimatski izazov ili više njih i predlažu rešenja

Uz podršku beogradskog Sekretarijata za zaštitu životne sredine, Centar za promociju nauke je pokrenuo projekat TeRRIFICA, koji se finansira iz istraživačkog i inovativnog programa Evropske unije Horizont 2020. Klimatske promene su ovde žive i opipljive: zime postaju blage, snega gotovo da nema, a leta su nikad toplija, poručuju organizatori i pozivaju sve da tokom leta na interaktivnoj mapi obeleže mesto u gradu na kojem ih vrućina najviše pogađa ili drugi klimatski izazov.

Datum: 14.07.2020
Medij: Prva televizija
Emisija: 150 minuta
Autori: Redakcija
Teme: Nauka u Srbiji; Centar za promociju nauke; Klimatske promene

	Početak	Trajanje
Emisija	14.07.2020 12:50:00	205:00
Prilog	14.07.2020 14:35:00	5:20

Naslov: Rashladi grad

614

Za emisiju 150 minuta govorila je Nataša Đokić ispred Centra za promociju nauke.

Svi građani daju doprinos za poboljšanje okruženja u kome živimo.

Važno je da svi građani utiču na adaptaciju na klimatske promene koje su postale planetarna realnost. Građani mogu da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači.

Datum: 20.07.2020
Medij: Liceulice
Rubrika: bez naslova
Autori: Redakcija
Teme: Centar za promociju nauke
Naslov: LICEULICE FM u junu

Napomena:
Površina: 111

Strana: 4

LICEULICE FM u junu

U prvoj junskoj emisiji *Liceulice FM* pričali smo sa Janom Danilović, vizuelnom umetnicom, jednom od osnivačica uličnog festivala *Rekonstrukcija* i doktorantkinjom na Fakultetu primenjenih umetnosti u Beogradu na odseku za zidno slikarstvo. Pričali smo o zajedničkim akcijama precrtavanja grafita mržnje po beogradskim ulicama i o uključivanju lokalne zajednice u produkciju murala na dorčolskim zgradama u okviru prošlogodišnjeg festivala *Rekonstrukcija*. Druga junska emisija imala je za povod akciju *Rashladi grad* u organizaciji Centra za promociju nauke, a gošća nam je bila Nataša Đokić. Sve emisije koje ste propustili možete odslušati na https://www.mixcloud.com/liceulice_fm/.

Datum: 20.07.2020
Medij: Liceulice
Rubrika: bez naslova
Autori: Redakcija
Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Naš grad – mreža toplotnih ostrva

Napomena:
Površina: 1206

Strana: 16,17

Naš grad – mreža toplotnih ostrva

tekst: tim Centra za promociju nauke
ilustracija: Đorđe Balmazović / Škart

Klimatske promene se nameću kao jedna od najvažnijih tema i naše svakodnevice, ali, čini se još i više, naše budućnosti. O tome zašto su gradovi naročito osetljivi na klimatske promene, ali i o tome kako se možete angažovati da gradove u kojima živimo pokušamo da zaštitimo od negativnih posledica ovih promena, čitajte u tekstu koji vam donosimo u saradnji sa našim partnerima iz Centra za promociju nauke.

Klimatske promene kao ključna tema današnjice postaju deo naše svakodnevice, a još je izvesnije da će biti obavezna tema u budućnosti. Jasno uočljive u dugogodišnjim nizovima klimatoloških i meteoroloških podataka, najpre su okarakterisane porastom temperature, ali i promenama u režimu padavina, njihovoj godišnjoj raspodeli i promenama intenziteta padavina, kao i povećanoj frekvenciji ekstremnih vremenskih događaja i perioda sa ekstremnim klimatskim uslovima. Gradovi i urbano najgušća područja su posebno ranjivi na klimatske promene.

„Analiza budućih klimatskih promena pokazuje opseg mogućih budućih klimatskih uslova u zavisnosti od budućih emisija gasova staklene bašte. Na teritoriji Republike Srbije očekuje se da će temperatura nastaviti da raste do kraja ovog veka do vrednosti koje su, u zavisnosti od scenarija, prosečno više za 3 do 5 °C u odnosu na temperature sredine prošlog veka. Ovakve promene izazvale bi još veću destabilizaciju klimatskog sistema i uslovile pojavu ekstremnih toplotnih talasa, jakih sušnih epizoda i uvećane akumulacije padavina tokom ekstremnih događaja“, istakao je klimatolog dr Vladimir Đurđević i dodao: „Kada izlistate spisak hazarda koji će se značajno promeniti, kao što su poplave, suše, toplotni talasi, potencijalni rizici od šumskih požara, taj spisak je nešto veći za Srbiju nego što je to prosek za Evropu.“

U januaru 2020. godine, Republički hidrometeorološki zavod je saopštio da je 2019. godina bila najtoplija otkad postoje merenja u Republici Srbiji. „Poslednjih 100 godina naša planeta se zagreva za jedan stepen i, dok to ljudima ne deluje kao mnogo jer temperature iz dana u dan osciluju mnogo više, iza tog jednog stepena kriju se sve velike nepogode i toplotni talasi. U Srbiji se broj toplotnih talasa udvostručio

i oni traju dvostruko duže, intenzivnije su i češće suše i oluje, povećan je rizik od bujičnih poplava i šumskih požara, došlo je do velikih promena u životnim ciklusima biljaka i životinja“, istakao je klimatolog dr Vladimir Đurđević. Upitan za

16

 ZELENA REPUBLIKA

[...]

Vreme: 21.07.2020 11:41

Medij: nedeljnik.rs

Link: <https://www.nedeljnik.rs/planeta-zemlja-je-u-nasim-rukama/>

Autori: Biznews

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Planeta Zemlja je u našim rukama

8681

Foto: Privatna arhiva Planeta Zemlja je jedinstvena ne samo u našem Solarnom sistemu već i u čitavom, nama poznatom, svemiru. Ona je živa planeta i možda jedina koja je stvorila život. Razvijamo nove naučne tehnike i moramo još više da učimo o njenim prirodnim bogatstvima koja nam pruža. Što više naučimo, bolje ćemo razumeti da je moramo negovati poput vlastitog deteta radi dobrobiti budućih pokolenja. Geolog, profesor na Rudarsko-geološkom

fakultetu Univerziteta u Beogradu, jedan od osnivača Istraživačkog centra Petnica, dr Dragan

Milovanović posvetio je ceo svoj radni vek proučavanju planete Zemlje,

procesima i pojavama koji se na njoj odvijaju. Njegova istraživačka biografija

je impresivna, spuštao se u vulkanske

kaldere, zaronio u zone ispod mora kako bi proučavao tektonske ploče, prostore koja su običnim istraživačima nedostupni. "Planeta Zemlja je naša kuća, domaćin

u kojoj ugodno i lepo živimo. Za mene je inspiracija, sudbina i smisao

postojanja. Njoj pripadam jer sam na njoj rođen, postojim i na njoj ću i

umreti. Radujem se svakom danu da je spoznam, upoznam, jer je iskonski volim. I

tebi i meni je podarila život i u najlepšem delu Sunčevog sistema, galaksiji

Mlečni put, jedinom raju koji poznajemo u univerzumu", naglašava dr Milovanović.

Razgovarali smo sa profesorom Milovanovićem o geologiji, biodiverzitetu, nezaobilaznoj

temi klimatskih promena i tome šta je ono što mi kao osvešćeni pojedinci možemo

da učinimo u cilju umanjjenja posledica klimatskih promena. Da li smo dovoljno istražili našu planetu u geološkom

smislu? Istraživanje Zemlje počelo je kada je

prvi čovek kročio na tlo sa alatkom u ruci. Traje i danas i biće ga dok budemo

postojali, i mi i planeta. Svakoga dana otkrivaju se nove tajne skrivane

desetinama, pa i stotinama miliona godina u njenim nedrima, kamenu. I svako

ново saznanje je i radost i potreba jer otvara nova pitanja kako bismo

spoznali, bolje razumeli i planetu Zemlju i sami sebe. Određene statistike

ukazuju da imamo više istraživanja svemira nego istraživanja Zemlje. Koliko smo

u moru drugih sofisticiranih i novih naučnih disciplina zapostavili

fundamentalnu nauku geologiju, da li smo isključili širu sliku i bavimo li se

previše detaljima? To je privid. Podjednako istražujemo svemir

i našu planetu. Nova tehnologija omogućava bržu i tačniju analitiku koja od

čoveka zahteva racionalan pristup svakom istraživanju. Umeće je da iz velikog

broja podataka, rezultata, sumiramo sva saznanja, ali to je i cena našeg

razvoja. Plašim se, i ne samo ja, da ćemo vrlo brzo postati robovi, zupčanci

[...]

Vreme: 02.08.2020 21:30

Medij: politika.rs

Link: <http://www.politika.rs/sr/clanak/459606/Potruga-za-hladom-i-azijskom-pcelom>

Autori: Darko Pejović

Tem: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Potraga za hladom i azijskom pčelom

4958

U Srbiji se sprovode dva istraživačka projekta koja počivaju na terenskom radu amatera, volontera i hobista, što je koncept koji je u našoj zemlji tek u povoju

Ne pitajte šta vaša zemlja može da učini za vas, pitajte šta vi možete da učinite za vašu zemlju. Ova čuvena Kenedijeva rečenica mogla bi da bude i motivacioni slogan građanske nauke. Taj koncept podrazumeva da se u istraživačke projekte uključuju naučnici-amateri, volonteri i hobisti, kao tvorci baze terenskih podataka. Takva "demokratizovana" nauka u svetu je uveliko pustila korene. Kod nas je - u fazi klijanja. Ipak, dve laste upravo nagoveštavaju proleće građanske nauke u Srbiji. S tim što je jedna od tih lasti - pčela. Tačnije, azijska velika pčela smolarica. Na Starom kontinentu prvi put je primećena 2008. u Francuskoj, odatle se proširila u devet evropskih država. Od 2017. je u Srbiji, ali još se ne zna gde je sve formirala baze i kako se ponaša prema ovdašnjim pčelama. - Da bismo prikupili te podatke, neophodna nam je pomoć građana - kaže Jovana Bila Dubaić, istraživač saradnik na Biološkom fakultetu u Beogradu. Centar za biologiju pčela tog fakulteta pokrenuo je opsežno istraživanje o ovoj temi, koje počiva na konceptu građanske nauke. Svima koji žele da se pridruže upućen je javni poziv da u svom okruženju potraže pridošlicu i da snimak ili fotografiju, uz propratni tekst, pošalju na mejl azijska.pcela@bio.bg.ac.rs. - Interesovanje je veliko, naročito među pčelarima, jer su zabeleženi slučajevi da su došljakinje izbacile neke vrste autohtonih pčela iz njihovih gnezda. Ima i dosta pitanja hobista, ljubitelja insekata. Njima na fejsbuk stranici objašnjavamo u blizini kojih biljaka su najveće šanse da nađu "veliku azijsku". Ova pčela je korisna u oprašivanju, ali ne pravi med, a može se bez bojazni posmatrati iz blizine, nije ni opasna ni agresivna - kaže Bila Dubaić, dodajući da je s volonterima na terenu u stalnoj komunikaciji, kako bi se stvorila što veća i kvalitetnija baza podataka. Ovog leta, još jedan istraživački projekat u Srbiji, i to međunarodni, počiva na sadejstvu s građanima. Zove se "Terifika" (TeRRIFICA) i sprovodi se u šest evropskih pilot-regija, među kojima je i Beograd. - Pozvali smo žitelje glavnog grada da na interaktivnoj mapi prestonice (belgrade.terrifica.eu) označe mesta na kojima ih vrućina najviše pogađa, gde su efekti klimatskih promena najopipljiviji. Data im je i mogućnost da predlože rešenja, poput ozelenjavanja, fontana ili postavljanja zaklona od pregrevanja, poput tendi. Tako svaki stanovnik grada može da u svojoj ulici ili kvartu utiče na poboljšanje stanja. Cilj nam je da u saradnji s predlažačima i Gradskim sekretarijatom za životnu sredinu, što više inicijativa sprovedemo u delo - objašnjava Tanja Adnađević, koordinator ovog projekta iz Centra za promociju nauke (CPN). Obe sagovornice smatraju da entuzijasta za ovakve projekte ne manjka, ali da nema organizacionog okvira. S popularizacijom građanske nauke valjalo bi krenuti iz školskih dvorišta, jer se deca najlakše "inficiraju" ljubavlju prema nauci i istraživanjima. A uz to ide i kritičko mišljenje, sposobnost filtriranja podataka, razlikovanje bitnog od nebitnog... I iznad svega, radoznalost i aktivizam u službi zajednice. - U zapadnoj Evropi i SAD, istraživači volonteri koji putuju u neki egzotičan predeo, pre odlaska posete specijalizovane sajtove i vide da li ima projekata kojima mogu da se pridruže. Ili jednostavno oglašavaju gde idu i pitaju da li neki naučni tim interesuje nešto iz tog kraja gde će boraviti. Kod nas takvih mogućnosti još nema - kaže Jovana Bila Dubaić. Njena koleginica iz CPN-a dodaje da građanska nauka počiva na uverenju da svaki pojedinac ima odgovornost za svoje okruženje. - Kada smo u okviru ovog projekta na terenu organizovali

[...]

Datum: 02.08.2020
Medij: Politika
Rubrika: Društvo
Autori: Darko Pejović
Teme: Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Napomena:
Površina: 622

Naslov: Potraga za hladom i azijskom pčelom

Strana: 9

Потрага за хладом и азијском пчелом

У Србији се спровode два истраживачка пројекта која почивају на грађанској науци, односно теренском раду аматера, волонтера и хобиста, што је концепт који је у нашој земљи тек у повоју

Н е питајте шта ваша земља може да учини за нас, питајте шта ви можете да учините за нашу земљу. Ова чучна Кенедијева реченица могла би да буде и мотивациони слоган грађанске науке. Тај концепт подразумева да се у истраживачке пројекте укључују научници-аматери, волонтери и хобисти, као творци базе теренских података. Таква „демократизована“ наука у свету је у великој мери пустила корене. Код нас је – у фази клизања.

Ипак, две ласте управо наговештавају пролеће грађанске науке у Србији. С тим што је једна од тих ласта – пчела. Тачније, азијска велика пчела смоларница. На Старом континенту први пут је примећена 2008. у Француској, одатле се проширила у девет европских држава. Од 2017. је у Србији, али још се не зна где је све формирала база и како се понаша према оваквим пчелма.

– Да бисмо прикупили те податке, неопходна нам је помоћ грађана – каже Јована Бица Дубаић, истраживач сарајки на Биолошком факултету у Београду. Центар за биологију пчела тог факултета покривају је опсежно истраживање о овој теми, које почива на концепту грађанске науке. Снима који желе да се придруже упућени је јавни позив да у свом окружењу потраже прилошцину и да снимак или фотографију, уз пропратни текст, пошаљу на мејл azijska.pcela@bio.bg.ac.rs.

– Интересовање је велико, нарочито међу пчеларима, јер су забележени случајеви да су дошљачке кобице неке врсте аутохтоних пчела из њихових гнезда. Има и доста питања хобиста, љубитеља инсеката. Њима на фејсбук страници обавештавамо у близини којих биљака су најчешће наред да нађу „зелену азијску“. Ова пчела је корисна у одржавању, али не прати мед, а може се без бојазни посматрати из близине, није ни опасна ни агресивна – каже Бица Дубаић, додајући да је с волонтерима на терену у сталној комуникацији, како би се створила што већа и квалитетнија база података.

Како раскладати град кад звезда утече

Овог лета, још један истраживачки пројекат у Србији, а то међународни, почива на сарадњи с грађанима. Зове се „Терифика“ (TeRRIFICA) и спроводи се у шест европских пилот-регија, међу којима је и Београд.

– Позвали смо житеље главног града да на интерактивној мапи престонице (belgrade.territifica.eu) означе места на којима их вршу највише поља, где су ефекти климатских промена најопипљивији. Дата им је и могућност да предложе решења, попут озелењавања, фонтана или постављања заклона од прегревања, попут тенди. Тако сваки становник града може да у својој улици или кварту утиче на побољшање става. Циљ нам је да у сарадњи с предла-

ТРАЖИ СЕ

Азијска велика пчела

- Може да буде дугачка до 27 милиметара
- Тело је претежно црно, са густим бакарнаранџастим „краном“ на грудном делу
- Крила су тамнија према крајевима

Космос, лептири и селице

Грађанска наука најчешће употребите има у биологији, то јест проучавању флоре и фауне. Друга област је астрономија – хиљаде астрољубаца са свих меридијана осматра ноћно небо и запажања прослеђује специјализованим центрима где се информације филтрирају и даље користе. Најдоследнији глобални пројекат који почива на грађанској науци теме се мапирања лептира. Захваљујући подацима и фотографијама љубитељника у ову врсту инсеката, добијена је база података за чије стварање би морала да буде мобилисана армија професионалних научника. Такође, европски аматерски-аматери дају су немерљив допринос у праћењу птица селица. На основу њихових посматрања и запажања током 15 година недвосмислено је закључено да је календар птичјих миграција битно промењен под утицајем климатских промена.

– У западној Европи и САД, истраживачки волонтери који путују у неки екзотичан предео, пре одласка посете специјализоване сајтове и виде да ли има пројеката којима могу да се придруже. Или једноставно огласе где иду и питају да ли неки научни тим интересује ништа из тог краја где ће боравити. Код нас таквих могућности још нема – каже Јована Бица Дубаић.

Њена колегица из ЦПН-а додије да грађанска наука почива на уверењу да сваки појединац има одговорност за своје окружење.

– Када смо у оквиру овог пројекта на терену организовали контакте с Београђанима, било је тешко наговорити их да понесу иако како би се проблем с прегревањем града могао решити. Говорили су, на ко ће да гледа те наше предлоге, обични људи не могу ништа да промене... Така свест мора да се мења. Можда сам непоправљени оптимиста, али – кајде да покушамо – закључује Тања Азнабајевић.

Darko Pejović

Vreme: 11.08.2020 17:12

Medij: energetskiportal.rs

Link: <https://www.energetskiportal.rs/dogadjaji/medunarodni-dan-mladih-uz-akciju-rashladi-grad/>

Autori: .symbolic

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad"

4759

Centar za promociju nauke obeležava ! Sve počinje na Trgu republike, u sredu, 12. avgusta, od 18 časova, a akcija se odvija sve do kraja meseca, svakog ponedeljka, srede i petka, od 18 do 21 čas. Akciju je podržao i Populacioni fond Ujedinjenih nacija, a svi građani su pozvani da se uključe i postanu građani - naučni istraživači!

Međunarodni dan mladih, 12. avgust, dan je posvećen problemima mladih širom sveta, ali i datum kada se ukazuje na to koliko je važno dati im priliku da doprinesu promenama u svom okruženju.

Foto: Centar za promociju nauke

Ujedinjene nacije su ovaj dan ustanovile kao priliku da aktivnosti i inicijative mladih postanu vidljivije, kao i da se naglasi značaj njihovog glasa i ravnopravnog učešća u važnim političkim, ekonomskim i društvenim pitanjima današnjice. U Srbiji se Dan mladih obeležava od 2007. godine, kada je osnovano Ministarstvo omladine i sporta. Tema Dana mladih u 2020. godini je njihovo angažovanje na lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou u radu nacionalnih i međunarodnih institucija i veća prisutnost i jačanje uloge mladih u zvaničnoj politici: u društvenim strategijama, formulaciji zakona i njihovoj primeni.

Centar za promociju nauke obeležava , na Trgu republike, koja počinje u sredu, 12. avgusta, od 18 časova. Ova akcija je deo projekta TeRRIFICA, koja za cilj ima što veće uključivanje građana u borbu protiv klimatskih promena, a njegova glavna smernica jeste da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači, što postaje sve važnija praksa kada je reč o pojavama koje se tiču svih nas. Foto: Centar za promociju nauke

Na Trgu republike biće postavljena pokretna mini meteorološka stanica, mobilna stanica za mapiranje, koju je osmislila i dizajnirala arhitekkinja Mirjana Utvić iz CPN-a. Ova stanica građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Takođe, građani će na lokaciji na kojoj je postavljena stanica saznati i kako mogu svojim aktivnostima da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena.

Dr Tanja Adnađević, koordinatorka projekta TeRRIFICA za Srbiju, objasnila je zašto je važno što više uključivati mlade u klimatsku akciju: "Klimatske promene utiču na sve nas istovremeno, pa je važno da čujemo mišljenja svih građana koja su to mesta gde se klimatske promene mogu lokalno posmatrati ili osetiti i kako bi ti efekti mogli da se ublaže na lokalnom nivou. Ovakva istraživanja zasnovana na konceptu građanskih istraživanja počivaju na entuzijazmu i uključivanju svih građana, ali pre svega mladih. Mladi su pokretačka snaga svih promena, a naša uloga jeste da negujemo njihovu radoznalost, upornost i istraživački duh. U krajnjem slučaju, njima ostavljamo ovu planetu i važno je i da se oni uključe i da se njihov glas čuje."

Populacioni fond Ujedinjenih nacija (UNFPA), UN agencija za seksualno i reproduktivno zdravlje, koja je podržala akciju "Rashladi grad", sluša mlade i podstiče njihovo aktivno učešće u donošenju odluka. UNFPA podseća da aktivno uključivanje mladih na svim nivoima doprinosi boljim i održivijim politikama, dok istovremeno može uticati na to da se poveća poverenje u institucije. Globalni izazovi kao što su pandemija KOVID-19 i klimatske promene zahtevaju organizovan odgovor čitavog društva, i doprinos

[...]

Vreme: 11.08.2020 20:11

Medij: dobrevesti.rs

Link: <https://dobrevesti.rs/%D0%BC%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B8/item/12550-medjunarodni-dan->

Autori:

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Međunarodni dan mladih uz akciju "rashladi grad" - Kuća Dobrih Vesti

čujemo mišljenja svih građana koja su to mesta gde se klimatske promene mogu lokalno posmatrati ili osetiti i kako bi ti efekti mogli da se ublaže na lokalnom nivou. Ovakva istraživanja zasnovana na konceptu građanskih istraživanja počivaju na entuzijazmu i uključivanju svih građana, ali pre svega mladih. Mladi su pokretačka snaga svih promena, a naša uloga jeste da negujemo njihovu radoznalost, upornost i istraživački duh. U krajnjem slučaju, njima ostavljamo ovu planetu i važno je i da se oni uključe i da se njihov glas čuje."

Populacioni fond Ujedinjenih nacija (UNFPA), UN agencija za seksualno i reproduktivno zdravlje, koja je podržala akciju "Rashladi grad", sluša mlade i podstiče njihovo aktivno učešće u donošenju odluka. UNFPA podseća da aktivno uključivanje mladih na svim nivoima doprinosi boljim i održivim politikama, dok istovremeno može uticati na to da se poveća poverenje u institucije. Globalni izazovi kao što su pandemija kovida-19 i klimatske promene zahtevaju organizovan odgovor čitavog društva, i doprinos mladih je ključan. Prošle nedelje, UNFPA je pokrenuo globalni izazov "Mladi protiv kovida-19" pozivajući ih da snime video koji pokazuje kako su oni pomogli u borbi protiv pandemije i šta su naučili radeći na unapređivanju svojih zajednica.

Nažalost, veliki broj mladih u Srbiji nema iskustva u volontiranju, čak 88 % njih ne učestvuje u radu građanskih udruženja, a najnoviji podaci ukazuju da je samo četvrtina mladih bila angažovana u zajednici tokom epidemije kovida-19, dok je nešto veći broj bio aktivan u diskusijama na društvenim mrežama. Jedna trećina svih učesnika istraživanja (32,3 %) nije ni na koji način uključena u odgovor tokom epidemije. Ovo nam govori da moramo uraditi mnogo više kako bi mladi u Srbiji bili obavešteni o mogućnostima da se angažuju u svojim zajednicama, kao i da steknu nova znanja i veštine kako bi kreirali promene koje žele. Mladi moraju biti prioritet kako bi imali pristup edukaciji, alatima i uslugama koje su im neophodne da bi ostvarili svoj pun potencijal", poručuje Džon Kenedi Mosoti, direktor UNFPA za Srbiju.

Akcija "Rashladi grad" sa pokretnom meteorološkom stanicom trajaće do 30. avgusta, svakog ponedeljka, srede i petka (samo u prvoj sedmici i u četvrtak, 13. avgusta), od 18 do 21 čas, a svi građani su pozvani da se uključe i postanu građani - naučni istraživači.

Vreme: 11.08.2020 20:11

Medij: dobrevesti.rs

Link: <https://dobrevesti.rs/%D0%BC%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B8/item/12550-medjunarodni-dan->

Autori:

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Međunarodni dan mladih uz akciju "rashladi grad" - Kuća Dobrih Vesti

4932

Međunarodni dan mladih uz akciju "rashladi grad"

Međunarodni dan mladih uz akciju "rashladi grad"

5

(1 Glas)

Centar za promociju nauke obeležava Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad"! Sve počinje na Trgu Republike, u sredu, 12. avgusta, od 18 časova, a akcija se odvija sve do kraja meseca, svakog ponedeljka, srede i petka, od 18 do 21 čas.

Akciju je podržao i Populacioni fond UN-a, a svi građani su pozvani da se uključe i postanu građani - naučni istraživači!

Međunarodni dan mladih, 12. avgust, dan je posvećen problemima mladih širom sveta, ali i datum kada se ukazuje na to koliko je važno dati im priliku da doprinesu promenama u svom okruženju.

Ujedinjene nacije su ovaj dan ustanovile kao priliku da aktivnosti i inicijative mladih postanu vidljivije, kao i da se naglasi značaj njihovog glasa i ravnopravnog učešća u važnim političkim, ekonomskim i društvenim pitanjima današnjice. U Srbiji se Dan mladih obeležava od 2007. godine, kada je osnovano Ministarstvo omladine i sporta. Tema Dana mladih u 2020. godini je njihovo angažovanje na lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou u radu nacionalnih i međunarodnih institucija i veća prisutnost i jačanje uloge mladih u zvaničnoj politici: u društvenim strategijama, formulaciji zakona i njihovoj primeni.

Centar za promociju nauke obeležava Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad", na Trgu Republike, koja počinje u sredu, 12. avgusta, od 18 časova. Ova akcija je deo projekta TeRRIFICA, koja za cilj ima što veće uključivanje građana u borbu protiv klimatskih promena, a njegova glavna smernica jeste da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači, što postaje sve važnija praksa kada je reč o pojavama koje se tiču svih nas.

Na Trgu Republike biće postavljena pokretna mini meteorološka stanica, mobilna stanica za mapiranje, koju je osmislila i dizajnirala arhitektkinja Mirjana Utvić iz CPN-a. Ova stanica građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Takođe, građani će na lokaciji na kojoj je postavljena stanica saznati i kako mogu svojim aktivnostima da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena.

Dr Tanja Adnađević, koordinatorica projekta TeRRIFICA, za Srbiju, objasnila je zašto je važno što više uključivati mlade u klimatsku akciju: "Klimatske promene utiču na sve nas istovremeno, pa je važno da

Vreme: 11.08.2020 13:06

Medij: krstarica.com

Link: <https://www.krstarica.com/kultura/medjunarodni-dan-mladih-uz-akciju-rashladi-grad-na-trgu/>

Autori: @krstarica

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad" na Trgu

508

BEOGRAD - Centar za promociju nauke obeležiće Republike sutra od 18 časova, a akcija se odvija

BEOGRAD - Centar za promociju nauke obeležiće Republike sutra od 18 časova, a akcija se odvija sve do kraja meseca, svakog ponedeljka, srede i petka, od 18 do 21 čas.

Akciju je podržao i Populacioni fond UN, a deo je projekta TeRRIFFICA, koji za cilj ima što veće uključjenje građana u borbu protiv klimatskih promena, njegova glavna smernica jeste da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači.

(Tanjug)

Vreme: 11.08.2020 13:50

Medij: palo.rs

Link: <http://www.palo.rs/a/me%C4%91unarodni-dan-mladih-uz-akciju-rashladi-grad-1299304>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad"!

696

Međunarodni dan mladih, 12. avgust, dan je posvećen problemima mladih širom sveta, ali i datum kada se ukazuje na to koliko je važno dati im priliku da doprinesu promenama u svom okruženju.

U Srbiji se Dan mladih obeležava od 2007. godine, kada je osnovano Ministarstvo omladine i sporta.

Centar za promociju nauke obeležava Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad", na Trgu Republike, koja počinje u sredu, 12. avgusta, od 18 časova.

Ujedinjene nacije su ovaj dan ustanovile kao priliku da aktivnosti i inicijative mladih postanu vidljivije, kao i da se naglasi značaj njihovog glasa i ravnopravnog učešća u važnim političkim, ekonomskim i društvenim pitanjima današnjice.

palo.rs palo.rs

Vreme: 11.08.2020 21:00

Medij: radiobeograd.rs

Link: http://www.radiobeograd.rs/index.php?option=com_content&task=view&id=122007&Itemid=0

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: radiobeograd - PRVI PROGRAM - UHVATI DAN - MLADI NEKAD I SAD

820

Zvanicna prezentacija Radio Beograda

Na Međunarodni dan

mladih u goste nam dolazi Samedin Rovčanin, predsednik Krovne organizacije mladih Srbije, sa kojim razgovaramo o položaju mladih u sadašnjem trenutku i o najnovijem istraživanju koje je ova organizacija sprovela. U Pitanju jutra emisije Uhvati dan Prvog programa u sredu 12.

avgusta 2020. godine od 06.30, sa vama razgovaramo o tome koliko su današnje generacije mladih drugačije u odnosu na neke iz ranijih decenija, a najavljujemo i događaj Rashladi grad koji, povodom ovog dana organizuje Centar za promociju nauke. Pričamo i o tome kako će se nastava prema preporukama Kriznog štaba organizovati u srednjim stručnim školama. U zgradi Radio Beograda snima se serija o Tomi Zdravkoviću. I naša ekipa je prisustvovala snimanju. Sa vama je Aleksandra Mladenović.

Vreme: 11.08.2020 11:26

Medij: reporter.rs

Link: <https://www.reporter.rs/2020-08-11/danas/medjunarodni-dan-mladih-12-avgust-uz-akciju-rashladi->

Autori: www.connect.rs

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Međunarodni dan mladih, 12. avgust uz akciju "Rashladi grad" (VIDEO) - Danas

302

Međunarodni dan mladih, 12. avgust uz akciju "Rashladi grad" (VIDEO) Centar za promociju nauke sutra 12. avgusta obeležava Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad", na Trgu Republike od 18 časova, a akcija će se odvijati sve do kraja meseca, svakog ponedeljka, srede i petka, od 18 do 21 čas.

Vreme: 11.08.2020 15:07

Medij: rts.rs

Link: <http://www.rts.rs/page/radio/sr/story/23/radio-beograd-1/4046018/mladi-nekad-i-sad.html>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Mladi nekad i sad

1324

Na Međunarodni dan mladih u goste nam dolazi Senadin Rovčanin, predsednik Krovne organizacije mladih Srbije, sa kojim razgovaramo o položaju mladih u sadašnjem trenutku i o najnovijem istraživanju koje je ova organizacija sproveda. U Pitanju jutra sa vama razgovaramo o tome koliko su današnje generacije mladih drugačije u odnosu na neke iz ranijih decenija, a najavljujemo i događaj Rashladi grad koji, povodom ovog dana organizuje Centar za promociju nauke.

Zajednička ponuda svih programa Radio Beograda, aktuelne vesti, slušane emisije, reportaže i intervjui, svakodnevno na sve tri mreže Javnog servisa RTS-a Na Međunarodni dan mladih u goste nam dolazi Senadin Rovčanin, predsednik Krovne organizacije mladih Srbije, sa kojim razgovaramo o položaju mladih u sadašnjem trenutku i o najnovijem istraživanju koje je ova organizacija sproveda. U Pitanju jutra sa vama razgovaramo o tome koliko su današnje generacije mladih drugačije u odnosu na neke iz ranijih decenija, a najavljujemo i događaj Rashladi grad koji, povodom ovog dana organizuje Centar za promociju nauke.

Pričamo i o tome kako će se nastava prema preporukama Kriznog štaba organizovati u srednjim stručnim školama. U zgradi Radio Beograda snima se serija o Tomi Zdravkoviću. I naša ekipa je prisustvovala snimanju. Sa vama je Aleksandra Mladenović.

Vreme: 11.08.2020 13:42

Medij: studentskizivot.com

Link: <https://www.studentskizivot.com/vesti/medjunarodni-dan-mladih-uz-akciju-rashladi-grad/>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad"!

4649

Centar za promociju nauke obeležava Sve počinje na Trgu Republike, u sredu, 12. avgusta, od 18 časova, a akcija se odvija sve do kraja meseca, svakog ponedeljka, srede i petka, od 18 do 21 čas. Akciju je podržao i Populacioni fond UN-a, a svi građani su pozvani da se uključe i postanu građani - naučni istraživači! Međunarodni dan mladih, 12. avgust, dan je posvećen problemima mladih širom sveta, ali i datum kada se ukazuje na to koliko je važno dati im priliku da doprinesu promenama u svom okruženju. Ujedinjene nacije su ovaj dan ustanovile kao priliku da aktivnosti i inicijative mladih postanu vidljivije, kao i da se naglasi značaj njihovog glasa i ravnopravnog učešća u važnim političkim, ekonomskim i društvenim pitanjima današnjice. U Srbiji se Dan mladih obeležava od 2007. godine, kada je osnovano Ministarstvo omladine i sporta. Tema Dana mladih u 2020. godini je njihovo angažovanje na lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou u radu nacionalnih i međunarodnih institucija i veća prisutnost i jačanje uloge mladih u zvaničnoj politici: u društvenim strategijama, formulaciji zakona i njihovoj primeni. Centar za promociju nauke obeležava Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad", na Trgu Republike, koja počinje u sredu, 12. avgusta, od 18 časova. Ova akcija je deo projekta TeRRIFICA, koja za cilj ima što veće uključivanje građana u borbu protiv klimatskih promena, a njegova glavna smernica jeste da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači, što postaje sve važnija praksa kada je reč o pojavama koje se tiču svih nas. Na Trgu Republike biće postavljena pokretna mini meteorološka stanica, mobilna stanica za mapiranje, koju je osmislila i dizajnirala arhitektkinja Mirjana Utvić iz CPN-a. Ova stanica građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Takođe, građani će na lokaciji na kojoj je postavljena stanica saznati i kako mogu svojim aktivnostima da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena. Dr Tanja Adnađević, koordinatorka projekta TeRRIFICA za Srbiju, objasnila je zašto je važno što više uključivati mlade u klimatsku akciju: "Klimatske promene utiču na sve nas istovremeno, pa je važno da čujemo mišljenja svih građana koja su to mesta gde se klimatske promene mogu lokalno posmatrati ili osetiti i kako bi ti efekti mogli da se ublaže na lokalnom nivou. Ovakva istraživanja zasnovana na konceptu građanskih istraživanja počivaju na entuzijazmu i uključivanju svih građana, ali pre svega mladih. Mladi su pokretačka snaga svih promena, a naša uloga jeste da negujemo njihovu radoznalost, upornost i istraživački duh. U krajnjem slučaju, njima ostavljamo ovu planetu i važno je i da se oni uključe i da se njihov glas čuje." Populacioni fond Ujedinjenih nacija (UNFPA), UN agencija za seksualno i reproduktivno zdravlje, koja je podržala akciju "Rashladi grad", sluša mlade i podstiče njihovo aktivno učešće u donošenju odluka. UNFPA podseća da aktivno uključivanje mladih na svim nivoima doprinosi boljim i održivijim politikama, dok istovremeno može uticati na to da se poveća poverenje u institucije. Globalni izazovi kao što su pandemija kovida-19 i klimatske promene zahtevaju organizovan odgovor čitavog društva, i doprinos mladih je ključan. Prošle nedelje, UNFPA je pokrenuo globalni izazov "Mladi protiv kovida-19" pozivajući ih da snime video koji pokazuje kako su oni pomogli u borbi protiv pandemije i šta su naučili radeći na unapređivanju svojih zajednica. Nažalost, veliki broj mladih u Srbiji nema iskustva u volontiranju, čak 88 % njih ne učestvuje u radu građanskih udruženja, a najnoviji podaci ukazuju da je samo četvrtina mladih bila angažovana u zajednici tokom epidemije kovida-19, dok je nešto veći broj bio aktivan u diskusijama

Vreme: 11.08.2020 13:15

Medij: Tanjug

Link: <http://www.tanjug.rs>

Autori: Redakcija

Teme: Klimatske promene; TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Međunarodni dan mladih uz akciju „Rashladi grad“ na Trgu

3600

Međunarodni dan mladih uz akciju „Rashladi grad“ na Trgu

BEOGRAD, 11. avgusta (Tanjug) - Centar za promociju nauke obeležiće Međunarodni dan mladih uz akciju „Rashladi grad“ na Trgu Republike sutra od 18 časova, a akcija se odvija sve do kraja meseca, svakog ponedeljka, srede i petka, od 18 do 21 čas.

Akciju je podržao i Populacioni fond UN, a deo je projekta TeRRIFICA, koji za cilj ima što veće uključjenje građana u borbu protiv klimatskih promena, njegova glavna smernica jeste da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači.

Tema Dana mladih u 2020. godini je njihovo angažovanje na lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou u radu nacionalnih i međunarodnih institucija i veća prisutnost i jačanje uloge mladih u zvaničnoj politici: u društvenim strategijama, formulaciji zakona i njihovoj primeni.

Na Trgu Republike biće postavljena pokretna mini meteorološka stanica, mobilna stanica za mapiranje, koju je osmislila i dizajnirala arhitektkinja Mirjana Utvić iz CPN. Ova stanica građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama.

Takođe, građani će na lokaciji na kojoj je postavljena stanica saznati i kako mogu svojim aktivnostima da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena.

Dr Tanja Adnađević, koordinatorka projekta TeRRIFICA za Srbiju, istakla je da je jako važno što više uključivati mlade u klimatsku akciju.

„Klimatske promene utiču na sve nas istovremeno, pa je važno da čujemo mišljenja svih građana koja su to mesta gde se klimatske promene mogu lokalno posmatrati ili osetiti i kako bi ti efekti mogli da se ublaže na lokalnom nivou. Ovakva istraživanja zasnovana na konceptu građanskih istraživanja počivaju na entuzijazmu i uključivanju svih građana, ali pre svega mladih.“, rekla je ona.

„Mladi su pokretačka snaga svih promena, a naša uloga jeste da negujemo njihovu radoznalost, upornost i istraživački duh. U krajnjem slučaju, njima ostavljamo ovu planetu i važno je i da se oni uključe i da se njihov glas čuje“, kazala je Adnađević.

Populacioni fond Ujedinjenih nacija (UNFPA), UN agencija za seksualno i reproduktivno zdravlje, koja je podržala akciju „Rashladi grad“, sluša mlade i podstiče njihovo aktivno učešće u donošenju odluka.

Prošle nedelje, UNFPA je pokrenuo globalni izazov „Mladi protiv kovida-19“ pozivajući ih da snime video koji pokazuje kako su oni pomogli u borbi protiv pandemije i šta su naučili radeći na unapređivanju svojih zajednica.

Nažalost, veliki broj mladih u Srbiji nema iskustva u volontiranju, čak 88 posto njih ne učestvuje u radu građanskih udruženja, a najnoviji podaci ukazuju da je samo četvrtina mladih bila angažovana u zajednici tokom epidemije kovida-19, dok je nešto veći broj bio aktivan u diskusijama na društvenim mrežama.

Jedna trećina svih učesnika istraživanja (32,3 odsto) nije ni na koji način uključena u odgovor tokom epidemije.

„Ovo nam govori da moramo uraditi mnogo više kako bi mladi u Srbiji bili obavešteni o mogućnostima da se angažuju u svojim zajednicama, kao i da steknu nova znanja i veštine kako bi kreirali promene koje žele. Mladi moraju biti prioritet kako bi imali pristup edukaciji, alatima i uslugama koje su im neophodne da bi ostvarili svoj pun potencijal“, poručuje Džon Kenedi Mosoti, direktor UNFPA za Srbiju.

Vreme: 11.08.2020 14:03

Medij: urbanbug.net

Link: <http://www.urbanbug.net/magazin/vest/medjunarodni-dan-mladih-uz-akciju-rashladi-grad>

Autori: nbgteam

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: MEĐUNARODNI DAN MLADIH UZ AKCIJU "RASHLADI GRAD"

4707

Centar za promociju nauke obeležava Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad"! Sve počinje na Trgu Republike, u sredu, 12. avgusta, od 18 časova, a akcija se odvija sve do kraja meseca, svakog ponedeljka, srede i petka, od 18 do 21 čas. Akciju je podržao i Populacioni fond UN-a, a svi građani su pozvani da se uključe i postanu građani - naučni istraživači! Međunarodni dan mladih, 12. avgust, dan je posvećen problemima mladih širom sveta, ali i datum kada se ukazuje na to koliko je važno dati im priliku da doprinesu promenama u svom okruženju. Ujedinjene nacije su ovaj dan ustanovile kao priliku da aktivnosti i inicijative mladih postanu vidljivije, kao i da se naglasi značaj njihovog glasa i ravnopravnog učešća u važnim političkim, ekonomskim i društvenim pitanjima današnjice. U Srbiji se Dan mladih obeležava od 2007. godine, kada je osnovano Ministarstvo omladine i sporta. Tema Dana mladih u 2020. godini je njihovo angažovanje na lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou u radu nacionalnih i međunarodnih institucija i veća prisutnost i jačanje uloge mladih u zvaničnoj politici: u društvenim strategijama, formulaciji zakona i njihovoj primeni. Centar za promociju nauke obeležava Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad", na Trgu Republike, koja počinje u sredu, 12. avgusta, od 18 časova. Ova akcija je deo projekta TeRRIFICA, koja za cilj ima što veće uključivanje građana u borbu protiv klimatskih promena, a njegova glavna smernica jeste da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači, što postaje sve važnija praksa kada je reč o pojavama koje se tiču svih nas. Na Trgu Republike biće postavljena pokretna mini meteorološka stanica, mobilna stanica za mapiranje, koju je osmislila i dizajnirala arhitektkinja Mirjana Utvić iz CPN-a. Ova stanica građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Takođe, građani će na lokaciji na kojoj je postavljena stanica saznati i kako mogu svojim aktivnostima da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena. Dr Tanja Adnadević, koordinatorica projekta TeRRIFICA za Srbiju, objasnila je zašto je važno što više uključivati mlade u klimatsku akciju: "Klimatske promene utiču na sve nas istovremeno, pa je važno da čujemo mišljenja svih građana koja su to mesta gde se klimatske promene mogu lokalno posmatrati ili osetiti i kako bi ti efekti mogli da se ublaže na lokalnom nivou. Ovakva istraživanja zasnovana na konceptu građanskih istraživanja počivaju na entuzijazmu i uključivanju svih građana, ali pre svega mladih. Mladi su pokretačka snaga svih promena, a naša uloga jeste da negujemo njihovu radoznalost, upornost i istraživački duh. U krajnjem slučaju, njima ostavljamo ovu planetu i važno je i da se oni uključe i da se njihov glas čuje." Populacioni fond Ujedinjenih nacija (UNFPA), UN agencija za seksualno i reproduktivno zdravlje, koja je podržala akciju "Rashladi grad", sluša mlade i podstiče njihovo aktivno učešće u donošenju odluka. UNFPA podseća da aktivno uključivanje mladih na svim nivoima doprinosi boljim i održivijim politikama, dok istovremeno može uticati na to da se poveća poverenje u institucije. Globalni izazovi kao što su pandemija kovida-19 i klimatske promene zahtevaju organizovan odgovor čitavog društva, i doprinos mladih je ključan. Prošle nedelje, UNFPA je pokrenuo globalni izazov "Mladi protiv kovida-19" pozivajući ih da snime video koji pokazuje kako su oni pomogli u borbi protiv pandemije i šta su naučili radeći na unapređivanju svojih zajednica. Nažalost, veliki broj mladih u Srbiji nema iskustva u volontiranju, čak 88 % njih ne učestvuje u radu građanskih udruženja, a najnoviji podaci ukazuju da je samo četvrtina mladih bila angažovana u zajednici tokom epidemije

[...]

Vreme: 11.08.2020 20:07

Medij: vesti.rs

Link: <https://www.vesti.rs/Dobre-vesti/Medjunarodni-dan-mladih-uz-akciju-rashladi-grad.html>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: MEĐUNARODNI DAN MLADIH UZ AKCIJU "RASHLADI GRAD"

729

Izvor: DobreVesti.rs, 11.Avg.2020, 20:07 Centar za promociju nauke obeležava Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad"! Sve počinje na Trgu Republike, u sredu, 12. avgusta, od 18 časova, a akcija se odvija sve do kraja meseca, svakog ponedeljka, srede i petka, od 18 do 21 čas. Akciju je podržao i Populacioni fond UN-a, a svi građani su pozvani da se uključe i postanu građani - naučni istraživači! Međunarodni dan mladih, 12. avgust, dan je posvećen problemima mladih širom sveta, ali i datum kada se ukazuje na to koliko je važno dati im priliku da doprinesu promenama u svom okruženju. Ujedinjene nacije su ovaj dan ustanovile kao priliku da aktivnosti i inicijative mladih postanu vidljivije, kao i da se naglasi...

Centar za promociju nauke sutra 12. avgusta obeležava Međunarodni dan mladih uz akciju 'Rashladi grad', na Trgu Republike od 18 časova, a akcija će se odvijati sve do kraja meseca, svakog ponedeljka, srede i petka, od 18 do 21 čas...

Izvor: Danas , 11.Avg.2020 , 12:26

Centar za promociju nauke sutra 12. avgusta obeležava Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad", na Trgu Republike od 18 časova, a akcija će se odvijati sve do kraja meseca, svakog ponedeljka, srede i petka, od 18 do 21 čas.

Podeli ovo sa prijateljima na Facebook-u

Napomena: Ova vest je automatizovano (softverski) preuzeta sa sajta Danas . Nije preneto ručno, niti proverena od strane uredništva portala "Vesti.rs", već je preneto automatski, računajući na savesnost i dobru nameru sajta Danas . Ukoliko vest (članak) sadrži netačne navode, vređa nekog, ili krši nečija autorska prava - molimo Vas da nas o tome ODMAH obavestite obavestite kako bismo uklonili sporni sadržaj.

Vreme: 12.08.2020 11:43

Medij: lepevesti.club

Link: <https://lepevesti.club/medunarodni-dan-mladih/>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Međunarodni dan mladih

4615

, 12. avgust uz akciju "Rashladi grad" Centar za promociju nauke sutra 12. avgusta obeležava uz akciju "Rashladi grad", na Trgu Republike od 18 časova, a akcija će se odvijati sve do kraja meseca, svakog ponedeljka, srede i petka, od 18 do 21 čas.

Akciju je podržao i Populacioni fond UN-a, a svi građani su pozvani da se uključe i postanu građani - naučni istraživači. , 12. avgust, dan je posvećen problemima mladih širom sveta, ali i datum kada se ukazuje na to koliko je važno dati im priliku da doprinesu promenama u svom okruženju.

Ujedinjene nacije su ovaj dan ustanovile kao priliku da aktivnosti i inicijative mladih postanu vidljivije, kao i da se naglasi značaj njihovog glasa i ravnopravnog učešća u važnim političkim, ekonomskim i društvenim pitanjima današnjice. U Srbiji se Dan mladih obeležava od 2007. godine, kada je osnovano Ministarstvo omladine i sporta. Tema Dana mladih u 2020. godini je njihovo angažovanje na lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou u radu nacionalnih i međunarodnih institucija i veća prisutnost i jačanje uloge mladih u zvaničnoj politici: u društvenim strategijama, formulaciji zakona i njihovoj primeni. Kako se navodi u saopštenju Centra za promociju nauke, ova akcija je deo projekta TeRRIFICA, koja za cilj ima što veće uključivanje građana u borbu protiv klimatskih promena, a njegova glavna smernica jeste da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači, što postaje sve važnija praksa kada je reč o pojavama koje se tiču svih nas.

Na Trgu Republike biće postavljena pokretna mini meteorološka stanica, mobilna stanica za mapiranje, koju je osmislila i dizajnirala arhitektkinja Mirjana Utvić iz CPN-a. Ova stanica građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Takođe, građani će na lokaciji na kojoj je postavljena stanica saznati i kako mogu svojim aktivnostima da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena. Dr Tanja Adnađević, koordinatorka projekta TeRRIFICA za Srbiju, objasnila je zašto je važno što više uključivati mlade u klimatsku akciju: "Klimatske promene utiču na sve nas istovremeno, pa je važno da čujemo mišljenja svih građana koja su to mesta gde se klimatske promene mogu lokalno posmatrati ili osetiti i kako bi ti efekti mogli da se ublaže na lokalnom nivou. Ovakva istraživanja zasnovana na konceptu građanskih istraživanja počivaju na entuzijazmu i uključivanju svih građana, ali pre svega mladih. Mladi su pokretačka snaga svih promena, a naša uloga jeste da negujemo njihovu radoznalost, upornost i istraživački duh. U krajnjem slučaju, njima ostavljamo ovu planetu i važno je i da se oni uključe i da se njihov glas čuje." Populacioni fond Ujedinjenih nacija (UNFPA), UN agencija za seksualno i reproduktivno zdravlje, koja je podržala akciju "Rashladi grad", sluša mlade i podstiče njihovo aktivno učešće u donošenju odluka. UNFPA podseća da aktivno uključivanje mladih na svim nivoima doprinosi boljim i održivijim politikama, dok istovremeno može uticati na to da se poveća poverenje u institucije. Globalni izazovi kao što su pandemija kovida-19 i klimatske promene zahtevaju organizovan odgovor čitavog društva, i doprinos mladih je ključan. Prošle nedelje, UNFPA je pokrenuo globalni izazov "Mladi protiv kovida-19" pozivajući ih da snime video koji pokazuje kako su oni pomogli u borbi protiv pandemije i šta su naučili radeći na unapređivanju svojih zajednica.

"Nažalost, veliki broj mladih u Srbiji nema iskustva u volontiranju, čak 88 odsto njih ne učestvuje u radu

[...]

Datum: 12.08.2020

Medij: TV Studio B

Emisija: Beograda dobar dan

Autori: Redakcija

Teme: Klimatske promene; Centar za promociju nauke

Naslov: Međunarodni dan mladih

	Početak	Trajanje
Emisija	12.08.2020 18:00:00	75:00
Prilog	12.08.2020 18:14:00	9:14

422

Danas je međunarodni dan mladih, uspostavljen od strane UN-a, kod nas se obelažava od trenutka uspostavljanja ministarstva omladine i sporta. Na trgu republike se na poseban način ovaj dan obeležava, znamo šta su klimatske promene, znamo koliko se moramo boriti za bolju okolinu, o ovome ali i o angažovanju mladih u borbi protiv Korona virusa govore Tanja Adnađević iz Centra za Promociju Nauke i doktor Vladimir Đurđević.

Datum: 12.08.2020

Medij: Informer

Rubrika: TV Program

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Naslov: Akcija 'Rashladi grad'

Napomena:

Površina: 50

Strana: 23

MEĐUNARODNI DAN MLADIH

Akcija 'Rashladi grad'

Međunarodni dan mladih biće obeležen danas u 18 sati na Trgu republike, i to klimatskom akcijom „Rashladi grad“, uz mobilnu meteorološku mini-stanicu za mapiranje klimatskih izazova u Beogradu. Ova stanica, koju je osmislila i dizajnirala arhitekta Mirjana Utvić iz Centra za promociju nauke, građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Na Trgu republike će biti i predstavnici projekta TeRRIFICA iz Centra za promociju nauke, kao i klimatolog dr Vladimir Đurđević sa Fizickog fakulteta u Beogradu.

Vreme: 12.08.2020 16:35

Medij: mediasfera.rs

Link: <https://mediasfera.rs/2020/08/12/dan-mladih-mladi-rashladi-grad-srbija/>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad"

4768

MediaSfera

Centar za promociju nauke obeležava Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad"! Sve počinje na Trgu Republike, u sredu, 12. avgusta, od 18 časova, a akcija se odvija sve do kraja meseca, svakog ponedeljka, srede i petka, od 18 do 21 čas. Akciju je podržao i Populacioni fond UN-a, a svi građani su pozvani da se uključe i postanu građani - naučni istraživači!

Međunarodni dan mladih, 12. avgust, dan je posvećen problemima mladih širom sveta, ali i datum kada se ukazuje na to koliko je važno dati im priliku da doprinesu promenama u svom okruženju.

Ujedinjene nacije su ovaj dan ustanovile kao priliku da aktivnosti i inicijative mladih postanu vidljivije, kao i da se naglasi značaj njihovog glasa i ravnopravnog učešća u važnim političkim, ekonomskim i društvenim pitanjima današnjice. U Srbiji se Dan mladih obeležava od 2007. godine, kada je osnovano Ministarstvo omladine i sporta. Tema Dana mladih u 2020. godini je njihovo angažovanje na lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou u radu nacionalnih i međunarodnih institucija i veća prisutnost i jačanje uloge mladih u zvaničnoj politici: u društvenim strategijama, formulaciji zakona i njihovoj primeni.

Centar za promociju nauke obeležava Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad", na Trgu Republike, koja počinje u sredu, 12. avgusta, od 18 časova. Ova akcija je deo projekta TeRRIFICA, koja za cilj ima što veće uključjenje građana u borbu protiv klimatskih promena, a njegova glavna smernica jeste da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači, što postaje sve važnija praksa kada je reč o pojavama koje se tiču svih nas.

Na Trgu Republike biće postavljena pokretna mini meteorološka stanica, mobilna stanica za mapiranje, koju je osmislila i dizajnirala arhitektkinja Mirjana Utvić iz CPN-a. Ova stanica građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Takođe, građani će na lokaciji na kojoj je postavljena stanica saznati i kako mogu svojim aktivnostima da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena.

Dr Tanja Adnadević, koordinatorka projekta TeRRIFICA za Srbiju, objasnila je zašto je važno što više uključivati mlade u klimatsku akciju: "Klimatske promene utiču na sve nas istovremeno, pa je važno da čujemo mišljenja svih građana koja su to mesta gde se klimatske promene mogu lokalno posmatrati ili osetiti i kako bi ti efekti mogli da se ublaže na lokalnom nivou. Ovakva istraživanja zasnovana na konceptu građanskih istraživanja počivaju na entuzijazmu i uključivanju svih građana, ali pre svega mladih. Mladi su pokretačka snaga svih promena, a naša uloga jeste da negujemo njihovu radoznalost, upornost i istraživački duh. U krajnjem slučaju, njima ostavljamo ovu planetu i važno je i da se oni uključe i da se njihov glas čuje."

Populacioni fond Ujedinjenih nacija (UNFPA), UN agencija za seksualno i reproduktivno zdravlje, koja je podržala akciju "Rashladi grad", sluša mlade i podstiče njihovo aktivno učešće u donošenju odluka. UNFPA podseća da aktivno uključivanje mladih na svim nivoima doprinosi boljim i održivijim politikama,

Vreme: 12.08.2020 09:47

Medij: podunavlje.info

Link: <http://www.podunavlje.info/dir/2020/08/12/medjunarodni-dan-mladih-12-avgust/>

Autori: @PodunavljeInfo

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Međunarodni dan mladih 12. avgust

1252

12. avgust 2020 - Međunarodni dan mladih, ustanovljen od strane Ujedinjenih nacija, prvi put je obeležen 12. avgusta 2000. godine. Dan je zamišljen kao prilika da se skrene pažnja na pitanja mladih širom sveta, a u normalnim okolnostima bili su to koncerti, radionice, kulturne manifestacije i skupovi omladinskih i drugih organizacija širom sveta u čast ovog dana. Korona je mnogo...

12. avgust 2020 - Međunarodni dan mladih, ustanovljen od strane Ujedinjenih nacija, prvi put je obeležen 12. avgusta 2000. godine. Dan je zamišljen kao prilika da se skrene pažnja na pitanja mladih širom sveta, a u normalnim okolnostima bili su to koncerti, radionice, kulturne manifestacije i skupovi omladinskih i drugih organizacija širom sveta u čast ovog dana. Korona je mnogo toga promenila.

Ipak, Centar za promociju nauke obeležiće Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad" na Trgu Republike u Beogradu ove srede od 18 časova, a akcija se odvija sve do kraja meseca, svakog ponedeljka, srede i petka, od 18 do 21 čas. Akciju je podržao i Populacioni fond UN, a deo je projekta TeRRIFICA, koji za cilj ima što veće uključenje građana u borbu protiv klimatskih promena, njegova glavna smernica jeste da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači.

Vreme: 12.08.2020 23:44

Medij: politika.rs

Link: <http://www.politika.rs/sr/clanak/460264/Rashladi-grad-povodom-Dana-mladih>

Autori: Aleksandra Kurteš

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: "Rashladi grad" povodom Dana mladih

3858

Kad sunce prži i kišna bujica nosi sve pred sobom kažemo da nam se priroda sveti za sve što joj svesno ili nesvesno činimo. Na nju se čovek svojim nemarom okomio - seče šume, zagađuje parkove i reke, ispušta izduvne gasove u atmosferu, misleći da to prirodu ne boli i nadajući se da ona može sve da izdrži, pa i da sama nađe lek za oporavak. A, zapravo priroda želi da joj čovek bude saveznik u životu. Imajući ovo na umu, povodom Međunarodnog dana mladih, Centar za promociju nauke (CPN) organizovao je na Trgu republike klimatsku akciju "Rashladi grad". Pažnju prolaznika privukla je 3D maketa meteorološke stanice koja služi za mapiranje klimatskih izazova u prestonici. Maketu je dizajnirala arhitektkinja Mirjana Utvić iz CPN-a. Ova stanica Beograđanima pruža informacije o sadržaju i radu onlajn alata za mapiranje, ali i osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Takođe, učesnici programa u prilici su da saznaju kako svojim aktivnostima mogu da utiču na stvaranje kreativnih i novih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena. Sugrađani su tako dobili šansu da učestvuju u programu i ukažu na ekološke i klimatske probleme u svojoj okolini. Oni su posredstvom aplikacije instalirane na svojim "pametnim" telefonima mogli da mapiraju deo grada u kome se određeni problem sa zagađenjem javlja, da daju predlog za njegovo rešenje ili ponude predlog za poboljšanje stanovanja u nekom drugom delu grada. Na primer, Trg republike, smatrali su neki, izgubio je hladovinu, pa je jedan od predloga da se na toj površini posade stabla i da se oplemeni zelenilom. U drugom delu grada žalili su se na veliku saobraćajnu gužvu koja stvara nesnosnu danonoćnu buku i zagađenje. U akciju mapiranja može se uključiti na adresi <http://elementarium.cpn.rs/u-centru/poziv-beogradjanima-da-ucestvuj-u-klimatskim-promenama/> i interaktivna mapa <http://belgrade.terrifica.eu/>. O klimatskim promenama i tome koliko svako od nas može da doprinese da životna sredina bude zdravija i urednija govorili su predstavnici projekta "Terifika" iz Centra za promociju nauke. Gost je bio klimatolog dr Vladimir Đurđević sa Fizičkog fakulteta. On je, između ostalog, govorio o klimatskim izazovima, jednoj od ključnih tema današnjice. Koordinatorica projekta "Terifika" za Srbiju dr Tanja Adnađević ocenila je da je važno uključivati mlade u klimatsku akciju. Prema njenim rečima, klimatske promene utiču na sve nas pa je važno da se čuje mišljenje žitelja kako te promene ublažiti. - Mladi su pokretačka snaga svih promena, a naša uloga je da negujemo njihovu radoznalost, upornost i istraživački duh jer njima ostavljamo ovu planetu - poručila je ona. Akciju je podržao i Populacioni fond Ujedinjenih nacija koji se bavi uključivanjem mladih u procese odlučivanja, kao i njihovim doprinosom kada je reč o važnim temama kao što su klimatske promene, ali i pandemija kovida 19. Sanja Ljumović, zadužena za odnose sa medijima, podsetila je da će se akcija koja je počela večeras održavati do kraja avgusta ponedeljkom, sredom i petkom od 18 do 21 sat. Ona napominje da u ovaj projekat mogu da se uključe Beograđani svih generacija i svojim predlozima, komentarima i sugestijama postanu svojevrsni naučni istraživači. Neki od njih već su mapirali kao primere pozitivne životne sredine Kalemegdan, Zvezdarsku šumu, novebeogradske Blok 21... navodeći da tu ima obilje zelenila i da su upotrebljena moderna rešenja za emisiju gasova zbog grejanja. Negativni primeri su centar grada, Bajfordova šuma uz objašnjenje da tu nema česme i Ada Huja kojoj fali drveće. Iz Centra za promociju nauke podsećaju da je 12. avgust - Međunarodni dan mladih posvećen problemima mladih širom sveta, ali i da je to datum kada se ukazuje na to koliko je važno dati mladima priliku da doprinesu promenama u svom

Datum: 12.08.2020
Medij: Radio Novi Sad 1
Emisija: Novosti
Autori: Redakcija
Teme: Centar za promociju nauke

	Početak	Trajanje
Emisija	12.08.2020 14:30:00	90:00
Prilog	12.08.2020 15:20:00	2:39

Naslov: Dan mladih

2810

Spiker

Povodom Međunarodnog dana mladih, posvećenog problemima mladih širom sveta, ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Zoran Đorđević poručio je da su mladi budućnost Srbije i da je prioritet Vlade da kontinuirano i sistemski ulaže u unapređenje položaja mladih i njihov ostanak u zemlji. Mladi nemaju mnogo poverenja u javne institucije, ocenjuje u saopštenju pokrajinski zaštitnik građana Zoran Pavlović povodom Međunarodnog dana mladih. To su delom potvrdili rezultati istraživanja, koje je ombudsman realizovao lane, tokom Exit festivala, a u kojem su učestvovali mladi od 15 do 35 godina iz Srbije i sveta. Mladi uviđaju svoju ulogu, izražavaju spremnost da aktivno učestvuju u društvenim procesima. Mladima je potrebna dodatna podrška državnih i javnih institucija, privrednih organizacija, organizacija civilnog društva i društva u celini, koja će ih i motivisati da svoje potencijale, ideje, energiju i kreativnost realizuju u praksi, poručuje ombudsman. Epidemija virusa korona u mnogome je izmenila život mladih u Srbiji. Kako u toj atmosferi taj deo društva obeležava svoj dan, beleži Jasmina Dačić.

Reporter

Početak godine, kada je Novi Sad sumirao jednogodišnje rezultate nosioca Omladinske predsednica Evrope, niko pomišljao nije da će ova godina zaustaviti ne samo projekte namenjene mladima nego i sve ono što život čini lepšim, kaže Dobrila Marković iz Opensa.

Dobrila Marković, Opensa

Neki su rekli da im fali odlazak na Akademiju gde su vežbali da sviraju klavir, koji nemaju kod kuće i sada nemaju negde uslova da vežbaju i da razvijaju svoj talenat. S druge strane, neki su govorili da su vrlo uplašeni za svoj posao jer su zabavnoj industriji, muzičari su i sad više nema svirki ili su zaposleni u pozorištu, pa je ceo taj sad deo negdje onako odložen.

Reporter

Uprkos tome mladi Novosađani ne odustaju od leta. Za one koji ga provode na Štrandu na Dan mladih simbolično su iscrtani beli krugovi kao svojevrsni podsetnik da je distanca potrebna i na plaži, objašnjava Olivera Barišić iz Gradskog zelenila, preduzeća u čijoj je nadležnosti najpopularnije novosadsko kupalište. Olivera Barišić, Gradsko zelenilo

Jedna akcija kojom pokazujemo da u skladu sa okolnostima i u skladu sa novim uslovima koji su diktirani dešavanjima svugde u svetu i mi pokažemo i odgovornost i disciplinu i da na plaži negujemo bliskost na jedan novi način, čuvajući distancu.

Reporter

Međunarodni dan mladih biće obeležen večeras i u Beogradu. Centar za promociju nauke organizuje akciju Rashladi grad, koju je podržao Populacioni fond Ujedinjenih nacija. Na Trgu republike u Beogradu večeras će biti postavljena pokretna mini meteorološka stanica. Tu će građani saznati kako svojim aktivnostima da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja u borbi protiv klimatskih promena.

Vreme: 13.08.2020 13:03

Medij: balkangreenenergynews.com

Link: <https://balkangreenenergynews.com/rs/pocela-akcija-rashladi-grad-mapirajte-klimatske-probleme-u->

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Počela akcija Rashladi grad: mapirajte klimatske probleme u Beogradu

3128

Akcija "Rashladi grad", u organizaciji Centra za promociju nauke, počela je juče popodne u Beogradu i trajaće do kraja avgusta, svakog ponedeljka, srede i petka od 18 do 21 sat....

Srbija 13.08.2020. | Komentari: 0Autor: Vladimir Spasić Slika: Mini meteorološka stanica i mobilna stanica za mapiranje na Trgu Republike (CPN) Akcija "Rashladi grad", u organizaciji Centra za promociju nauke, počela je juče popodne u Beogradu i trajaće do kraja avgusta, svakog ponedeljka, srede i petka od 18 do 21 sat. Građani će u okviru akcije imati priliku da na interaktivnoj mapi obeleže kritične lokacije u gradu kada je reč o klimatski promenama.

Akcija je deo projekta TeRRIFICA koji se sprovodi u još pet zemalja EU sa ciljem da se što više građana uključi u borbu protiv klimatskih promena.

Građani mogu na interaktivnoj mapi da označe mesto u gradu na kojem ih vrućina najviše pogađa ili gde poplave prave najviše problema, kao i da predlože rešenja

Za početak akcije izabran je Međunarodni dan mladih, 12. avgust, kako bi se naglasila važnost uključivanja mladih u klimatsku akciju, saopštio je Centar za promociju nauke (CPN). Na beogradskom Trgu Republike juče je postavljena pokretna mini meteorološka stanica i mobilna stanica za mapiranje, koju je osmislila i dizajnirala arhitektka Mirjana Utvić iz CPN-a.

Ideja projekta TeRRIFICA je da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači i tako doprinesu borbi protiv klimatskih promena

Ova stanica građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama.

Na interaktivnoj mapi preko ove mobilne stanice, ali i preko svog računara, građani mogu da označe mesto u gradu na kojem ih, na primer, vrućina najviše pogađa ili gde poplave prave najviše problema. Takođe, mogu da predlože i rešenja, na primer, gde bi trebao postaviti javnu česmu ili neku vrstu zaštite koja bi obezbedila hladovinu.

Takođe, građani na lokaciji na kojoj je postavljena stanica mogu da saznaju kako mogu svojim aktivnostima da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena, naveo je CPN.

Ideja projekta TeRRIFICA je da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači, što postaje sve važnija praksa kada je reč o pojavama koje se tiču svih nas.

Srbija jedan od šest pilot regiona Jedan od ciljeva TeRRIFICA projekta, koji se finansira iz programa Evropske unije Horizont 2020, je da u šest pilot-regiona, u Španiji, Nemačkoj, Francuskoj, Srbiji, Poljskoj i Belorusiji, prepozna i sakupi znanja i zaključke građana o izazovima koje nose klimatske promene.

U izabranim pilot-oblastima primeniće se različiti pristupi ublažavanju i prilagođavanju na klimatske promene od centralnih ka južnim, istočnih ka zapadnim, urbanim i ruralnim, EU i ne-EU prostorima.

Prikupljanje podataka iz različitih oblasti doprineće određivanju relevantnih varijabli i faktora koji utiču na efikasnost akcija za klimu. Rezultati će biti ključni za razvoj planova prilagođavanja na klimatske promene, što bi trebalo da na kraju vodi ka institucionalnim i strateškim promenama...

Vreme: 13.08.2020 10:50

Medij: ekolist.org

Link: <http://ekolist.org/medjunarodni-dan-mladih-uz-akciju-rashladi-grad/>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Međunarodni dan mladih uz akciju "Rashladi grad"

4856

Međunarodni dan mladih, 12. avgust, dan je posvećen problemima mladih širom sveta, ali i datum kada se ukazuje na to koliko je važno dati im priliku da doprinesu promenama u svom okruženju.

Home / Ostalo /

Admin Leave a Comment on

Centar za promociju nauke obeležava ! Sve počinje na Trgu Republike, u sredu, 12. avgusta, od 18 časova, a akcija se odvija sve do kraja meseca, svakog ponedeljka, srede i petka, od 18 do 21 čas. Akciju je podržao i Populacioni fond UN-a, a svi građani su pozvani da se uključe i postanu građani - naučni istraživači!

Međunarodni dan mladih, 12. avgust, dan je posvećen problemima mladih širom sveta, ali i datum kada se ukazuje na to koliko je važno dati im priliku da doprinesu promenama u svom okruženju.

Ujedinjene nacije su ovaj dan ustanovile kao priliku da aktivnosti i inicijative mladih postanu vidljivije, kao i da se naglasi značaj njihovog glasa i ravnopravnog učešća u važnim političkim, ekonomskim i društvenim pitanjima današnjice. U Srbiji se Dan mladih obeležava od 2007. godine, kada je osnovano Ministarstvo omladine i sporta. Tema Dana mladih u 2020. godini je njihovo angažovanje na lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou u radu nacionalnih i međunarodnih institucija i veća prisutnost i jačanje uloge mladih u zvaničnoj politici: u društvenim strategijama, formulaciji zakona i njihovoj primeni.

Centar za promociju nauke obeležava , na Trgu Republike, koja počinje u sredu, 12. avgusta, od 18 časova. Ova akcija je deo projekta TeRRIFICA, koja za cilj ima što veće uključivanje građana u borbu protiv klimatskih promena, a njegova glavna smernica jeste da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači, što postaje sve važnija praksa kada je reč o pojavama koje se tiču svih nas.

Na Trgu Republike biće postavljena pokretna mini meteorološka stanica, mobilna stanica za mapiranje, koju je osmislila i dizajnirala arhitektkinja Mirjana Utvić iz CPN-a. Ova stanica građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Takođe, građani će na lokaciji na kojoj je postavljena stanica saznati i kako mogu svojim aktivnostima da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena.

Dr Tanja Adnađević, koordinatorka projekta TeRRIFICA za Srbiju, objasnila je zašto je važno što više uključivati mlade u klimatsku akciju: "Klimatske promene utiču na sve nas istovremeno, pa je važno da čujemo mišljenja svih građana koja su to mesta gde se klimatske promene mogu lokalno posmatrati ili osetiti i kako bi ti efekti mogli da se ublaže na lokalnom nivou. Ovakva istraživanja zasnovana na konceptu građanskih istraživanja počivaju na entuzijazmu i uključivanju svih građana, ali pre svega mladih. Mladi su pokretačka snaga svih promena, a naša uloga jeste da negujemo njihovu radoznalost, upornost i istraživački duh. U krajnjem slučaju, njima ostavljamo ovu planetu i važno je i da se oni uključe i da se njihov glas čuje." Populacioni fond Ujedinjenih nacija (UNFPA), UN agencija za seksualno i reproduktivno zdravlje, koja je podržala akciju "Rashladi grad", sluša mlade i podstiče njihovo aktivno učešće u donošenju odluka. UNFPA podseća da aktivno uključivanje mladih na svim nivoima doprinosi boljim i održivijim politikama, dok istovremeno može uticati na to da se poveća poverenje u institucije.

[...]

Datum: 13.08.2020
Medij: Politika
Rubrika: Sinoć u Beogradu
Autori: Redakcija

Napomena:
Površina: 517

Teme: Centar za promociju nauke; Klimatske promene
Naslov: „Rashladi grad” povodom Dana mladih

Strana: 16

„Rashladi grad” поводом Дана младих

Када сунце пржи и кишна бујина нам се природа свети за све што јој следи или неследи чиниоци. На њу се човек својим немаром оклопао – сече шуме, загађује паркове и реке, испушта издувне гасове у атмосферу, мислећи да то природу ни боли и издурјује се да она може све да издржи, па и да сама нађе лек за опоравак. А, заправо природа жели да јој човек буде савезник у животу.

Имајући ово на уму, пројектом Међународног дана младих, Центар за промоцију науке (ЦПН) организовао је на Тргу републике климатску акцију „Rashladi grad”.

Пажњу посматрача привукла је 3Д макета метеоролошке станице која служи за мапирање климатских изазова у престоници. Макету је дизајнирао архитекта Мирама Утвић из ЦПН-а.

Ова станица Београђанима пружа информације о садржају и радњу оксиди алата за мапирање, али и основне информације о врстама, клими и климатским променама. Такође, учесници

несе да животна средина буде зашраћена и уредница говорници су представници пројекта „TerRifica” из Центра за промоцију науке.

Гост је био климатолог др Вакамир Курћевих са Физичког факултета. Он је, између осталог, говорио о климатским изазовима, једној од кључних тема данашњице. Координаторка пројекта „TerRifica” за Србију др Тања Адићајевић оценила је да је важно укључивати младе у климатску акцију. Према њеним речима, климатске промене утичу на све нас па је важно да се чује мишљење житеља како те промене ублажити.

– Млади су покретачка снага свих промена, а наша улога је да изграђујемо високу радозналост, упорност и истраживачки дух јер њима остављамо ову планету – поручила је она.

Акцију је подржао и Популациони фонд Уједињених нација који се бави укључивањем младих у процесне одлучивања, као и њиховим доприносом када је реч о важним темама као што су климатске промене, али и ванкlima-маци клима 19.

Макета метеоролошке станице на Тргу републике

програма у вршници су да својом креативношћу могу да утичу на стварање креативних и нових решења која ће помоћи у борби против климатских промена. Студијани су тако добили шансу да учествују у програму и укажу на еколошке и климатске проблеме у својој околини. Они су посредством апликације инсталиране на својим „планетним” телефонима могли да мапирају део града у коме се одређени проблем са загађењем јавља, да дају

Сања Лукић, задужена за односе са медијима, подсетила је да ће се акција која је почела синоћ одржавати до краја августа понедељком, средом и петком од 18 до 21 сат. Она напомиње да у овој пројекту могу да се укључе Београђани свих генерација и својим предлозима, коментарима и сугестијама постану својересни научни истраживачи.

Неки од њих већ су мапирали као примере позитивне животне сред-

Београд, М. Савић

предлог за већоно решење или понути предлог за побољшање стања у неком другом делу града. На пример, Трг републике, сматрали су лека, иако губио је хладовину, па је један од предлога да се на тој површини посаде стабла и да се одмених зеленилом. У другом делу града жалели су се на велику саобраћајну гужву која ствара несвесну давоноћну буку и загађење. У акцију мапирања може се укључити на адреси <http://climateaction.org>, <http://www.centra.org/belgrade/animacija-aktivnosti-u-klimatskim-promenama/> и интерактивна мапа <http://belgrade.terrfica.eu/>.

О климатским променама и томе колико свако од нас може да допри-

не Калемегдан, Звездарску шуму, но-вобеоградску Блок 21... плашећи да ту има обиле зеленила и да су употребљена модерна решења за емисију гасова због грејања. Негативни примери су центар града, Бујборана шума то објашњава да ту нема ческе и Ала Хуја којој фали дрвеће.

Из Центра за промоцију науке подсећају да је 12. август – Међународни дан младих посебан проблемима младих широм света, али и да је то датум када се укажује на то колико је важно дати младима прилику да допринесу променама у свом окружењу. У нашој земљи овај дан се обележава од 2007. године.

А. Курћевих

Vreme: 14.08.2020 12:36
Medij: energyobserver.com
Link: <https://www.energyobserver.com/sr/post/25385>
Autori: Sijka Pistolova
Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: SRBIJA / POČELA AKCIJA RASHLADI GRAD: MAPIRAJTE KIMATSKE PROBLEME U BEOGRADU / SRBIJA / AUTOR: VLADIMIR SPASIC

2992

Energyobserver.com je sajt sa informacijama o energetici, sa posebnim akcentom na energetske situacije u jugoistočnoj Evropi.

Akcija "Rashladi grad", u organizaciji Centra za promociju nauke, počela je juče popodne u Beogradu i traje do kraja avgusta, svakog ponedeljka, srede i petka od 18 do 21 sat. Građani će u okviru akcije imati priliku da na interaktivnoj mapi obeleže kritične lokacije u gradu kada je reč o klimatski promenama, NAVODI BALKAN GREEN ENERGY NEWS. Akcija je deo projekta TeRRIFICA koji se sprovodi u još pet zemalja EU sa ciljem da se što više građana uključi u borbu protiv klimatskih promena.

Građani mogu na interaktivnoj mapi da označe mesto u gradu na kojem ih vrućina najviše pogađa ili gde poplave prave najviše problema, kao i da predlože rešenja

Za početak akcije izabran je Međunarodni dan mladih, 12. avgust, kako bi se naglasila važnost uključivanja mladih u klimatsku akciju, saopštio je Centar za promociju nauke (CPN). Na beogradskom Trgu Republike juče je postavljena pokretna mini meteorološka stanica i mobilna stanica za mapiranje, koju je osmislila i dizajnirala arhitektka Mirjana Utvić iz CPN-a.

Ideja projekta TeRRIFICA je da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači i tako doprinesu borbi protiv klimatskih promena

Ova stanica građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama.

Na interaktivnoj mapi preko ove mobilne stanice, ali i preko svog računara, građani mogu da označe mesto u gradu na kojem ih, na primer, vrućina najviše pogađa ili gde poplave prave najviše problema. Takođe, mogu da predlože i rešenja, na primer, gde bi trebao postaviti javnu česmu ili neku vrstu zaštite koja bi obezbedila hladovinu.

Takođe, građani na lokaciji na kojoj je postavljena stanica mogu da saznaju kako mogu svojim aktivnostima da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena, naveo je CPN.

Ideja projekta TeRRIFICA je da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači, što postaje sve važnija praksa kada je reč o pojavama koje se tiču svih nas.

Srbija jedan od šest pilot regiona Jedan od ciljeva TeRRIFICA projekta, koji se finansira iz programa Evropske unije Horizont 2020, je da u šest pilot-regiona, u Španiji, Nemačkoj, Francuskoj, Srbiji, Poljskoj i Belorusiji, prepozna i sakupi znanja i zaključke građana o izazovima koje nose klimatske promene.

U izabranim pilot-oblastima primeniće se različiti pristupi ublažavanju i prilagođavanju na klimatske promene od centralnih ka južnim, istočnim ka zapadnim, urbanim i ruralnim, EU i ne-EU prostorima.

Prikupljanje podataka iz različitih oblasti doprineće određivanju relevantnih varijabli i faktora koji utiču na efikasnost akcija za klimu. Rezultati će biti ključni za razvoj planova prilagođavanja na klimatske promene, što bi trebalo da na kraju vodi ka institucionalnim i strateškim promenama... 14.08.2020 · KLIMATSKE_PROMENE

Vreme: 14.08.2020 11:16

Medij: ekapija.com

Link: <https://www.ekapija.com/news/2977457/akcija-rashladi-grad-do-kraja-avgusta-u-beogradu-borba-sa->

Autori: @ekapija

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Akcija "Rashladi grad" do kraja avgusta u Beogradu - Borba sa klimatskim promenama

2107

Akcija "Rashladi grad", u organizaciji Centra za promociju nauke, počela je u sredu u Beogradu i trajaće do kraja avgusta, svakog ponedeljka, srede i petka od 18 do 21 sat. Građani će u okviru akcije imati priliku da na interaktivnoj mapi obeleže kritične lokacije u gradu kada

Na beogradskom Trgu republike postavljena je pokretna mini meteorološka stanica i mobilna stanica za mapiranje, koju je osmislila i dizajnirala arhitekta Mirjana Utvić iz CPN-a. Ova stanica građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama.

Na interaktivnoj mapi preko ove mobilne stanice, ali i preko svog računara, građani mogu da označe mesto u gradu na kojem ih, na primer, vrućina najviše pogađa ili gde poplave prave najviše problema. Takođe, mogu da predlože i rešenja, na primer, gde bi trebao postaviti javnu česmu ili neku vrstu zaštite koja bi obezbedila hladovinu.

Takođe, građani na lokaciji na kojoj je postavljena stanica mogu da saznaju kako mogu svojim aktivnostima da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena, naveo je CPN.

Ideja projekta TeRRIFICA je da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači, što postaje sve važnija praksa kada je reč o pojavama koje se tiču svih nas. Jedan od ciljeva TeRRIFICA projekta, koji se finansira iz programa Evropske unije Horizont 2020, je da u šest pilot-regiona, u Španiji, Nemačkoj, Francuskoj, Srbiji, Poljskoj i Belorusiji, prepozna i sakupi znanja i zaključke građana o izazovima koje nose klimatske promene.

U izabranim pilot-oblastima primeniće se različiti pristupi ublažavanju i prilagođavanju na klimatske promene od centralnih ka južnim, istočnih ka zapadnim, urbanim i ruralnim, EU i ne-EU prostorima.

Prikupljanje podataka iz različitih oblasti doprineće određivanju relevantnih varijabli i faktora koji utiču na efikasnost akcija za klimu. Rezultati će biti ključni za razvoj planova prilagođavanja na klimatske promene, što bi trebalo da na kraju vodi ka institucionalnim i strateškim promenama.

Vreme: 25.08.2020 16:48

Medij: nationalgeographic.rs

Link: <https://www.nationalgeographic.rs/vesti/15594-svetska-nedelja-vode.html>

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA

Naslov: Svetska nedelja vode: Podzemne vode - zaboravljeno blago

12793

Svetska nedelja vode, pod sloganom "Voda i klimatske promene - ubrzavanje akcije", trebalo je da se obeleži od 23. do 28. avgusta u Stokholmu. Zbog pandemije novog virusa korona glavni skup je otkazan, ali naučnici i aktivisti širom sveta na različite načine obeležavaju ovi nedelju. AUTOR: Nataša Đokić | OBJAVLJENO: 25. 08. 2020. PODELI Foto: Shutterstock Svetska nedelja vode je široka platforma koja okuplja različite profesije i učesnike iz čitavog sveta sa zajedničkim imeniteljem voda. Svrha i cilj događaja su saradnja i povezivanje u oblasti voda, kao i u pronalaženju najrazličitijih novih rešenja. Dosad je događaj okupio više od 4.000 učesnika iz više od 1000 organizacija iz preko 130 zemalja. Izbijanje pandemije korona virusa i briga za zdravlje zajednice prisilili su organizatore da prvi put otkažu Svetsku nedelju voda, koja je trebalo da se jubilarni 30. put održi u Stokholmu, od 23. do 28. avgusta. Poput mnogih globalnih događaja, i ovaj izuzetno uticajan i respektabilan skup, značajan za globalnu zajednicu, naučnike, privredu i sve one koji utiču na svetsku politiku, otkazan je i preseljen na virtuelni nivo, tako da ćemo ovog avgusta biti u prilici da pratimo neke sesije od naših kuća. Ovogodišnja tema "Voda i klimatske promene - ubrzavanje akcije", fokus stavlja na inovacije, nauku i aktivnosti koje se preduzimaju za adekvatan odgovor na klimatske promene u budućnosti. Poziv za delovanje u primeni mera adaptacije u oblasti voda sugeriše na hitnost i nameće potrebu da učimo iz onoga što već sprovodimo u praksi, pozivajući nas da se zapitamo šta deluje, a šta ne, ali i da istražujemo kako možemo krenuti napred i na koji način da delujemo u budućnosti. Tema nas navodi na traženje novih rešenja za sektor voda jer one ne mogu da čekaju. Svetska nedelja vode 2020. nudi saradnju koja nam je svima potrebna i omogućava nam deljenje znanja koje je neophodno. Dobitnik Stokholmske nagrade za vodu 2020. godine, hidrogeolog dr Džon Čeri Dr Džon Čeri (John Cherry) je dobitnik Stokholmske nagrade za vodu 2020. godine za istraživanje koje je podiglo svest o porastu ugroženosti podzemnih voda u svetu. Ovaj poznati hidrogeolog uspostavio je novu oblast istraživanja koja je dovela do boljeg razumevanja zagađenja podzemnih voda kao i efikasnijih metoda za rešavanje problema zagađenja. Kretanje različitih zagađivača kroz sisteme cirkulacije podzemnih voda je izuzetno složen proces koji zavisi od mnogo faktora: od vrste zagađujuće materije koja dospe u podzemlje, od specifičnih karakteristika sredine kroz koju se kreće, zatim od kombinacije stenskih masa i hidrauličkih veza koje postoje ispod zemlje. Dr Čeri je počeo pionirski da proučava potpuno novu granu teorijske i praktične nauke koja se odnosila na razumevanje načina na koji se zagađivači podzemnih voda javljaju i kreću u prirodnom okruženju. "Njegov doprinos je usmeren na naučno razumevanje ranjivosti podzemnih voda", kako je rekao Torgni Holmgren (Torgny Holmgren), izvršni direktor Međunarodnog vodnog instituta u Stokholmu, predstavljajući pobednika i dodao: "Dr Čeri je svoj profesionalni život posvetio jednom od najvažnijih, ali i najnevidljivijih stanja vode, podzemnim vodama." Veliki je zagovornik demokratizacije nauke i deljenja znanja, jedan od aktera velikog projekta podzemnih voda u okviru koga je omogućena besplatna upotreba udžbenika i stručnih tekstova za svakoga. U izjavi, povodom nagrade koju je dobio dr Džon Čeri je rekao: "Veoma mi je drago što sam primio nagradu za vodu u Stokholmu i dobio priliku da govorim o važnosti zaštite podzemnih voda.... U narednim godinama, kada će naša planeta imati dodatne dve ili tri milijarde stanovnika, većina njih će se osloniti na podzemne vode." Podzemne vode - zaboravljeno blago Od ukupnih voda na planeti 97,5 odsto čine slane vode svetskog mora, slatkovodne

[...]

Vreme: 26.08.2020 07:16

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/dijalog/licni-stavovi/koju-vodu-moras-piti-nemoj-je-mutiti-znacaj-podzernih->

Autori: @OnlineDanas

Teme: TeRRIFICA

Naslov: Koju vodu moraš piti nemoj je mutiti: Značaj podzemnih voda u Srbiji

13471

Foto: Pixabay/ID 947051 Svetska nedelja vode je široka platforma koja okuplja različite profesije i učesnike iz čitavog sveta sa zajedničkim imeniteljem voda. Svrha i cilj događaja su saradnja i povezivanje u oblasti voda, kao i u pronalaženju najrazličitijih novih rešenja. Dosad je događaj okupio više od 4.000 učesnika iz više od 1.000 organizacija iz preko 130 zemalja. Izbijanje pandemije korona virusa i briga za zdravlje zajednice prisilili su organizatore da prvi put otkazu Svetsku nedelju voda, koja je trebalo da se jubilarni 30. put održi u Stokholmu, od 23. do 28. avgusta. Poput mnogih globalnih događaja, i ovaj izuzetno uticajan i respektabilan skup, značajan za globalnu zajednicu, naučnike, privredu i sve one koji utiču na svetsku politiku, otkazan je i preseljen na virtuelni nivo, tako da ćemo ovog avgusta biti u prilici da pratimo neke sesije od naših kuća. Ovogodišnja tema "Voda i klimatske promene - ubrzavanje akcije", fokus stavlja na inovacije, nauku i aktivnosti koje se preduzimaju za adekvatan odgovor na klimatske promene u budućnosti. Poziv za delovanje u primeni mera adaptacije u oblasti voda sugerise na hitnost i nameće potrebu da učimo iz onoga što već sprovodimo u praksi, pozivajući nas da se zapitamo šta deluje, a šta ne, ali i da istražujemo kako možemo krenuti napred i na koji način da delujemo u budućnosti. Tema nas navodi na traženje novih rešenja za sektor voda jer one ne mogu da čekaju. Svetska nedelja vode 2020. nudi saradnju koja nam je svima potrebna i omogućava nam deljenje znanja koje je neophodno. Dobitnik Stokholmske nagrade za vodu 2020. godine, hidrogeolog dr Džon Čeri Dr Džon Čeri (John Cherry) je dobitnik Stokholmske nagrade za vodu 2020. godine za istraživanje koje je podiglo svest o porastu ugroženosti podzemnih voda u svetu. Ovaj poznati hidrogeolog uspostavio je novu oblast istraživanja koja je dovela do boljeg razumevanja zagađenja podzemnih voda kao i efikasnijih metoda za rešavanje problema zagađenja. Kretanje različitih zagađivača kroz sisteme cirkulacije podzemnih voda je izuzetno složen proces koji zavisi od mnogo faktora: od vrste zagađujuće materije koja dospe u podzemlje, od specifičnih karakteristika sredine kroz koju se kreće, zatim od kombinacije stenskih masa i hidrauličkih veza koje postoje ispod zemlje. Foto: Pixabay/Trondmyhre4 Dr Čeri je počeo pionirski da proučava potpuno novu granu teorijske i praktične nauke koja se odnosila na razumevanje načina na koji se zagađivači podzemnih voda javljaju i kreću u prirodnom okruženju. "Njegov doprinos je usmeren na naučno razumevanje ranjivosti podzemnih voda", kako je rekao Torgny Holmgren (Torgny Holmgren), izvršni direktor Međunarodnog vodnog instituta u Stokholmu, predstavljajući pobednika i dodao: "Dr Čeri je svoj profesionalni život posvetio jednom od najvažnijih, ali i najnevidljivijih stanja vode, podzemnim vodama." Veliki je zagovornik demokratizacije nauke i deljenja znanja, jedan od aktera velikog projekta podzemnih voda, u okviru koga je omogućena besplatna upotreba udžbenika i stručnih tekstova za svakoga (<https://gw-project.org/>). U izjavi, povodom nagrade koju je dobio dr Džon Čeri je rekao: "Veoma mi je drago što sam primio nagradu za vodu u Stokholmu i dobio priliku da govorim o važnosti zaštite podzemnih voda... U narednim godinama, kada će naša planeta imati dodatne dve ili tri milijarde stanovnika, većina njih će se osloniti na podzemne vode " <https://www.siwi.org/prizes/stockholmwaterprize/laureates/2020-2/> Podzemne vode - zaboravljeno blago Od ukupnih voda na planeti 97,5 odsto čine slane vode svetskog mora, slatkovodne sveže vode čine svega 2,5 odsto, posmatrajući dalje od tog malog dela 68,7 odsto vode se nalazi zarobljeno u glečerima i većinom snegu, 30 odsto čine podzemne vode, a sve ostalo (reke, jezera,

[...]

Vreme: 27.08.2020 15:57

Medij: nedeljnik.rs

Link: <https://www.nedeljnik.rs/voda-i-klimatske-promene-ubravanje-akcije/>

Autori: Biznews

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Voda i klimatske promene: Ubravanje akcije

18935

Svetska nedelja voda 2020. premeštena je u virtuelni format zbog pandemije COVID-19 i odvija se od 24. do 28. avgusta, sa temom " ". Unapred nam poručuju da je klimatska kriza istovremeno i vodena kriza, te da je najopasnija posledica globalnog zagrevanja uticaj na vodeni ciklus, o čemu nam već svedoče ekstremni događaji u obliku sve razornijih poplava i suša. Sve to moglo bi velike delove Zemlje da učine nepogodnim za stanovanje. Da bismo to izbegli, moramo se boriti protiv klimatske krize kao i vodene krize. Mnogo tema se pokreće u Stokholmu o odnosu vode i klime. Kako afrički poljoprivrednici mogu postati otporniji na klimu, šta preduzeća kažu o njihovom riziku od vode, sa kojim pretnjama će se suočiti slatkovodne vrste? Razgovaraće se o urbanističkom planiranju, sanitarnoj zaštiti i rešenjima zasnovanim na prirodi. O nekim od ovih tema razgovaramo sa dve mlade naučnice, koje su davno zaronile u problematiku klimatskih promena i u dosadašnjem radu veliku pažnju posvetile povezanosti sektora voda sa klimatskim promenama: dr Anom Vuković Vimić (meteorolog, vanredni profesor Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Beogradu) i dr Mirjam Vujadinović Mandić (meteorolog, docent na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Beogradu.). Nedelja voda, ponovo šalje jasnu poruku da ranjivost voda najviše zabrinjava svetske naučnike. Kako gledate na ove tvrdnje? dr Ana Vuković Vimić: Nemislim da zabrinjava najviše svetske naučnike, već ranjive grupe građana koje su najviše pogođene, kao što su kod nas poljoprivredni proizvođači i stanovništvo čije vodosnabdevanje zavisi od ugroženih vodnih resursa. Problem raspoložive vode je prepoznat, ali ima još uvek onih koji prepoznaju problem ali ne razumeju uzrok. Ipak, nije neophodno da svi razumeju da je problem rastućeg globalnog efekta staklene bašte i uticaja na klimu i vode, da bi se pokrenulo njegovo rešavanje. Naravno, tu je i problem neracionalnog korišćenja vode. dr Mirjam Vujadinović Mandić: Voda je najvažniji resurs za opstanak živog sveta na planeti Zemlji i promene u režimu padavina koje se dešavaju poslednjih decenija svuda u svetu i koje će se intenzivirati u budućnosti u velikoj meri utiču na naše živote. Sa jedne strane, nedostatak vode, odnosno pojava suše, ugrožavaju dostupnost hrane, vode za piće i proizvodnju električne energije, dok intenzivne padavine mogu ugroziti ljudske živote i naneti velike štete infrastrukturi i poljoprivredi. Kakva je Vaša prognoza za ovaj deo Evrope, odnosno šta mi u Srbiji možemo da očekujemo u budućnosti kada je veza klimatske promene -resurs voda u pitanju? dr Ana Vuković Vimić: Za buduću klimu se predviđa da će u južnoj i jugoistočnoj Evropi biti sušnija, a u centralnoj i severnoj Evropi vlažnija klima, u smislu godišnje količine padavina. Kroz Srbiju prolazi neka virtuelna granica gde se dešava ova promena u znaku trenda promene budućih padavina. Otrpili, severni deo Srbije, koji je inače oblast sa manje padavina, će dobijati nešto više padavina, a centralni i južni delovi ukupno manje padavina, naročito u letnjoj sezoni. Ipak, povećana pogođenost sušama je najveća opasnost za naš region. Tokom letnje sezone će se povećavati rizik od nedostatka vode. Čak se sezona niskih voda u rekama produžava, a obnavljanje podzemnih voda u budućnosti se znatno smanjuje na ovim prostorima. Sa druge strane, intenzivne padavine i poplave, koje se sve češće dešavaju, ne doprinose rešavanju ovog problema, već zapravo dovode do povećanja zagađenja voda. dr Mirjam Vujadinović Mandić: U budućnosti nas u Srbiji očekuje sve manje padavina u toku leta, a sve više u toku zime. Zbog povećanja temperature možemo da očekujemo sve manje snežnih padavina, što će uticati na veliki broj reka u brdsko-planinskim oblastima. Sve češće će se javljati suše, naročito tokom

Datum: 28.08.2020
Medij: N1
Emisija: Novi dan, N1
Autori: Redakcija
Teme: Klimatske promene

	Početak	Trajanje
Emisija	28.08.2020 08:00:00	195:00
Prilog	28.08.2020 08:55:00	7:30

Naslov: Svetski dan voda

6524

Voditelj:

Svetska nedelja voda ove godine obeležava pod sloganom „voda i klimatske promene“, ubrzavanja akcije. Iako je trebalo da bude održana i svečanost u Sthokholmu, taj skup je otkazan zbog pandemije korona virusa. Međutim, ostalo je važno istaći glavne poruke i izazove u cilju očuvanja voda i prirode. O tome ćemo čuti detaljnije od naše reporterke Dušice Jovanović. Dušice šta će biti fokus ove nedelje voda.

Novinar Dušica Jovanović:

Miloše ono što će ove godine biti fokus jesu inovacije i nauka, a sve u službi očuvanja vodnog sistema širom planete. Osim toga, razmatraće se i sva moguća rešenja kako bi se adekvatno odgovorilo na klimatske promene. Upravo o ovoj temi danas razgovaram sa Natašom Đokić, dobro jutro, hvala što ste izdvojili vreme za naš jutarnji program. Kakva je situacija trenutno u Srbiji kada je reč o očuvanju voda, da li ih čuvamo dovoljno.

Nataša Đokić, inženjer hidrologije:

Apsolutno ne, nismo racionalni u potrošnji, nismo racionalni u planiranju i ono što je najalarmatnije u duhu svetske odnosno nedelje voda koje se danas završava ne mislimo o nadolazećim problemima koje sa sobom nose klimatske promene.

Novinar:

Šta mislite, da li mi dovoljno vodimo računa o podzemnim vodama, kakva je tu situacija, one su prilično osetljive kada je reč o zagađenju.

Nataša Đokić, inženjer hidrologije:

Jeste, podzemne vode su takođe u fokusu ovogodišnje nedelje voda zato što je dobitnik nagrade Džon Čeri prvi put u 30 godina dužni istoriji hidrogeolog i zapravo on skreće pažnju na potrebu očuvanja tog, kako se kaže zaboravljenog blaga, jer polovina svetske populacije se pije zapravo podzemne vode. U Srbiji je situacija je čak procentualno veća, nekih 70 pa i više posto stanovništva Srbije se snabdeva u svojim javnim sistemima za vodosnabdevanje podzemnim vodama. Ne vodimo dovoljno računa o njima, čak bi se usudila da kažem i da nisu u dovoljnoj meri ni istražene.

Novinar:

A koliko su ljudi edukovani o tome i koliko imaju razvijenu svest koliko je važno čuvati vode.

Nataša Đokić, inženjer hidrologije:

Pa sve to ide zajedno u tom paketu našem da kažem nebrige, odnosno nedovoljne svesti i nebrige tog resursa, jer nasuprot laičkim uverenjima za nešto što je u podzemlju ne može da bude zagađeno, podzemne vode su i te kako osetljive na zagađenje i u kontekstu klimatskih promena one takođe suprotno laičkim mišljenjima nisu neiscrpljiv resurs. Cirkulacija, odnosno obnavljanje podzemnih voda je itekako osetljiva tema i njihovo zagađenje. O tome se govorilo puno ove nedelje u Stokholmu, upravo o toj ranjihovisti podzemnih voda i apeluje se naravno na sve nas da budemo pažljiviji u očuvanju tog resursa.

Novinar:

Kakav je vaš stav po pitanju otpadnih voda. Evo recimo, imamo situaciju, Dunav i Sava u Beogradu, otpad koji iz kanalizacije direktno završava ovde u rekama.

Nataša Đokić, inženjer hidrologije:

Pa jeste, to nije nikakva tajna to je veliki problem Beograda, ja verujem da će se u nekoj bliskoj budućnosti rešavati jer se puno radilo u prethodnim decenijama ne godinama na izgradnji sistema za prikupljanje otpadnih voda tako da moj lični stav je da bi to trebalo da bude prioritet. Jer ogromne količine otpadnih voda svih nas beograđana, neka procena je oko sedam metara kubnih u sekundi odlazi direktno u Savu i Dunav bez ikakvog tretmana.

Novinar:

Koliko nam nauka i inovacija što je i tema ovogodišnje svetske nedelje voda mogu pomoći u očuvanju i dokle se stiglo sa time, dokle smo mi daleko od onog da kažemo adekvatnog očuvanja voda.

Nataša Đokić, inženjer hidrologije:

Pa relativno smo daleko, nemamo dovoljno kako smo već pomenuli, dovoljno izgrađenu svest i nemamo dovoljno razvijene sisteme za praćenje stanja. Konkretno kada pričamo o podzemnim vodama one zahtevaju jedan kontinualni monitoring, jer kada vama zagađivač uđe u podzemlje vi ne možete da ga pratite onako lako i jednostavno kao što pratimo zagađivače na površini. Naravno ne umanjuje to opasnost zagađivača na površini, ali postoje danas na svetu, upravo se o tome između ostalog govorilo jako inovativne metode monitoringa, detekcije i rešavanja zagađenja podzemnih voda.

Novinar:

[...]

Datum: 01.09.2020
Medij: Lepota & zdravlje
Rubrika: Bez naslova
Autori: Redakcija
Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Rashladi grad!

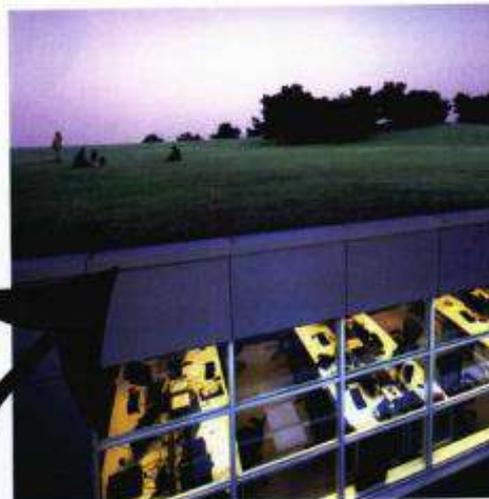
Napomena:
Površina: 213

Strana: 24

Rashladi grad!

Klimatske promene su, nažalost, svuda oko nas. Osećamo ih na svojoj koži. Ako ste ikada, lećući Beogradom, pomislili nešto poput: „Ovde uopšte nema hladu“ ili „Eh, kad bi ovde bila neka šesma“, imamo dobru vest. Centar za promociju nauke poziva da se uključimo u mapiranje klimatskih izazova u Beogradu i – predložimo rešenja! Na taj način postajemo deo ogromne istraživačke mreže i dajemo doprinos nauci, a svoj grad činimo prijatnijim mestom za život. Više na sajtu belgrade.terrifica.eu

PIRELLA GÖTTSCHE LOWE

Datum: 07.10.2020
Medij: Liceulice
Rubrika: bez naslova
Autori: Marjana Brkić, Ljiljana Ilić
Teme: Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Napomena:
Površina: 1082

Naslov: Nauka u rukama građana

Strana: 42,43

Nauka u rukama građana

tekst: Marjana Brkić, Ljiljana Ilić
fotografije: Centar za promociju nauke

Ako pogledamo kroz istoriju, naučna otkrića nisu isključivo otkrića ljudi školovanih u pojedinim oblastima već su često to otkrića zainteresovanih pojedinaca koji su u slobodno vreme istraživali pojave koje ih okružuju i tako doprineli nauci. I danas postoje projekti u kojima svi građani mogu da daju svoj istraživački doprinos i poboljšaju okruženje u kome žive. Više o tome kako se danas građani mogu baviti naukom čitajte u tekstu naših saradnica iz Centra za promociju nauke, dr Marjane Brkić, neuronaučnice i Ljiljane Ilić, prevoditeljke i građanke naučne istraživačice.

U vremenu kada su sva znanja dostupna na internetu, postavlja se pitanje šta razlikuje profesionalnog naučnika od izrazito radoznale osobe istraživačkog duha? Za određene grane nauke ova formalna razlika nije nepremostiva, jer ne morate nužno završiti određeni fakultet kako biste imali pristup informacijama. Razliku čini to što su naučnici plaćeni da svoje kumulativno vreme koriste da istražuju, uče o određenim fenomenima, kreiraju inovativna rešenja i objavljuju naučne radove.

Možda dosad niste čuli za *Citizen Science* jer ovaj termin još nije odomačen u srpskom jeziku. Prevod, koji možda

najbliže opisuje pomenuti fenomen, bio bi građani naučni istraživači. Verujemo da je ovaj koncept vredan pažnje jer se širi velikom brzinom u mnogim društvima širom sveta. Razlog za omasovljavanje i prihvatanje „građanske nauke“ ili „nauke u rukama građana“ leži u tome što vraća nauku građankama i građanima i omogućava im participaciju u različitim etapama naučnog procesa smanjujući veštački kreiran jaz između „profesionalnih“ naučnika i amatera.

Ako pogledamo kroz istoriju, naučnici i nisu bili samo školovani ljudi, već mahom zainteresovani pojedinci koji su u slobodno vreme istraživali pojave koje ih okružuju čime

su neumitno doprineli brojnim otkrićima u nauci. Tek od 19. veka, bavljenje naukom postaje karijera i otvaraju se fakulteti na kojima se školuju budući „pravi“ naučnici. To je upravo i trenutak u kome počinju da se pojavljuju naučnici-amateri, koji su se od naučnika sa diplomom razlikovali po tome što nisu mogli da objavljuju radove u naučnim časopisima, ali i po tome što nisu imali poštovanje društva za ono čime se bave.

Građanski doprinos nauci kroz istoriju

Teško je doći do tačnih podataka kada su prvi „amateri“ doveli do velikih naučnih otkrića. Još u vreme praistorije, ljudi su posmatrali zvezde tražeći skrivena značenja u promenama njihovih pozicija na nebu i pokušavali da nađu načine da izmere i predvide određene pojave ravnajući se prema zvezdama.

[...]

Vreme: 09.10.2020 17:25

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/beograd/1197340/>

Autori: @OnlineDanas

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Mobilna meteostanica na nekoliko lokacija u Beogradu tokom vikenda

2855

Pokretna meteostanica i demonstratori Centra za promociju stižu u subotu i nedelju na Adu Ciganliju, Savski i Dunavski kej, uz poziv građanima da daju svoje konstruktivne predloge u borbi protiv posledica klimatskih promena u Beogradu

Foto: Promo Tokom vikenda, Centar za promociju nauke gostuje sa svojom malom meteorološkom stanicom na nekoliko lokacija u Beogradu, sa ciljem da uključi građane u konstruktivnu borbu protiv posledica klimatskih promena u našem gradu. U subotu, 10. oktobra, od 12 do 14 časova, kod popularnog "Stounhendža" na Adi Ciganliji, Beograđani će imati priliku da se informišu o klimatskim izazovima, ali i da sami učestvuju u obeležavanju mesta u gradu na kojima ih vrućina pogađa i predlažu moguća poboljšanja i mere zaštite od sunca. Istoga dana, meteostanica stiže na Savski kej, u bloku 70, od 16 do 18 časova, a u nedelju, 11. oktobra, meteostanica gostuje na Zemunskom keju, gde će demonstratori Centra od 12 do 15 časova razgovarati sa prolaznicima i beležiti njihove utiske o klimatskim izazovima u gradu. Ova akcija je deo projekta TeRRIFFICA, koja za cilj ima što veće uključjenje građana u borbu protiv klimatskih promena, a njegova glavna smernica jeste da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači, što postaje sve važnija praksa kada je reč o pojavama koje se tiču svih nas i neposrednog okruženja u kome živimo. Pokretna mini meteorološka stanica, mobilna stanica za mapiranje, prvi put je predstavljena tokom avgusta u akciji "Rashladi grad", koja se nastavlja i kroz ostale sezone. Stanicu je osmislila i dizajnirala arhitektkinja Mirjana Utvić iz CPN-a: ona građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Takođe, građani se na lokaciji na kojoj je postavljena stanica upoznaju sa raznim mogućnostima kako svojim aktivnostima mogu da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena. U petak, 9. oktobra, mobilna stanica za mapiranje gostuje i na Festivalu Mikser, gde će biti predstavljeni projekat TeRRIFFICA i akcija "Rashladi grad" u kontekstu građanske nauke i njihovog uključivanja u važne naučne i društvene teme. Klimatske promene Beograd Podržite nas članstvom u Klubu čitalaca Danasa U vreme opšte tabloidizacije, senzacionalizma i komercijalizacije medija, duže od dve decenije istrajavamo na principima profesionalnog i etičkog novinarstva. Bili smo zabranjivani i prozivani, nijedna vlast nije bila blagonaklona prema kritici, ali nas ništa nije sprečilo da vas svakodnevno objektivno informišemo. Zato želimo da se oslonimo na vas. Članstvom u Klubu čitalaca Danasa za 799 dinara mesečno pomažete nam da ostanemo samostalni i dosledni novinarstvu u kakvo verujemo, a vi na mejl svako veče dobijate PDF sutrašnjeg broja Danas. Učlani se

Vreme: 09.10.2020 17:07

Medij: naxi.rs

Link: <https://www.naxi.rs/mobilna-meteostanica-na-nekoliko-lokacija-u-beogradu-ovog- vikenda>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Mobilna meteostanica na nekoliko lokacija u Beogradu ovog vikenda

1961

Naxi radio, 96.9 MHz, Najbolja muzika, Radio uživo, Naxi Digital, Naxi Nacional, On Line radio, Kamere u Beogradu, Zabava, Kultura, Dešavanja, Stil, Vremenska prognoza, Fun Foto
Foto: Bigstock- Mizerek

U subotu, 10. oktobra, od 12 do 14 časova, kod popularnog "Stounhendža" na Adi Ciganliji, Beograđani će imati priliku da se informišu o klimatskim izazovima, ali i da sami učestvuju u obeležavanju mesta u gradu na kojima ih vrućina pogađa i predlažu moguća poboljšanja i mere zaštite od sunca. Istoga dana, meteostanica stiže na Savski kej, u bloku 70, od 16 do 18 časova, a u nedelju, 11. oktobra, meteostanica gostuje na Zemunskom keju, gde će demonstratori Centra od 12 do 15 časova razgovarati sa prolaznicima i beležiti njihove utiske o klimatskim izazovima u gradu.

Ova akcija je deo projekta TeRRIFICA, koja za cilj ima što veće uključenje građana u borbu protiv klimatskih promena, a njegova glavna smernica jeste da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači, što postaje sve važnija praksa kada je reč o pojavama koje se tiču svih nas i neposrednog okruženja u kome živimo.

Pokretna mini meteorološka stanica, mobilna stanica za mapiranje, prvi put je predstavljena tokom avgusta u akciji "Rashladi grad", koja se nastavlja i kroz ostale sezone. Stanicu je osmislila i dizajnirala arhitektkinja Mirjana Utvić iz CPN-a: ona građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Takođe, građani se na lokaciji na kojoj je postavljena stanica upoznaju sa raznim mogućnostima kako svojim aktivnostima mogu da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena.

U petak, 9. oktobra, mobilna stanica za mapiranje gostuje i na Festivalu Mikser, gde će biti predstavljeni projekat TeRRIFICA i akcija "Rashladi grad" u kontekstu građanske nauke i njihovog uključivanja u važne naučne i društvene teme.

Vreme: 09.10.2020 14:31

Medij: novosti.rs

Link: <https://www.novosti.rs/beograd/vesti/924507/meteo-stanica-adi-ciganliji>

Autori: @Novostionline

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: METEO STANICA NA ADI CIGANLIJI

1460

CENTAR za promociju nauke, sa svojom malom meteorološkom stanicom "gostovaće" sutra na više lokacija u gradu.

Beograđani će imati priliku da se informišu o klimatskim izazovima, ali i da sami učestvuju u obeležavanju mesta u gradu na kojima ih vrućina pogađa i predlažu moguća poboljšanja i mere zaštite od sunca. Prva "stanica" je kod popularnog "Stounhendža" na Adi Ciganliji, od 12 do 14 časova. Na Savskom keju, u bloku 70, metereolozi će biti od 16 do 18 časova, a u nedelju se "sele" na Zemunski kej, gde će demonstratori Centra od 12 do 15 časova razgovarati sa prolaznicima i beležiti njihove utiske o klimatskim izazovima u gradu. Ova akcija je deo projekta "TeRRIFFICA", koja za cilj ima što veće uključjenje građana u borbu protiv klimatskih promena, a njegova glavna smernica jeste da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači, što postaje sve važnija praksa kada je reč o pojavama koje se tiču svih nas i neposrednog okruženja u kome živimo. Foto: Centar za promociju nauke Stanicu je osmislila i dizajnirala arhitektkinja Mirjana Utvić iz CPN-a. Građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Na lokaciji na kojoj je postavljena, posetioci se mogu upoznati kako svojim aktivnostima mogu da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja, koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena. Pratite nas i putem iOS i android aplikacije

Vreme: 09.10.2020 17:54

Medij: topvesti.rs

Link: <https://topvesti.rs/c/vX8EDnUBSd2VWSbwnnFO/2020-10-09/mobilna-meteostanica-na-nekoliko->

Autori: Top Vesti

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Mobilna meteostanica na nekoliko lokacija u Beogradu tokom vikenda

1084

TopVesti.rs organizuje, grupira, rangira i prikazuje sadržaje sa internet portala saglano dozvoljenim zakonskim i moralnim normama. Navedene funkcije izvršavaju kompjuterski algoritmi koje dizajniramo i koje usavršavamo. Ljudski faktor nema nikakvog uticaja pa su iz tog razloga moguće greške.

BEOGRADANI, PAŽNJA! Od večeras u 22 i za vikend zatvoren Terazijski tunel

Srbija Danas | pre 3 sati

Telegraf | popularno na

Beograd

VIŠE VOZILA NA ULICAMA ZBOG ZADUŠNICA: Pojačavaju se linije u Beogradu!

Espresso | pre 4 sati

Espresso | pre 4 sati

Beograd

Republika | pre 4 sati

Beograd

KORONA SE ŠIRI BEOGRADOM, HOĆE LI BITI NOVIH MERA! Oglasio se i Goran Vesić!

Informer | pre 5 sati

Telegraf | pre 5 sati

Beograd

Danas | pre 3 sati

Pokretna meteostanica i demonstratori Centra za promociju stižu u subotu i nedelju na Adu Ciganliju, Savski i Dunavski kej, uz poziv građanima da daju svoje konstruktivne predloge u borbi protiv posledica klimatskih promena u Beogradu Foto: Promo Tokom vikenda, Centar za promociju nauke gostuje sa svojom malom meteorološkom stanicom na nekoliko lokacija

Vreme: 10.10.2020 10:15

Medij: danubeogradu.rs

Link: <https://www.danubeogradu.rs/2020/10/mobilna-meteostanica-na-nekoliko-lokacija-u-beogradu-tokom->

Autori: <http://www.facebook.com/ahnesa>

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Mobilna meteostanica na nekoliko lokacija u Beogradu tokom vikenda

2159

Dan u Beogradu

Naslovna " Izlasci " Akcije "

Mobilna meteostanica u Beogradu (foto: Marko Risović)

Pokretna meteostanica i demonstratori Centra za promociju stižu u subotu i nedelju, 10. i 11. oktobra 2020, na Adu Ciganliju, Savski i Dunavski kej.

Građani su pozvani da daju svoje konstruktivne predloge u borbi protiv posledica klimatskih promena u Beogradu.

Naime, tokom vikenda, Centar za promociju nauke gostuje sa svojom malom meteorološkom stanicom na nekoliko lokacija u Beogradu, sa ciljem da uključi građane u konstruktivnu borbu protiv posledica klimatskih promena u našem gradu.

U subotu, 10. oktobra, od 12.00 do 14.00, kod Kamenog grada na Adi Ciganliji, Beograđani će imati priliku da se informišu o klimatskim izazovima, ali i da sami učestvuju u obeležavanju mesta u gradu na kojima ih vrućina pogađa i predlažu moguća poboljšanja i mere zaštite od sunca.

Istoga dana, meteostanica stiže na Savski kej, u bloku 70, od 16.00 do 18.00, a u nedelju, 11. oktobra, meteostanica gostuje na Zemunskom keju, gde će demonstratori Centra od 12.00 do 15.00 razgovarati sa prolaznicima i beležiti njihove utiske o klimatskim izazovima u gradu.

[youtube.com/watch?v=3FWPd6y3VzY&t=21s](https://www.youtube.com/watch?v=3FWPd6y3VzY&t=21s)

Ova akcija je deo projekta TeRRIFICA, koja za cilj ima što veće uključenje građana u borbu protiv klimatskih promena, a njegova glavna smernica jeste da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači, što postaje sve važnija praksa kada je reč o pojavama koje se tiču svih nas i neposrednog okruženja u kome živimo.

Pokretna mini meteorološka stanica, mobilna stanica za mapiranje, prvi put je predstavljena tokom avgusta u akciji "Rashladi grad", koja se nastavlja i kroz ostale sezone. Stanicu je osmislila i dizajnirala arhitektkinja Mirjana Utvić iz CPN-a: ona građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama.

Takođe, građani se na lokaciji na kojoj je postavljena stanica upoznaju sa raznim mogućnostima kako svojim aktivnostima mogu da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena. (danubeogradu.rs)

Podeli

Datum: 10.10.2020

Medij: Politika

Rubrika: Beograd

Autori: Redakcija

Teme: Klimatske promene

Napomena:

Površina: 224

Naslov: Mobilna meteo stanica na Adi, Savskom keju i u Zemunu

Strana: 14

Мобилна метео станица на Ади, Савском кеју и у Земуну

Покретна метео станица и демонстратори Центра за промоцију науке посетиће данас и сутра неколико локација у главном граду, а суграђани се могу придружити борби против последица климатских промена. Код „Стоунхенџа“ на Ади Циганлији, данас од 12 до 14 часова, посетиоци ће имати прилику да се информишу о климатским изазовима и да учествују у обележавању места у граду на којима их највише погађа врућина. Такође, сви могу да предложе како би могле да се побољшају мере заштите од сунца.

Метео станица ће се затим преселити на другу адресу, на Савски кеј у Блоку 70, где ће бити од 16 до 18 сати.

На Земунском кеју мобилна метео станица гостоваће сутра од 12 до 15 сати, а суграђани ће моћи да разговарају са демонстраторима о климатским изазовима у престоници. Ова акција спроводи се као део пројек-

Борба против последица климатских промена

та TeRRIFICA чији је циљ да се што више грађана укључи у борбу против климатских промена.

Грађани имају прилику да и сами научно истражују појаве из своје околине.
М. Ђ.

Vreme: 13.10.2020 20:45

Medij: mojasrbija.rs

Link: <https://mojasrbija.rs/wp/mobilna-meteostanica/>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: MOBILNA METEOSTANICA

2481

nauke Pokretna meteostanica i demonstratori Centra za promociju stigli su u subotu i nedelju na Adu Ciganliju, Savski i Dunavski kej, uz poziv građanima da daju svoje konstruktivne predloge u borbi protiv posledica klima

Ostavite komentar

Pokretna meteostanica i demonstratori Centra za promociju nauke stigli su u subotu i nedelju na Adu Ciganliju, Savski i Dunavski kej, uz poziv građanima da daju svoje konstruktivne predloge u borbi protiv posledica klimatskih promena u Beogradu

Tokom vikenda, Centar za promociju nauke gostovao je sa svojom malom meteorološkom stanicom na nekoliko lokacija u Beogradu, sa ciljem da uključi građane u konstruktivnu borbu protiv posledica klimatskih promena u našem gradu.

U subotu, 10. oktobra, od 12 do 14 časova, kod popularnog "Stounhendža" na Adi Ciganliji, Beograđani su imali prilike da se informišu o klimatskim izazovima, ali i da sami učestvuju u obeležavanju mesta u gradu na kojima ih vrućina pogađa i predlažu moguća poboljšanja i mere zaštite od sunca. Istoga dana, meteostanica stigla je i na Savski kej, u blok 70, a u nedelju, 11. oktobra, meteostanica je gostovala na Zemunskom keju, gde su demonstratori Centra od 12 do 15 časova razgovarali sa prolaznicima i beležili njihove utiske o klimatskim izazovima u gradu.

Ova akcija je deo projekta TeRRIFICA, koja za cilj ima što veće uključanje građana u borbu protiv klimatskih promena, a njegova glavna smernica jeste da pokrene građane da i sami budu naučni istraživači, što postaje sve važnija praksa kada je reč o pojavama koje se tiču svih nas i neposrednog okruženja u kome živimo.

Pokretna mini meteorološka stanica, mobilna stanica za mapiranje, prvi put je predstavljena tokom avgusta u akciji "Rashladi grad", koja se nastavlja i kroz ostale sezone. Stanicu je osmislila i dizajnirala arhitektninja Mirjana Utvić iz CPN-a: ona građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Takođe, građani se na lokaciji na kojoj je postavljena stanica upoznaju sa raznim mogućnostima kako svojim aktivnostima mogu da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena.

U petak, 9. oktobra, mobilna stanica za mapiranje gostovala je i na Festivalu Mikser, gde je bio predstavljen projekat TeRRIFICA i akcija "Rashladi grad" u kontekstu građanske nauke i njihovog uključivanja u važne naučne i društvene teme.

Foto: Marko Risović

Vreme: 16.10.2020 11:59

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/drustvo/beograd-gradjani-istrazivaci-u-borbi-protiv-klimatskih-promena/>

Autori: @OnlineDanas

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFFICA

Naslov: Beograd: Građani istraživači u borbi protiv klimatskih promena

2472

U vreme različitih političkih previranja nije česta prilika da se građani, Grad i naučne institucije nađu zajedno na istoj strani u rešavanju problema koje tište sve.

Da li građani mogu da doprinosе i utiču na rešavanje problema koje nosi život u velikom gradu? Da li građani mogu da preuzmu ulogu naučnih istraživača u vreme klimatskih promena, neka su od pitanja na koje odgovor može dati nova mlada naučna disciplina u istraživanju - građanska nauka. U okviru projekta TeRRIFFICA tokom prošle godine, Beograđani su na interaktivnoj mapi označavali pozitivne i negativne efekte klimatskih promena. Oni su kao građani naučni istraživači tokom leta obeležavali mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Foto: promo U Gradskoj upravi danas je održana interaktivna radionica, kako bi se, predstavili rezultati mapiranja, koji kasnije u nastavku projekta mogu imati presudnu ulogu u rešavanju problema na nivou celog grada. Tanja Adnađević, vođa projekta TeRRIFFICA, kaže da ovo nije prvi put da građani učestvuju u mapiranju, a da je cilj projekta da se građanima ponudi alat ali i da sami građani ponude svoje rešenje. Sagovornica Danasa je navela da je krajnji cilj da se u rešenje problema uključe svi: građani, naučnici, istraživači, urbanisti, vlast i da zajedno dođu do konačnog rešenja. Na pitanje da li je rešavanje klimatskih promena politički ili problem celog društva Adnađević kaže da je politika svakako deo svakog društva ali da je ono što se javlja kao globalni problem, a zatim često prenosi na lokalni nivo, disbalans i to "većito vaganje između novca i klimatskih promena". "Da li prvo da zaradimo pa zaštitimo životnu sredinu ili obrnuto", zaključuje sagovornica Danasa. Foto: Promo U Gradskom sekretarijatu za zaštitu životne sredine kažu da su obilne kiše u prethodnom periodu pokazale da je Beograd osetljiv na bujice. Takođe, kako se moglo čuti na današnjoj radionici Grad Beograd je potpisnik sporazuma koji predviđa da do 2030. godine smanji prisustvo ugljen dioksida za 40 odsto. Istraživački projekat TeRRIFFICA Istraživački projekat TeRRIFFICA finansira Evropska komisija kroz okvirni program Horizont 2020, a u Srbiji ga vodi Centar za promociju nauke, koji je zadužen za region jugoistočne Evrope sa posebnim fokusom na grad Beograd kao jedan od šest pilot regiona. Sve informacije o projektu dostupne su na: <http://belgrade.terrifica.eu/>. Centar za promociju nauke, Grad Beograd, građanska nauka, Istraživanje, Klimatske promene, nauka

[...]

Vreme: 06.11.2020 13:42

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/beograd/predlozi-beogradjana-za-resenje-klimatskih-izazova-u-gradu/>

Autori: @OnlineDanas

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Predlozi Beograđana za rešenje klimatskih izazova u gradu

5448

Koja su to mesta u Beogradu gde nas vrućina najviše pogađa tokom leta? Šta predlažu Beograđani kao rešenje za klimatske izazove u gradu?

Dodatna sadnja drveća, izgradnja zasena putem umetničkih instalacija, izgradnja javnih česama i adekvatnija autobuska stajališta, samo su neki od predloga koje su građani, sredinom oktobra, predstavili na radionici o klimatskim izazovima u Gradskoj upravi Beograda. Na nedavno održanoj radionici o klimatskim izazovima u Beogradu, koju su organizovali Centar za promociju nauke i Sekretarijat za zaštitu životne sredine, u Gradskoj upravi grada Beograda, pokazalo se da građani vrlo aktivno učestvuju u mapiranju klimatskih izazova u svom okruženju i nude realistični osvrt na moguća rešenja. Tokom leta, Beograđani su, u okviru projekta TeRRIFICA, na interaktivnoj mapi označavali pozitivne i negativne efekte klimatskih promena: oni su pozvani da kao građani - naučni istraživači tokom leta obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa, i predlože dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću. Važno je naglasiti da ova akcija i dalje traje, a radionica je bila povod za prvu analizu rezultata, osvrt na dosadašnja postignuća i zajedničko promišljanje o mogućim narednim koracima ka procesu izrade akcionih planova za odabrane teme i lokacije u gradu. U početnoj fazi mapiranja, u periodu od juna do oktobra, u gradu su obeležene ukupno 283 tačke, a rezultati su analizirani kroz pet kategorija, koliko je i ponuđeno na mapi: temperatura, voda, vazduh, vetar i zemljište. S obzirom na period u kome je akcija sprovedena, najveći broj pinova odnosio se na kategoriju temperatura. Ohrabrujuće ravnopravno bilo je pozitivnih (90) i negativnih upisa (94) u mapu, a nazivi lokacija koje su građani dodeljivali prilikom mapiranja oslikavaju i razloge, pa se tako pojavljuju: "beton, drvo, beton, beton, beton...", "mesto topljenja" ili "pakleno stajalište za autobuse". Na drugom mestu po brojnosti bile su građanske opservacije za kategoriju vazduh, sa 45 lokacija sa izrazito negativnim komentarima i svega 5 lokacija sa pozitivnim impresijama koje su uglavnom povezane sa velikim zelenim površinama: Košutnjak, Zvezdarska šuma i zemunski Kej oslobođenja. Bilo je zanimljivo primetiti nazive lokacija koji su direktno upućivali na zagađenje vazduha: "dolina uglja", "spalionica kablova", "za izbeći" ili "trovačnica Gogolj". Negativno u kategoriji vazduha su obeleženi i deponija Vinča i površinski kop u Vreocima. Treća po brojnosti pinova je kategorija zemljišta: sa 20 negativnih i 5 pozitivnih zapažanja. "Aktivno klizište već 20 godina", "mesto gde zakoni ne važe" ili "jedna od sramota Voždovca", samo su neki opisi koji ukazuju na lokacije degradiranog zemljišta i zapuštene lokacije sa korovom, šutom ili divljim deponijama. U kategoriji vode dominantna su negativna zapažanja, kojih je bilo 17, naspram samo 2 pozitivna. Većina ukazuje na zagađenje voda (Banjički potok, Zaga Malivuk u Krnjači, Ada Huja) ili opasnost od poplava kod Kule Nebojša. Kod zapažanja u kategoriji vetra Beograđani su se, očekivano, najviše osvrnuli na mesta na kojima se najviše oseća košava, kao što su Omladinski stadion ili Kolarčeva ulica, koja je okarakterisana kao "mesto sa stalnim vetrom". Interaktivna mapa (<http://belgrade.terrifica.eu/>) građanima omogućava da iznesu svoja zapažanja, obrazlože ili odaberu ponuđene razloge zašto ih određena lokacija provocira, ali i mogućnost da daju svoje predloge rešenja za uočeni problem. Neki predlozi iz prve faze mapiranja, kao što su dodatna sadnja drveća, ozelenjavanje i uređenje zelene površine, pojavljivali su se u nekoliko kategorija: temperatura, vazduh i zemljište. Predloženi su izgradnja zasena putem umetničkih instalacija i zelenila,

[...]

Vreme: 06.11.2020 13:20

Medij: Fonet

Link: <http://www.fonet.rs>

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Klimatske promene; Centar za promociju nauke

Naslov: GRAĐANI U KLIMATSKOJ AKCIJI

1860

GRAĐANI U KLIMATSKOJ AKCIJI

Mesto: BEOGRAD

Datum: 06.11.2020

Izvor: FoNet

Beograđani su na interaktivnoj mapi označili 283 tačke pozitivnih i negativnih klimatskih efekata u gradu, a rezultati su analizirani kroz kategorije temperatura, voda, vazduh, vetar i zemljište, saopštio je danas Centar za promociju nauke (CPN).

Interaktivna mapa deo je projekta organizaciji Terifika (TeRRIFFICA) u organizaciji CPN i Sekretarijata za zaštitu životne sredine, a građani su tokom leta pozvani da kao naučni istraživači obeleže mesta u Beogradu u kojima su приметni klimatski efekti i predlože dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću.

Neki predlozi iz prve faze mapiranja, kao što su dodatna sadnja drveća, ozelenjavanje i uređenje zelene površine, pojavljivali su se u kategorijama temperatura, vazduh i zemljište.

Predloženi su izgradnja javnih česama i prikladnija autobuska stajališta u borbi protiv preterane vrućine.

U kategoriji vode predloženo je da se uklone nelegalni objekti, obezbedi adekvatno prikupljanje atmosferskih voda, sankcionisanje nelegalnih ispusta otpadnih voda i postavljanje mobilne zaštite od poplava.

U kategoriji vazduha su predloženi bolji gradski prevoz, više biciklističkih staza, modernizovan sistem grejanja, zabrana paljenja smeća i pojačana inspeksijska kontrola, a u kategoriji zemljišta najviše predloga se odnosilo na uređenje zapuštenog zemljišta, uklanjanje deponija, obezbeđivanje veće propustljivosti površina i rešavanje pitanja klizišta.

Akcija i dalje traje, a interaktivna mapa nalazi se na adresi <http://belgrade.terrifica.eu/> i građanima omogućava da iznesu svoja zapažanja, obrazlože ili odaberu ponuđene razloge zašto ih određena lokacija provocira, ali i mogućnost da daju svoje predloge rešenja za uočeni problem. (kraj) vbr/bdb

13:11

Vreme: 06.11.2020 10:34

Medij: krstarica.com

Link: <https://www.krstarica.com/kultura/beogradjani-definisali-klimatske-izazove-u-gradu/>

Autori: @krstarica

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Beograđani definisali klimatske izazove u gradu

945

BEOGRAD - Koja su to mesta u Beogradu gde nas vrućina najviše pogađa tokom leta, šta predlažu Beograđani kao rešenje za klimatske izazove u gradu, dodatna

BEOGRAD - Koja su to mesta u Beogradu gde nas vrućina najviše pogađa tokom leta, šta predlažu Beograđani kao rešenje za klimatske izazove u gradu, dodatna sadnja drveća, izgradnja zasena putem umetničkih instalacija, izgradnja javnih česama i adekvatnija autobuska stajališta, samo su neki od predloga koje su građani sredinom oktobra predstavili na radionici o klimatskim izazovima u Gradskoj upravi Beograda, saopštili su iz Centra za promociju nauke.

Na nedavno održanoj radionici o klimatskim izazovima u Beogradu, koju su organizovali Centar za promociju nauke i Sekretarijat za zaštitu životne sredine, u Gradskoj upravi grada Beograda, pokazalo se da građani vrlo aktivno učestvuju u mapiranju klimatskih izazova u svom okruženju i nude realistični osvrt na moguća rešenja.

(Tanjug)

Vreme: 06.11.2020 23:52

Medij: naslovi.net

Link: <https://naslovi.net/2020-11-07/danas/predlozi-beogradjana-za-resenje-klimatskih-izazova-u->

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Predlozi Beograđana za rešenje klimatskih izazova u gradu

648

Danas pre 9 minuta | Piše: Danas Online

Koja su to mesta u Beogradu gde nas vrućina najviše pogađa tokom leta? Šta predlažu Beograđani kao rešenje za klimatske izazove u gradu? Dodatna sadnja drveća, izgradnja zasena putem umetničkih instalacija, izgradnja javnih česama i adekvatnija autobuska stajališta, samo su neki od predloga koje su građani, sredinom oktobra, predstavili na radionici o klimatskim izazovima u Gradskoj upravi Beograda. Na nedavno održanoj radionici o klimatskim izazovima u Beogradu, koju su organizovali Centar za promociju nauke i Sekretarijat za zaštitu životne sredine, u Gradskoj upravi grada Beograda, pokazalo se da

Vreme: 06.11.2020 11:48

Medij: naxi.rs

Link: <https://www.naxi.rs/za-lepsi-i-zdraviji-beograd-gradani-u-klimatskoj-akciji>

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Za lepši i zdraviji Beograd: Građani u klimatskoj akciji

4800

Naxi radio, 96.9 MHz, Najbolja muzika, Radio uživo, Naxi Digital, Naxi Nacional, On Line radio, Kamere u Beogradu, Zabava, Kultura, Dešavanja, Stil, Vremenska prognoza, Fun Foto
Foto: Bigstock- leolintang

Tokom leta, Beograđani su, u okviru projekta TeRRIFICA, na interaktivnoj mapi označavali pozitivne i negativne efekte klimatskih promena: oni su pozvani da kao građani - naučni istraživači tokom leta obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa, i predlože dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću. Važno je naglasiti da ova akcija i dalje traje, a radionica je bila povod za prvu analizu rezultata, osvrt na dosadašnja postignuća i zajedničko promišljanje o mogućim narednim koracima ka procesu izrade akcionih planova za odabrane teme i lokacije u gradu.

U početnoj fazi mapiranja, u periodu od juna do oktobra, u gradu su obeležene ukupno 283 tačke, a rezultati su analizirani kroz pet kategorija, koliko je i ponuđeno na mapi: temperatura, voda, vazduh, vetar i zemljište.

S obzirom na period u kome je akcija sprovedena, najveći broj pinova odnosio se na kategoriju temperatura. Ohrabrujuće ravnopravno bilo je pozitivnih (90) i negativnih upisa (94) u mapu, a nazivi lokacija koje su građani dodeljivali prilikom mapiranja oslikavaju i razloge, pa se tako pojavljuju: "beton, drvo, beton, beton...", "mesto topljenja" ili "pakleno stajalište za autobuse".

Na drugom mestu po brojnosti bile su građanske opservacije za kategoriju vazduh, sa 45 lokacija sa izrazito negativnim komentarima i svega 5 lokacija sa pozitivnim impresijama koje su uglavnom povezane sa velikim zelenim površinama: Košutnjak, Zvezdarska šuma i zemunski Kej oslobođenja. Bilo je zanimljivo primetiti nazive lokacija koji su direktno upućivali na zagađenje vazduha: "dolina uglja", "spalionica kablova", "za izbeći" ili "trovačnica Gogolj". Negativno u kategoriji vazduha su obeleženi i deponija Vinča i površinski kop u Vreocima.

Treća po brojnosti pinova je kategorija zemljišta: sa 20 negativnih i 5 pozitivnih zapažanja. "Aktivno klizište već 20 godina", "mesto gde zakoni ne važe" ili "jedna od sramota Voždovca", samo su neki opisi koji ukazuju na lokacije degradiranog zemljišta i zapuštene lokacije sa korovom, šutom ili divljim deponijama.

U kategoriji vode dominantna su negativna zapažanja, kojih je bilo 17, naspram samo 2 pozitivna. Većina ukazuje na zagađenje voda (Banjički potok, Zaga Malivuk u Krnjači, Ada Huja) ili opasnost od poplava kod Kule Nebojša. Kod zapažanja u kategoriji vetra Beograđani su se, očekivano, najviše osvrnuli na mesta na kojima se najviše oseća košava, kao što su Omladinski stadion ili Kolarčeva ulica, koja je okarakterisana kao "mesto sa stalnim vetrom".

Interaktivna mapa (<http://belgrade.terrifica.eu/>) građanima omogućava da iznesu svoja zapažanja, obrazlože ili odaberu ponuđene razloge zašto ih određena lokacija provocira, ali i mogućnost da daju svoje predloge rešenja za uočeni problem.

Neki predlozi iz prve faze mapiranja, kao što su dodatna sadnja drveća, ozelenjavanje i uređenje zelene

[...]

Vreme: 06.11.2020 11:05

Medij: nedeljnik.rs

Link: <https://www.nedeljnik.rs/gradani-u-klimatskoj-akciji/>

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Naslov: Građani u klimatskoj akciji

5461

Naslovna Biz news

WhatsApp

Koja su to mesta u Beogradu gde nas vrućina najviše pogađa tokom leta? Šta predlažu Beograđani kao rešenje za klimatske izazove u gradu? Dodatna sadnja drveća, izgradnja zasena putem umetničkih instalacija, izgradnja javnih česama i adekvatnija autobuska stajališta, samo su neki od predloga koje su građani, sredinom oktobra, predstavili na radionici o klimatskim izazovima u Gradskoj upravi Beograda. Na nedavno održanoj radionici o klimatskim izazovima u Beogradu, koju su organizovali Centar za promociju nauke i Sekretarijat za zaštitu životne sredine, u Gradskoj upravi grada Beograda, pokazalo se da građani vrlo aktivno učestvuju u mapiranju klimatskih izazova u svom okruženju i nude realistični osvrt na moguća rešenja.

Foto: Marko Risović

Tokom leta, Beograđani su, u okviru projekta TeRRIFICA, na interaktivnoj mapi označavali pozitivne i negativne efekte klimatskih promena: oni su pozvani da kao građani - naučni istraživači tokom leta obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa, i predlože dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću. Važno je naglasiti da ova akcija i dalje traje, a radionica je bila povod za prvu analizu rezultata, osvrt na dosadašnja postignuća i zajedničko promišljanje o mogućim narednim koracima ka procesu izrade akcionih planova za odabrane teme i lokacije u gradu.

Foto: Marko Risović

U početnoj fazi mapiranja, u periodu od juna do oktobra, u gradu su obeležene ukupno 283 tačke, a rezultati su analizirani kroz pet kategorija, koliko je i ponuđeno na mapi: temperatura, voda, vazduh, vetar i zemljište.

S obzirom na period u kome je akcija sprovedena, najveći broj pinova odnosio se na kategoriju temperatura. Ohrabrujuće ravnopravno bilo je pozitivnih (90) i negativnih upisa (94) u mapu, a nazivi lokacija koje su građani dodeljivali prilikom mapiranja oslikavaju i razloge, pa se tako pojavljuju: "beton, drvo, beton, beton...", "mesto topljenja" ili "pakleno stajalište za autobuse".

Foto: Marjana Brkić

Na drugom mestu po brojnosti bile su građanske opservacije za kategoriju vazduh, sa 45 lokacija sa izrazito negativnim komentarima i svega 5 lokacija sa pozitivnim impresijama koje su uglavnom povezane sa velikim zelenim površinama: Košutnjak, Zvezdarska šuma i zemunski Kej oslobođenja. Bilo je zanimljivo primetiti nazive lokacija koji su direktno upućivali na zagađenje vazduha: "dolina uglja", "spalionica kablova", "za izbeći" ili "trovačnica Gogolj". Negativno u kategoriji vazduha su obeleženi i deponija Vinča i površinski kop u Vreocima.

Treća po brojnosti pinova je kategorija zemljišta: sa 20 negativnih i 5 pozitivnih zapažanja. "Aktivno klizište već 20 godina", "mesto gde zakoni ne važe" ili "jedna od sramota Voždovca", samo su neki opisi

Vreme: 06.11.2020 14:38

Medij: qlturnik.blogspot.com

Link: <https://qlturnik.blogspot.com/2020/11/za-lepsi-i-zdraviji-beograd-graani-u.html>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: ZA LEPŠI I ZDRAVIJI BEOGRAD: GRAĐANI U KLIMATSKOJ AKCIJI

5570

kulturni magazin, kultura, film, pozorište, knjige, muzika, koncerti, izložbe, galerije, muzeji, kulturnik

Koja su to mesta u Beogradu gde nas vrućina najviše pogađa tokom leta? Šta predlažu Beograđani kao rešenje za klimatske izazove u gradu? Dodatna sadnja drveća, izgradnja zasena putem umetničkih instalacija, izgradnja javnih česama i adekvatnija autobuska stajališta, samo su neki od predloga koje su građani, sredinom oktobra, predstavili na radionici o klimatskim izazovima u Gradskoj upravi Beograda. Na nedavno održanoj radionici o klimatskim izazovima u Beogradu, koju su organizovali Centar za promociju nauke i Sekretarijat za zaštitu životne sredine, u Gradskoj upravi grada Beograda, pokazalo se da građani vrlo aktivno učestvuju u mapiranju klimatskih izazova u svom okruženju i nude realistični osvrt na moguća rešenja. Tokom leta, Beograđani su, u okviru projekta TeRRIFICA, na interaktivnoj mapi označavali pozitivne i negativne efekte klimatskih promena: oni su pozvani da kao građani - naučni istraživači tokom leta obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa, i predlože dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću. Važno je naglasiti da ova akcija i dalje traje, a radionica je bila povod za prvu analizu rezultata, osvrt na dosadašnja postignuća i zajedničko promišljanje o mogućim narednim koracima ka procesu izrade akcionih planova za odabrane teme i lokacije u gradu. U početnoj fazi mapiranja, u periodu od juna do oktobra, u gradu su obeležene ukupno 283 tačke, a rezultati su analizirani kroz pet kategorija, koliko je i ponuđeno na mapi: temperatura, voda, vazduh, vetar i zemljište. S obzirom na period u kome je akcija sprovedena, najveći broj pinova odnosio se na kategoriju temperatura. Ohrabrujuće ravnopravno bilo je pozitivnih (90) i negativnih upisa (94) u mapu, a nazivi lokacija koje su građani dodeljivali prilikom mapiranja oslikavaju i razloge, pa se tako pojavljuju: "beton, drvo, beton, beton, beton...", "mesto topljenja" ili "pakleno stajalište za autobuse". Na drugom mestu po brojnosti bile su građanske opservacije u kategoriji vazduh, sa 45 lokacija sa izrazito negativnim komentarima i svega 5 lokacija sa pozitivnim impresijama koje su uglavnom povezane sa velikim zelenim površinama: Košutnjak, Zvezdarska šuma i zemunski Kej oslobođenja. Bilo je zanimljivo primetiti nazive lokacija koji su direktno upućivali na zagađenje vazduha: "dolina uglja", "spalionica kablova", "za izbeći" ili "trovačnica Gogolj". Negativno u kategoriji vazduha su obeleženi i deponija Vinča i površinski kop u Vreocima. Treća po brojnosti pinova je kategorija zemljišta: sa 20 negativnih i 5 pozitivnih zapažanja. "Aktivno klizište već 20 godina", "mesto gde zakoni ne važe" ili "jedna od sramota Voždovca", samo su neki opisi koji ukazuju na lokacije degradiranog zemljišta i zapuštene lokacije sa korovom, šutom ili divljim deponijama. U kategoriji vodedominantna su negativna zapažanja, kojih je bilo 17, naspram samo 2 pozitivna. Većina ukazuje na zagađenje voda (Banjički potok, Zaga Malivuk u Krnjači, Ada Huja) ili opasnost od poplava kod Kule Nebojša. Kod zapažanja u kategoriji vetra Beograđani su se, očekivano, najviše osvrnuli na mesta na kojima se najviše oseća košava, kao što su Omladinski stadion ili Kolarčeva ulica, koja je okarakterisana kao "mesto sa stalnim vetrom". Interaktivna mapa (<http://belgrade.terrifica.eu/>) građanima omogućava da iznesu svoja zapažanja, obrazlože ili odaberu ponuđene razloge zašto ih određena lokacija provocira, ali i mogućnost da daju svoje predloge rešenja za uočeni problem. Neki predlozi iz prve faze mapiranja, kao što su dodatna sadnja drveća, ozelenjavanje i uređenje zelene površine, pojavljivali su se u nekoliko kategorija: temperatura, vazduh i zemljište. Predloženi su izgradnja zasena putem umetničkih instalacija

[...]

Vreme: 06.11.2020 12:19

Medij: Tanjug

Link: <http://www.tanjug.rs>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Naslov: Beograđani definisali klimatske izazove u gradu

3386

Koja su to mesta u Beogradu gde nas vrućina najviše pogađa tokom leta, šta predlažu Beograđani kao rešenje za klimatske izazove u gradu, dodatna sadnja drveća, izgradnja zasena putem umetničkih instalacija, izgradnja javnih česama i adekvatnija autobuska stajališta, samo su neki od predloga koje su građani sredinom oktobra predstavili na radionici o klimatskim izazovima u Gradskoj upravi Beograda, saopštili su iz Centra za promociju nauke.

Na nedavno održanoj radionici o klimatskim izazovima u Beogradu, koju su organizovali Centar za promociju nauke i Sekretarijat za zaštitu životne sredine, u Gradskoj upravi grada Beograda, pokazalo se da građani vrlo aktivno učestvuju u mapiranju klimatskih izazova u svom okruženju i nude realistični osvrt na moguća rešenja.

Tokom leta, Beograđani su, u okviru projekta TeRRIFICA, na interaktivnoj mapi označavali pozitivne i negativne efekte klimatskih promena: oni su pozvani da kao građani - naučni istraživači tokom leta obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa, i predlože dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću.

Važno je naglasiti da ova akcija i dalje traje, a radionica je bila povod za prvu analizu rezultata, osvrt na dosadašnja postignuća i zajedničko promišljanje o mogućim narednim koracima ka procesu izrade akcionih planova za odabrane teme i lokacije u gradu.

U početnoj fazi mapiranja, u periodu od juna do oktobra, u gradu su obeležene ukupno 283 tačke, a rezultati su analizirani kroz pet kategorija, koliko je i ponuđeno na mapi: temperatura, voda, vazduh, vetar i zemljište.

S obzirom na period u kome je akcija sprovedena, najveći broj pinova odnosio se na kategoriju temperatura. Ohrabrujuće ravnopravno bilo je pozitivnih (90) i negativnih upisa (94) u mapu, a nazivi lokacija koje su građani dodeljivali prilikom mapiranja oslikavaju i razloge, pa se tako pojavljuju: "beton, drvo, beton, beton, beton...", "mesto topljenja" ili "pakleno stajalište za autobuse".

Na drugom mestu po brojnosti bile su građanske opservacije za kategoriju vazduh, sa 45 lokacija sa izrazito negativnim komentarima i svega 5 lokacija sa pozitivnim impresijama koje su uglavnom povezane sa velikim zelenim površinama: Košutnjak, Zvezdarska šuma i zemunski Kej oslobođenja.

Bilo je zanimljivo primetiti nazive lokacija koji su direktno upućivali na zagađenje vazduha: "dolina uglja", "spalionica kablova", "za izbeći" ili "trovačnica Gogolj". Negativno u kategoriji vazduha su obeleženi i deponija Vinča i površinski kop u Vreocima.

Treća po brojnosti pinova je kategorija zemljišta: sa 20 negativnih i 5 pozitivnih zapažanja.

„Aktivno klizište već 20 godina“, „mesto gde zakoni ne važe“ ili „jedna od sramota Voždovca“, samo su neki opisi koji ukazuju na lokacije degradiranog zemljišta i zapuštene lokacije sa korovom, šutom ili divljim deponijama.

U kategoriji vode dominantna su negativna zapažanja, kojih je bilo 17, naspram samo 2 pozitivna.

Većina ukazuje na zagađenje voda na mestima kao što su Banjički potok, Zaga Malivuk u Krnjači, Ada Huja ili opasnost od poplava kod Kule Nebojša.

Kod zapažanja u kategoriji vetra Beograđani su se, očekivano, najviše osvrnuli na mesta na kojima se najviše oseća košava, kao što su Omladinski stadion ili Kolarčeva ulica, koja je okarakterisana kao "mesto sa stalnim vetrom".

Vreme: 09.11.2020 20:29

Medij: mojasrbija.rs

Link: <https://mojasrbija.rs/wp/za-lepsi-i-zdraviji-beograd-gradjani-u-klimatskoj-akciji/>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: ZA LEPSI I ZDRAVIJI BEOGRAD: GRAĐANI U KLIMATSKOJ AKCIJI

5359

Ostavite komentar

Koja su to mesta u Beogradu gde nas vrućina najviše pogađa tokom leta? Šta predlažu Beograđani kao rešenje za klimatske izazove u gradu? Dodatna sadnja drveća, izgradnja zasena putem umetničkih instalacija, izgradnja javnih česama i adekvatnija autobuska stajališta, samo su neki od predloga koje su građani, sredinom oktobra, predstavili na radionici o klimatskim izazovima u Gradskoj upravi Beograda

Na nedavno održanoj radionici o klimatskim izazovima u Beogradu, koju su organizovali Centar za promociju nauke i Sekretarijat za zaštitu životne sredine, u Gradskoj upravi grada Beograda, pokazalo se da građani vrlo aktivno učestvuju u mapiranju klimatskih izazova u svom okruženju i nude realistični osvrt na moguća rešenja.

Tokom leta, Beograđani su, u okviru projekta TeRRIFICA, na interaktivnoj mapi označavali pozitivne i negativne efekte klimatskih promena: oni su pozvani da kao građani - naučni istraživači tokom leta obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa i predlože dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću. Važno je naglasiti da ova akcija i dalje traje, a radionica je bila povod za prvu analizu rezultata, osvrt na dosadašnja postignuća i zajedničko promišljanje o mogućim narednim koracima ka procesu izrade akcionih planova za odabrane teme i lokacije u gradu.

U početnoj fazi mapiranja, u periodu od juna do oktobra, u gradu su obeležene ukupno 283 tačke, a rezultati su analizirani kroz pet kategorija, koliko je i ponuđeno na mapi: temperatura, voda, vazduh, vetar i zemljište.

S obzirom na period u kome je akcija sprovedena, najveći broj pinova odnosio se na kategoriju temperatura. Ohrabrujuće ravnopravno bilo je pozitivnih (90) i negativnih upisa (94) u mapu, a nazivi lokacija koje su građani dodeljivali prilikom mapiranja oslikavaju i razloge, pa se tako pojavljuju: "beton, drvo, beton, beton, beton...", "mesto topljenja" ili "pakleno stajalište za autobuse".

Na drugom mestu po brojnosti bile su građanske opservacije za kategoriju vazduh, sa 45 lokacija sa izrazito negativnim komentarima i svega 5 lokacija sa pozitivnim impresijama koje su uglavnom povezane sa velikim zelenim površinama: Košutnjak, Zvezdarska šuma i zemunski Kej oslobođenja. Bilo je zanimljivo primetiti nazive lokacija koji su direktno upućivali na zagađenje vazduha: "dolina uglja", "spalionica kablova", "izbeći" ili "trovačnica Gogolj". Negativno u kategoriji vazduha su obeleženi deponija Vinča i površinski kop u Vreocima.

Treća po brojnosti pinova je kategorija zemljišta: sa 20 negativnih i 5 pozitivnih zapažanja. "Aktivno klište već 20 godina", "mesto gde zakoni ne važe" ili "jedna od sramota Voždovca", samo su neki opisi koji ukazuju na lokacije degradiranog zemljišta i zapuštene lokacije sa korovom, šutom ili divljim deponijama.

U kategoriji vode dominantna su negativna zapažanja, kojih je bilo 17, naspram samo 2 pozitivna. Većina ukazuje na zagađenje voda (Banjički potok, Zaga Malivuk u Krnjači, Ada Huja) ili opasnost od poplava kod Kule Nebojša. Kod zapažanja u kategoriji vetra Beograđani su se, očekivano, najviše

[...]

Vreme: 10.11.2020 08:00

Medij: citymagazine.rs

Link: <https://citymagazine.rs/scena/aktuelno/za-lepsi-i-zdraviji-beograd-gradani-u-klimatskoj-akciji/>

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Za lepši i zdraviji Beograd: Građani u klimatskoj akciji

4956

Besplatni magazin za urbani životni stil.

Koja su to mesta u Beogradu gde nas vrućina najviše pogađa tokom leta? Šta predlažu Beograđani kao rešenje za klimatske izazove u gradu? Dodatna sadnja drveća, izgradnja zasena putem umetničkih instalacija, izgradnja javnih česama i adekvatnija autobuska stajališta, samo su neki od predloga koje su građani, sredinom oktobra, predstavili na radionici o klimatskim izazovima u Gradskoj upravi Beograda. Na nedavno održanoj radionici o klimatskim izazovima u Beogradu, koju su organizovali Centar za promociju nauke i Sekretarijat za zaštitu životne sredine, u Gradskoj upravi grada Beograda, pokazalo se da građani vrlo aktivno učestvuju u mapiranju klimatskih izazova u svom okruženju i nude realistični osvrt na moguća rešenja. Tokom leta, Beograđani su, u okviru projekta TeRRIFICA, na interaktivnoj mapi označavali pozitivne i negativne efekte klimatskih promena: oni su pozvani da kao građani - naučni istraživači tokom leta obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa, i predlože dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću. Važno je naglasiti da ova akcija i dalje traje, a radionica je bila povod za prvu analizu rezultata, osvrt na dosadašnja postignuća i zajedničko promišljanje o mogućim narednim koracima ka procesu izrade akcionih planova za odabrane teme i lokacije u gradu. U početnoj fazi mapiranja, u periodu od juna do oktobra, u gradu su obeležene ukupno 283 tačke, a rezultati su analizirani kroz pet kategorija, koliko je i ponuđeno na mapi: temperatura, voda, vazduh, vetar i zemljište. S obzirom na period u kome je akcija sprovedena, najveći broj pinova odnosio se na kategoriju temperatura. Ohrabrujuće ravnopravno bilo je pozitivnih (90) i negativnih upisa (94) u mapu, a nazivi lokacija koje su građani dodeljivali prilikom mapiranja oslikavaju i razloge, pa se tako pojavljuju: "beton, drvo, beton, beton, beton...", "mesto topljenja" ili "pakleno stajalište za autobuse". Na drugom mestu po brojnosti bile su građanske opservacije za kategoriju vazduh, sa 45 lokacija sa izrazito negativnim komentarima i svega 5 lokacija sa pozitivnim impresijama koje su uglavnom povezane sa velikim zelenim površinama: Košutnjak, Zvezdarska šuma i zemunski Kej oslobođenja. Bilo je zanimljivo primetiti nazive lokacija koji su direktno upućivali na zagađenje vazduha: "dolina uglja", "spalionica kablova", "za izbeći" ili "trovačnica Gogolj". Negativno u kategoriji vazduha su obeleženi i deponija Vinča i površinski kop u Vreocima. Treća po brojnosti pinova je kategorija zemljišta: sa 20 negativnih i 5 pozitivnih zapažanja. "Aktivno klizište već 20 godina", "mesto gde zakoni ne važe" ili "jedna od sramota Voždovca", samo su neki opisi koji ukazuju na lokacije degradiranog zemljišta i zapuštene lokacije sa korovom, šutom ili divljim deponijama. U kategoriji vode dominantna su negativna zapažanja, kojih je bilo 17, naspram samo 2 pozitivna. Većina ukazuje na zagađenje voda (Banjički potok, Zaga Malivuk u Krnjači, Ada Huja) ili opasnost od poplava kod Kule Nebojša. Kod zapažanja u kategoriji vetra Beograđani su se, očekivano, najviše osvrnuli na mesta na kojima se najviše oseća košava, kao što su Omladinski stadion ili Kolarčeva ulica, koja je okarakterisana kao "mesto sa stalnim vetrom". Interaktivna mapa (belgrade.terrifica.eu) građanima omogućava da iznesu svoja zapažanja, obrazlože ili odaberu ponuđene razloge zašto ih određena lokacija provocira, ali i mogućnost da daju svoje predloge rešenja za uočeni problem. Neki predlozi iz prve faze mapiranja, kao što su dodatna sadnja drveća, ozelenjavanje i uređenje zelene površine, pojavljivali su se u nekoliko kategorija: temperatura, vazduh i zemljište. Predloženi su izgradnja zasena putem umetničkih

Vreme: 01.12.2020 10:27

Medij: gradnja.rs

Link: <https://www.gradnja.rs/srecni-gradovi-drugaciji-pristup-urbanizmu/>

Autori: Milja Mladenović

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Srećni gradovi: Drugaćiji pristup urbanizmu

4021

Milja Mladenović, 01.12.2020. 0 3 min za čitanje

Nove teme u domaćoj planerskoj praksi obuhvataju primenu rešenja inspirisana prirodom, ekološkog inženjerstva i uključivanja građana u urbanističko planiranje.

Prošle nedelje održana je prva radionica međunarodnog projekta euPOLIS, koji ima za cilj implementaciju nove metodologije urbanističkog planiranja uz participaciju građana i primenu rešenja inspirisanih prirodom. To je bio prvi korak ka formiranju lokalne stručne zajednice koja će u tokom četvorogodišnjeg trajanja projekta saradivati na implementaciji i lokalizaciji euPOLIS-a. U sklopu prve radionice, organizatori i njihovi saradnici na projektu predstavili su neke od tema koje projekat obuhvata sa ciljem stvaranja "srećnog grada".

Nove teme u domaćoj planerskoj praksi obuhvataju prvenstveno oblasti održivog razvoja, među kojima su primena Nature-based Solutions (NBS - rešenja inspirisana prirodom) i ekološkog inženjerstva u planiranju. Prema rečima profesora Maksimovića, ovaj način planiranja unapredio bi planove sa sredine prošlog veka, upravo kroz uvođenje novih tehnologija poput onih koje se tiču prerade otpadnih voda, ali i integracije ekoloških i tehnoloških procesa u dizajn javnih prostora.

Nature based Solutions u planiranju

Primena ovakvih rešenja trebalo bi da doprinese javnom zdravlju i blagostanju građana.

Primena ovakvih rešenja trebalo bi da doprinese javnom zdravlju i blagostanju građana, što je u ovom trenutku naročito aktuelna tema. Kada se govori o opštem blagostanju, ispred udruženja ŽAD - Žensko arhitektonsko društvo, o rodno senzitivnom planiranju govorila je profesorka Eva Vaništa Lazarević, koja je ukazala na mehanizme planiranja kada se u proces uključe i problemi pojedinih društvenih grupa. Razmatranja izneta u ovom delu radionice rezultat su ankete sprovedene u okviru projekta Gradove građankama.

Rodno senzitivno planiranje

Demo lokacije

Poligoni, odnosno "demo lokacije" za implementaciju euPOLIS projekta su Linijski park i Park Ušće, koji su već neko vreme u žiži javnosti. Osim samih lokacija obuhvaćenih planskom dokumentacijom, projekat euPOLIS ispituje i zone uticaja na širi deo grada, pa se tako za izazove u planiranju moraju uzeti u obzir i problemi i potencijali zona oko "demo lokacija".

Zone uticaja Linijskog parka

Među stručnjacima, institucijama i organizacijama, učešće u radionici su uzeli i predstavnici projekta Terrifica - Centra za promociju nauke, kao i Urbanističkog zavoda u Beogradu, koji je već izradio nacrt Plana detaljne regulacije Linijskog parka. Lokacija Linijskog parka je predmetna lokacija i za realizaciju projekta Clever Cities, pa su u sklopu radionice predstavljeni i participativni i dizajnerski modeli korišćeni u dosadašnjim fazama ovog projekta, korisni za umrežavanje sa projektom euPOLIS.

Clever Cities

Interaktivni deo radionice omogućio je prisutnim stručnjacima da podele svoja mišljenja i iskustva.

[...]

Datum: 03.12.2020

Medij: Eko list

Rubrika: Bez naslova

Autori: Redakcija

Teme: Klimatske promene

Napomena:

Površina: 1058

Naslov: ZA LEPŠI I ZDRAVIJI BEOGRAD: GRAĐANI U KLIMATSKOJ AKCIJI

Strana: 14,15

VESTI

ZA LEPŠI I ZDRAVIJI BEOGRAD: GRAĐANI U KLIMATSKOJ AKCIJI

Koja su to mesta u Beogradu gde nas vrućina najviše pogađa tokom leta? Sta predlažu Beograđani kao rešenje za klimatske izazove u gradu? Dodatna sadnja drveća, izgradnja zasena putem umetničkih instalacija, izgradnja javnih česama i adekvatnija autobuska stajališta, samo su neki od predloga koje su građani, sredinom oktobra, predstavili na radionici o klimatskim izazovima u Gradskoj upravi Beograda

Na nedavno održanoj radionici o klimatskim izazovima u Beogradu, koju su organizovali Centar za promociju nauke i Sekretarijat za zaštitu životne sredine, u Gradskoj upravi grada Beograda, pokazalo se da građani vrlo aktivno učestvuju u mapiranju klimatskih izazova u svom okruženju i nude realistični osvrt na moguća rešenja.

Tokom leta, Beograđani su, u okviru projekta TeRRIFICA, na interaktivnoj mapi označavali pozitivne i negativne efekte klimatskih promena: oni su pozvani da kao građani

- naučni istraživači tokom leta obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa, i predlože dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću. Važno je naglasiti da ova akcija i dalje traje, a radionica je bila povod za prvu analizu rezultata, osvrt na dosadašnja postignuća i zajedničko promišljanje o mogućim narednim koracima ka procesu izrade akcionih planova za odabrane teme i lokacije u gradu.

U početnoj fazi mapiranja, u periodu od juna do oktobra, u gradu su obeležene ukupno 283 tačke, a rezultati su analizirani kroz pet kategorija, koliko je i ponudeno na mapi: temperatura, voda, vazduh, vetar i zemljište.

S obzirom na period u kome je akcija sprovedena, najveći broj pinova odnosio se na kategoriju temperatura.

Ohrabrujuće ravnopravno bilo je pozitivnih (90) i negativnih upisa (94) u mapu, a nazivi lokacija koje su građani

Foto: Marko Risović

14 Eko list, e-časopis za ekologiju, zaštitu životne sredine i održivi razvoj

Vreme: 15.12.2020 11:20

Medij: rts.rs

Link: <http://www.rts.rs/page/radio/sr/story/23/radio-beograd-1/4186642/korak-ka-nauci.html>

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA

Naslov: Korak ka nauci

299

Ovog četvrtka razgovaramo o projektu TeRRIFICA.

Zajednička ponuda svih programa Radio Beograda, aktuelne vesti, slušane emisije, reportaže i intervjui, svakodnevno na sve tri mreže Javnog servisa RTS-a Ovog četvrtka razgovaramo o projektu TeRRIFICA. Autor i voditelj emisije je Marija Mišić.

Vreme: 17.12.2020 13:15

Medij: atastars.rs

Link: <https://www.atastars.rs/vesti-ostalo/u-trendu/297642-klimatske-promene-svi-mozemo-da-pomognemo/>

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA

Naslov: Klimatske promene: svi možemo da pomognemo

9018

Klimatske promene, nekada smatrane problemom daleke budućnosti, postale su deo naše sadašnjosti. Iz borbe protiv sve bržih promena klime niko nije izuzet, a jedan od najvažnijih zadataka današnjice jeste da, pored globalnog ujedinjenja država i političkih sporazuma, svaki građanin ovu ...

Klimatske promene, nekada smatrane problemom daleke budućnosti, postale su deo naše sadašnjosti. Iz borbe protiv sve bržih promena klime niko nije izuzet, a jedan od najvažnijih zadataka današnjice jeste da, pored globalnog ujedinjenja država i političkih sporazuma, svaki građanin ovu priču doživi kao svoj lični problem, na koji je u stanju da utiče i kao pojedinac - sam, ali i udružen sa drugima. U trenutku kada planetarna klimatska kriza dostiže vrhunac, razgovarali smo sa dr Nevenom Buđevac, psihološkinjom, i dr Vladimirom Đurđevićem, klimatologom, o podizanju svesti i ličnoj odgovornosti građana kada je reč o klimatskoj akciji u našem neposrednom okruženju RIZIK OD TAČKE BEZ POVRATKA "Naša planeta je u lošem stanju, ljudi vode rat sa prirodom, i to je ravno samoubistvu", izjavio je nedavno generalni sekretar Ujedinjenih nacija, Antonio Gutereš, koji je sredinom decembra predsedavao Samitom o klimatskoj ambiciji 2020 (Climate Ambition Summit 2020). Na ovom virtuelnom skupu učestvovali su predstavnici više od 70 zemalja, a on je prvi kontrolni korak nakon Pariskog sporazuma 2015. godine. Entuzijazam nakon potpisivanja sporazuma u Parizu je tokom pet godina prilično posustao, a dogovoreni cilj bio je da se zagrevanje planete održi ispod dva stepena Celzijusa, a po mogućstvu i manje od 1,5 stepeni. U međuvremenu, zaključak je da ovaj cilj ipak nije tako lako dostići uz tempo kojim se klima menja uz pomoć ljudskog faktora, pa je zasad realistično očekivati da će u 21. veku prosečna temperatura na planeti biti povećana za čak tri stepena. Šta znači da je naša planeta u lošem stanju? Biodiverzitet je na ivici kolapsa, pustinje se šire, okeani su puni otpada, glečeri se tope... Temperatura u Sibiru je nezapamćena, plamte požari u Australiji, oluje su sve češće, kao i poplave. Stanje je dostiglo kritičnu tačku i takvu ozbiljnost da je Gutereš pozvao države da proglase vanredno stanje zbog klimatske krize. LIČNA ODGOVORNOST NE SME DA SE DOŽIVI KAO BEZVREDNA "KAP U MORU" Akcija za zaštitu klime ne može se više odlagati. Ukoliko ne preduzememo nešto, ugrožavamo svakog ko živi danas, ali i buduće generacije. Stoga je nužno da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Upravo iz ovog razloga, tokom 2020. godine, u okviru projekta TeRRIFICA, građani Beograda pozvani su da budu naučni istraživači i da se bave adaptacijom na promene koje su već deo našeg života u gradu. Ova akcija doprinosi i podizanju svesti o njihovom prisustvu u našem neposrednom okruženju. Građani su na interaktivnoj mapi, kroz akciju "Rashladi grad!", obeležavali mesta na kojima ih pogađaju klimatske promene, ali i nudili svoje predloge i moguća rešenja. Ovako osmišljena klimatska akcija poslužila je tome da se upravo odgovornost građana stavi u prvi plan. Međutim, čak i kada je reč o ovako kompleksnim i ugrožavajućim temama, većina stanovnika ih, nažalost, ne doživljava kao svoj lični problem. "Uvek kada je reč o nečemu što podrazumeva ličnu odgovornost velikog broja ljudi, postoji, naizgled paradoksalno, istovremeno i takozvano osećanje podeljene odgovornosti, odnosno zaključak da će se neko drugi pobrinuti, i da naš lični doprinos zajedničkom cilju i nije toliko ključan, jer smo mi samo jedna 'kap u moru' onih koji imaju istu tu odgovornost", objašnjava dr Nevena Buđevac, psihološkinja i profesorka na Učiteljskom fakultetu u Beogradu. Kako dr Buđevac objašnjava, našu motivaciju da

[...]

Vreme: 19.12.2020 07:16

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/drustvo/klimatske-promene-kako-svi-mozemo-da-pomognemo/>

Autori: @OnlineDanas

Teme: TeRRIFICA

Naslov: Klimatske promene - kako svi možemo da pomognemo?

9375

Klimatske promene, nekada smatrane problemom daleke budućnosti, postale su deo naše sadašnjosti. Iz borbe protiv sve bržih promena klime niko nije izuzet, a jedan od najvažnijih zadataka današnjice jeste da, pored globalnog ujedinjenja država i političkih sporazuma, svaki građanin ovu priču doživi kao svoj lični problem, na koji je u stanju da utiče i kao pojedinac - sam, ali i udružen sa drugima. U trenutku kada planetarna klimatska kriza dostiže vrhunac, razgovarali smo sa dr Nevenom Buđevac, psihološkinjom, i dr Vladimirom Đurđevićem, klimatologom, o podizanju svesti i ličnoj odgovornosti građana kada je reč o klimatskoj akciji u našem neposrednom okruženju. Rizik od tačke bez povratka "Naša planeta je u lošem stanju, ljudi vode rat sa prirodom, i to je ravno samoubistvu", izjavio je nedavno generalni sekretar Ujedinjenih nacija, Antonio Gutereš, koji je sredinom decembra predsedavao Samitom o klimatskoj ambiciji 2020 (Climate Ambition Summit 2020). Na ovom virtuelnom skupu učestvovali su predstavnici više od 70 zemalja, a on je prvi kontrolni korak nakon Pariskog sporazuma 2015. godine. Entuzijazam nakon potpisivanja sporazuma u Parizu je tokom pet godina prilično posustao, a dogovoreni cilj bio je da se zagrevanje planete održi ispod dva stepena Celzijusa, a po mogućstvu i manje od 1,5 stepeni. U međuvremenu, zaključak je da ovaj cilj ipak nije tako lako dostići uz tempo kojim se klima menja uz pomoć ljudskog faktora, pa je zasad realistično očekivati da će u 21. veku prosečna temperatura na planeti biti povećana za čak tri stepena. Šta znači da je naša planeta u lošem stanju? Biodiverzitet je na ivici kolapsa, pustinje se šire, okeani su puni otpada, glečeri se tope... Temperatura u Sibiru je nezapamćena, plamte požari u Australiji, oluje su sve češće, kao i poplave. Stanje je dostiglo kritičnu tačku i takvu ozbiljnost da je Gutereš pozvao države da proglase vanredno stanje zbog klimatske krize. Lična odgovornost ne sme da se doživi kao bezvredna "kap u moru". Akcija za zaštitu klime ne može se više odlagati. Ukoliko ne preduzememo nešto, ugrožavamo svakog ko živi danas, ali i buduće generacije. Stoga je nužno da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Upravo iz ovog razloga, tokom 2020. godine, u okviru projekta TeRRIFFICA, građani Beograda pozvani su da budu naučni istraživači i da se bave adaptacijom na promene koje su već deo našeg života u gradu. Ova akcija doprinosi i podizanju svesti o njihovom prisustvu u našem neposrednom okruženju. Građani su na interaktivnoj mapi, kroz akciju "Rashladi grad!", obeležavali mesta na kojima ih pogađaju klimatske promene, ali i nudili svoje predloge i moguća rešenja. Ovakvo osmišljena klimatska akcija poslužila je tome da se upravo odgovornost građana stavi u prvi plan. Međutim, čak i kada je reč o ovako kompleksnim i ugrožavajućim temama, većina stanovnika ih, nažalost, ne doživljava kao svoj lični problem. "Uvek kada je reč o nečemu što podrazumeva ličnu odgovornost velikog broja ljudi, postoji, naizgled paradoksalno, istovremeno i takozvano osećanje podeljene odgovornosti, odnosno zaključak da će se neko drugi pobrinuti, i da naš lični doprinos zajedničkom cilju i nije toliko ključan, jer smo mi samo jedna 'kap u moru' onih koji imaju istu tu odgovornost", objašnjava dr Nevena Buđevac, psihološkinja i profesorka na Učiteljskom fakultetu u Beogradu. Kako dr Buđevac objašnjava, našu motivaciju da uložimo dodatan napor da doprinesemo ostvarenju cilja sve ovo umanjuje, a posebno kada naši postupci nisu direktno izloženi javnosti i podložni kontroli. Dakle, verovatno nećemo baš tako lako prosipati đubre po ulici, ali ćemo relativno lako zarad udobnosti u svom domu rasipati energiju/vodu mnogo više nego što je to

[...]

Datum: 27.12.2020

Medij: Politika

Rubrika: Magazin

Autori: A.M.

Teme: TeRRIFICA; Klimatske promene

Naslov: I lični doprinos je dragocen

Napomena:

Površina: 335

Strana: 13

ЗДРАВЉЕ И ЖИВОТНА СРЕДИНА

И лични допринос је драгоцен

Пандемија ковида 19 бачила је у засенак еколошке проблеме, пре свега драматичне последице климатских промена, али су се Београђани и у овим околностима масовно укључили у акцију „Расхлади град!“ чије ћемо резултате видети у 2021. години

Наша планета је у лошем стању, људи воде рат с природом и то је равно самоубиству, изјавио је недавно генерални секретар Уједињених нација Антонио Гутереш, који је средином децембра председавао Самитом о климатској амбицији 2020. године. На виртуелном скупу учествовали су представници више од 70 земаља и то је први контролни корак ове врсте након Париског споразума 2015. године, кад је договорено да се загревање планете одржи испод два степена Целзијуса, а по могућству и мање од 1,5 степена.

У међувремену се испоставило да ће овај циљ тешко бити достигнут и да ће у 21. веку просечна температура на Земљи бити повећана за чак три степена. Биодиверзитети су на ивици колапса, пустиње се шире, океани су пуни отпада, глечери се топе, пламте пожари, олује и поплаве су све чешће.

– На почетку пандемије, када је још постојала шанса да размере проблема не прерасту у глобалну кризу, људима је било тешко да се с проблемом повежу на личном нивоу, а камоли да предузму неку акцију. Како нам се вирус приближавао у времену и простору и како смо, нажалост, добили могућности да искусимо све више директних последица, постајали смо свесни да је у питању велики проблем, који нећемо лако решити – оценио је др Владимир Ђурђевић, климатолог и професор на Физичком факултету у Београду.

Све ове елементе он препознаје и у случају нашег окружења, животне средине и климатских промена: људи те проблеме доживљавају с просторном и временском дистанцом („далеко су шуме Амазона“, „неће бели медведи сутра изумрети“) и као превише апстрактне (угљен-диоксид је невидљив, чак мањи и од вируса корона, а у атмос-

фери га има „само“ четири промила). Али, да га нема, планета би била хладнија за 10 степени!

Последњи је час да сви променимо свој однос према окружењу и освестимо своју улогу у успоравању климатских промена. Сваки лични чин ове врсте је драгоцен, истичу покретачи пројекта TeRRIFICA, у којем су током 2020. године становници Београда позвани да буду научни истраживачи. На интерактивној мапи, кроз акцију „Расхлади град!“ – усмерену управо на мо-

Фото Акција „Расхлади град!“

тивацију и укључење грађана – обележавали су места на којима их погађају климатске промене и нудили своје предлоге и могућа решења.

У почетној фази мапирања, од јуна до октобра, у граду су обележене укупно 283 тачке, а резултати су анализирани кроз пет категорија: температура, вода, ваздух, ветар и земљиште. Акција „Расхлади град!“ се наставља, а најконструктивнији предлози биће током 2021. године примењени у сарадњи с партнерима на пројекту TeRRIFICA и Градском управом града Београда.

A. M.

Vreme: 08.01.2021 10:28

Medij: ekolist.org

Link: <http://ekolist.org/svi-mozemo-da-pomognemo/>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Svi možemo da pomognemo

91/38

O klimatskoj akciji u našem neposrednom okruženju govorili su psihološkinja dr Nevena Buđevac i klimatolog dr Vladimir Đurđević

Admin Leave a Comment on

Klimatske promene, nekada smatrane problemom daleke budućnosti, postale su deo naše sadašnjosti. Iz borbe protiv sve bržih promena klime niko nije izuzet, a jedan od najvažnijih zadataka današnjice jeste da, pored globalnog ujedinjenja država i političkih sporazuma, svaki građanin ovu priču doživi kao svoj lični problem, na koji je u stanju da utiče i kao pojedinac - sam, ali i udružen sa drugima. U trenutku kada planetarna klimatska kriza dostiže vrhunac, u Centru za promociju nauke o podizanju svesti i ličnoj odgovornosti građana kada je reč o klimatskoj akciji u našem neposrednom okruženju govorili su psihološkinja dr Nevena Buđevac i dr Vladimir Đurđević, klimatolog.

Rizik od tačke bez povratka

"Naša planeta je u lošem stanju, ljudi vode rat sa prirodom, i to je ravno samoubistvu", izjavio je nedavno generalni sekretar Ujedinjenih nacija, Antonio Gutereš, koji je sredinom decembra predsedavao Samitom o klimatskoj ambiciji 2020 (Climate Ambition Summit 2020). Na ovom virtuelnom skupu učestvovali su predstavnici više od 70 zemalja, a on je prvi kontrolni korak nakon Pariskog sporazuma 2015. godine.

Entuzijazam nakon potpisivanja sporazuma u Parizu je tokom pet godina prilično posustao, a dogovoreni cilj bio je da se zagrevanje planete održi ispod dva stepena Celzijusa, a po mogućstvu i manje od 1,5 stepeni. U međuvremenu, zaključak je da ovaj cilj ipak nije tako lako dostići uz tempo kojim se klima menja uz pomoć ljudskog faktora, pa je zasad realistično očekivati da će u 21. veku prosečna temperatura na planeti biti povećana za čak tri stepena.

Šta znači da je naša planeta u lošem stanju? Biodiverzitet je na ivici kolapsa, pustinje se šire, okeani su puni otpada, glečeri se tope... Temperatura u Sibiru je nezapamćena, plamte požari u Australiji, oluje su sve češće, kao i poplave. Stanje je dostiglo kritičnu tačku i takvu ozbiljnost da je Gutereš pozvao države da proglase vanredno stanje zbog klimatske krize.

Lična odgovornost ne sme da se doživi kao bezvredna "kap u moru"

akcija za zaštitu klime ne može se više odlagati. Ukoliko ne preduzemo nešto, ugrožavamo svakog ko živi danas, ali i buduće generacije. Stoga je nužno da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti.

Upravo iz ovog razloga, tokom 2020. godine, u okviru projekta TeRRIFICA, građani Beograda pozvani su da budu naučni istraživači i da se bave adaptacijom na promene koje su već deo našeg života u gradu. Ova akcija doprinosi i podizanju svesti o njihovom prisustvu u našem neposrednom okruženju. Građani su na interaktivnoj mapi, kroz akciju "Rashladi grad!", obeležavali mesta na kojima ih pogađaju klimatske promene, ali i nudili svoje predloge i moguća rešenja. Ovako osmišljena klimatska akcija poslužila je tome da se upravo odgovornost građana stavi u prvi plan.

[...]

Vreme: 09.01.2021 07:37

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/zivot/digitalni-kalendar-za-2021-godinu/>

Autori: @OnlineDanas

Teme: Klimatske promene; TeRRIFICA

Naslov: Digitalni kalendar za 2021. godinu

1553

nastao je uz pomoć biologa Marije Nedeljković i Žarka Petrovića, a razigrane ilustracije napravio je Đorđe Balmazović.

Osmišljen u okviru projekta TeRRIFICA, koji se bavi klimatskom akcijom i uključenjem građana u istraživanje klimatskih izazova i osmišljavanje predloga za adaptaciju na klimatske promene, ovaj kalendar pokušava bar delom da predstavi biološku raznovrsnost naše zemlje. U njemu ćete naći Pančičevu omoriku, divokoze, pčele, medonosne biljke, biljke mesožderke, ali i savete o tome kada i kako hraniti ptice ili kako pomoći insektima. Zanimljiva su i objašnjenja koja su data uz pojedine ilustracije. Tako na pitanje zašto je važno očuvati biodiverzitet nalazimo dogovor koji glasi: Srednja globalna temperatura je u protekla dva veka porasla za jedan stepen, čime je izašla iz granica u kojima se kretala od poslednjeg ledenog doba, pre oko 10.000 godina! Uz efekat staklene bašte, povećavaju se temperatura i kiselost okeana. Ledene kape i glečeri se tope, pa nivo svetskog mora neprekidno raste. I biodiverzitet se usled svih ovih promena menja: menjaju se staništa vrsta, one čak izumiru na pojedinim lokalitetima; menja se vreme cvetanja i rađanja plodova, fiziologija vrsta, struktura zajednica i funkcionisanje celokupnog ekosistema. Očuvanje biodiverziteta doprinosi skladištenju ugljenika, regulaciji vodnog režima i sprečavanju ekstremnih klimatskih događaja... Ukratko rečeno: ukoliko čuvamo raznovrsnost biljnog i životinjskog sveta, svi zajedno usporavamo rast globalne temperature. Kalendar se može preuzeti na ovom linku.

Datum: 09.01.2021

Medij: Danas

Rubrika: Bez naslova

Autori: cpn

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Digitalni kalendar za 2021.

Napomena:

Površina: 208

Strana: 22

Digitalni kalendar za 2021.

Tekst i foto: CPN

Digitalni kalendar za 2021. godinu nastao je uz pomoć biologa Marije Nedeljković i Žarka Petrovića, a razigrane ilustracije napravio je Đorđe Balmazović. Osmišljen u okviru projekta TeRRIFICA, koji se bavi klimatskom akcijom i uključanjem građana u istraživanje klimatskih izazova i osmišljavanje predloga za adaptaciju na klimatske promene, ovaj kalendar pokušava bar delom da predstavi biološku raznovrsnost naše zemlje. U

njemu ćete naći Pančićevu omoriku, divokoze, pčele, medonosne biljke, biljke mesožderke, ali i savete o tome kada i kako hraniti ptice ili kako pomoći insektima. Zanimljiva su i objašnjenja koja su data uz pojedine ilustracije. Tako na pitanje zašto je važno očuvati biodiverzitet nalazimo dogovor koji glasi: Srednja globalna temperatura je u protekla dva veka porasla za jedan stepen, čime je izašla iz granica u kojima se kretala od poslednjeg ledenog doba, pre oko 10.000 godina! Uz efekat staklene bašte, povećavaju se temperatura i kiselost okeana. Ledene kape i glečeri se tope, pa nivo svetskog mora neprekidno raste. I biodiverzitet se usled svih

ovih promena menja: menjaju se staništa vrsta, one čak izumiru na pojedinim lokalitetima; menja se vreme cvetanja i radanja plodova, fiziologija vrsta, struktura zajednica i funkcionisanje celokupnog ekosistema. Očuvanje biodiverziteta doprinosi skladištenju ugljenika, regulaciji vodnog režima i sprečavanju ekstremnih klimatskih događaja... Ukratko rečeno: ukoliko čuvamo raznovrsnost biljnog i životinjskog sveta, svi zajedno usporavamo rast globalne temperature.

Kalendar se može preuzeti na linku:
www.flickr.com/photos/cpnrbija/albums/72157717621707183

Danas

U saradnji sa Centrom za promociju nauke, „Danas“ predstavlja izabrane priče sa naučnopopularnog portala elementarium.cpn.rs

Datum: 04.02.2021

Medij: Liceulice

Rubrika bez naslova

Autori: Marjana Brkić, Ljiljana Ilić

Teme: Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Naslov: Nauka koja stvara zajedničke društvene vrednosti

Napomena:

Površina: 1241

Strana: 32,33

Nauka koja stvara zajedničke društvene vrednosti

tekst: **Marjana Brkić, Ljiljana Ilić**
fotografija: **Miloš Tomić**

Prošle godine, uprkos pandemiji, bavili smo se pričama čija realizacija može da doprinese boljoj adaptaciji Beograda na klimatske promene i obezbedi više, toliko potrebnih, zelenih površina u gradu. Postojanje platforme na kojoj su zapisane ideje, sugestije i kritike građana na sistematizovan način ide u prilog osvajanju prostora akcije i napuštanju pasivne uloge građana u životu i izgradnji grada. Više o ovome čitajte u tekstu koji vam donosimo u saradnji sa našim partnerima iz Centra za promociju nauke.

Kako da se suočimo sa klimatskim promenama i novim izazovima koje one donose na društvenom i na ekonomskom planu? Iako smo planetarno iscrpljeni pandemijom, kojoj se polako nazire kraj uz dostignuća farmakologije i medicine, ovo je tema koja nam neumitno predstoji kao zajednički zadatak.

Mnogi problemi današnjice, uključujući i izazove klimatskih promena, ne mogu biti rešeni klasičnim naučnim pristupom. Nauka je odavno prestala da se razvija samo radi nauke, i postala je dublje povezana sa politikom i društvom. Razvoj društvenih inovacija donosi nam jedan od mogućih puteva ka iznalaženju solucija za ovaj složeni kontekst. Iako su građani skeptični kada je reč o mogućnosti da svojim učešćem utiču na unapređenje života u gradu, i kod nas postoje priče u kojima oni istinski pokreću promene u saradnji sa naučnicima, relevantnim udruženjima i institucijama, pa tako imamo razloga za izvesni optimizam kada je reč o nekim projektima koji treba da se realizuju u skorju budućnosti.

Ono što razlikuje društvene od ostalih vrsta inovacija jeste motivacija koja stoji iza njih. Dok motivacija kod inovacija leži, uglavnom, u povećanju privatnog kapitala, društvenu inovaciju motiviše stvaranje zajedničke društvene vrednosti. Ona pokreće ljude da nađu smisao u zajedničkoj akciji i poveruju da je njihov trud smislen i konstruktivan.

Stvaranje zajedničke društvene vrednosti

Klimatske promene i društvo oduvek su povezani. Ako želimo da živimo u humanijim gradovima, na mestima na kojima ćemo se osećati zaštićenije, ako je naš cilj da živimo u društvu u kom je važno naše mišljenje, naš kritički stav i konstruktivan pogled, nužno je da budemo inovativni, i to kao društvo u celini, što znači da svaki pojedinac treba da učestvuje u istraživačkim procesima, da raz-

mišlja o svom okruženju i menja ga zajedno sa drugima. Nova rešenja kao odgovor na stalne promene u našem okruženju moraju biti ona koja će nas dovesti u saglasje sa prirodom.

Ono što razlikuje društvene od ostalih vrsta inovacija jeste motivacija koja stoji iza njih. Dok motivacija kod inovacija leži, uglav-

nom, u povećanju privatnog kapitala, društvenu inovaciju motiviše stvaranje zajedničke društvene vrednosti. Ona pokreće ljude da nađu smisao u zajedničkoj akciji i poveruju da je njihov trud smislen i konstruktivan. A da bi svaki pojedinac „uposlio“ svoje kreativne snage, nužno

30

Liceulice 69, februar 2021

+ GRADANI MOGU

[...]

Vreme: 05.03.2021 16:36

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/drustvo/svaki-kilovat-iz-obnovljivih-izvora-znacajan-u-borbi-protiv-klimatskih->

Autori: @OnlineDanas

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Naslov: Svaki kilovat iz obnovljivih izvora značajan u borbi protiv klimatskih promena

6809

Svetski dan energetske efikasnosti, 5. mart, u vremenu ubrzanih klimatskih promena na našoj planeti podseća na jednu od najvažnijih tema današnjice.

Ovaj datum se obeležava širom planete kao sećanje na prvi sastanak na kome su svetski stručnjaci razgovarali o energetske efikasnosti, 5. marta 1998. godine, u Velsu, u Austriji. Na pitanje šta je energetska efikasnost, i u čemu je razlika između uštede energije i energetske efikasnosti odgovarali su stručnjaci. Ušteta, kako se navodi u saopštenju Centra za promociju nauke, podrazumeva jednostavne korake, koji mogu da se usvoje kao način ponašanja, od gašenja svetla nakon izlaska iz prostorije do recikliranja plastične ili aluminijumske ambalaže. Energetska efikasnost je pojam koji se odnosi na upotrebu tehnologije za čiji rad je potrebno manje energije. Poslednjih godina u Srbiji je u porastu svest javnosti za promociju i korišćenje čistijih i energetski efikasnijih tehnologija, kao i obnovljivih izvora energije (OIE), što svakako ide u prilog aktivnijoj adaptaciji na klimatske promene i merama mitigacije koje takođe predstavlja jednu od ključnih komponenti ublažavanja klimatskih promena. U evropskoj bazi podataka moguće je istražiti kako se kretala vrednost u udelu obnovljive energije u bruto finalnoj potrošnji energije za Srbiju i druge evropske zemlje, na sledećem linku: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/t2020_31/default/bar?lang=en "U kontekstu klimatskih promena još uvek smo kao društvo na nivou upoznavanja i početnog sagledavanja veze koja postoji između štednje energije i energetske efikasnosti, pa i upotrebe obnovljivih izvora energije sa jedne strane i klimatskih promena sa druge strane, a zapravo su te dve strane tesno povezane. Svaka ušteta energije i svaki kilovat proizveden iz obnovljivih izvora je značajan u borbi protiv klimatskih promena. Aktiviranje mnogo malih ušteta i malih proizvođača, kroz podsticajne mere, pre svega finansijske prirode, može dati značajne rezultate. Krediti sa znatno povoljnijim kamatama, ukoliko se sredstva namenski utroše za izolaciju zgrada, ili unapređenje energetske efikasnosti, ili upotrebu energije iz OIE, su fantastičan instrument, jednostavan, lako razumljiv i primamljiv čak i ekološki neosvešćenim potrošačima, a rezultati su apsolutno na strani očuvanja životne sredine", ističe Nataša Đokić, diplomirana inženjerka geologije i stručnjak za zaštitu životne sredine. Ona dodaje da Beograd ima mnogo potencijala u geotermalnim resursima. "Zanimljiv podatak je da je u Surčinu iz bunara jednog privatnog investitora dobijena voda temperature 50 OS i logično je što privatni sektor brzo reaguje i u tome vidi razvojnu šansu, a šansi je bezbroj sa tako toplom vodom, od gajenja povrća u toplim lejmama do spa centara za rekreaciju i, naravno, grejanja", ističe Nataša Đokić, a prenosi Centar za promociju nauke. "Energetsku efikasnost pratimo preko prostora u kome živimo i radimo, preko toga koju energiju i koliko energije trošimo da taj prostor bude zdrav i komforan za naše potrebe, a da pritom nema negativan uticaj na životnu sredinu", navodi Dragana Korica, izvršni direktor Serbia, Green Building Council, član WorldGB. "Možda je ovaj dan pravi trenutak da se podsetimo da i pored Pravilnika o energetske efikasnosti i energetske pasoša koji su obavezujući, još uvek imamo ogroman građevinski fond koji zahteva ozbiljan nivo renovacije u tom delu. Ovo se odnosi, pre svega, na veliki broj postojećih zgrada koje nemaju termoizolaciju ili nisu dovoljno termoizolovane, odnosno nisu energetske efikasne, jer se troši više energije za njihovo zagrevanje. Ovakvo rasipanje statistika prati kroz podatak da 300.000 domaćinstava nema termoizolaciju i time troši četiri do pet puta više energije nego što troši prosečno domaćinstvo u Evropskoj uniji. U okviru Zakona o obnovljivim izvorima energije najavljeno je formiranje Uprave za energetske efikasnosti, koja će za početak imati fond od 15 miliona evra. Iako finansijski podsticaj već postoji kroz neke projekte i finansijske institucije, ovo će biti po prvi put podsticaj individualnim potrošačima i od strane države", ističe Korica. Kako dalje navodi, rad na novom Energetskom pravilniku koji će se, za razliku od starog, baviti ne samo pitanjem grejanja, već i hlađenjem, osvetljenjem i toplom vodom, takođe će doprineti unapređenju energetske efikasnosti na nivou države. Ni u EU nisu zadovoljni postignutim u obnovi energetske efikasnosti, ali ono što nas još više diferencira je činjenica da su izvori energije u našem slučaju iz fosilnih goriva. Novi Zakon o obnovljivim izvorima energije će doneti promene po ovom pitanju i nadamo se da će njegovo sprovođenje biti podsticajno za sve kako bi on počeo da se koristi u praksi i doneo rezultate. Veoma je važna činjenica, kako ističe Korica, da će on moći da se sprovedi na individualnom nivou i da će u tom kontekstu naša gradnja postati zelenija, što je upravo ono što Savet zelene gradnje promoviše. Zelenom i održivom gradnjom se mogu postići mnogo veći pozitivni efekti ne samo kada je energija u pitanju, već i iz ugla uticaja na klimatske promene, optimizacije prirodnih resursa, otpada... Građevinarstvo je jedna od naših najjačih privrednih grana, zato njegova transformacija u tom pravcu može doneti i najveći doprinos, i to ne samo ekološki, već i ekonomski. Profesor dr Aleksandar Jovović, redovni profesor Mašinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, o pitanju budućnosti obnovljivih izvora energije u Srbiji istakao je sledeće: "Potencijalno, budućnost im nije loša. Postoje podsticajne mere koje koristi jedan deo proizvođača električne energije. Sada će započeti novi program takvih mera, tj. postojeće feed-in tarife biće zamenjene drugim mehanizmom za koji se smatra da je efikasniji i dovodi do povećanja prodora

[...]

Vreme: 05.03.2021 20:25

Medij: dobrevesti.rs

Link: <https://dobrevesti.rs/%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%98%D0>

Autori:

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Dan energetske efikasnosti - Kuća Dobrih Vesti

6873

Dan energetske efikasnosti

Dan energetske efikasnosti

5

(1 Glas)

Na Svetski dan energetske efikasnosti, 5. mart, pitali smo nekoliko stručnjaka o situaciji u Srbiji kada je reč o efikasnijim tehnologijama i upotrebi obnovljivih izvora energije.

Svetski dan energetske efikasnosti, 5. mart, u vremenu ubrzanih klimatskih promena na našoj planeti podseća na jednu od najvažnijih tema današnjice. Ovaj datum se obeležava širom planete kao sećanje na prvi sastanak na kome su svetski stručnjaci razgovarali o energetske efikasnosti, 5. marta 1998. godine, u Velsu, u Austriji.

Šta je energetska efikasnost, i u čemu je razlika između uštede energije i energetske efikasnosti? Ušteda podrazumeva jednostavne korake, koji mogu da se usvoje kao način ponašanja, od gašenja svetla nakon izlaska iz prostorije do recikliranja plastične ili aluminijumske ambalaže. Energetska efikasnost je pojam koji se odnosi na upotrebu tehnologije za čiji rad je potrebno manje energije.

Poslednjih godina u Srbiji je u porastu svest javnosti za promociju i korišćenje čistijih i energetski efikasnijih tehnologija, kao i obnovljivih izvora energije (OIE), što svakako ide u prilog aktivnijoj adaptaciji na klimatske promene i merama mitigacije koje takođe predstavlja jednu od ključnih komponenti ublažavanja klimatskih promena. U evropskoj bazi podataka moguće je istražiti kako se kretala vrednost u udelu obnovljive energije u bruto finalnoj potrošnji energije za Srbiju i druge evropske zemlje, na ovom linku.

"U kontekstu klimatskih promena još uvek smo kao društvo na nivou upoznavanja i početnog sagledavanja veze koja postoji između štednje energije i energetske efikasnosti, pa i upotrebe obnovljivih izvora energije sa jedne strane i klimatskih promena sa druge strane, a zapravo su te dve strane tesno povezane. Svaka ušteda energije i svaki kilovat proizveden iz obnovljivih izvora je značajan u borbi protiv klimatskih promena. Aktiviranje mnogo malih ušteda i malih proizvođača, kroz podsticajne mere, pre svega finansijske prirode, može dati značajne rezultate. Krediti sa znatno povoljnijim kamatama, ukoliko se sredstva namenski utroše za izolaciju zgrada, ili unapređenje energetske efikasnosti, ili upotrebu energije iz OIE, su fantastičan instrument, jednostavan, lako razumljiv i primamljiv čak i ekološki neosvešćenim potrošačima, a rezultati su apsolutno na strani očuvanja životne sredine", ističe Nataša Đokić, diplomirana inženjerka geologije i stručnjak za zaštitu životne sredine.

Nataša dalje navodi: "Beograd ima mnogo potencijala u geotermalnim resursima. Zanimljiv podatak je

[...]

Vreme: 05.03.2021 23:40

Medij: personalmag.rs

Link: <https://www.personalmag.rs/dan-energetske-efikasnosti-5-mart/>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Dan energetske efikasnosti - 5. mart

6982

Na Svetski dan energetske efikasnosti, 5. mart, pitali smo nekoliko stručnjaka o situaciji u Srbiji kada je reč o efikasnijim tehnologijama i upotrebi

Dan energetske efikasnosti - 5. mart

Mar 5, 2021 energetika , energetska efikasnost

Na Svetski dan energetske efikasnosti , 5. mart, pitali smo nekoliko stručnjaka o situaciji u Srbiji kada je reč o efikasnijim tehnologijama i upotrebi obnovljivih izvora energije

Svetski dan energetske efikasnosti, 5. mart, u vremenu ubrzanih klimatskih promena na našoj planeti podseća na jednu od najvažnijih tema današnjice. Ovaj datum se obeležava širom planete kao sećanje na prvi sastanak na kome su svetski stručnjaci razgovarali o energetskej efikasnosti, 5. marta 1998. godine, u Velsu, u Austriji.

Šta je energetska efikasnost, i u čemu je razlika između uštede energije i energetske efikasnosti? Ušteda podrazumeva jednostavne korake, koji mogu da se usvoje kao način ponašanja, od gašenja svetla nakon izlaska iz prostorije do recikliranja plastične ili aluminijumske ambalaže. Energetska efikasnost je pojam koji se odnosi na upotrebu tehnologije za čiji rad je potrebno manje energije.

Poslednjih godina u Srbiji je u porastu svest javnosti za promociju i korišćenje čistijih i energetski efikasnijih tehnologija, kao i obnovljivih izvora energije (OIE), što svakako ide u prilog aktivnijoj adaptaciji na klimatske promene i merama mitigacije koje takođe predstavlja jednu od ključnih komponenti ublažavanja klimatskih promena. U evropskoj bazi podataka moguće je istražiti kako se kretala vrednost u delu obnovljive energije u bruto finalnoj potrošnji energije za Srbiju i druge evropske zemlje, na sledećem linku : https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/t2020_31/default/bar?lang=en

"U kontekstu klimatskih promena još uvek smo kao društvo na nivou upoznavanja i početnog sagledavanja veze koja postoji između štednje energije i energetske efikasnosti, pa i upotrebe obnovljivih izvora energije sa jedne strane i klimatskih promena sa druge strane, a zapravo su te dve strane tesno povezane. Svaka ušteda energije i svaki kilovat proizveden iz obnovljivih izvora je značajan u borbi protiv klimatskih promena. Aktiviranje mnogo malih ušteda i malih proizvođača, kroz podsticajne mere, pre svega finansijske prirode, može dati značajne rezultate. Krediti sa znatno povoljnijim kamatama, ukoliko se sredstva namenski utroše za izolaciju zgrada, ili unapređenje energetske efikasnosti, ili upotrebu energije iz OIE, su fantastičan instrument, jednostavan, lako razumljiv i primamljiv čak i ekološki neosvešćenim potrošačima, a rezultati su apsolutno na strani očuvanja životne sredine", ističe Nataša Đokić, diplomirana inženjerka geologije i stručnjak za zaštitu životne sredine.

Nataša dalje navodi: "Beograd ima mnogo potencijala u geotermalnim resursima. Zanimljiv podatak je da je u Surčinu iz bunara jednog privatnog investitora dobijena voda temperature 50 0S i logično je što privatni sektor brzo reaguje i u tome vidi razvojnu šansu, a šansi je bezbroj sa tako toplom vodom, od gajenja povrća u toplim ležama do spa centara za rekreaciju i, naravno, grejanja."

"Energetsku efikasnost pratimo preko prostora u kome živimo i radimo, preko toga koju energiju i koliko energije trošimo da taj prostor bude zdrav i komforan za naše potrebe, a da pritom nema negativan

[...]

Vreme: 09.03.2021 11:00
Medij: mojasrbija.rs
Link: <https://mojasrbija.rs/wp/dan-energetske-efikasnosti-5-mart/>
Autori: @MojaSrbija_rs
Tem: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke

Naslov: Dan energetske efikasnosti, 5. mart

6689

Ovaj datum se obeležava kao sećanje na prvi sastanak o energetske efikasnosti.

DAN ENERGETSKE EFIKASNOSTI, 5. MART

Svetski dan energetske efikasnosti, 5. mart, u vremenu ubrzanih klimatskih promena na našoj planeti podseća na jednu od najvažnijih tema današnjice. Ovaj datum se obeležava širom planete kao sećanje na prvi sastanak na kome su svetski stručnjaci razgovarali o energetske efikasnosti, 5. marta 1998. godine, u Velsu, u Austriji.

Šta je energetska efikasnost i u čemu je razlika između uštede energije i energetske efikasnosti? Ušteda podrazumeva jednostavne korake koji mogu da se usvoje kao način ponašanja, od gašenja svetla nakon izlaska iz prostorije do recikliranja plastične ili aluminijumske ambalaže. Energetska efikasnost je pojam koji se odnosi na upotrebu tehnologije za čiji rad je potrebno manje energije.

Poslednjih godina u Srbiji je u porastu svest javnosti za promociju i korišćenje čistijih i energetski efikasnijih tehnologija, kao i obnovljivih izvora energije (OIE), što svakako ide u prilog aktivnijoj adaptaciji na klimatske promene i merama mitigacije koje takođe predstavlja jednu od ključnih komponenti ublažavanja klimatskih promena. U evropskoj bazi podataka moguće je istražiti kako se kretala vrednost u udelu obnovljive energije u bruto finalnoj potrošnji energije za Srbiju i druge evropske zemlje, na ovom linku.

"U kontekstu klimatskih promena još uvek smokao društvo na nivou upoznavanja i početnog sagledavanja veze koja postoji između štednje energije i energetske efikasnosti, pa i upotrebe obnovljivih izvora energije sa jedne strane i klimatskih promena sa druge strane, a zapravo su te dve strane tesno povezane. Svaka ušteda energije i svaki kilovat proizveden iz obnovljivih izvora je značajan u borbi protiv klimatskih promena. Aktiviranje mnogo malih ušteda i malih proizvođača, kroz podsticajne mere, pre svega finansijske prirode, može dati značajne rezultate. Krediti sa znatno povoljnijim kamatama, ukoliko se sredstva namenski utroše za izolaciju zgrada ili unapređenje energetske efikasnosti ili upotrebu energije iz OIE, fantastičan su instrument, jednostavan, lako razumljiv i primamljiv čak i ekološki neosvešćenim potrošačima, a rezultati su apsolutno na strani očuvanja životne sredine", ističe Nataša Đokić, diplomirana inženjerka geologije i stučnjak za zaštitu životne sredine.

Nataša dalje navodi: "Beograd ima mnogo potencijala u geotermalnim resursima. Zanimljiv podatak je da je u Surčinu iz bunara jednog privatnog investitora dobijena voda temperature 50°C i logično je što privatni sektor brzo reaguje i u tome vidi razvojnu šansu, a šansi je bezbroj sa tako toplom vodom, od gajenja povrća u toplim ležama do spa centara za rekreaciju i, naravno, grejanja."

"Energetsku efikasnost pratimo preko prostora u kome živimo i radimo, preko toga koju energiju i koliko energije trošimo da taj prostor bude zdrav i komforan za naše potrebe, a da pritom nema negativan uticaj na životnu sredinu", navodi Dragana Korica, izvršni direktor Serbia, Green Building Council, član WorldGB. "Možda je ovaj dan pravi trenutak da se podsetimo da i pored Pravilnika o energetske efikasnosti i energetske pasosa koji su obavezujući, još uvek imamo ogroman građevinski fond koji zahteva ozbiljan nivo renovacije u tom delu. Ovo se odnosi, pre svega, na veliki broj postojećih zgrada koje nemaju termoizolaciju ili nisu dovoljno termoizolovane, odnosno nisu energetski efikasne, jer se

[...]

Vreme: 22.03.2021 17:41

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/drustvo/nase-pravo-na-vodi/>

Autori: @OnlineDanas

Teme: Klimatske promene

Naslov: Naše pravo na vodi

7706

Ovogodišnji Svetski dan voda, 22. mart, posvećen je inspirativnoj i aktuelnoj temi kada je reč o resursu voda na globalnom nivou, ali podstiče na razmišljanje i akcije i na lokalnom nivou, u našem okruženju, kao i na ličnom planu: šta voda znači za nas i kako je vrednujemo?

Bilo da je voda tema kojom se bavimo profesionalno ili je ona naša duboka inspiracija, jedno od osnovnih ljudskih prava je pravo na vodu. Jedan od najvažnijih ciljeva održivog razvoja je kristalno jasan: do 2030. godine svaki žitelj planete mora da ima pristup kvalitetnoj, zdravstveno ispravnoj vodi za piće. Niko ne sme da bude zaboravljen, ni pripadnici marginalizovanih grupa (beskućnici, žitelji nehigijenskih naselja, izbeglice...), ni stanovnici planinskih sela i drugih predela udaljenih od uobičajenog poimanja urbanog i ruralnog stanovanja. Ovogodišnji Svetski dan vode posvećen je temi vrednovanje vode. Kroz temu stižemo do činjenice da je njena vrednost mnogo veća od njene cene - voda ima ogromnu i složenu vrednost za naše porodice, ishranu, kulturu, zdravlje, obrazovanje, privredu i celovitost našeg prirodnog okruženja. Ako previdimo bilo koju od ovih vrednosti, rizikujemo da loše upravljamo ovim nezamenljivim resursom. Bez sveobuhvatnog razumevanja prave, višedimenzionalne vrednosti vode, nećemo moći da zaštitimo ovaj ugroženi resurs u korist svih nas. VODE U SRBIJI Predrag Bogdanović, predsednik Udruženja za tehnologiju vode i sanitarno inženjerstvo, naučno-stručne asocijacije koja okuplja različite profile stručnjaka, institucija i preduzeća aktivnih u oblasti snabdevanja vodom, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda i zaštite životne sredine u Srbiji, osvrnuo se na situaciju u našoj zemlji i poziciju struke kada je reč o vodama: "Nažalost, danas nemamo dovoljno stručnjaka u sektoru voda, a pre svega mislim na oblast snabdevanja vodom za piće i prikupljanja i prečišćavanja otpadnih voda. Prema podacima za JKP vodovoda i kanalizacije u 2019. godini, ukupan broj građevinskih inženjera hidrotehničkog smera, nosilaca poslova u oblasti voda, je 226 (7% manje nego prethodnih godina). Dugogodišnje smanjeni obim investicija u ovu oblast uticao je da mlađi kadar nije imao prilike da stiče praktična znanja i ispeče „vodovodski zanat." Prema Strategiji upravljanja vodama na teritoriji Republike Srbije do 2034. godine, koju je izradila Republička Direkcija za vode - MPŠV, za planirane prioritne aktivnosti u ovoj oblasti izvršena je i procena potrebnih inženjerskih kapaciteta, objašnjava Bogdanović. Za period od sledećih 10 godina potrebno je u planersko-projektantskom i izvođačkom delu ukupno 2.500 inženjera, a od tog broja 35% inženjera hidro-struke, a 65% građevinskih i mašinskih inženjera, elektroinženjera, tehnologa i drugih stručnjaka. Glas struke se uglavnom čuje, kaže Bogdanović, ali se ponekad postupa u skladu sa ciljevima koje diktira investitor ili neki drugi interes. Nisu pojedinačni slučajevi najveći problem, ali kad to pređe u praksu, skup takvih slučajeva dovodi u pitanje opšti javni interes. Kako ističe, neophodno je imati u vidu da se investicije i objekti za oblast voda moraju planirati za duži vremenski period od minimum 50 godina, a kapitalni objekti i za više od 100 godina, vodeći računa o uticaju klimatskih promena, kao i o drugim savremenim uticajima na životnu sredinu. 130 GODINA BEOGRADSKOG VODOVODA Na pitanje kakvo je stanje voda u Beogradu i da li je bojazan građana da ćemo ostati bez kvalitetne vode osnovana, Bogdanović ističe: "Pretpostavljam da će na našem području promene biti nešto umerenije u odnosu na neke druge delove u svetu, ali ipak će direktno uticati na snabdevanje vodom za piće, što smo već iskusili prethodnih godina. Sezonske i prostorne klimatske razlike se uvećavaju i nisu predvidljivi intenziteti, moguća trajanja (padavine,

Vreme: 22.03.2021 12:38

Medij: dobrevesti.rs

Link: <https://dobrevesti.rs/%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D1%98%D0>

Autori:

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Svetski dan voda: Naše pravo na prirodni resurs - Kuća Dobrih Vesti

8744

svetski-dan-voda-nase-pravo-na-ovaj-resurs

Ovogodišnji Svetski dan voda, 22. mart, posvećen je inspirativnoj i aktuelnoj temi kada je reč o resursu voda na globalnom nivou, ali podstiče na razmišljanje i akcije i na lokalnom nivou, u našem okruženju, kao i na ličnom planu: šta voda znači za nas i kako je vrednujemo? Bilo da je voda tema kojom se bavimo profesionalno ili je ona naša duboka inspiracija, jedno od osnovnih ljudskih prava je pravo na vodu. Jedan od najvažnijih ciljeva održivog razvoja je kristalno jasan: do 2030. godine svaki žitelj planete mora da ima pristup kvalitetnoj, zdravstveno ispravnoj za piće. Niko ne sme da bude zaboravljen, ni pripadnici marginalizovanih grupa (beskućnici, žitelji nehidijenskih naselja, izbeglice...), ni stanovnici planinskih sela i drugih predela udaljenih od uobičajenog poimanja urbanog i ruralnog stanovanja. Ovogodišnji Svetski dan vode posvećen je temi vrednovanje vode. Kroz temu stižemo do činjenice da je njena vrednost mnogo veća od njene cene - voda ima ogromnu i složenu vrednost za naše porodice, ishranu, kulturu, zdravstvo, obrazovanje, privredu i celovitost našeg prirodnog okruženja. Ako previdimo bilo koju od ovih vrednosti, rizikujemo da loše upravljamo ovim nezamenljivim resursom. Bez sveobuhvatnog razumevanja prave, višedimenzionalne vrednosti vode, nećemo moći da zaštitimo ovaj ugroženi resurs u korist svih nas. Svetski dan voda slavi vodu i podiže svest o globalnoj krizi sa vodom, a osnovni fokus obeležavanja je podrška posti Vrednost vode je mnogo veća od cene - voda ima ogromnu i kompleksnu vrednost za naša domaćinstva, hranu, kulturu, zdravstvo, obrazovanje, ekonomiju i integritet našeg prirodnog okruženja. Ako previdimo bilo koju od ovih vrednosti, rizikujemo da loše upravljamo ovim konačnim, nezamenljivim resursom. Cilj održivog razvoja 6 je obezbeđenje vode i kanalizacije za sve. Bez sveobuhvatnog razumevanja prave, višedimenzionalne vrednosti vode, nećemo moći da zaštitimo ovaj kritični resurs u korist svih. Voda različitim ljudima znači različite stvari. U domaćinstvima, školama i na radnim mestima voda može značiti zdravlje, higijenu, dostojanstvo i produktivnost. Na kulturnim, verskim i duhovnim mestima voda može značiti vezu sa stvaranjem, zajednicom i sobom. U prirodnim prostorima voda može značiti mir, sklad i očuvanje. Danas je voda pod ekstremnom opasnošću od sve većeg broja stanovništva, sve većih zahteva poljoprivrede i industrije i pogoršanja uticaja klimatskih promena. Vode u Srbiji Predrag Bogdanović, predsednik Udruženja za tehnologiju vode i sanitarno inženjerstvo, naučno-stručne asocijacije koja okuplja različite profile stručnjaka, institucija i preduzeća aktivnih u oblasti snabdevanja vodom, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda i zaštite životne sredine u Srbiji, osvrnuo se na situaciju u našoj zemlji i poziciju struke kada je reč o vodama: "Nažalost, danas nemamo dovoljno stručnjaka u sektoru voda, a pre svega mislim na oblast snabdevanja vodom za piće i prikupljanja i prečišćavanja otpadnih voda. Prema podacima za JKP vodovoda i kanalizacije u 2019. godini, ukupan broj građevinskih inženjera hidrotehničkog smera, nosilaca poslova u oblasti voda, je 226 (7% manje nego prethodnih godina). Dugogodišnje smanjeni obim investicija u ovu oblast uticao je da mlađi kadar nije imao prilike da stiče praktična znanja i ispeče „vodovodski zanat.“ Prema Strategiji upravljanja vodama na teritoriji Republike Srbije do 2034. godine, koju je izradila Republička Direkcija za vode - MPŠV, za planirane prioritete aktivnosti u ovoj oblasti izvršena je i procena potrebnih inženjerskih kapaciteta, objašnjava Bogdanović. Za period od sledećih 10 godina potrebno je u planersko-projektantskom i izvođačkom delu ukupno 2.500 inženjera, a od tog

[...]

Vreme: 22.03.2021 13:27

Medij: lookerweekly.com

Link: <https://lookerweekly.com/uncategorized/terrifica-ocuvani-i-funkcionalni-ekosistemi-i-zdrava-zivotna-buducnost>

Autori: LookerWeekly

Teme: TeRRIFICA

Naslov: TeRRIFICA: Očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti

3225

Akciji su se pridružili i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekta, geolozi, ornitolozi

Učesnici: Ana Mitić-Radulović i dr

Akciji su se pridružili i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekta, geolozi, ornitolozi
Učesnici: Ana Mitić-Radulović i dr Ivan Simić Režija, kamera, animacija, montaža: Miloš Tomić Muzika: Vladimir Chab Obrada zvuka: Mićun Jauković Jedna od osnovnih ljudskih potreba je potreba za prirodom, i ona se zove biofilija. O prirodi u gradu, mogućnosti da se ona integriše u život grada i prilici da Beograd dobije linijski park na Donjem Dorćolu, govore Ana Mitić-Radulović, iz Centra za eksperimente i urbane studije, i dr Ivan Simić, docent na Arhitektonskom fakultetu u Beogradu. Tokom leta, građani su imali priliku da na interaktivnoj mapi (<http://belgrade.terrifica.eu/>) obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine? I sada, kada je leto prošlo, klimatski izazovi ostaju, a građani i dalje mogu da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači. Za potrebe ove akcije osmišljena je i pokretna mini meteorološka stanica, mobilna stanica za mapiranje, koju je kreirala i dizajnirala arhitektkinja Mirjana Utvić iz CPN-a, i koja gostuje na raznim tačkama u gradu (Trg republike, Ada Ciganlija, Savski kej, Dunavski kej). Ova stanica građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Takođe, građani se na lokaciji na kojoj je postavljena stanica informišu o tome kako svojim aktivnostima mogu da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena. Akciji su se pridružili i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekta, geolozi, ornitolozi.... - koji iz ugla svojih profesija upozoravaju na neophodnost da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama. Kroz ovu akciju i projekat TeRRIFICA poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje planete, a koncept građanske nauke je važan okvir kroz koji možemo da utičemo na dešavanja u našem okruženju. Istražite više o mapiranju klimatskih izazova u Beogradu tokom letnjih meseci: <http://belgrade.terrifica.eu/> #GrađaniNaučniIstraživači #CitizenScience Onlajn nedeljni magazin LookerWeekly.com čitaju mlade i radoznale osobe, koje tragaju za informativnim, zabavnim i edukativnim sadržajem iz najrazličitih oblasti.

Vreme: 22.03.2021 12:34

Medij: nedeljnik.rs

Link: <https://www.nedeljnik.rs/nase-pravo-na-vodu/>

Autori: Redakcija

Teme: Klimatske promene

Naslov: Naše pravo na vodu

7870

Foto: Nataša Đokić Ovogodišnji Svetski dan voda, 22. mart, posvećen je inspirativnoj i aktuelnoj temi kada je reč o resursu voda na globalnom nivou, ali podstiče na razmišljanje i akcije i na lokalnom nivou, u našem okruženju, kao i na ličnom planu: šta voda znači za nas i kako je vrednujemo? Bilo da je voda tema kojom se bavimo profesionalno ili je ona naša duboka inspiracija, jedno od osnovnih ljudskih prava je pravo na vodu. Jedan od najvažnijih ciljeva održivog razvoja je kristalno jasan: do 2030. godine svaki žitelj planete mora da ima pristup kvalitetnoj, zdravstveno ispravnoj vodi za piće. Niko ne sme da bude zaboravljen, ni pripadnici marginalizovanih grupa (beskućnici, žitelji nekih naselja, izbeglice...), ni stanovnici planinskih sela i drugih predela udaljenih od uobičajenog poimanja urbanog i ruralnog stanovanja. Ovogodišnji Svetski dan vode posvećen je temi vrednovanje vode. Kroz temu stižemo do činjenice da je njena vrednost mnogo veća od njene cene - voda ima ogromnu i složenu vrednost za naše porodice, ishranu, kulturu, zdravlje, obrazovanje, privredu i celovitost našeg prirodnog okruženja. Ako previdimo bilo koju od ovih vrednosti, rizikujemo da loše upravljamo ovim nezamenljivim resursom. Bez sveobuhvatnog razumevanja prave, višedimenzionalne vrednosti vode, nećemo moći da zaštitimo ovaj ugroženi resurs u korist svih nas. VODE U SRBIJI Predrag Bogdanović, predsednik Udruženja za tehnologiju vode i sanitarno inženjerstvo, naučno-stručne asocijacije koja okuplja različite profile stručnjaka, institucija i preduzeća aktivnih u oblasti snabdevanja vodom, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda i zaštite životne sredine u Srbiji, osvrnuo se na situaciju u našoj zemlji i poziciju struke kada je reč o vodama: "Nažalost, danas nemamo dovoljno stručnjaka u sektoru voda, a pre svega mislim na oblast snabdevanja vodom za piće i prikupljanja i prečišćavanja otpadnih voda. Prema podacima za JKP vodovoda i kanalizacije u 2019. godini, ukupan broj građevinskih inženjera hidrotehničkog smera, nosilaca poslova u oblasti voda, je 226 (7% manje nego prethodnih godina). Dugogodišnje smanjeni obim investicija u ovu oblast uticao je da mlađi kadar nije imao prilike da stiče praktična znanja i ispeče „vodovodski zanat.“ Foto: Nataša Đokić Prema Strategiji upravljanja vodama na teritoriji Republike Srbije do 2034. godine, koju je izradila Republička Direkcija za vode - MPŠV, za planirane prioritete aktivnosti u ovoj oblasti izvršena je i procena potrebnih inženjerskih kapaciteta, objašnjava Bogdanović. Za period od sledećih 10 godina potrebno je u planersko-projektantskom i izvođačkom delu ukupno 2.500 inženjera, a od tog broja 35% inženjera hidro-struke, a 65% građevinskih i mašinskih inženjera, elektroinženjera, tehnologa i drugih stručnjaka. Glas struke se uglavnom čuje, kaže Bogdanović, ali se ponekad postupa u skladu sa ciljevima koje diktira investitor ili neki drugi interes. Nisu pojedinačni slučajevi najveći problem, ali kad to pređe u praksu, skup takvih slučajeva dovodi u pitanje opšti javni interes. Kako ističe, neophodno je imati u vidu da se investicije i objekti za oblast voda moraju planirati za duži vremenski period od minimum 50 godina, a kapitalni objekti i za više od 100 godina, vodeći računa o uticaju klimatskih promena, kao i o drugim savremenim uticajima na životnu sredinu. 130 GODINA BEOGRADSKOG VODOVODA Na pitanje kakvo je stanje voda u Beogradu i da li je bojazan građana da ćemo ostati bez kvalitetne vode osnovana, Bogdanović ističe: "Pretpostavljam da će na našem području promene biti nešto umerenije u odnosu na neke druge delove u svetu, ali ipak će direktno uticati na snabdevanje vodom za piće, što smo već iskusili prethodnih godina. Sezonske i prostorne klimatske razlike se uvećavaju i nisu predvidljivi intenziteti, moguća trajanja (padavine,

Vreme: 23.03.2021 14:00
Medij: mojasrbija.rs
Link: <https://mojasrbija.rs/wp/priroda-u-gradu/>
Autori: @MojaSrbija_rs
Teme: TeRRIFICA

Naslov: Priroda u gradu

2909

Jedna od osnovnih ljudskih potreba je potreba za prirodom.

PRIRODA U GRADU Jedna od osnovnih ljudskih potreba je potreba za prirodom i ona se zove biofilija. O prirodi u gradu, mogućnosti da se ona integriše u život grada i o prilici da Beograd dobije linijski park na Donjem Dorćolu, govore Ana Mitić-Radulović, iz Centra za eksperimente i urbane studije i dr Ivan Simić, docent na Arhitektonskom fakultetu u Beogradu.

Tokom leta, građani su imali priliku da na interaktivnoj mapi (<http://belgrade.terrifica.eu/>) obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa. Da li negde nedostaje javna česma ili hladovina? Kako bi na nekoj lokaciji mogli da se ublaže efekti vrućine? I sada, kada je leto prošlo, klimatski izazovi ostaju, a građani i dalje mogu da obeleže i dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu konstruktivno rešeni. Na taj način građani, uz prethodno kreiranje naloga na interaktivnoj mapi, postaju deo ogromne istraživačke mreže, daju doprinos nauci i postaju i sami naučni istraživači.

Za potrebe ove akcije osmišljena je i pokretna mini meteorološka stanica, mobilna stanica za mapiranje, koju je kreirala i dizajnirala arhitektkinja Mirjana Utvić iz CPN-a, i koja gostuje na raznim tačkama u gradu (Trg Republike, Ada Ciganlija, Savski kej, Dunavski kej). Ova stanica građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Takođe, građani se na lokaciji na kojoj je postavljena stanica informišu o tome kako svojim aktivnostima mogu da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena.

Akciji su se pridružili i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekte, geolozi, ornitolozi... - koji iz ugla svojih profesija upozoravaju na neophodnost da svi promenimo svoj odnos prema okruženju i osvestimo svoju ulogu u usporavanju klimatskih promena na planeti. Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama.

Kroz ovu akciju i projekat TeRRIFICA poručuje da su očuvani i funkcionalni ekosistemi i zdrava životna sredina uslov naše budućnosti, i da danas, više nego ikada, svet mora da istupi i ujedini se u akcijama za ozdravljenje planete, a koncept građanske nauke je važan okvir kroz koji možemo da utičemo na dešavanja u našem okruženju.

Istražite više o mapiranju klimatskih izazova u Beogradu tokom letnjih meseci: <http://belgrade.terrifica.eu/> #GrađaniNaučniIstraživači' #CitizenScience Učesnici: Ana Mitić-Radulović i dr Ivan Simić

Režija, kamera, animacija, montaža: Miloš Tomić

Muzika: Vladimir Chab

Obrada zvuka: Mićun Jauković

Foto: Nataša Đokić

Vreme: 07.04.2021 10:39

Medij: rts.rs

Link: <http://www.rts.rs/page/radio/sr/story/23/radio-beograd-1/4324293/korak-ka-nauci.html>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Naslov: Korak ka nauci

297

U ovom Koraku ka nauci o klimatskim promenama razgovaramo sa klimatologom dr Vladimirom Đurđevićem sa Fizičkog fakulteta i Natašom Đokić inženjerkom geologije i hidrogeologije, saradnicima na projektu Terrifica čiji je nosilac kod nas Centar za promociju nauke. Urednik i voditelj je Marija Mišić.

Vreme: 22.04.2021 21:43

Medij: dobrevesti.rs

Link: <https://dobrevesti.rs/%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D1%98%D0>

Autori:

Teme: TeRRIFICA

Naslov: Dan planete zemlje: Klimatske promene najveći izazov našeg doba - Kuća Dobrih Vesti

19126

dan-planete-zemlje-klimatske-promene-najveci-izazov-naseg-doba

Povodom Svetskog dana planete Zemlje, koji se svake godine obeležava 22. aprila, razgovarali smo o problemima, izazovima i planovima za poboljšanje našeg životnog okruženja sa stalnom predstavnicom UNDP-a u Srbiji, Fransin Pikap. Počev od 1970. godine, 22. aprila obeležava se Međunarodni dan planete Zemlje kako bi se skrenula pažnja na značaj očuvanja prirode i sprečavanja negativnih posledica po životnu sredinu. Stručnjaci upozoravaju da je veliki broj biljnih i životinjskih vrsta širom sveta pred izumiranjem, što ozbiljno dovodi do narušavanja čitavog ekosistema i biološke raznovrsnosti. Kao ključne uzroke izumiranja vrsta, biolozi navode uništavanje staništa ljudskom aktivnošću, nekontrolisanom eksploatacijom svih izvora Zemlje i njenog biljnog i životinjskog sveta, kao i zagađenjem životne sredine. Poslednjih godina, klimatske promene su neminovnost sa kojom se suočavaju svi stanovnici naše planete. Povodom Dana planete Zemlje, razgovarali smo sa Fransin Pikap, stalnom predstavnicom UNDP-a u Srbiji. Gospođa Pikap je diplomirala na Odseku za socijalnu antropologiju Univerziteta u Kembridžu, a magistarsku i doktorsku diplomu iz razvojnih studija stekla je na Ekonomskom fakultetu u Londonu. U objavljenim radovima bavila se temama kao što su inovativne finansije, delotvornost razvojne pomoći, politike humanitarne pomoći, privrede u tranziciji, izvori zarade, neformalna ekonomija, rod i razvoj. Gospođa Pikap je stalna predstavnica UNDP-a u Srbiji od maja 2019. godine. Od 2016. do 2018. godine, gospođa Pikap bila je zamenica direktora UNDP-a u Indoneziji. Pored toga, bila je angažovana u Indiji, Njujorku i Iraku. Od 2012. godine, kada se pridružila Ujedinjenim nacijama, Fransin Pikap je radila pet godina u Kancelariji Ujedinjenih nacija za koordinaciju humanitarnih pitanja (OCHA), kao i u Organizaciji Ujedinjenih nacija za obrazovanje nauku i kulturu (UNESCO), Organizaciji Ujedinjenih nacija za hranu i poljoprivredu (FAO) i Međunarodnoj organizaciji rada (ILO) u Njujorku i Centralnoj Aziji, Palestini i Libanu. Pored Ujedinjenih nacija, radila je i u nekoliko razvojnih organizacija, među kojima su i Amnesty Internešenel, Oksfam i Svetska banka. Ovih dana smo ophrvani globalnom brigom o koronavirusu, zapravo, više od godinu dana je pandemija prioritetna tema. Cela planeta je usporila ritam privrede i ubrzala razmenu najrazličitijih informacija, razmišljanja. Neki naučni radovi dokazuju koristi ovako usporene privrede na klimatske promene. Kako gledate na ove uzročno-posledične relacije? Iako je tačno da su se emisije gasova sa efektom staklene bašte i zagađenje vazduha u Srbiji prošle godine smanjili, ovi efekti nastali kao posledica karantina (tzv. lokdauna) i usporavanja privrede usled pojave kovida-19 bili su samo privremeni. Kao što je pokazala Procena socio-ekonomskog uticaja kovida-19 za Srbiju, ove kratkoročne koristi za životnu sredinu uglavnom su uzrokovane padom aktivnosti u industriji, transportu i poljoprivrednom sektoru, kao i smanjenim saobraćajem i ljudskim aktivnostima. U stvarnosti, kriza izazvana kovidom rezultirala je velikim povećanjem količine otpada i smanjenjem budžeta u sektoru životne sredine. Dugoročno gledano, pandemija nije zaustavila porast emisija gasova sa efektom staklene bašte. Prema izveštaju United in Science 2020, koncentracija ovih gasova je na rekordnom nivou i nastavlja da raste uprkos privremenom padu u prvoj polovini 2020. godine usled pandemije. Period od 2016. do 2020. godine je najtopliji ikad zabeležen, dok su se intenzitet i učestalost ekstremnih vremenskih prilika povećali, kako u svetu, tako i u Srbiji, negativno utičući na proizvodnju hrane i energije, biodiverzitet, dostupnost vode za piće, i ugrožavajući imovinu i živote ljudi. UNDP-ov Izveštaj o

[...]

Vreme: 22.04.2021 10:47

Medij: nedeljnik.rs

Link: <https://www.nedeljnik.rs/o-danu-planete-zemlje-sa-fransin-pikap-stalnom-predstavnicom-undp-a-u->

Autori: Redakcija

Teme: Klimatske promene; TeRRIFICA

Naslov: O danu planete zemlje sa Fransin Pikap, stalnom predstavnicom UNDP-a u Srbiji

18114

Počev od 1970. godine, 22. aprila obeležava se Međunarodni dan planete Zemlje kako bi se skrenula pažnja na značaj očuvanja prirode i sprečavanja negativnih posledica po životnu sredinu. Stručnjaci upozoravaju da je veliki broj biljnih i životinjskih vrsta širom sveta pred izumiranjem, što ozbiljno dovodi do narušavanja čitavog ekosistema i biološke raznovrsnosti. Kao ključne uzroke izumiranja vrsta, biolozi navode uništavanje staništa ljudskom aktivnošću, nekontrolisanom eksploatacijom svih izvora Zemlje i njenog biljnog i životinjskog sveta, kao i zagađenjem životne sredine. Poslednjih godina, klimatske promene su neminovnost sa kojom se suočavaju svi stanovnici naše planete. Povodom Dana planete Zemlje, razgovarali smo sa Fransin Pikap, stalnom predstavnicom UNDP-a u Srbiji. Gospođa Pikap je diplomirala na Odseku za socijalnu antropologiju Univerziteta u Kembridžu, a magistarsku i doktorsku diplomu iz razvojnih studija stekla je na Ekonomskom fakultetu u Londonu. U objavljenim radovima bavila se temama kao što su inovativne finansije, delotvornost razvojne pomoći, politike humanitarne pomoći, privrede u tranziciji, izvori zarade, neformalna ekonomija, rod i razvoj. Gospođa Pikap je stalna predstavnica UNDP-a u Srbiji od maja 2019. godine. Od 2016. do 2018. godine, gospođa Pikap bila je zamenica direktora UNDP-a u Indoneziji. Pored toga, bila je angažovana u Indiji, Njujorku i Iraku. Od 2012. godine, kada se pridružila Ujedinjenim nacijama, Fransin Pikap je radila pet godina u Kancelariji Ujedinjenih nacija za koordinaciju humanitarnih pitanja (OCHA), kao i u Organizaciji Ujedinjenih nacija za obrazovanje nauku i kulturu (UNESCO), Organizaciji Ujedinjenih nacija za hranu i poljoprivredu (FAO) i Međunarodnoj organizaciji rada (ILO) u Njujorku i Centralnoj Aziji, Palestini i Libanu. Pored Ujedinjenih nacija, radila je i u nekoliko razvojnih organizacija, među kojima su i Amnesty International, Oxfam i Svetska banka. Ovih dana smo ophrvani globalnom brigom o koronavirusu, zapravo, više od godinu dana je pandemija prioritetna tema. Cela planeta je usporila ritam privrede i ubrzala razmenu najrazličitijih informacija, razmišljanja. Neki naučni radovi dokazuju koristi ovako usporene privrede na klimatske promene. Kako gledate na ove uzročno-posledične relacije? "Iako je tačno da su se emisije gasova sa efektom staklene bašte i zagađenje vazduha u Srbiji prošle godine smanjili, ovi efekti nastali kao posledica karantina (tzv. lokdauna) i usporavanja privrede usled pojave kovida-19 bili su samo privremeni. Kao što je pokazala Procena socio-ekonomskog uticaja kovida-19 za Srbiju, ove kratkoročne koristi za životnu sredinu uglavnom su uzrokovane padom aktivnosti u industriji, transportu i poljoprivrednom sektoru, kao i smanjenim saobraćajem i ljudskim aktivnostima. U stvarnosti, kriza izazvana kovidom rezultirala je velikim povećanjem količine otpada i smanjenjem budžeta u sektoru životne sredine. Dugoročno gledano, pandemija nije zaustavila porast emisija gasova sa efektom staklene bašte. Prema izveštaju United in Science 2020, koncentracija ovih gasova je na rekordnom nivou i nastavlja da raste uprkos privremenom padu u prvoj polovini 2020. godine usled pandemije. Period od 2016. do 2020. godine je najtopliji ikad zabeležen, dok su se intenzitet i učestalost ekstremnih vremenskih prilika povećali, kako u svetu, tako i u Srbiji, negativno utičući na proizvodnju hrane i energije, biodiverzitet, dostupnost vode za piće, i ugrožavajući imovinu i živote ljudi. UNDP-ov Izveštaj o ljudskom razvoju za 2020. godinu pokazao je da više nije izvodljivo održavati rast ekonomije na štetu planete. Pre trideset godina, ovaj izveštaj je po prvi put predstavio koncept ljudskog razvoja koji obuhvata zdravlje, obrazovanje i životni standard, prepoznajući ih kao ključne za razvoj zemlje, zajedno

[...]

Datum: 26.04.2021

Medij: Večernje novosti

Rubrika: Beograd

Autori: Redakcija

Теме: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Naslov: АКЦИЈА "RASHLADI GRAD"

Напомена:

Површина: 42

Strana: 30

ЦЕНТАР ЗА ПРОМОЦИЈУ НАУКЕ ПОЗИВА ГРАЂАНЕ АКЦИЈА "РАСХЛАДИ ГРАД"

ЦЕНТАР за промоцију науке позива све заинтересоване грађане да учествују у акцији "Расхлади град", која је саставни део међународног пројекта TeRRIFICA. Пројекат анализира утицај климатских промена са циљем свеобухватног прикупљања података, истраживања и акција, како би се добио општи преглед стања у неким деловима Европе, између осталих и у Београду.

Допринос пројекту се може дати тако што ће грађани на интерактивној мапи (<http://belgrade.terrifica.eu/>) обележити места у било ком делу престонице на којима постоји добар или лош одговор на климатске изазове. Истовремено, може се предложити и начин решавања препознатог проблема.

Ш. М.

27/04/2021. Tackling Climate Action at the Local Level: Education for Sustainable Development Projects | Territorial Responsible Research and Innovation Fostering Innovative Climate Action: The Belarusian Experience

https://rcnetwork.org/portal/sites/default/files/flipping_book/climate_projects.html

Chapter Europe

Territorial Responsible Research and Innovation Fostering Innovative Climate Action: The Belarusian Experience

RCE Belarus

Situation

Minsk is one of the most populated cities in Europe and the capital city of Belarus, serving as the economic, industrial, and transport hub for the nation. With around two million residents in the urban area as of 2017, Minsk has a high density of emissions of harmful substances – including greenhouse gases – per unit area. These emissions create polluted ‘grey zones’ – primarily around districts, where automobile and machinery manufacturers and transport hubs are located. These are around 20 parks and green zones in Minsk, but many new neighbourhoods still lack substantial tree cover and green spaces. In addition, urban growth has had a negative impact on habitats and biodiversity.

Impact

The urban design of the city was meant to provide for the circulation of fresh air throughout the main avenues, but the intense unsustainable urban development has increased the vulnerability of the city dwellers to the various impacts of climate change. The Territorial Responsible Research and Innovation Fostering Innovative Climate Action (TeRRIFICA) project* in Minsk aims to raise awareness to the local communities about climate change, its effects, and possible solutions for adaptation to these effects. The project activities are focused on public engagement and stakeholders’ involvement in co-creation of resilient solutions for urban challenges. However, to foster diverse public engagement, stakeholders within the city need capacity-building in order to make informed decisions and recommendations for effective climate change mitigation and adaptation activities that also empower everyone in the city.

Responses/Actions Taken

The aim of RCE Belarus’ project is to develop guidelines and educational practices to engage diverse stakeholders and local communities’ members throughout the city in the development of the climate mitigation and adaptation agenda in the city of Minsk. Engagement with communities and their respective stakeholders has been ensured through the implementation of three project phases. First, a Knowledge Phase was designed to provide stakeholders with basic information on climate change and urban solutions with address climate change to encourage them to learn and participate in discussions from an informed position (this included reflexive workshops, online conferences, and stakeholder mapping). Next, a Capacity Building Phase enabled stakeholders to co-design and co-create a future vision for a climate friendly city using ideas from living labs activities (this included stakeholder meetings, customized ESD workshops, discussion climate clubs, and local summer schools). Finally, an Action Phase, based on the results of the crowd-mapping of ‘climate hotspots’ within the city, best practices, and tools in climate mitigation and adaptation, collected by all pilot regions, provided a series of climate workshops as trainings for trainers of community members and living lab projects across the city.

* TeRRIFICA has received funding from the European Union’s Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 824489.

Country: Belarus

SDGs: Quality Education, Sustainable Cities and Communities, Responsible Consumption and Production, Climate Action

Thematic: Curriculum Development, Waste, Forests/Trees

Target audience: Secondary, Higher Education, Teacher Education, Community, Youth (Informal)

Ecosystems: Urban/ Peri-Urban

GAP Priority Action Area(s): 3, 4, 5

Languages of project: English

Contributing organisations:

- Education for Sustainable Development Association
- Center for Environmental Solutions
- Cooperation:
- Belarusian Geographical Society
- Department #10 - Minsk
- National Research Institute for Urban Planning
- Belarusian State Pedagogical Minsk State University
- International TeRRIFICA Project Consortium

Linkages to education and/or sustainable development policies:

- National Strategy for Sustainable Socio-Economic Development of the Republic of Belarus until 2030
- Cooperation Program on Mitigation Measures for Climate Change 2019-2020

Year submitted/completed: 2019

EUROPE RCE Belarus // Territorial Responsible Research and Innovation Fostering Innovative Climate Action: The Belarusian Experience

Results

The main instrument for public engagement piloted in the project – the crowd-mapping tool – enabled the citizens to mark the positive and negative effects of climate change or climate policies in the city and provide their opinions for better solutions on climate hotspots. Based on the collected data, a number of 'living labs' pilot projects have been developed and adapted to disseminate educational tools and resources for changing behaviour patterns and attitudes towards climate action. Thus, the project's activities have led to recommendations, tools, and methodologies that are appropriate for different communities within the urban area for learning about and taking action on climate change as it affects urban life. Due to its success in community engagement, RCE Belarus will now be responsible for disseminating educational tools for climate action throughout the region in Russia.

"The EU funded project TeRRIFICA (Territorial Responsible Research and Innovation Fostering Innovative Climate Action) with its network partners in six regions of Europe seeks best practices and identifies the approaches that are already in place to adapt to climate change effects. The project is developing solutions to address climate change – along with civil society, science, administrators, and policymakers."

TeRRIFICA Lead!

Meeting with various experts from NGOs, academics, and local authorities on mapping local climate issues.

The co-creation meeting of students and stakeholders on local climate challenges.

Tips to Tackle Climate Action

What You Can Do:

- **Raise awareness:** organise local climate groups and explore the main global and local climate challenges, best practices and case studies.
- **Map stakeholders:** find out what opinions and activities exist on climate change in the area regarding science, education, civil society, business and government.
- **Diagnose and co-create:** organise events (science cafes, summer schools, round tables, climate clubs, field trips, etc.) where climate change can be brought up from different sectors' perspectives, and the main challenges for the region are identified.
- **Engage and empower for actions:** find the proper tool (climate strike, mobile app, survey, guided tour etc.) to develop solutions for identified problems and implement local actions.

and urban life. Today, 55% of the world population lives in urban areas (UN DESA 2019) and their health and recreation possibilities are endangered by climate change effects. City residents are exposed to the negative effects of heat waves, floods, and invasive species. Therefore the solutions have to be developed at local levels by all affected parties in a co-creative decision-making process on how to respond to climate change effectively.

Who to Involve:

Peers to involve in a project such as this include climate activists, as well as stakeholders from science, education, business, government, and civil society organisations. Local community members should also be involved for any project working in an urban environment, especially those affected by effects of climate change.

Why It Matters:

Nowadays climate change is a global issue, which affects almost all areas of human life (United Nations Climate Change n.d.). We have to take measures to mitigate the consequences of global warming and at the same time adapt ourselves to already changed conditions in agriculture, tourism,

More Information:

- Crowdmapping tool in English or Russian
- International TeRRIFICA website
- Pilot region Minsk in TeRRIFICA project

Facebook: @TeRRIFICAProject, @TeRRICABelarus

Vreme: 12.05.2021 10:00

Medij: dobrevesti.rs

Link: <https://dobrevesti.rs/%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D1%98%D0>

Autori:

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Građani i nadležne institucije zajedno u klimatskoj akciji u Beogradu - Kuća Dobrih Vesti

2322

Gradjani i nadlezne institucije zajedno u klimatskoj akciji u Beogradu

U Gradskoj upravi grada Beograda, u petak 14. maja sa početkom u 9 časova održaće se radionica u kojoj će se susresti naučni istraživači, građani i predstavnici Gradske uprave kako bi se preduzele konkretne aktivnosti povodom klimatskih promena. Centar za promociju nauke i Sekretarijat za zaštitu životne sredine organizuju drugu po redu jednodnevnu konsultativnu radionicu o klimatskim izazovima u Beogradu, u petak, 14. maja, u Gradskoj upravi grada Beograda, Kraljice Marije 1, u Sali na 20. spratu. Na ovoj radionici će se susresti istraživači i predstavnici projekta TeRRIFICA (engl. Territorial RRI Fostering Innovative Climate Action) sa članovima Gradske uprave grada Beograda. Ovaj istraživački projekat finansira Evropska komisija kroz okvirni program Horizon 2020, a u Srbiji ga vodi Centar za promociju nauke, koji je zadužen za region jugoistočne Evrope sa posebnim fokusom na grad Beograd kao jedan od šest pilot regiona. Tokom protekle godine, građani Beograda su na interaktivnoj mapi označavali pozitivne i negativne efekte klimatskih promena: oni su pozvani da kao građani - naučni istraživači - tokom leta obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa, i predlože dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću. Akciji su se pridružili i brojni stručnjaci - klimatolozi, energetičari, arhitekta, geolozi, ornitolozi... Kako ističu stručnjaci, do suštinskih promena moguće je stići isključivo ukoliko se u akciju za klimu uključe svi: građani, udruženja, naučnici, ali i donosioci odluka koji se nalaze na relevantnim političkim pozicijama. Svrha mapiranja klimatskih akcija u Beogradu jeste da se u sistematizuju informacije sa lokalnog nivoa koje se mogu iskoristiti za kreiranje i razvijanje preporuka i aktivnosti za našu teritoriju, sa ciljem boljeg prilagođavanja na klimatske promene. Radionica u Gradskoj upravi je interaktivnog tipa, a organizovana je kako bi se, pre svega, predstavili rezultati mapiranja, ali i podstakao dijalog između svih strana i otvorili novi pogledi na značaj i mesto teme klimatskih promena prilikom donošenja odluka o budućim aktivnostima Grada Beograda. Dodatne informacije o projektu dostupne su OVDE. Izvor: Kuća dobrih vesti

Vreme: 12.05.2021 10:02

Medij: vesti.rs

Link: <https://www.vesti.rs/Dobre-vesti/Gradjani-i-nadlezne-institucije-zajedno-u-klimatskoj-akciji-u->

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Građani i nadležne institucije zajedno u klimatskoj akciji u Beogradu

944

U Gradskoj upravi grada Beograda, u petak 14. maja sa početkom u 9 časova održaće se radionica na kojoj će se susresti naučni istraživači, građani i predstavnici Gradske uprave kako bi se preduzele konkretne aktivnosti povodom klimatskih promena...

U Gradskoj upravi grada Beograda, u petak 14. maja sa početkom u 9 časova održaće se radionica na kojoj će se susresti naučni istraživači, građani i predstavnici Gradske uprave kako bi se preduzele konkretne aktivnosti povodom klimatskih promena. Centar za promociju nauke i Sekretarijat za zaštitu životne sredine organizuju drugu po redu jednodnevnu konsultativnu radionicu o klimatskim izazovima u Beogradu, u petak, 14. maja, u Gradskoj upravi grada Beograda, Kraljice Marije 1, u Sali na 20. spratu. Na ovoj radionici će se susresti istraživači i predstavnici projekta TeRRIFICA (engl. Territorial RRI Fostering Innovative Climate Action) sa članovima Gradske uprave grada Beograda....

Vreme: 13.05.2021 15:12

Medij: beograd.rs

Link: <http://www.beograd.rs/cir/beoinfo/1783033-gradjani-i-institucije-zajedno-u-akciji-za-klimu-u-beogradu/>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: **Gradani i institucije zajedno u akciji za klimu u Beogradu**

1903

U susret 15. maju - Međunarodnom danu akcije za klimu, koji se obeležava u više ?

U susret 15. maju - Međunarodnom danu akcije za klimu, koji se obeležava u više od 170 zemalja sveta, Centar za promociju nauke i Sekretarijat za zaštitu životne sredine organizuju u petak, 14. maja, od 9 časova jednodnevnu radionicu o klimatskim izazovima u Beogradu, u Gradskoj upravi Grada Beograda, Kraljice Marije 1, u sali na 20. spratu, saopštavaju iz ovog sekretarijata. Na ovoj radionici će se susresti istraživači, učesnici projekta "TeRRIFICA" (engl. Territorial RRI Fostering Innovative Climate Action) sa predstavnicima Gradske uprave Grada Beograda i nevladinog sektora. Ovaj istraživački projekat finansira Evropska komisija kroz okvirni program "Horizont 2020", a u Srbiji ga vodi Centar za promociju nauke koji je zadužen za region Jugoistočne Evrope, sa posebnim fokusom na grad Beograd kao jedan od šest pilot regiona. Građani Beograda su tokom prethodne godine na interaktivnoj mapi označavali efekte klimatskih promena. Sekretarka za zaštitu životne sredine Ivana Vilotijević pozvala je građane da se u što većem broju uključe i mapiraju efekte klimatskih promena na mapi koja je javno dostupna građanima na sajtu Grada Beograda (<https://www.beograd.rs/lat/gradska-uprava/1774308-rashladi-grad---interaktivna-mapa/>). Na taj način građani imaju priliku da obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa i da daju svoje predloge za prilagođavanje klimatskim promenama sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću. Radionica u Gradskoj upravi je interaktivnog tipa, a organizovana je kako bi se, pre svega, predstavili rezultati mapiranja, ali i podstakao dijalog između svih strana i otvorili novi pogledi na značaj i mesto teme klimatskih promena prilikom donošenja odluka o budućim aktivnostima Grada Beograda. Dodatne informacije o projektu dostupne su na: <http://belgrade.terrifica.eu/>.

Vreme: 13.05.2021 19:00

Medij: energetskiportal.rs

Link: <https://www.energetskiportal.rs/dogadjaji/gradani-i-institucije-zajedno-u-akciji-za-klimu-u-beogradu/>

Autori: .symbolic

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Građani i institucije zajedno u akciji za klimu u Beogradu

1698

Foto: Grad Beograd

U susret 15. maju - Međunarodnom danu akcije za klimu, koji se obeležava u više od 170 zemalja sveta, Centar za promociju nauke i Sekretarijat za zaštitu životne sredine organizuju u petak, 14. maja, od 9 časova jednodnevnu radionicu o klimatskim izazovima u Beogradu, u Gradskoj upravi Grada Beograda, Kraljice Marije 1, u sali na 20. spratu.

Na ovoj radionici će se susresti istraživači, učesnici projekta "TeRRIFICA" (engl. Territorial RRI Fostering Innovative Climate Action) sa predstavnicima Gradske uprave Grada Beograda i nevladinog sektora. Ovaj istraživački projekat finansira Evropska komisija kroz okvirni program "Horizont 2020", a u Srbiji ga vodi Centar za promociju nauke koji je zadužen za region Jugoistočne Evrope, sa posebnim fokusom na grad Beograd kao jedan od šest pilot regiona.

Građani Beograda su tokom prethodne godine na interaktivnoj mapi označavali efekte klimatskih promena. Sekretarka za zaštitu životne sredine Ivana Vilotijević pozvala je građane da se u što većem broju uključe i mapiraju efekte klimatskih promena na mapi koja je javno dostupna građanima na sajtu Grada Beograda. Na taj način građani imaju priliku da obeleže mesta u gradu na kojima ih vrućina najviše pogađa i da daju svoje predloge za prilagođavanje klimatskim promenama sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću.

Radionica u Gradskoj upravi je interaktivnog tipa, a organizovana je kako bi se, pre svega, predstavili rezultati mapiranja, ali i podstakao dijalog između svih strana i otvorili novi pogledi na značaj i mesto teme klimatskih promena prilikom donošenja odluka o budućim aktivnostima Grada Beograda. Za više informacija pogledajte ovde.

Izvor: Grad Beograd

Vreme: 14.05.2021 11:00

Medij: ekapija.com

Link: <https://www.ekapija.com/news/3273610/na-interaktivnoj-mapi-centra-za-promociju-nauke-gradjani>

Autori: @ekapija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Na interaktivnoj mapi Centra za promociju nauke građani Beograda obeležili 374 kritične tačke u pet kategorija

3550

Autobuska stajališta u Ulici Maksima Gorkog i Južnom bulevaru, obod Orlovskog naselja i Mirijejskog venca, Izlaz iz Terazijjskog tunela, Ulica Zage Malivuk u Krnjači - samo su neke od lokacija, koje su Beograđani u proteklih godinu

Slavija (Foto: Suzana Obradović)

Autobuska stajališta u Ulici Maksima Gorkog i Južnom bulevaru, obod Orlovskog naselja i Mirijejskog venca, Izlaz iz Terazijjskog tunela, Ulica Zage Malivuk u Krnjači - samo su neke od lokacija, koje su Beograđani u proteklih godinu dana, obeležili na interaktivnoj mapi.

Centar za promociju nauke je, u okviru projekta centar, koji će biti predstavljen u zgradi gradske uprave, stanovnicima prestonice dao priliku da "mapiraju" mesta u pet kategorija - temperatura, vazduh, zemljište, voda i vetar. Nažalost, samo kod temperature je broj pozitivnih i negativnih mapiranja isti, dok je u ostalima više negativnih zapažanja.

Prema rečima Nataše Đokić, saradnice Centra za promociju nauke, od juna prošle do maja ove godine, Beograđani su na interaktivnoj mapi obeležili 374 tačke u prestonici. To znači da je veliki broj građana posvetio vreme projektu, verujući da njihovi predlozi i zapažanja mogu biti od pomoći. Uz označenu lokaciju, oni su ostavljali i kratak komentar.

- "Mesto topljenja" nazvali su autobusko stajalište u Maksima Gorkog, a "pakleno stajalište za autobuse" je u Južnom bulevaru. Kada je reč o vazduhu, "spalionica kablova" se nalazi na obodu Orlovskog naselja u Višnjici, a "dolina uglja" je na Mirijejskom vencu, u blizini Mirijejskog parka. Uz Južni bulevar ide opis "buka i smog". "Crnom tačkom Beograda" nazvan Terazijjski tunel, kod izlaza na Nušićevu ulicu, a negativno je obeležen i površinski kop u Vreocima - navodi Đokić..

"Aktivno klizište već 20 godina" je na obodu Zvezdarske šume - prema Ulici Dragoslava Srejevića. "Blatnjava međa" je naziv dodeljen "zelenom ostrvu", između dve saobraćajne trake u Trgovačkoj ulici.

Sagovornica Novosti ističe da je najviše lokacija i komentara bilo za temperaturu, a broj negativnih i pozitivnih opažanja je približno isti.

Na drugom mestu bio je vazduh, ali je većina opažanja bila negativna. I zemljište je imalo više negativnih nego pozitivnih pinova, koji ukazuju na lokacije divljih deponija, zapuštenih lokacija.

- I u kategoriji vode dominantna su negativna zapažanja, a većina ukazuje na zagađenje voda (Banjički potok, Zage Malivuk u Krnjači, Ada Huja) ili opasnost od poplava kod Kule Nebojša. Grad koji ima dve divne reke i mnogo manjih vodotoka, fontane i javne česme zaslužuje više obeleženih lokacija na kojima građani učitavaju pozitivne efekte vode. Zapažanja u kategoriji vetra je bilo očekivano malo. Pinovi su upućivali na mesta gde su udari košave najintenzivniji, kao Omladinski stadion ili Kolarčeva, koja je okarakterisana kao mesto sa stalnim vetrom - kaže Đokićeva.

Najveći broj navedenih lokacija je u centru grada. "Šampion" je Trg republike, zatim Slavija, ali i Zemun, Banovo brdo, Voždovac i Mirijevo. Mapirano je nekoliko tačaka Lazarevcu, u Boljevcima, Bojčinskoj šumi, čak i u Pančevu.

Predlozi

[...]

Datum: 14.05.2021
Medij: Večernje novosti
Rubrika: Beograd
Autori: B.Borisavljević

Napomena:
Površina: 459

Теме: Promocija nauke; Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: MIRIJEVO IMA "DOLINU UGLJA"

Strana: 19

НА ИНТЕРАКТИВНОЈ МАПИ ЦЕНТРА ЗА ПРОМОЦИЈУ НАУКЕ ГРАЂАНИ ОБЕЛЕЖИЛИ 374 КРИТИЧНЕ ТАЧКЕ

АУТОБУСКА стајалишта у Улици Максима Горког и Јужном булевару, обод Орловског насеља и Миријевског венца, излаз на Теразијског тунела, Улица Заге Маливук у Крњачи - само су неке од локација, које су Београђани у протеклим годину дана, обележили на интерактивној мапи.

Центар за промоцију науке је, у оквиру пројекта TeRRIFICA, који ће бити представљен данас у згради

ПРЕДЛОЗИ

КАО предлоге за решавање појединих проблема, грађани су навели - додатку садњу дрвећа, озелењавање и уређење зелених површина, изградњу засена путем уметничких инсталација и зеленила, нове јавне чесме и адекватнија аутобуска стајалишта у борби против претеране врућине.

За чистији ваздух предложени су бољи грађови превоз, више бициклистичких стаза, модернизован систем грејања, иновативна решења али и едукација, забрана паљења смећа и појачана инспекцијска контрола.

градске управе, становницима престонице дао прилику да "мапирају" места у пет категорија - температура, ваздух, земљиште, вода и ветар. Нажалост, само код температуре је број позитив-

МИРИЈЕВО ИМА "ДОЛИНУ УГЉА"

Места су обисивана у њих категорија - ваздух, шемјераштура, земљиште, вода, као и ветар

них и негативних мапирања исти, док је у осталима више негативних запажања. Према речима Наташе Ђокић, сараднице Центра за промоцију науке, од јуна прошле до маја ове године,

Београђани су на интерактивној мапи обележили 374 тачке у престоници. То значи да је велики број грађана посветио време пројекту, верујући да њихови предлози и запажања могу бити од по-

моћи. Уз означену локацију, они су остављали и кратак коментар.

- "Место топлења" назвали су аутобуско стајалиште у Максима Горког, а "паклено стајалиште за аутобусе" је у Јужном булевару - наводи Ђокић. - Када је реч о ваздуху, "спалоница каблова" се налази на ободу Орловског насеља у Вишњици, а "долина угља" је на Миријевском венцу, у близини Миријевског парка. Уз Јужни булевар иде опис "бука и смог". "Црном тачком Београда" назван Теразијски тунел, код излаза на Нушићеву улицу, а негативно је обележен и површински коп у Врећима.

"Активно клизиште већ 20 година" је на ободу Звездар-

ске шуме, према улици Драгослава Срејовића. "Блатњава међа" је назив додељен "зеленом острву", између две саобраћајне траке у Трговачкој улици.

Наша саговорница истиче да је највише локација и коментара било за температуру, а број негативних и позитивних опажања је приближно исти.

На другом месту био је ваздух, али је већина опажања била негативна. И земљиште је имало више негативних него позитивних пинова, који указују на локације дивљих депонија, запуштених локација.

- И у категорији воде доминантна су негативна запа-

ЈУЖНОМ
булевару додат
опис "бука и смог"

жања, а већина указује на загађење вода (Бањички поток, Заге Маливук у Крњачи, Ада Хуја) или опасност од поплава код Куле Небојша - каже Ђокић. - Град који има две дневне реке и много мањих водотока, фонтане и јавне чесме заслужује више обележених локација на којима грађани учитавају позитивне ефекте воде. Запажана у категорији ветра је било очекивано мало. Пинови су упућивали на места где су удари кошаве најинтензивнији, као Омладински стадион или Коларчева, која је окарактерисана као место са сталним ветром.

Највећи број наведених локација је у центру града. "Шампион" је Трг републике, затим Славија, али и Земун, Баново брдо, Возловач и Миријево. Мапирано је неколико тачака Лазаревац, у Болевцима, Бојничкој шуми, чак и у Панчеву. ■

Б. БОРИСАВЉЕВИЋ

Vreme: 20.05.2021 11:35

Medij: beta.rs

Link: <https://beta.rs/zelena-srbija/zs-srbija/146486-gradjani-ocenili-374-tacka-kao-primere-dobre-i-lose->

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Naslov: Gradjani ocenili 374 tačaka kao primere dobre i loše adaptacije Beograda na klimatske promene

4197

Gradjani su od juna 2020. do maja 2021. godine, na interaktivnoj mapi dobrih i loših primera adaptacije Beograda na klimatske promene obeležili 374 tačke, saopštio je danas republički Centar za promociju nauke Negativnim

ZELENA-SRBIJA | 20.05.2021 11:35 > 20.05 11:35

Gradjani su od juna 2020. do maja 2021. godine, na interaktivnoj mapi dobrih i loših primera adaptacije Beograda na klimatske promene obeležili 374 tačke, saopštio je danas republički Centar za promociju nauke

Negativnim tačkama "pinovima", gradjani su davali imena "mesto topljenja", "buka i smog" ili "aktivno klizište već 20 godina", dok su tačke na zelenim površinama označavane sa "spas od vreline", navedeno je u saopštenju.

Najviše pinova bilo je u kategoriji temperatura, pri čemu je označeno 115 pozitivnih i 128 lokacija gde je ukazano na negativne efekte toplotnih talasa, a nazivi koje su gradjani davali lokacijama oslikavaju i razloge: "beton, drvo, mesto topljenja" ili "pakleno stajalište za autobuse".

Sa druge strane, beogradske šume Zvezdarska, Miljkovačka, Košutnjak i brojni drvoredi i zelene oaze, gradjani nazivaju "mesto spasa od vreline".

Na drugom mestu po brojnosti bile su gradjanske opservacije za kategoriju vazduh, sa 51 lokacijom sa izrazito negativnim komentarima i svega šest sa pozitivnim, koje su uglavnom povezane sa velikim zelenim površinama: Košutnjakom, Zvezdarskom šumom i Kejom Oslobođenja.

Kako je na interaktivnoj mapi bilo ponudjeno detaljnije opisivanje lokacije i dodeljivanje naziva odabranoj tački, neki su direktno upućivali na zagadjenje vazduha: "dolina uglja", "spalionica kablova", "buka i smog", "trovačnica" ili "za izbeći".

Na trećem mestu po brojnosti pinova je kategorija zemljišta sa 33 negativnih i deset pozitivnih zapažanja. Negativna mesta nazvana su: "aktivno klizište već 20 godina", "blatnjava medja" ili "nedovršen parking", a pinovi iz ove kategorije vode do lokacija divljih deponija, degradiranog zemljišta, ali i zapuštene lokacije za koje gradjani žele drugačije uređenje.

U kategoriji vode dominantna su negativna zapažanja, kojih je bilo 23 nasuprot samo dva pozitivna. Većina pinova ukazuje na zagadjenje voda (Banjički potok, Zaga Malivuk u Krnjači, Ada Huja) ili opasnost od poplava kod kule Nebojša.

Zapažanja u kategoriji vetra je bilo očekivano malo, a pinovi su upućivali na mesta gde su udari košave najintenzivniji: Omladinski stadion ili Kolarčevu, koja je okarakterisana kao mesto sa stalnim vetrom, a obeleženo je pet tačaka.

Najveći broj lokacija koje su gradjani obeležili nalazi se u centralnom gradskom jezgru, pa su tako najviše pažnje dobili Trg Republike i Slavija, ali i Zemun, Banovo Brdo, Voždovac i Mirjevo.

Predlozi gradjana za rešavanje problema na koje su ukazivali u kategorijama temperatura, vazduh i zemljište odnose se na dodatnu sadnju drveća, ozelenjavanje i uređenje zelene površine.

Vreme: 20.05.2021 11:35

Medij: beta.rs

Link: <https://beta.rs/zeleno-srbija/zs-srbija/146486-gradjani-ocenili-374-tacaka-kao-primere-dobre-i-lose->

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA; Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Naslov: Gradjani ocenili 374 tačaka kao primere dobre i loše adaptacije Beograda na klimatske promene

Predloženi su i izgradnja zasena putem umetničkih instalacija i zelenila, izgradnja javnih česmi i adekvatnija autobuska stajališta u borbi protiv preterane vrućine.

Ukloniti nelegalne objekte, obezbediti adekvatno prikupljanje atmosferskih voda, sankcionisati nelegalne ispuste otpadnih voda ili postaviti mobilnu zaštitu od poplava, neki su od predloga u kategoriji vode.

U kategoriji vazduha su predloženi bolji gradski prevoz, više biciklističkih staza, modernizovan sistem grejanja, inovativna rešenja ali i edukacija, zabrana paljenja smeće i pojačana inspeksijska kontrola.

U kategoriji zemljišta najviše predloga se odnosilo na uredjenje zapuštenog zemljišta, uklanjanje deponija, obezbedjenje veće propustljivosti površina ali i rešavanje pitanja klizišta.

Predstavnici relevantnih institucija predstavili su predloge sugradjana koji su dati na temu temperature, kvaliteta vazduha, zemljišta, vode i vetra koja je okviru kampanje "Rashladi grad" predstavljena na radionici u Gradskoj upravi Beograda, u okviru projekta "TeRRIFICA".

Kako je najavljeno, mapiranje se nastavlja, a naredni koraci podrazumevaju izradu Akcionih planova, poštujući zajednički pristup svih zainteresovanih strana.

Detalji mapiranja i rezultati gradjanskog naučnog istraživanja dostupni su na linku <http://belgrade.terrifica.eu/>

Najčitanije sada

Vreme: 20.05.2021 11:50

Medij: vesti.rs

Link: <https://www.vesti.rs/Ekologija/Gradjani-ocenili-374-tacka-ka-primere-dobre-i-lose-adaptacije->

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: Gradjani ocenili 374 tačaka kao primere dobre i loše adaptacije Beograda na klimatske promene

1851

Gradjani su od juna 2020. do maja 2021. godine, na interaktivnoj mapi dobrih i loših primera adaptacije Beograda na klimatske promene obeležili 374 tačke, saopštio je danas republički Centar za promociju nauke. Negativnim tačkama 'pinovima', gradjani su davali imena 'mesto topljenja', 'buka i smog' ili 'aktivno klizište već 20 godina', dok su tačke na zelenim površinama označavane sa 'spas od vreline', navedeno je u saopštenju...

Gradjani su od juna 2020. do maja 2021. godine, na interaktivnoj mapi dobrih i loših primera adaptacije Beograda na klimatske promene obeležili 374 tačke, saopštio je danas republički Centar za promociju nauke. Negativnim tačkama "pinovima", gradjani su davali imena "mesto topljenja", "buka i smog" ili "aktivno klizište već 20 godina", dok su tačke na zelenim površinama označavane sa "spas od vreline", navedeno je u saopštenju. Najviše pinova bilo je u kategoriji temperatura, pri čemu je označeno 115 pozitivnih i 128 lokacija gde je ukazano na negativne efekte toplotnih talasa, a nazivi koje su gradjani davali lokacijama oslikavaju i razloge: "beton, drvo, mesto topljenja" ili "pakleno stajalište za autobuse". Sa druge strane, beogradske šume Zvezdarska, Miljkovačka, Košutnjak i brojni drvoredi i zelene oaze, gradjani nazivaju "mesto spasa od vreline". Na drugom mestu po brojnosti bile su građanske opservacije za kategoriju vazduh, sa 51 lokacijom sa izrazito negativnim komentarima i svega šest sa pozitivnim, koje su uglavnom povezane sa velikim zelenim površinama: Košutnjakom, Zvezdarskom šumom i Kejom Oslobođenja. Kako je na interaktivnoj mapi bilo ponudjeno detaljnije opisivanje lokacije i dodeljivanje naziva odabranoj tački, neki su direktno upućivali na zagađenje vazduha: "dolina uglja", "spalionica kablova", "buka i smog", "trovačnica" ili "za izbeći". Na trećem mestu po brojnosti pinova ...

Datum: 21.05.2021

Medij: Danas

Rubrika: Društvo

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: U Beogradu 374 crne ekološke tačke

Napomena:

Površina: 161

Strana: 6

U Beogradu 374 crne ekološke tačke

Beograd - Građani su od juna 2020. do maja 2021. godine, na interaktivnoj mapi dobrih i loših primera adaptacije Beograda na klimatske promene obeležili 374 tačke, saopštio je republički Centar za promociju nauke

Negativnim tačkama „pinovima“, građani su davali imena „mesto topljenja“, „buka i smog“ ili „aktivno klizište već 20 godina“, dok su tačke na zelenim površinama označavane sa „spas od vreline“, navedeno je u saopštenju. Najviše pinova bilo je u kategoriji temperatura, pri čemu je označeno 115 pozitivnih i 128 lokacija gde je ukazano na negativne efekte toplinskih talasa, a nazivi koje su građani davali lokacijama oslikavaju i razloge: „beton, drvo, mesto topljenja“ ili „pakleno stajalište za autobuse“. Sa druge strane, beogradske šume Zvezdarska, Miljakovačka, Košutnjak i brojni drvoredi i zelene oaze, građani nazivaju „mesto spasa od vreline“.

Na drugom mestu po brojnosti bile su građanske opservacije za kategoriju vazduh, sa 51 lokacijom sa izrazito negativnim komentarima i svega šest sa pozitivnim, koje su uglavnom povezane sa velikim zelenim površinama: Košutnjakom, Zvezdarskom šumom i Kejom Oslobođenja. Kako je na interaktivnoj mapi bilo ponuđeno detaljnije opisivanje lokacije i dodelji-

vanje naziva odabranoj tački, neki su direktno upućivali na zagađenje vazduha: „dolina uglja“, „spalionica kablova“, „buka i smog“, „trovačnica“ ili „za izbeći“.

Na trećem mestu po brojnosti pinova je kategorija zemljišta sa 33 negativnih i deset pozitivnih zapažanja. Negativna mesta nazvana su: „aktivno klizište već 20 godina“, „blatnjava međa“ ili „nedovršen parking“, a pinovi iz ove kategorije vode do lokacija divljih deponija, degradiranog zemljišta, ali i zapuštene lokacije za koje građani žele drugačije uređenje.

U kategoriji vode dominantna su negativna zapažanja, kojih je bilo 23 nasuprot samo dva pozitivna. Većina pinova ukazuje na zagađenje voda (Banjički potok, Zaga Malivuk u Krnjači, Ada Huja) ili opasnost od poplava kod kule Nebojša.

Najveći broj lokacija koje su građani obeležili nalazi se u centralnom gradskom jezgri, pa su tako najviše pažnje dobili Trg Republike i Slavija, ali i Zemun, Banovo Brdo, Voždovac i Mirijevo.

Predlozi građana za rešavanje problema na koje su ukazivali u kategorijama temperatura, vazduh i zemljište odnose se na dodatnu sadnju drveća, ozelenjavanje i uređenje zelene površine. **Beta**

Vreme: 22.05.2021 11:15

Medij: atastars.rs

Link: <https://www.atastars.rs/vesti-ostalo/u-trendu/304860-radionica-o-klimatskim-izazovima-u-beogradu-u->

Autori: Redakcija

Tem: Klimatske promene; Centar za promociju nauke; TeRRIFICA

Naslov: Radionica o klimatskim izazovima u Beogradu u Upravi grada

5971

U petak, 14. maja, u Gradskoj upravi grada Beograda organizovana je radionica na kojoj su se susreli naučni istraživači, građani i predstavnici Gradske uprave kako bi se preduzele konkretne aktivnosti povodom klimatskih promena. U okviru kampanje Rashladi grad, čiji cilj [...]

U petak, 14. maja, u Gradskoj upravi grada Beograda organizovana je radionica na kojoj su se susreli naučni istraživači, građani i predstavnici Gradske uprave kako bi se preduzele konkretne aktivnosti povodom klimatskih promena.

U okviru kampanje Rashladi grad, čiji cilj je što veći angažman Beograđana kada je reč o klimatskim izazovima u njihovom životnom okruženju, građani su od maja 2020. godine na interaktivnoj mapi obeležavali dobre i loše primere adaptacije grada na klimatske promene. 14. maja, na radionici u Gradskoj upravi Beograda, saradnici na projektu TeRRIFICA i predstavnici relevantnih institucija tumačili su i analizirali zapažanja i predloge sugrađana, odnosno građana na zadatku naučnika-istraživača.

Interaktivna mapa je građanima omogućila da unesu svoja zapažanja, obrazlože ili odaberu ponuđene razloge zašto ih određena lokacija provocira, ali i mogućnost da daju svoje predloge rešenja za uočeni problem. U periodu od juna 2020. do maja 2021. godine, koliko je interaktivna mapa bila dostupna građanima, na prostoru regiona Beograda ukupno su obeležene 374 tačke, a pozitivni i negativni, utisci svrstani su u pet kategorija. Približno polovina ukupnih tačaka je sadržala afirmativne komentare, dok je druga polovina mapirana sa dozom kritike i sugestija za popravljajanjem okolnosti na terenu.

TEMPERATURA (243) Očekivano, s obzirom na period u kome je mapa bila aktivna, kao i na intenzivne aktivnosti volontera i pokretne meteostanice u okviru kampanje Rashladi grad, upravo tokom letnjih meseci, najviše pinova bilo je u kategoriji temperatura (243 lokacije). Označeno je pozitivnih 115 nasuprot 128 lokacija gde je ukazano na negativne efekte toplotnih talasa. Nazivi lokacija koje su građani dodeljivali prilikom mapiranja oslikavaju i razloge, pa se tako pojavljuju: "beton, drvo, beton, beton, beton...", "mesto topljenja" ili "pakleno stajalište za autobuse". Sa druge strane, beogradske šume Zvezdarska, Miljakovačka, Košutnjak i brojni drvoredi i zelene oaze, građani nazivaju "mesto spasa od vreline".

VAZDUH (57) Na drugom mestu po brojnosti bile su građanske opservacije za kategoriju vazduh, sa 51 lokacijom sa izrazito negativnim komentarima i svega 6 lokacija sa pozitivnim impresijama koje su uglavnom povezane sa velikim zelenim površinama: Košutnjakom, Zvezdarskom šumom i zemunski Kejom Oslobođenja. Kako je na interaktivnoj mapi bilo ponuđeno detaljnije opisivanje lokacije koju označavaju, te dodeljivanje naziva odabranoj tački, bilo je zanimljivo primetiti nazive lokacija koji su direktno upućivali na zagađenje vazduha na lokacijama: "dolina uglja", "spalionica kablova", "buka i smog", "trovačnica" ili "za izbeći". Negativno u kategoriji vazduha je obeležen površinski kop u Vreocima.

ZEMLIŠTE (43) Treća po brojnosti pinova je kategorija zemljišta sa 33 negativnih i 10 pozitivnih zapažanja. Negativna mesta nazvana su: "aktivno klizište već 20 godina", "blatnjava međa" ili "nedovršen parking". Pinovi iz ove kategorije vode do lokacija divljih deponija, degradiranog zemljišta, ali i zapuštene lokacije za koje građani žele drugačije uređenje.

VODA (24) U kategoriji vode dominantna su negativna zapažanja: 23 negativna nasuprot samo 2 pozitivna. Većina ukazuje na zagađenje voda (Banjički potok, Zaga Malivuk u Krnjači, Ada Huja) ili opasnost od poplava kod kule Nebojša. Jedina cifra koja je ostala nepromenjena su tačke - pozitivna zapažanja - za kategoriju vode. Grad koji ima dve reke i mnogo manjih vodotoka, fontane i javne česme, zaslužuje više obeleženih lokacija na kojima građani učitavaju pozitivne efekte vode.

VETAR (5) Zapažanja u kategoriji vetra je bilo očekivano malo, a pinovi su upućivali na mesta gde su udari košave najintenzivniji: Omladinski stadion ili Kolarčevu, koja je okarakterisana kao mesto sa stalnim vetrom. Obeleženo je 5 tačaka. **PREDLOZI GRAĐANA** Najveći broj lokacija koje su građani obeležili nalazi se u centralnom gradskom jezgru, pa su tako najviše pažnje dobili Trg Republike, zatim Slavija, ali i Zemun, Banovo Brdo, Voždovac i Mirjevo. Mapirano je na prostoru opštine Lazarevac sa nekoliko tačaka, u Boljevcima, Bojčinskoj šumi, čak i u susednom Pančevu. Nažalost, nisu svi pinovi i zapažanja praćena predlozima za rešavanje problema, ali je, sa druge strane, bilo dovoljno predloga koji su reflektovali promišljanje o zadatom problemu. Neki predlozi, kao što je dodatna sadnja drveća, ozelenjavanje i uređenje zelene površine su se pojavljivali u nekoliko kategorija: temperatura, vazduh i zemljište. Predloženi su izgradnja zasena putem umetničkih instalacija i zelenila, izgradnja javnih česmi i adekvatnija autobuska stajališta u borbi protiv preterane vrućine. Ukloniti nelegalne objekte, obezbediti adekvatno prikupljanje atmosferskih voda, sankcionisati nelegalne ispuste otpadnih voda ili postaviti mobilnu zaštitu od poplava su neki od predloga u kategoriji vode. U kategoriji vazduha su predloženi bolji gradski prevoz, više biciklističkih staza, modernizovan sistem grejanja, inovativna rešenja ali i edukacija, zabrana paljenja smeće i pojačana inspekcijaska kontrola. U kategoriji zemljišta najviše predloga se odnosilo na uređenje zapuštenog zemljišta, uklanjanje deponija, obezbeđenje veće propustljivosti

[...]

Vreme: 02.06.2021 12:45

Medij: novosti.rs

Link: <https://www.novosti.rs/c/beograd/vesti/1002985/klimatski-izazovi-gradu-gradjani-mapiraju-vracaru->

Autori: @Novostionline

Teme: Klimatske promene; Centar za promociju nauke

Naslov: KLIMATSKI IZAZOVI U GRADU: Građani mapiraju na Vračaru i Starom gradu

1149

NA Dan zaštite životne sredine, u subotu, 5. juna, Beograđani će biti u prilici da daju svoje predloge o klimatskim izazovima u gradu. Mobilna meteorološka stanica Mobilna meteorološka stanica će, od 9 do 12 časova, biti na platou ispred opštine Vračar, a od 13 do 16 sati u Ulici carice Milice u pešačkoj zoni, uz park Vojvode Vuka. Ova stanica građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje klimatskih izazova u Beogradu, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Takođe, Beograđani se na lokaciji na kojoj je postavljena stanica informišu kako svojim aktivnostima mogu da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja, koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena. Prolaznici na Starom gradu, će biti u prilici da vide i izložbu "Karavan za klimu", koju je Centar za promociju nauke osmislio u saradnji sa Francuskim institutom. Mobilna stanica za mapiranje, koju je kreirala i dizajnirala arhitektkinja Mirjana Utvić iz CPN-a, dosad je gostovala na raznim tačkama u gradu - na Trg Republike, Adi Ciganliji, savskom i dunavskom keju. Pratite nas i putem iOS i android aplikacije

Datum: 03.06.2021
Medij: Dnevnik
Rubrika: Politika
Autori: Redakcija
Teme: Centar za promociju nauke

Napomena:
Površina: 280

Naslov: TWITTER

Strana: 3

Изазови

Центар за промоцију науке најављује: На Дан заштите животне средине, 5. јуна, биографски ће обележавати климатске изазове.

Карловачки

Портал „Ориџинали“ подсећа: Капела мира у Сремским Карловцима је подигнута на локацији на којој се одиграо један од најзначајнијих догађаја везаних за односе европских земаља са Отоманском царевном – потписивања Карловачког мира.

Сунчано

Навештач општине Јазеро у РС Сеницава Ружички редовно гостује у медијима: Укључиће у „Сунчано ујтро“ на позив О канала.

Боље

Чланци СНС Сташа Стојковић тврде: Никад нисам видела хајтера да ради боље од мене!

Бициклисти

Дан бицикла обележила је и амбасада Холандије, народности Холанђани возе бицикл чак пет милијарди пута годишње у дужини од 17,5 милијарди километара, што је око хиљаду км годишње по особи!

Игре

На војном комплексу „Међа“ у току су припреме тениста Војске Србије за следећу годину, осим по реду, учешће на Међународним војним играма у дисциплини Тенковски биатлон, поручују из Министарства одбране.

Северно

Генерална секретарка организације Европа Ностра Снежана Квалде-Мезановић је забележила: Фантастичан крај још једног продуктивног дана и рада на даљину ... укључиће у заласку сунца поред Северног мора!

С. Ст.

Datum: 05.06.2021
Medij: Danas
Rubrika: Bez naslova
Autori: Redakcija
Teme: Centar za promociju nauke

Napomena:
Površina: 248

Naslov: Klimatski izazovi

Strana: 22

Klimatski izazovi

Teist i foto: CPN

U subotu, 5. juna, na Dan zaštite životne sredine, Beograđani će na dva punkta, na Vračaru (Plato ispred Opštine Vračar, Njegoševa 77) i u Starom gradu (Ulica carice Milice, pešačka zona uz park Vojvode Vuکا), imati prilike da obeležavaju tačke na kojima ih pogodaju posledice klimatskih promena, da razgovaraju sa stručnjacima i predlažu rešenja. Pokretna mini meteorološka stanica, mobilna stanica za mapiranje, koju je kreirala i dizajnirala arhitektninja Mirjana Utvić iz CPN-a, dosad je gostovala na raznim tačkama u gradu - na Trg Republike, Adl Ciganilji, savskom i dunavski keju - a ovoga puta, stiže na Vračar i u Ulicu carice Milice, kod parka u blizini hotela „Palas“. Ova stanica građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje klimatskih izazova u Beogradu, uz osnovne

Mini meteorološka stanica građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje klimatskih izazova u Beogradu, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama

informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Takođe, građani se na lokaciji na kojoj je postavljena stanica informišu o tome kako svojim aktivnostima mogu da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena. Uz mobilnu meteorološku stanicu, u Ulici carice

Milice prolaznici će biti u prilici da vide i izložbu „Karavan za klimu“, koju je Centar za promociju nauke osmislio u saradnji sa Francuskim institutom. Povezujući borbu protiv klimatskih promena i zaštitu biodiverziteta, Karavan za klimu upoznaje građane sa zaštićenim vrstama na teritoriji Srbije i predstavlja uticaj različitih globalnih posledica klimatskih promena na biološku raznovrsnost, ali i na invazivne vrste, visokoplaninska staništa, vlažna staništa i biodiverzitet gradova, uz odgovore na pitanje kako doprineti očuvanju biodiverziteta.

Danas

U saradnji sa Centrom za promociju nauke, „Danas“ predstavlja izabrane priče sa naučnopopularnog portala elementarium.cpn.rs

Datum: 05.06.2021

Medij: K1

Emisija: Uranak/k1

Autori: Redakcija

Teme: Klimatske promene

	Početak	Trajanje
Emisija	05.06.2021 07:30:00	225:00
Prilog	05.06.2021 09:42:00	6:04

Naslov: Svetski dan zaštite životne sredine

5592

Voditelj

Danas se obeležava Svetski dan zaštite životne sredine, zato će u našoj prestonici ove subote biti postavljen punkt mini meteorološka stanica na koji će Beograđani imati priliku da obeležavaju tačke na kojima osećaju posledice klimatskih promena, da razgovaraju sa stručnjacima i predlažu rešenja. Naša Danica je na Vračaru. Danice do kada će građani moći da posete taj mobilni punkt?

Reporter

Bojana ovakve mini hidrometeorološke stanice danas su postavljene od 9 časova ovoga jutra, pa sve do 13 časova ovde ispred opštine Vračar, a zatim se ovaj mobilni punkt seli dalje, odnosno u ulicu Carice Milice i biće otvoren tamo od 13 časova, pa sve do 16 časova. Ovo, pored toga što može da nas rashladi, odnosno ovo sigurno može da nas rashladi, evo ovde imamo jednu flašicu, plastičnu flašicu za vodu, pretpostavljam da je ekološka flašica.

Tanja Adnađević

Da

Reporter

Da imamo flašicu za vodu i ovde možemo dakle da ukoliko nam je vruće napunimo vodu i tako se rashladimo, takođe ovde je postavljen jedan da mogu naši kućni ljubimci, voda za njih i da oni mogu da se rashlade po ovim vrućim danima, jer zaista sunce već je veoma jako. Sa mnom su ovoga jutra Tanja Adnađević i Žarko Petrović iz Centra za promociju nauke. Dobro jutro. Hoćete li da mi pokažete šta još možemo da uradimo na ovom punktu?

Tanja Adnađević

E pa dobar dan, dobro došli na mobilnu meteo stanicu, odnosno naše zeleno ostrvo u ovom velikom urbanom toplinom ostrvo zvanom Beograd. Mi smo danas na Dan zaštite životne sredine simbolično krenuli od centralnih gradskih opština od Vračara i kasnije, kao što ste rekli, od Starog Grada da pozivamo građane da prepoznaju dobre i loše primere uticaja klimatskih promena u našem gradu. E sad, naravno da bismo ih privukli pripremili smo razne neke, onako malo.

Reporter

Ja moram ovo odmah da primetim olovku. Šta se dešava sa tom olovkom?

Tanja Adnađević

Pa prosto jedna vrlo korisna stvar. Nadam se da će klinici svi se vratiti malo pisanju, a ne samo klikanju po tabletu i kad istrošite olovku samo je zasadi i dobijete jedno začinsko bilje koje naravno posle možemo da koristimo.

Reporter

Koje začinsko bilje?

Tanja Adnađević

Mislim da je ovde bosiljak eto.

Reporter

Znači kada se iskoristi olovka ona se zasadi i dobijemo bosiljak?

Tanja Adnađević

Može i za konzumaciju. Međutim, to je sve u stvari jedan naš način da malo približimo građane našoj stanici, da ih ustvari pozovemo da nam daju svoje mišljenje i svoje utiske o njihovom susedstvu.

Reporter

Jel možemo da pokažemo kako izgleda to? Znači to postoji sajt belgrade.terifika.eu i svi naši sugrađani mogu da odu na taj sajt i tu da mapiraju sve stvari koje im se dopadaju i ne dopadaju vezano za uticaj klimatskih promena na naš grad? Hajde da vidimo.

Tanja Adnađević

Jeste, baš tako, Beograd je jedan od šest pilot regiona u okviru terifika projekta koji finansira Evropska komisija u okviru Horizont 20-20 programa i čitava ideja je da građani, ne samo da mapiraju, već i da daju svoje predloge, rešenja. Naši sugrađani su neverovatno kreativni i neverovatno saradljivi, što je jako divna stvar, jer prosto postoji neko mišljenje da niko ništa ne pita građane, međutim kad ih pitate dobijete vrlo kvalitetne i vrlo divne odgovore. Moj omiljeni jeste pakleno stajalište za autobuse u Gospodara Vučića, vrlo kreativnog naziva, što u stvari jeste jedno autobusko stajalište bez zasene. E sad, građani su dali, sugrađani su dali predlog rešenja, to rešenje nije hajde stavite nam samo onu ogradicu baš autobusko stajalište da se rešimo toga, nego su predložili da se napravi zeleni zid na susednoj zgradi na vrhu koji će istovremeno i da čisti vazduh, ali istovremeno da pravi zasenu i hlad tom autobuskom

[...]

Vreme: 05.06.2021 00:00

Medij: glas-javnosti.rs

Link: <https://www.glas-javnosti.rs/drustvo/glas-javnosti-uzivo-na-obelezavanju-svetskog-dana-zastite->

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke

Naslov: GLAS JAVNOSTI UŽIVO NA OBELEŽAVANJU SVETSKOG DANA ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE: Pokretna meteorološka stanica u ce

1970

Svetski dan zaštite životne sredine – 5. jun, ove godine u znaku je očuvanja i obnove prirode.

U Beogradu, građani tim povodom imaju priliku da obeležavaju tačke na kojima ih pogađaju posledice klimatskih promena, da razgovaraju sa stručnjacima i predlažu rešenja. Na dva punkta, na Vračaru i u Starom gradu, stiže mobilna mini meteorološka stanica, uz tim projekta TeRRIFICA, koji uz naučnike i stručnjake za klimatske promene već godinu dana mobilise građane da daju svoj doprinos klimatskim izazovima.

Pokretna mini meteorološka stanica, mobilna stanica za mapiranje, koju je kreirala arhitektka Mirjana Utvić, do sada je gostovala na raznim tačkama u gradu – na Trgu Republike, Adi Ciganliji, Savskom i Dunavskom keju – a ovoga puta, posle Vračara, stiže i u opštinu Stari grad, kod parka vojvode Vuka u Ulici carice Milice.

Stanica građanima pruža informacije o sadržaju i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje klimatskih izazova u Beogradu, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Takođe, građani se na lokaciji na kojoj je stanica postavljena informišu o tome kako svojim aktivnostima mogu da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena. Mogu da obeleže dobre i loše primere prilagođavanja na klimatske promene sa kojima se u Beogradu svakodnevno susreću, a ovo je prilika da neki od izazova budu zajedno rešeni.

Uz mobilnu meteorološku stanicu, prolaznici imaju priliku da vide i izložbu „Karavan za klimu“, koju je Centar za promociju nauke osmislio u saradnji sa Francuskim institutom. Karavan upoznaje građane sa zaštićenim vrstama na teritoriji Srbije i predstavlja uticaj različitih globalnih posledica klimatskih promena na biološku raznovrsnost, ali i na invazivne vrste, visokoplaninska staništa, vlažna staništa i biodiverzitet gradova, uz odgovore na pitanje kako doprineti njihovom očuvanju.

Glas javnosti je na licu mesta i uživo prati ova dešavanja:

Datum: 05.06.2021

Medij: Informer

Rubrika: TV Program

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; TeRRIFICA; Klimatske promene

Naslov: **BEOGRAD Borba protiv klimatskih promena**

Napomena:

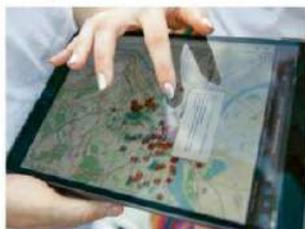
Površina: 119

Strana: 23

BEOGRAD Borba protiv klimatskih promena

Na Dan zaštite životne sredine (subota) Beograđani će biti u prilici da daju svoje predloge kada je reč o klimatskim izazovima u gradu. Na dva punkta, na Vračaru i u Starom gradu, stiže mobilna mini meteorološka stanica, uz tim projekta TeRRIFICA, koji uz naučnike i stručnjake za klimatske promene već godinu dana mobiliše građane da daju svoj doprinos klimatskim izazovima u Beogradu. **Mobilna stanica stiže prvo na plato ispred opštine Vračar, u Njegoševu 77, od devet do 12 sati, a na Starom gradu će biti postavljena u Ulici**

carice Milice, u pešačkoj zoni uz Park vojvode Vuka od 13 do 16 sati. Ova stanica građanima pruža informacije o sadržaju

i funkcionisanju onlajn alata za mapiranje klimatskih izazova u Beogradu, uz osnovne informacije o vremenu, klimi i klimatskim promenama. Takođe, građani se na lokaciji na kojoj je postavljena stanica informišu o tome kako svojim aktivnostima mogu da utiču na stvaranje kreativnih i inovativnih rešenja koja će pomoći u borbi protiv klimatskih promena. **Uz mobilnu meteorološku stanicu, u Ulici carice Milice prolaznici će biti u prilici da vide i izložbu „Karavan za klimu”, koju je Centar za promociju nauke osmislio u saradnji sa Francuskim institutom,**

Datum: 10.07.2021

Medij: Večernje novosti

Rubrika: Beograd

Autori: Š.M.

Teme: Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Naslov: Građani kao meteorolozi

Napomena:

Površina: 134

Strana: 29

ЦЕНТАР ЗА ПРОМОЦИЈУ НАУКЕ ИМАЋЕ ЈЕДИНСТВЕНУ ДЕМОСТРАЦИЈУ У СУРЧИНСКОМ ПАРКУ

Грађани као метеоролози

ОПШТИНА Сурчин угостиће у понедељак од 9.00 до 12.00 тим Центра за промоцију науке и пројекта TeRRIFICA, са својом мобилном метеоролошком станицом и тимом демонстратора. То ће бити прилика да се сви грађани прикључе климатској акцији, информишу о њој и дају свој допринос. Догађај се се одржати у парку,

На интерактивној мапи моћи ће да се означе локације на којима житељи мисле да врућине највише погађају, као и аутобуска стајалишта за која сматрају да су под сунцем.

Грађани ће разматрати и где су потребне чесме у паркићима, али и који

су извори загађења у њиховом крају. Такође, уколико постоји и неки леп пример из окружења, може се обележити на мапи.

Бројна искуства и мишљења грађана касније се обједињавају да би се направио општи пресек стања условљеног климатским променама. Увид у досадашње резултате мапирања доступан је на линку <http://belgrade.terrifica.eu/>.

Мапирање у коме учествују житељи Сурчина део је међународног пројекта TeRRIFICA, на коме је Центар за промоцију науке један од партнера. ■

Ш. М.

Vreme: 16.07.2021 13:28

Medij: rts.rs

Link: <http://www.rts.rs/page/radio/sr/story/23/radio-beograd-1/4446211/rashladi-grad--i-srbiju.html>

Autori: Redakcija

Teme: Centar za promociju nauke; Klimatske promene

Naslov: Rashladi grad - i Srbiju!

977

Akciju "Rashladi grad!", neki od Beograđana su ozbiljno shvatili i već ima više desetina zabeleženih i komentara i konkretnih predloga - šta može da se učini, kako bi se smanjili problemi nastali kao posledice klimatskih promena. Centar za promociju nauke koji sprovodi ovu akciju je takodje ozbiljno shvatio - i Beograd i Beograđane i akciju su u julu mesecu, proširili na obodne gradske opštine - bili su u Surčinu, sad idu u Grocku, a narednih nedelja u Mladenovac, Lazarevac...govorimo danas o građanima - naučnim istraživačima. Za one koji su spremni da putuju, ili su im jednostavno bliži Užice ili Požarevac - predložimo 29. po redu skokove u Đetinju sa starog mosta - ili - Boj na Prugovu gde će tokom oba dana vikenda biti mnoštvo takmičenja, priredbi i predstava - zaključno sa paradom bajkera i fijakera i trkom za zlatnik. Naši dopisnici donose priče iz Šapca, Vranja i Zrenjanina i - priču o turističkom potencijalu Jastrepa. Sa vama je Ružica Zorkić Radičević.

Vreme: 17.07.2021 07:25

Medij: radiobeograd.rs

Link: http://www.radiobeograd.rs/index.php?option=com_content&task=view&id=126092&Itemid=0

Autori: Redakcija

Temе: Centar za promociju nauke

Naslov: PRVI PROGRAM - UHVATI DAN - RASHLADI GRAD - I SRBIJU!

1083

Zvanicna prezentacija Radio Beograda

Akciju "Rashladi grad!", neki od Beograđana su ozbiljno shvatili i već ima više desetina zabeleženih i komentara i konkretnih predloga - šta može da se učini, kako bi se smanjili problemi nastali kao posledice klimatskih promena. Centar za promociju nauke koji sprovodi ovu akciju je takodje ozbiljno shvatio - i Beograd i Beograđane i akciju su u julu mesecu, proširili na obodne gradske opštine - bili su u Surčinu, sad idu u Grocku, a narednih nedelja u Mladenovac, Lazarevac... govorimo u emisiji Uхвати dan Prvog programa u subotu 17. jula 2021.

godine od 06.30 o građanima - naučnim istraživačima. Za one koji su spremni da putuju, ili su im jednostavno bliži Užice ili Požarevac - predlažemo 29. po redu skokove u Đetinju sa starog mosta - ili - Boj na Prugovu gde će tokom oba dana vikenda biti mnoštvo takmičenja, priredbi i predstava - zaključno sa paradom bajkera i fajakera i trkom za zlatnik. Naši dopisnici donose priče iz Šapca, Vranja i Zrenjanina i - priču o turističkom potencijalu Jastrepcu. Sa vama je Ružica Zorkić Radičević.

10/2021. SeeRRI project | SeeRRI Booklet

<https://terrifica.eu/wp-content/uploads/2021/10/The-SeeRRI-booklet-final-version.pdf>

3. Approaches from other RRI territorial projects

TeRRIFICA

Collaborative efforts for climate action

Duration: 3.5 years

Territories: Luxembourg, Belgium, Germany, Normandy and Pays de la Loire, The Poitou-Agglomeration, Alsace and Strasbourg, Munsterland

Keywords: Community, Engagement, Citizen Participation, Sustainability

Authors: Marta Cavero & Norbert Steinhilber

Grant agreement: 07824489

Regional challenge

Heat waves, drought, heavy rain – many Europeans are already feeling the effects of climate change. Climate change is the defining challenge of our time, and mitigating its impacts will require fundamental changes to societies and behaviours all over the world. The project Territorial Responsible Research and Innovation Fostering Innovative Climate Action (TeRRIFICA) was launched to influence climate change mitigation and adaptation policies and foster competence for climate change adaptation and mitigation in six European regions.

Ambition

Involving Citizens in the Agenda-Setting Process Corresponding to Climate Change Challenges

The issue of climate protection has reached the general public and many options for action are known from individual to political level. However, **most citizens do not get involved in climate action** until they are personally affected by the consequences of climate change. This is where TeRRIFICA comes in, not to discuss climate change as a 'meta-level' but to foster competence for climate change adaptation among stakeholders, starting in pilot regions and cities. The integration of environmental and climate concerns into a wider range of policy areas should generate solutions that are economically, socially and environmentally sustainable.

Integrating responsibility and RRI into regional development: How? Money to practice

The TeRRIFICA project pursues a **creative bottom-up citizen science** approach. At the beginning of the project, **reflective workshops** were organised and stakeholders from each pilot region were selected to work at a regional/local level. In each pilot region, co-creation teams were formed with stakeholders from the Quadruple Helix.

With the help of an interactive participation map, the **TeRRIFICA crowdmapping tool**, citizens are involved in the collection of relevant data and can participate in further co-creative processes of climate change adaptation. The collected data will form the basis for Europe-wide recommendations and thus contribute directly to increased innovative climate action at European level.

TeRRIFICA is organising six national and one International **Summer Schools** at which visions for the future will be developed by stakeholders. These visions will illustrate how science and society can collaborate, how responsible research and innovation can be integrated into Climate Action, and how new forms of innovation can be co-created in an open environment of exchange.

Core activities

Lessons learned

The TeRRIFICA pilot region teams have carried out a number of case studies of regional community-academic research partnerships. These are collected in the TeRRIFICA Case Studies Report. The report highlights common elements across the case studies in order to draw **lessons for future climate actions** involving community-academic research partnerships.

The TeRRIFICA Guide on engagement and co-creation aims at fostering stakeholder engagement and co-creation within the context of climate mitigation and adaptation. The guide provides a **starting point for launching stakeholder engagement and co-creation** processes within climate change policymaking in the pilot regions. It disseminates 'good practices', i.e. methodological and experiential that may be transferable to other regions in Europe.

The TeRRIFICA project has also published the Policy Brief & Citizen Participation Matters – Fostering Co-Creation for Climate Change Mitigation and Adaptation. Directed at the European Commission and national policymakers, the Policy Brief **integrates guidelines and recommendations on enabling participatory processes through policy**.

Social media
<https://terrifica.eu/>

- @terrifica
- terrifica
- terrifica
- terrifica@elaberr.de

Vreme: 04.11.2021 09:26

Medij: ekolist.org

Link: <https://ekolist.org/u-susret-12-medjunarodnom-festivalu-zelene-kulture-green-fest/>

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA

Naslov: U susret 12. Međunarodnom festivalu zelene kulture Green Fest

4589

Festival zelene kulture "Green Fest" biće održan od 08. do 15. novembra, u onlajn izdanju, pod sloganom "Klimatska uzbuna"...

Dvanaesti Međunarodni festival zelene kulture "Green Fest" će biti održan od 08. do 15. novembra, u onlajn izdanju, pod sloganom "Klimatska uzbuna". I ove godine, svi sadržaji će biti besplatni, i dostupni na internet portalu Festivala (www.greenfest.rs). Svi koji su zainteresovani za životnu sredinu, ekologiju, klimatske promene, održivi razvoj, i srodne teme, moći će da pogledaju ukupno 7 dugometražnih i 34 filma srednjeg i kratkog metra, 5 panel diskusija i jednu virtuelnu izložbu. Na festivalu će moći da se pogledaju filmovi poput višestruko nagrađivanog "Jednom kada saznaš", o klimatskim promenama i smanjenju resursa, zatim "Ustajemo" koji nas kroz razgovore sa brojnim, poznatim i nepoznatim ljudima, poput muzičara Mobija, Dalaj Lame, Tonija Robinsa, Ričarda Brensona i DJ Spukija, prikazuje nove modele uspeha i napretka koji nam mogu pomoći na putu čovečanstva da napokon napravi budućnost kakvu svi zaslužujemo. Film "2040" je priča o nadi koja posmatra veoma realne mogućnosti da ljudska civilizacija može da preokrene globalno zagrevanje i kroz taj proces unapredi živote svih živih bića, zatim film "Ofir - zemlja blaga" koji je poetična, ali dramatična oda neizbrisivoj žeđi za slobodom, kulturom i suverenitetom; film osvetljava najveći sukob na Pacifiku od Drugog svetskog rata, otkrivajući vidljive i nevidljive lance kolonizacije, i njene trajne cikluse fizičkog i psihološkog ratovanja. Film "Duša bicikliste" otkriva vrednosti koje se gube u našem savremenom društvu, kao što su važnost prijateljstva, ekologija, vrednovanje starog, minimalizam i druge važne premise za postizanje jednostavnijeg i ispunjenijeg života onime što je zaista važno. Jedan od "najukusnijih" filmova na festivalu "Kuvanje odbačene hrane" prati reditelja, aktivistu i kuvara Davida Grosa na putovanju kroz Evropu na kojem učimo šta se sve baca od hrane i koji su to razlozi. Filmovi kratkog i srednjeg metra svojim kvalitetom sve više pariraju visokobudžetnim filmovima. Gotovo 95% ovog programa su filmovi iz 2020. i 2021. godine i raspoređeni su u tri kategorije - kratki metar, srednji metar i animirani film. Obrazovni program festivala donosi sjajne razgovore sa našim najvećim stručnjacima na različite teme. Sve panel diskusije će biti emitovane uživo na facebook stranici festivala. Serija razgovora, pod nazivom "Akcija za klimu ODMAH", počinje 08. novembra u 19 časova, kada se održava prvi panel - "Klimatska akcija i COP26". Klimatske promene postaju sve ozbiljnije, i posledice već osećamo. Saznaćemo kako napredujemo u ispunjavanju ciljeva Pariskog sporazuma i kako izgleda budućnost izmenjene klime. Kroz ovaj razgovor nas vode Antoan Avinjon iz Delegacije Evropske unije, Aleksandar Macura iz RES fondacije, Nemanja Milović urednik portala Klima101, dr Ana Vuković Vimić sa Poljoprivrednog fakulteta i Mirjana Jovanović iz Beogradske otvorene škole. Energetska tranzicija sa sobom ne nosi samo napuštanje fosilnih goriva i prelazak na obnovljive izvore energije, već znači i decentralizaciju i demokratizaciju energetskog sistema. Pored velikih elektrana, ekspanzija obnovljivih izvora, a posebno solarne energije, omogućava i građanima da zauzmu važno mesto u procesu proizvodnje električne energije. Na koji način je to moguće saznaćemo na panelu "Kako građani postaju proizvođači električne energije?" (09.11, u 19 časova) u razgovoru sa Slobodanom Jerotićem direktorom JKP "Toplana-Šabac", Anom Džokić i Đorđem Samardžijom iz Energetske zadruge "Elektropionir", dr Vukom Radmilovićem sa Tehnološko-metalurškog fakulteta i Nemanjom Milovićem urednikom portala Klima 101. U okviru panel diskusije "Nevidljivi urbanizam

[...]

Vreme: 04.11.2021 10:12

Medij: energetskiportal.rs

Link: <https://www.energetskiportal.rs/objavljen-program-12-medjunarodnog-festivala-zelene-kulture-green->

Autori: .symbolic

Teme: TeRRIFICA

Naslov: Objavljen program 12. Međunarodnog festivala zelene kulture Green Fest

4842

Dvanaesti Međunarodni festival zelene kulture "Green Fest" će biti održan od 8. do 15. novembra, u onlajn izdanju, pod sloganom "Klimatska uzbuna". I ove godine, svi sadržaji će biti besplatni, i dostupni na internet portalu Festivala (www.greenfest.rs).

04.11. 2021

Vesti | Srbija

Foto: Promo

Dvanaesti Međunarodni festival zelene kulture "Green Fest" će biti održan od 8. do 15. novembra, u onlajn izdanju, pod sloganom "Klimatska uzbuna". I ove godine, svi sadržaji će biti besplatni, i dostupni na internet portalu Festivala (www.greenfest.rs).

Svi koji su zainteresovani za životnu sredinu, ekologiju, klimatske promene, održivi razvoj, i srodne teme, moći će da pogledaju ukupno sedam dugometražnih i 34 filma srednjeg i kratkog metra, pet panel diskusija i jednu virtuelnu izložbu.

Na festivalu će moći da se pogledaju filmovi poput višestruko nagrađivanog "Jednom kada saznaš", o klimatskim promenama i smanjenju resursa, zatim "Ustajemo" koji nas kroz razgovore sa brojnim, poznatim i nepoznatim ljudima, poput muzičara Mobija, Dalaj Lame, Tonija Robinsa, Ričarda Brensona i DJ Spukija, prikazuje nove modele uspeha i napretka koji nam mogu pomoći na putu čovečanstva da napokon napravi budućnost kakvu svi zaslužujemo.

Film "2040" je priča o nadi koja posmatra veoma realne mogućnosti da ljudska civilizacija može da preokrene globalno zagrevanje i kroz taj proces unapredi živote svih živih bića, zatim film "Ofir - zemlja blaga" koji je poetična, ali dramatična oda neizbrisivoj žeđi za slobodom, kulturom i suverenitetom; film osvetljava najveći sukob na Pacifiku od Drugog svetskog rata, otkrivajući vidljive i nevidljive lance kolonizacije, i njene trajne cikluse fizičkog i psihološkog ratovanja.

Film "Duša bicikliste" otkriva vrednosti koje se gube u našem savremenom društvu, kao što su važnost prijateljstva, ekologija, vrednovanje starog, minimalizam i druge važne premise za postizanje jednostavnijeg i ispunjenijeg života onime što je zaista važno.

Jedan od "najukusnijih" filmova na festivalu "Kuvanje odbačene hrane" prati reditelja, aktivistu i kuvara Davida Grosa na putovanju kroz Evropu na kojem učimo šta se sve baca od hrane i koji su to razlozi.

Foto: Promo

Filmovi kratkog i srednjeg metra svojim kvalitetom sve više pariraju visokobudžetnim filmovima. Gotovo 95 odsto ovog programa su filmovi iz 2020. i 2021. godine i raspoređeni su u tri kategorije - kratki metar, srednji metar i animirani film.

Obrazovni program festivala donosi sjajne razgovore sa našim najvećim stručnjacima na različite teme. Sve panel diskusije će biti emitovane uživo na facebook stranici festivala.

Seriya razgovora, pod nazivom "Akcija za klimu ODMAH", počinje 8. novembra u 19 časova, kada se održava prvi panel - "Klimatska akcija i COP26".

Klimatske promene postaju sve ozbiljnije, i posledice već osećamo. Saznaćemo kako napredujemo u

[...]

Vreme: 05.11.2021 09:43

Medij: beograd.rs

Link: <http://www.beograd.rs/cir/beoinfo/1788835-objavljen-program-12-medjunarodnog-festivala-zelene>

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA

Naslov: Objavljen program Dvanaestog međunarodnog festivala zelene kulture "Grin Fest"

4519

Dvanaesti međunarodni festival zelene kulture "Grin Fest" biće održan od 8. do 15. novembra, u onlajn izdanju, pod sloganom "Klimatska uzbuna", navedeno je u saopštenju Sekretarijata za zaštitu životne sredine. I ove godine svi sadržaji će biti besplatni i dostupni na internet portalu festivala (www.greenfest.rs). Svi koji su zainteresovani za životnu sredinu, ekologiju, klimatske promene, održivi razvoj i srodne teme moći će da pogledaju ukupno sedam dugometražnih i 34 filma srednjeg i kratkog metra, pet panel diskusija i jednu virtuelnu izložbu. Na festivalu će moći da se pogledaju filmovi poput višestruko nagrađivanog "Jednom kada saznaš", o klimatskim promenama i smanjenju resursa, zatim "Ustajemo" koji nas kroz razgovore sa brojnim, poznatim i nepoznatim ljudima, poput muzičara Mobija, Dalaj Lame, Tonija Robinsa, Ričarda Brensona i di-džej Spukija, prikazuje nove modele uspeha i napretka koji nam mogu pomoći na putu čovečanstva da napokon napravi budućnost kakvu svi zaslužujemo. Film "2040" je priča o nadi koja posmatra veoma realne mogućnosti da ljudska civilizacija može da preokrene globalno zagrevanje i kroz taj proces unapredi živote svih živih bića, zatim film "Ofir - zemlja blaga" koji je poetična, ali dramatična oda neizbrisivoj žeđi za slobodom, kulturom i suverenitetom, a film osvetljava najveći sukob na Pacifiku od Drugog svetskog rata, otkrivajući vidljive i nevidljive lance kolonizacije i njene trajne cikluse fizičkog i psihološkog ratovanja. Film "Duša bicikliste" otkriva vrednosti koje se gube u našem savremenom društvu, kao što su važnost prijateljstva, ekologija, vrednovanje starog, minimalizam i druge važne premise za postizanje jednostavnijeg i ispunjenijeg života onime što je zaista važno. Jedan od "najukusnijih" filmova na festivalu "Kuvanje odbačene hrane" prati reditelja, aktivistu i kuvara Davida Grosa na putovanju kroz Evropu na kojem učimo šta se sve baca od hrane i koji su to razlozi. Filmovi kratkog i srednjeg metra svojim kvalitetom sve više pariraju visokobudžetnim filmovima. Gotovo 95 odsto ovog programa su filmovi iz 2020. i 2021. godine i raspoređeni su u tri kategorije - kratki metar, srednji metar i animirani film. Obrazovni program festivala donosi sjajne razgovore sa našim najvećim stručnjacima na različite teme. Sve panel diskusije će biti emitovane uživo na fejsbuk stranici festivala. Serija razgovora, pod nazivom "Akcija za klimu ODMAH", počinje 8. novembra u 19 časova, kada se održava prvi panel - "Klimatska akcija i COP26". Klimatske promene postaju sve ozbiljnije i posledice već osećamo. Saznaćemo kako napredujemo u ispunjavanju ciljeva Pariskog sporazuma i kako izgleda budućnost izmenjene klime. Kroz ovaj razgovor nas vode Antoan Avinjon iz Delegacije Evropske unije, Aleksandar Macura iz RES fondacije, Nemanja Milović urednik portala Klima101, dr Ana Vuković Vimić sa Poljoprivrednog fakulteta i Mirjana Jovanović iz Beogradske otvorene škole. Energetska tranzicija sa sobom ne nosi samo napuštanje fosilnih goriva i prelazak na obnovljive izvore energije, već znači i decentralizaciju i demokratizaciju energetske sistema. Pored velikih elektrana, ekspanzija obnovljivih izvora, a posebno solarne energije, omogućava i građanima da zauzmu važno mesto u procesu proizvodnje električne energije. Na koji način je to moguće saznaćemo na panelu "Kako građani postaju proizvođači električne energije?" (9. novembra u 19 časova) u razgovoru sa Slobodanom Jerotićem direktorom JKP "Toplana - Šabac", Anom Džokić i Đorđem Samardžijom iz Energetske zadruge "Elektropionir", dr Vukom Radmilovićem sa Tehnološko-metalurškog fakulteta i Nemanjom Milovićem urednikom portala Klima 101. U okviru panel diskusije "Nevidljivi urbanizam klimatskih promena" (12. novembra u 19 časova) saznaćemo kako da uvidi građana o klimatskim

promenama utiču na aktuelne pravce razvoja grada, da li je saradnja različitih aktera i donosioca odluka - utopija ili nužnost pri budućim razmatranjima klimatskih promena u gradovima. Na panelu učestvuju dr Vladimir Đurđević sa Fizičkog fakulteta, dr Tanja Adnađević iz projekta TeRRIFICA u Srbiji, dr Ivan Simić sa Arhitektonskog fakulteta, dr Iva Čukić i Tomica Mišljenović sa Biološkog fakulteta. Ovogodišnje izdanje "Grin Festa" su podržali Delegacija Evropske unije, Francuski institut i ambasada Francuske, Hajnrih Bel fondacija, Sekretarijat za zaštitu životne sredine Grada Beograda, Ministarstvo zaštite životne sredine i Ministarstvo kulture RS, kao i mnogobrojni partneri i prijatelji festivala.

Vreme: 05.11.2021 10:38

Medij: beogradski.rs

Link: <https://beogradski.rs/objavljen-program-dvanaestog-medunarodnog-festivala-zelene-kulture-grin-fest/>

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA

Naslov: Objavljen program Dvanaestog međunarodnog festivala zelene kulture "Grin Fest" - Beogradski Portal

5026

Dvanaesti međunarodni festival zelene kulture "Grin Fest" biće održan od 8. do 15. novembra, u onlajn izdanju, pod sloganom "Klimatska uzbuna", navedeno je u saopštenju Sekretarijata za zaštitu životne sredine. I ove godine svi sadržaji će biti besplatni i dostupni na internet portalu festivala (www.greenfest.rs). Svi koji su zainteresovani za životnu sredinu, ekologiju, klimatske promene, [...]

Objavljen program Dvanaestog međunarodnog festivala zelene kulture "Grin Fest"

WhatsApp

Dvanaesti međunarodni festival zelene kulture "Grin Fest" biće održan od 8. do 15. novembra, u onlajn izdanju, pod sloganom "Klimatska uzbuna", navedeno je u saopštenju Sekretarijata za zaštitu životne sredine. I ove godine svi sadržaji će biti besplatni i dostupni na internet portalu festivala (www.greenfest.rs).

Svi koji su zainteresovani za životnu sredinu, ekologiju, klimatske promene, održivi razvoj i srodne teme moći će da pogledaju ukupno sedam dugometražnih i 34 filma srednjeg i kratkog metra, pet panel diskusija i jednu virtuelnu izložbu.

Na festivalu će moći da se pogledaju filmovi poput višestruko nagrađivanog "Jednom kada saznaš", o klimatskim promenama i smanjenju resursa, zatim "Ustajemo" koji nas kroz razgovore sa brojnim, poznatim i nepoznatim ljudima, poput muzičara Mobija, Dalaj Lame, Tonija Robinsa, Ričarda Brensona i di-džeja Spukija, prikazuje nove modele uspeha i napretka koji nam mogu pomoći na putu čovečanstva da napokon napravi budućnost kakvu svi zaslužujemo. Film "2040" je priča o nadi koja posmatra veoma realne mogućnosti da ljudska civilizacija može da preokrene globalno zagrevanje i kroz taj proces unapredi živote svih živih bića, zatim film "Ofir - zemlja blaga" koji je poetična, ali dramatična oda neizbrisivoj žeđi za slobodom, kulturom i suverenitetom, a film osvetljava najveći sukob na Pacifiku od Drugog svetskog rata, otkrivajući vidljive i nevidljive lance kolonizacije i njene trajne cikluse fizičkog i psihološkog ratovanja. Film "Duša bicikliste" otkriva vrednosti koje se gube u našem savremenom društvu, kao što su važnost prijateljstva, ekologija, vrednovanje starog, minimalizam i druge važne premise za postizanje jednostavnijeg i ispunjenijeg života onime što je zaista važno. Jedan od "najkusnijih" filmova na festivalu "Kuvanje odbačene hrane" prati reditelja, aktivistu i kuvara Davida Grosa na putovanju kroz Evropu na kojem učimo šta se sve baca od hrane i koji su to razlozi.

Filmovi kratkog i srednjeg metra svojim kvalitetom sve više pariraju visokobudžetnim filmovima. Gotovo 95 odsto ovog programa su filmovi iz 2020. i 2021. godine i raspoređeni su u tri kategorije - kratki metar, srednji metar i animirani film.

Obrazovni program festivala donosi sjajne razgovore sa našim najvećim stručnjacima na različite teme. Sve panel diskusije će biti emitovane uživo na fejsbuk stranici festivala. Serija razgovora, pod nazivom "Akcija za klimu ODMAH", počinje 8. novembra u 19 časova, kada se održava prvi panel - "Klimatska akcija i COP26". Klimatske promene postaju sve ozbiljnije i posledice već osećamo. Saznaćemo kako napredujemo u ispunjavanju ciljeva Pariskog sporazuma i kako izgleda budućnost izmenjene klime.

Kroz ovaj razgovor nas vode Antoan Avinjon iz Delegacije Evropske unije, Aleksandar Macura iz RES fondacije, Nemanja Milović urednik portala Klima101, dr Ana Vuković Vimić sa Poljoprivrednog fakulteta i

[...]

Vreme: 05.11.2021 21:19
Medij: seecult.org
Link: <http://seecult.org/vest/12-green-fest-onlajn-besplatno>
Autori: Redakcija
Teme: TeRRIFICA

Naslov: 12. Green Fest onlajn, besplatno

4991

12. Green Fest onlajn, besplatno

12. Green Fest onlajn, besplatno

Međunarodni festival zelene kulture Green Fest biće održan od 8. do 15. novembra u onlajn izdanju, a pod sloganom "Klimatska uzbuna", besplatno će prikazati više od 40 filmova, uz panel diskusije na aktuelne teme zaštite životne sredine, ekologije, klimatskih promena, održivog razvoja...

Program 12. Green Festa obuhvata ukupno sedam dugometražnih i 34 filma srednjeg i kratkog metra, uz pet panel diskusija i virtuelnu izložbu, a biće dostupan na sajtu greenfest.rs

Među najavljenim filmovima je i višestruko nagrađivani francuski dokumentarac "Jednom kada saznaš" Emanuela Kapejina o klimatskim promenama i smanjenju resursa, zatim američki "Ustajemo" Majkla Šauna Konaveja koji sadrži razgovore sa brojnim, poznatim i nepoznatim ljudima, poput muzičara Mobija, Dalaj Lame, Tonija Robinsa, Ričarda Brensona i DJ Spukija, a prikazuje nove modele uspeha i napretka koji mogu pomoći na putu čovečanstva da napokon napravi budućnost kakvu svi zaslužuju.

Australijski film "2040" Damona Gameaua priča je o nadi koja posmatra realne mogućnosti da ljudska civilizacija može da preokrene globalno zagrevanje i kroz taj proces unapredi živote svih živih bića.

Francuski film "Ofir – zemlja blaga" (Alexandre Berman, Olivier Pollet) poetična je, ali dramatična oda neizbrisivoj žeđi za slobodom, kulturom i suverenitetom - osvetljava najveći sukob na Pacifiku od Drugog svetskog rata, otkrivajući vidljive i nevidljive lance kolonizacije, i njene trajne cikluse fizičkog i psihološkog ratovanja.

Film "Duša bicikliste" portugalskog reditelja Nuna Tavaresa otkriva vrednosti koje se gube u savremenom društvu, kao što su važnost prijateljstva, ekologija, vrednovanje starog, minimalizam i druge važne premise za postizanje jednostavnijeg i ispunjenijeg života onime što je zaista važno.

Među favoritima Green Festa je i film "Kuvanje odbačene hrane" koji prati reditelja, aktivistu i kuvara Davida Grosa na putovanju kroz Evropu, prikazujući šta se sve baca od hrane i koji su to razlozi.

Filmovi kratkog i srednjeg metra, kako isticu organizatori, sve više pariraju kvalitetom visokobudžetnim filmovima, a gotovo 95 odsto tog programa su produkcije iz 2020. i 2021. godine. Raspoređeni su u tri kategorije – kratki metar, srednji metar i animirani film.

Obrazovni program 12. Green Festa nudi zanimljive razgovore sa nekim od najvećih domaćih stručnjaka na različite teme, a sve panel diskusije biće emitovane uživo na Fejsbuk stranici festivala.

Serija razgovora Akcija za klimu ODMAH počinje 8. novembra panelom "Klimatska akcija i COP26", koji će ukazati na to koliko se napreduje u ispunjavanju ciljeva Pariskog sporazuma i kako izgleda budućnost izmenjene klime. U razgovoru će učestvovati Antoan Avinjon iz Delegacije Evropske unije, Aleksandar Macura iz RES fondacije, urednik portala Klima101 Nemanja Milović, dr Ana Vuković Vimić sa Poljoprivrednog fakulteta i Mirjana Jovanović iz Beogradske otvorene škole.

Energetska tranzicija sa sobom ne nosi samo napuštanje fosilnih goriva i prelazak na obnovljive izvore energije, već znači i decentralizaciju i demokratizaciju energetskog sistema. Pored velikih elektrana, ekspanzija obnovljivih izvora, a posebno solarne energije, omogućava i građanima da zauzmu važno mesto u procesu proizvodnje električne energije. Na koji način je to moguće pokazaće panel "Kako građani postaju proizvođači električne energije?", najavljen za 9. novembar, uz učešće direktora JKP

[..]

Vreme: 05.11.2021 10:35

Medij: studiob.rs

Link: <https://studiob.rs/objavljen-program-dvanaestog-medjunarodnog-festivala-zelene-kulture-grin-fest/>

Autori: Redakcija

Teme: Klimatske promene; TeRRIFICA

Naslov: Objavljen program festivala zelene kulture "Grin Fest" Tanjug

4534

I ove godine svi sadržaji će biti besplatni i dostupni na internet portalu festivala <http://www.greenfest.rs>. Svi koji su zainteresovani za životnu sredinu, ekologiju, klimatske promene, održivi razvoj i srodne teme moći

I ove godine svi sadržaji će biti besplatni i dostupni na internet portalu festivala <http://www.greenfest.rs>. Svi koji su zainteresovani za životnu sredinu, ekologiju, klimatske promene, održivi razvoj i srodne teme moći će da pogledaju ukupno sedam dugometražnih i 34 filma srednjeg i kratkog metra, pet panel diskusija i jednu virtuelnu izložbu.

Na festivalu će moći da se pogledaju filmovi poput višestruko nagrađivanog "Jednom kada saznaš", o klimatskim promenama i smanjenju resursa, zatim "Ustajemo" koji nas kroz razgovore sa brojnim, poznatim i nepoznatim ljudima, poput muzičara Mobija, Dalaj Lame, Tonija Robinsa, Ričarda Brensona i di-džeja Spukija, prikazuje nove modele uspeha i napretka koji nam mogu pomoći na putu čovečanstva da napokon napravi budućnost kakvu svi zaslužujemo. Film "2040" je priča o nadi koja posmatra veoma realne mogućnosti da ljudska civilizacija može da preokrene globalno zagrevanje i kroz taj proces unapredi živote svih živih bića, zatim film "Ofir - zemlja blaga" koji je poetična, ali dramatična oda neizbrisivoj žeđi za slobodom, kulturom i suverenitetom, a film osvetljava najveći sukob na Pacifiku od Drugog svetskog rata, otkrivajući vidljive i nevidljive lance kolonizacije i njene trajne cikluse fizičkog i psihološkog ratovanja.

Film "Duša bicikliste" otkriva vrednosti koje se gube u našem savremenom društvu, kao što su važnost prijateljstva, ekologija, vrednovanje starog, minimalizam i druge važne premise za postizanje jednostavnijeg i ispunjenijeg života onime što je zaista važno. Jedan od "najukusnijih" filmova na festivalu "Kuvanje odbačene hrane" prati reditelja, aktivistu i kuvara Davida Grosa na putovanju kroz Evropu na kojem učimo šta se sve baca od hrane i koji su to razlozi.

Filmovi kratkog i srednjeg metra svojim kvalitetom sve više pariraju visokobudžetnim filmovima. Gotovo 95 odsto ovog programa su filmovi iz 2020. i 2021. godine i raspoređeni su u tri kategorije - kratki metar, srednji metar i animirani film.

Obrazovni program festivala donosi sjajne razgovore sa našim najvećim stručnjacima na različite teme. Sve panel diskusije će biti emitovane uživo na fejsbuk stranici festivala. Serija razgovora, pod nazivom "Akcija za klimu ODMAH", počinje 8. novembra u 19 časova, kada se održava prvi panel - "Klimatska akcija i COP26". Klimatske promene postaju sve ozbiljnije i posledice već osećamo. Saznaćemo kako napredujemo u ispunjavanju ciljeva Pariskog sporazuma i kako izgleda budućnost izmenjene klime.

Kroz ovaj razgovor nas vode Antoan Avinjon iz Delegacije Evropske unije, Aleksandar Macura iz RES fondacije, Nemanja Milović urednik portala Klima101, dr Ana Vuković Vimić sa Poljoprivrednog fakulteta i Mirjana Jovanović iz Beogradske otvorene škole.

Energetska tranzicija sa sobom ne nosi samo napuštanje fosilnih goriva i prelazak na obnovljive izvore energije, već znači i decentralizaciju i demokratizaciju energetske sistema. Pored velikih elektrana, ekspanzija obnovljivih izvora, a posebno solarne energije, omogućava i građanima da zauzmu važno mesto u procesu proizvodnje električne energije. Na koji način je to moguće saznaćemo na panelu "Kako

[...]

Vreme: 13.11.2021 20:37

Medij: glasamerike.net

Link: <https://www.glasamerike.net/a/svet-srbija-beograd-klimatske-promene-toplotni-udari-grin->

Autori: Veljko Popović

Teme: Klimatske promene

Naslov: Tribina o gradovima i klimatskim promenama: Vrućine su ubice, svačija uloga je važna

5627

U ovom trenutku u gradovima živi preko polovine svetskog stanovništva, a gradovi su odgovorni za preko 70 odsto emisije ugljendioksida na planeti, gasa koji je među najvećim uzročnicima efekta staklene bašte. Gradovi su istovremeno su osetljivi na klimatske promene koje unose značajne promene u...

U ovom trenutku u gradovima živi preko polovine svetskog stanovništva, a gradovi su odgovorni za preko 70 odsto emisije ugljendioksida na planeti, gasa koji je među najvećim uzročnicima efekta staklene bašte. Gradovi su istovremeno su osetljivi na klimatske promene koje unose značajne promene u strukturu, stanovanje, život i stanovanje ljudi. Važno je da gradovi postanu deo rešenja u borbi protiv klimatskih promena i da se prilagođavaju budućim vremenskim prilikama koje će stanovnici gradova osećati mnogo intenzivnije od stanovnika ruralnih područja, poručeno je između ostalog na tribini "Nevidljivi organizam klimatskih promena", koji je u Beogradu i onlajn, uz pomoć Evropske unije, održan u okviru festivala zelene kulture "Grin fest".

Profesor Vladimir Đurđević sa Fizičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, rekao je da su današnji gradovi zidani za drugačije klimatsko okruženje i za klimatske uslove koji su trajali stotinama ili čak hiljadama godina kroz istoriju. Kanada: Zbog vrućine zakupili sve sobe u gradu

Profesor Đurđević je naveo slučaj toplotnog talasa ove godine kada je u Vankuveru u Kanadi izmereno 49,6 stepeni. U jednom trenutku svi hoteli su bili popunjeni, jer u sobama imaju klima uređaje, što ljudi u svojim stanovima i kućama nemaju, jer im inače na tom području ne trebaju, ispričao je on zaključujući da je to primer grada u kome se dešava klima za koju grad nije napravljen. Klimatski uslovi su u međuvremenu značajno promenjeni, rekao je on ocenjujući da infrastruktura više nije odgovarajuća za takvo stanje i navodeći primer kišne kanalizacije koja nije projektovana da prima količinu vode koja je sad prisutna tokom obimnijih padavina. Zamena svih tih cevi ne bi bila ni malo laka, pa se umesto toga mora pribegavati nekim drugim adaptacijama.

Kao drugi primer posledice klimatskih promena, profesor je pomenuo takozvana urbana ostrva toplote. Usled porasta temperature i sve češćih vrućina, gradovi dodatno uvećavaju toplotne talase, a poseban problem predstavljaju noći u kojima temperatura nije pala ispod određene granice, što onemogućava odmaranje organizma od dnevne vrućine.

"Kada puno dana imate takvu situaciju, često se akumulira taj stres i često donosi i do fatalnih posledica. Ima primera da su tokom toplotnih talasa (od vrućine) po gradovima stradale i hiljade ljudi - na primer 2003. u Parizu, 2010. u Moskvi itd", rekao je Đurđević upućujući da se u takvim situacijama ljudi moraju rashladivati i da klima-uređaj postaje neophodan u domovima ljudi.

Gradovi, s obzirom na ovlašćenja koja imaju, ne mogu sami da donose sve odluke o tome kako će funkcionisati i kako će se, na primer, proizvoditi električna energija koju koriste, ali gradske uprave mogu da utiču na svoje građane, rekao je Đurđević i kao primer naveo beneficije pri nabavci solarnih panela i slično.

Ozeljenjavanje grada svakako ne može da naškodi, a svako može da posvedoči tokom vrućih dana koja je razlika u temperaturi u delovima grada bez zelenila, i u hladovini sa druge strane.

[...]

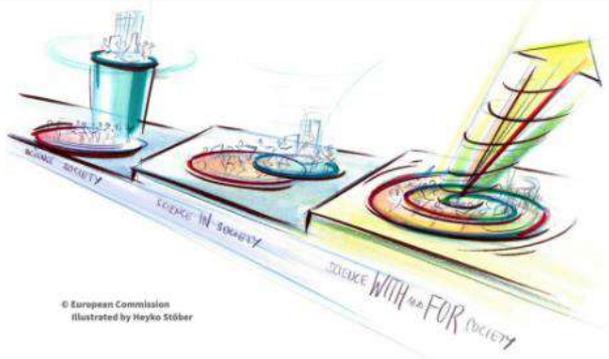
15/12/2021. *SuperMorri blog* | Working with and for regions: on difference

<https://super-morri.eu/working-with-and-for-regions-on-difference/>

Working with and for regions: on difference

Super Morri > Blog > [Working with and for regions: on difference](#)

© European Commission
Illustrated by Heiko Stöber

Anestis Amanatidis
CWTS, LEIDEN UNIVERSITY

Norbert Steinhaus
SCIENCE SHOP BONN

René Wintjes
MAASTRICHT UNIVERSITY

[in](#) [en](#)

The European Commission's attempts to reconcile science ('in here') with society ('out there') have created a ground swell of democratisation in European research policymaking. Accompanying this evolution is the reformulation of the action plan 'Science and Society' to 'Science in Society' in 2007, which later became 'Science with and for Society' (SwafS) under Horizon 2020, where participation and inclusion assume central stage as mechanisms for aligning scientific practice with 'the needs of the real world out there'. The underlying assumption is that involving diverse sets of actors in research processes automatically ensures societal relevance and desirability of research outcomes. However, as participatory practices in research became further grounded, there are loud signals from the SwafS ecosystem network of

Latest Posts

-

A monitoring and evaluation framework for responsibility in R&I
October 20, 2022
-

Responsible research funding: a call for more experimentation
October 18, 2022
-

Simplifying Responsible Research and Innovation - A tool building in societal readiness into research
May 23, 2022
-

A responsible approach to monitoring responsible research and innovation
March 2, 2022
-

Transition in science systems and evaluation practices: evolutionary or revolutionary?
January 14, 2022

15/12/2021. European Research Executive Agency | Breakthroughs in tackling climate change by citizen science projects

https://rea.ec.europa.eu/news/breakthroughs-tackling-climate-change-powered-citizen-science-projects-2022-02-21_en

NEWS ARTICLE | 24 February 2022 | European Research Executive Agency

Breakthroughs in tackling climate change powered by citizen science projects

Opening up science to society is essential to enrich research and to reinforce societal trust in science and innovation in the battle against climate change

Willem Heutschel, Florence Nightingale and Isaac Newton are renowned for making some of the greatest scientific discoveries of the 18th century and above all share one thing in common: they began their careers as citizen scientists. Citizen science can be described as public participation (individuals, teams or networks of volunteers) in scientific research, conducted in whole or in part, by amateur or non-professional scientists. The aim of citizen science is to bring advancements in scientific research outputs and impacts as well as to increase the public's understanding of science.

Under the Science with and for Society (SwafS) part of Horizon 2020, the European Commission seeks to promote citizen science projects in research methodologies by changing a predominantly scientist-led process to a more participatory, inclusive, citizen-involved one.

The following examples highlight how citizen science projects, funded by Horizon 2020, are already having a positive impact on European society and contributing to the EU Green Deal objectives. They focus on the greatest threat of our generation, climate change, seeking to leverage the diversity of the citizen science landscape and to address the different, evolving challenges citizen science needs face.

CrowdSDG

CrowdSDG is designed to stimulate the genesis of citizen science projects through an innovation cycle called CEAR (Citizen Evidence Accelerator, Refine). The interdisciplinary CrowdSDG consortium of six partners promotes the development of citizen science projects aimed at tackling the Sustainable Development Goals (SDGs), with a focus on climate action. Its goal is to harness how citizen science initiatives can be used to measure progress towards the SDGs by harnessing public innovations developed by young citizen scientists from all over the world, using artificial intelligence. During the project's Open Trialer Challenge, participants between the ages of 16 and 20 submitted projects that looked at various issues such as droughts, access to clean water and flooding. The two winning teams, To See To Care and Will You had the chance to present their work at the Science Dialogue, a one-day event gathering academic, private sector and multilateral stakeholders to discuss knowledge and learning tools, platforms and initiatives for the SDGs thanks to CrowdSDG.

ACTION

The ACTION (Participatory science toolkit against pollution) project brings together the needs of multiple stakeholders throughout the entire lifecycle of a citizen science project, creating methodologies, tools and guidelines that democratise the scientific process. The co-designed ACTION Accelerator programme supports local citizen science projects across Europe reaching communities that are underrepresented in science e.g. those with visual impairments, by providing intensive support, peer-to-peer mentoring and training when analysing or collecting data on various types of pollution. One such ACTION initiative in RB-Wales, UK, called iPollWaste seeks to measure air pollution, gathering data using quality sensors in forests run by citizen groups and processed through the web-based platform for Forest iPoll. Another pilot, OpenSR-ARL, consists of a website in Berlin, Germany, that provides data in an infographic form to data researchers about soil quality and fertility, highlighting the correlation between healthy soil and healthy communities. A similar success, yet done globally in nature, the Redox Data Workbench project seeks to address mass consumption by tackling the bureaucratic, technical, single-use, unshared knowledge electronics. By collecting data about standard regulatory compliance requirements, the aim is to analyse sustainable consumption patterns with a view to influencing policy situations transnationally.

TeRRifica

Through its co-creative multi-stakeholder approach, TeRRifica uses its co-creating tool to continue to invite citizens to make climate change not just on a digital way across six pilot regions in Europe, and then involve them in co-creation processes to develop climate change action plans. Participants have the opportunity to expand their knowledge about climate change while at the same time identify opportunities, drivers and barriers of climate action. The project organises field trips to promoting local and regional activities on research and digital innovation as part of its broader stakeholder engagement. Through workshops as well as regional and international summer schools, TeRRifica aims to empower local people, with a particular focus on regional authorities and policy makers, to develop together initiatives aimed at tackling climate change.

The EU is committed to demonstrating its stance to support the fight against climate change. As Margrethe Vestager, EU Commissioner for Innovation, Research and Youth states: "Opening up science to society is essential to enrich research and to reinforce societal trust in science and innovation. Together we can engage our collective capabilities in the scope of innovative solutions to fight climate change."

More information: [Václav Látal](#)

Vreme: 04.04.2022 08:44

Medij: cordmagazine.com

Link: <https://cordmagazine.com/sr/green-serbia-sr/dr-aleksandar-jovovic-masinski-fakultet-odgovornost-je->

Autori: Redakcija

Teme: TeRRIFICA

Naslov: Odgovornost je na nama

14585

Odgovornost je na nama

4 april 2022

Mi smo se kao zemlja, ratifikacijom Sporazuma iz Pariza, Ugovora o osnivanju energetske zajednice i skorašnjim potpisivanjem Sofijske deklaracije, obavezali na sprovođenje odredaba ovih dokumenata. Iako je doneto ili unapređeno više propisa i strategija u ovim oblastima, sve bolne tačke dekarbonizacije ostale su skoro nedirnete.

Sukob u Ukrajini naveo je neke analitičare da posumnjaju da će i evropske zemlje koje su se odlučile za postepeno gašenje termoelektrana, sada, iz bezbednosnih razloga, revidirati svoju politiku. Zato je prvo pitanje koje smo postavili našem sagovorniku dr Aleksandru Jovoviću, redovnom profesoru Mašinskog fakulteta, Univerziteta u Beogradu, bilo kako iz njegove sadašnja energetska kriza može uticati globalno i kod nas u Srbiji na politike prelaska na zelene energije?

„Podstaknuti posledicama klimatskih promena i ubrzavanjem ovog globalnog fenomena ka tački iz koje nema povratka na svet kakav poznajemo, brojne zemlje, pokreti, kompanije i naravno pojedinci krenuli su putem ugljeničke neutralnosti. Brzina kojom će se to odvijati može biti promenljiva, ali nije „olako obećana“. Ovim promenama prethodile su brojne tehno-ekonomske analize, studije izvodljivosti, političke debate, ali prvenstveno naučno-istraživački rad u saradnji sa privredom. Tek tada su usledile odluke EU i drugih umnih zemalja, što je po mnogo čemu zatim ozvaničeno na Konferenciji UN, tzv. COP 26, u Glazgovu 2021., kroz odluke i inicijative, kao što su i prestanak korišćenja uglja, u kojoj je 160 zemalja, i metanska inicijativa, kao i inicijativa za novu poljoprivredu. Nuklearna energija je aktuelizovana kao potencijal, ali budućnost su ipak obnovljivi izvori energije i vodonik. Dekarbonizaciji su se priključili i Kina i Indija. Istraživanja pokazuju i svu težinu ovog procesa, gde se, trenutno, prelazak na tehnologiju sa niskim sadržajem ugljenika za čistiju proizvodnju na globalnom severu odvija na račun ekološke i društvene štete na globalnom jugu, i kao takva, dekarbonizacija nije ni održiva ni obnovljiva.“, kaže dr Jovović „ Na sve to, ratovi, kao napad na Ukrajinu, i problemi sa energentima od pre oko godinu dana, u svakom slučaju dodatno dovode u sumnju ostvarivanje ciljeva dekarbonizacije, ali je ne zaustavljaju, a pokretanje TE na uglj je samo privremeno korišćenje državnih bezbedonosnih rezervi, planirano istovremeno sa planiranjem dekarbonizacije, a ne ponovno korišćenje ugašenih elektrana, što bi ozbiljno trebalo razlikovati.“

U Srbiji su zagađivači i energetske sistem i građani koji lože sirovi lignit, gume i razne vrste otpada. Da li to bi u tom smislu bilo dobro sagledavati politike u energetici paralelno sa prilagođavanjem mera socijalnih politika?

U poslednjih stotina godina menjali su se i izvori zagađivanja vazduha i vrste zagađujućih komponenata, fenomeni koje su prouzrokovali, tj. zakišeljavanje i nitrifikacija, oštećenje ozonskog omotača, emisije dugotrajnih organskih komponenata, klimatske promene, i uticaje i posledice, od gubitka produktivnosti rada, preko gubitaka vodnih izvora, zemljišta, suša, do direktnog uticaja na zdravlje i skraćanje godina života. Mere u energetici i industriji u EU dovele su do ogromnih smanjenja emisija, ali je termoenergetski sektor kod nas i dalje najveći izvor zagađenja vazduha, sa stotinama hiljada tona sumpora ili milionima tona ugljen-dioksida godišnje. Međutim, najveći uzročnik zagađenja vazduha u lokalnim sredinama su individualna ložišta. Ogroman problem predstavlja sagorevanje sirovog lignita, što dovodi do emisije čađi, sumpora, i uz pogodne meteorološke uslove, neverovatno čestu pojavu industrijskog i foto-hemijskog smoga. Na sve to, sagorevanje otpadnih materijala u neodgovarajućim ložištima, dovodi do pojava jednakih požarima na deponijama, emituju se dugotrajne organske zagađujuće komponente, veoma otporne u životnoj sredini, a ekstremno štetne po zdravlje ljudi (toksične, potencijalno kancerogene i mutagene).

Dekarbonizacija je nepovratan proces, tako da mi danas, prisustvujemo novoj industrijskoj revoluciji, jer kao što je 19. vek bio vek čelika, 20. vek uglja i nafte i gasa, ovo je vek novih tehnoloških rešenja ostvarljivih prvenstveno kroz cirkularnu ekonomiju i pametnu specijalizaciju

Siromaštvo onemogućava dalje širenje mreže daljinskog grejanja ili gasifikaciju naselja, ali će postepen prestanak korišćenja fosilnih goriva sa jedne strane i edukacija stanovništva sa druge dovesti do poboljšanja u svakom slučaju, ali sve dok na tržištu postoji sirovi uglj za sagorevanje u domaćinstvima, i sve dok usled siromaštva građani budu ložili razne otpade problem neće biti ni blizu rešenja, a Program kvalitet vazduha, koji je i sastavni deo Programa ekonomskih reformi za period 2022-2024, kao i druge strategije i programi na svim nivoima vlasti, ostaće samo mrtvo slovo na papiru.

Jedan od ciljeva TeRRIFICA projekta u kojem učestvujete je da u šest pilot-regiona, u Španiji, Nemačkoj,

11/10/2022. *Tagesspiegel* | Citizen Science: Bürgerforschung für lokalen Klimaschutz

<https://background.tagesspiegel.de/smart-city/citizen-science-buergerforschung-fuer-lokalen-klimaschutz>

Kontakt | Preise

TAGESSPIEGEL
BACKGROUND

Suchen | Login

Cybersecurity | Digitalisierung & KI | Energie & Klima | Gesundheit & E-Health | **Smart City & Verwaltung** | Sustainable Finance | Verkehr & Smart Mobility

Smart City & Verwaltung

CITIZEN SCIENCE

Citizen Science: Bürgerforschung für lokalen Klimaschutz

Bei der Konferenz der European Citizen Science Association (ESCA) ging es vor allem um lokalen Klimaschutz und Partizipationsformate. Initiativen aus ganz Europa stellten ihre Bürgerforschungsprojekte für einen gesunden Planeten vor – darunter Praxisbeispiele aus Deutschland, England, der Schweiz und Spanien.

von Manfred Ronzheimer

veröffentlicht am 11.10.2022

Vreme: 27.10.2022 10:54

Medij: citymagazine.rs

Link: <https://citymagazine.danas.rs/destinacija/eko/zasto-je-beograd-na-dnu-globalnog-indeksa-kvaliteta->

Autori: Redakcija

Teme: Klimatske promene; TeRRIFICA

Naslov: Zašto je Beograd na dnu Globalnog indeksa kvaliteta života i kakve to veze ima sa klimatskim promenama?

5269

Nedavno je objavljena lista gradova sa najboljim uslovima za život, a Beograd je na njenom začelju. Za portal Klima101 o tome zašto je to tako i koliko veze ima sa klimatskim promenama pisao je dr Ivan Simić sa Arhitektonskog fakulteta u Beogradu. Čuveni britanski časopis Economist je nedavno objavio rezultate svog istraživanja kvaliteta života i životnog stila pojedicana u 173 grada. Pod nazivom "Globalni indeks kvaliteta života" (Global Liveability Index), ovaj indeks ne izostavlja gotovo nijedan aspekt života u gradu, a mnogobrojni indikatori podeljeni su u pet kategorija: stabilnost, zdravstvena nega, kultura i životna sredina, obrazovanje i infrastruktura, ocenjeni od 0 do maksimalnih 100 poena. Po ovom istraživanju, Beograd se nalazi na samom začelju Evrope sa 69 indeksnih poena. Najbolje ocenjeni gradovi su Beč sa 99,1, Kopenhagen sa 98 i Cirihi 96,3 poena. Mada ovaj pristup ima za cilj da sveobuhvatno proceni kvalitet života u gradovima, kao i subjektivnu percepciju pojedinca prilikom izbora grada za život - koja (još uvek) ne daje prioritet klimatskim promenama - indikatori koji su direktno ili indirektno u vezi sa klimatskim promenama svedjedno se mogu naći u čak tri kategorije: kultura i životna sredina, infrastruktura i zdravstvena zaštita. Ovi različiti indikatori nas podsećaju koliko su raznolike i razgranate posledice klimatskih promena u gradovima kao što je Beograd. U Globalnom indeksu kvaliteta života, na loš skor Beograda uticali su indikatori kao što su vlažnost/temperatura, klimatska (ne)udobnost pri putovanjima, kvalitet putne mreže, javni prevoz, vodosnabdevanje, a u indikator "opšte zdravstvene zaštite" ulazi i stopa smrtnosti stanovništva koja raste sa porastom broja i intenziteta toplinskih talasa u gradovima. Ovom prilikom, izdvojili smo tri pokazatelja koja su najviše uticala na loš skor Beograda: Temperatura/vlažnost vazduha Kada je u pitanju Beograd, glavnom gradu ne ide nikako u prilog ključni podatak da su klimatske promene u Srbiji duplo brže od svetskog proseka. Poslednjih nekoliko godina oboreni su brojni temperaturni rekordi u Srbiji i Beogradu. Godina 2019. je najtoplija ikada u Srbiji od kad postoje merenja, a leto u Beogradu je protekle 2021. godine bilo treće najtoplije. Porast broja i dužine toplinskih talasa dokazano dovodi do zdravstvenih problema i ugrožava stanje javnog zdravlja. Klimatska (ne)udobnost pri putovanjima Ako je sudeći po karti subjektivnog klimatskog osećaja koju su popunjavali građani Beograda u okviru crowdmapping aktivnosti projekta Terrifica, trgovci ulice i stajališta javnog prevoza u centru Beograda postaju tačke izrazite klimatske neudobnosti. Beogradani se žale na nedostatak drveća, nadstrešnica, zelenih površina i javnih česmi koje bi olakšale boravak na ovim javnim površinama tokom visokih temperatura (slika). Vodosnabdevanje Vodosnabdevanje je takođe ugroženo zbog pogoršanog režima padavina. Iako je ukupan nivo padavina ostao nepromenjen, njihova raspodela je postala neujednačenija - kratkotrajne intenzivne kišne epizode i dugotrajni sušni periodi ugrožavaju vodosnabdevanje pa su u Beogradskim prigradskim opštinama tokom letnjih meseci redovne restrikcije vode sa izglednom prognozom da se uvedu i u centralna područja. Gde grešimo? U postojećoj dokumentaciji u Srbiji klimatske promene se pojavljuju u vidu neobavezujućih strategija, aktivnosti i preporuka. Iako su u većini slučajeva u pitanju kvalitetni dokumenti kreirani od strane relevantnih stručnjaka, njihov neobavezujući karakter ih čini prilično nemoćnim da donesu bilo kakvu pozitivnu promenu. Ovo odlično ilustruje primer Akcionog plana adaptacije na klimatske promene sa procenom ranjivosti usvojenog za Beograd 2015. godine. To je veoma kredibilan i upotrebljiv dokument koji detaljno definiše aktivnosti prilagodavanja na klimatske promene - ali nažalost ostaje na

[...]

27/10/2022. TAZ | „Citizen Science in deiner Stadt“

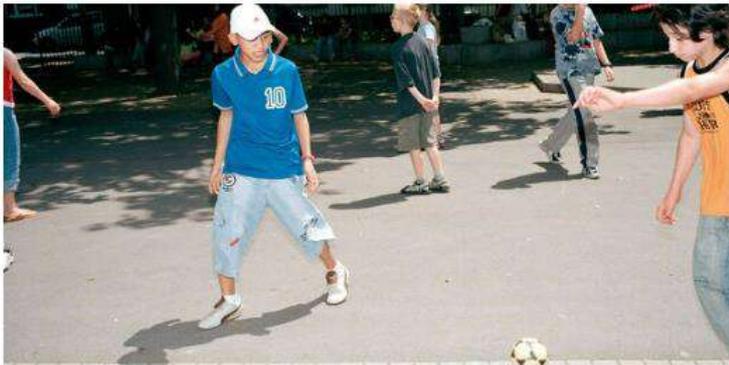
<https://taz.de/Wettbewerb-fuer-Buergerwissenschaften/!5887356/>

Wettbewerb für Bürgerwissenschaften

„Citizen Science in deiner Stadt“

Drei Projekte wurden beim Citizen-Science-Wettbewerb ausgezeichnet. Bei zwei Projekte ging die Initiative von der Wissenschaft aus.

In Mannheim helfen Jugendliche als „Sprach-Checker“ dabei, die Sprachenvielfalt zu erfassen

Foto: Theodor Barth/laif

BERLIN taz | Das Mundwerk der Menschen, ihr Wohnen und ihr Zusammenleben waren am Ende dann doch interessanter als die Natur um sie herum. Beim ersten Citizen-Science-Wettbewerb in Deutschland, dessen drei Sieger in der vorigen Woche im Berliner Museum für Naturkunde gekürt wurden, fiel die Entscheidung eindeutig aus. Mit jeweils 50.000 Euro Preisgeld können die **Bürgerforschungsprojekte** aus Hamburg, Mannheim und Dresden ihren Ansatz zur Verknüpfung von Wissenschaft und Zivilgesellschaft realisieren.

Die Sprachvielfalt im Kiez checken, soziale Geschichten vom Stadtrand aufschreiben sowie Baukultur und klimagerechte Architektur erfassen – dies sind die drei Gewinnerthemen aus insgesamt knapp 50 Einreichungen beim Wettbewerb „Auf die Plätze! Citizen Science in deiner Stadt“. Organisiert wurde der Wettbewerb von „Wissenschaft im Dialog“, der Kommunikationsinitiative der deutschen Wissenschaft und vom Museum für Naturkunde Berlin in enger Zusammenarbeit mit der Onlineplattform „Bürger schaffen Wissen“, auf der inzwischen knapp 200 Bürgerforschungsprojekte mit über 100.000 Freiwilligen aus Deutschland eingetragen sind.

Anzeige

Zwei der drei Siegerprojekte

Öko / Wissenschaft 27. 10. 2022, 17:45 Uhr

MANFRED RONZHEIMER
Autor*in

THEMEN

- Citizen Science
- Bürgervissenschaft
- Wissenschaftskommunikation
- Partizipation
- Klimapolitik

Anzeige

Anzeige

Openbank

FELIZ CUENTA Y PRÓSPEROS 40 €

Abre tu primera Cuenta Corriente Open sin comisiones (0% TAE) e ingresa al menos 300 €.

Desde de esta fecha al 30/12/2023
300 para los 2.000 primeros nuevos clientes. Ver condiciones.

Feliz cuenta y prósperos 40€

Openbank

Saber más

Vreme: 28.10.2022 12:17

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/vesti/drustvo/globalni-indeks-kvaliteta-zivota-zasto-je-beograd-na-dnu-tabele-i->

Autori: @OnlineDanas

Teme: TeRRIFICA; Klimatske promene

Naslov: Globalni indeks kvaliteta života: Zašto je Beograd na dnu tabele i kako je to u vezi sa klimatskim promenama?

4991

Čuveni britanski časopis Economist je nedavno objavio rezultate svog istraživanja kvaliteta života i životnog stila pojedinaca u 173 grada.

Pod nazivom "Globalni indeks kvaliteta života" (Global Liveability Index), ovaj indeks ne izostavlja gotovo nijedan aspekt života u gradu, a mnogobrojni indikatori podeljeni su u pet kategorija: stabilnost, zdravstvena nega, kultura i životna sredina, obrazovanje i infrastruktura, ocenjeni od 0 do maksimalnih 100 poena. Po ovom istraživanju, Beograd se nalazi na samom začelju Evrope sa 69 indeksnih poena. Najbolje ocenjeni gradovi su Beč sa 99.1, Kopenhagen 98 i Ciriš 96.3 poena. Mada ovaj pristup ima za cilj da sveobuhvatno proceni kvalitet života u gradovima, kao i subjektivnu percepciju pojedinca prilikom izbora grada za život - koja (još uvek) ne daje prioritet klimatskim promenama - indikatori koji su direktno ili indirektno u vezi sa klimatskim promenama svedeno se mogu naći u čak tri kategorije: kultura i životna sredina, infrastruktura i zdravstvena zaštita. Ovi različiti indikatori nas podsećaju koliko su raznolike i razgranate posledice klimatskih promena u gradovima kao što je Beograd. U Globalnom indeksu kvaliteta života, na loš skor Beograda uticali su indikatori kao što su vlažnost / temperatura, klimatska (ne)udobnost pri putovanjima, kvalitet putne mreže, javni prevoz, vodosnabdevanje, a u indikator "opšte zdravstvene zaštite" ulazi i stopa smrtnosti stanovništva koja raste sa porastom broja i intenziteta toplotnih talasa u gradovima. Ovom prilikom, izdvojili smo tri pokazatelja koja su najviše uticala na loš skor Beograda: Temperatura / vlažnost vazduha Kada je u pitanju Beograd, glavnom gradu ne ide nikako u prilog ključni podatak da su klimatske promene u Srbiji duplo brže od svetskog proseka. Poslednjih nekoliko godina oboreni su brojni temperaturni rekordi u Srbiji i Beogradu. Godina 2019. je najtoplija ikada u Srbiji od kad postoje merenja, a leto u Beogradu je protekle 2021. godine bilo treće najtoplije. Porast broja i dužine toplotnih talasa dokazano dovodi do zdravstvenih problema i ugrožava stanje javnog zdravlja. Klimatska (ne)udobnost pri putovanjima Ako je sudeći po karti subjektivnog klimatskog osećaja koju su popunjavali građani Beograda u okviru crowdmapping aktivnosti projekta Terrifica, trгови ulice i stajališta javnog prevoza u centru Beograda postaju tačke izrazite klimatske neudobnosti. Beograđani se žale na nedostatak drveća, nadstrešnica, zelenih površina i javnih česmi koje bi olakšale boravak na ovim javnim površinama tokom visokih temperatura. Vodosnabevanje Vodosnabevanje je takođe ugroženo zbog pogoršanog režima padavina. Iako je ukupan nivo padavina ostao nepromenjen, njihova raspodela je postala neujednačenija - kratkotrajne intenzivne kišne epizode i dugotrajni sušni periodi ugrožavaju vodosnabdevanje pa su u Beogradskim prigradskim opštinama tokom letnjih meseci redovne restrikcije vode sa izglednom prognozom da se uvedu i u centralna područja. Gde grešimo? U postojećoj dokumentaciji u Srbiji klimatske promene se pojavljuju u vidu neobavezujućih strategija, aktivnosti i preporuka. Iako su u većini slučajeva u pitanju kvalitetni dokumenti kreirani od strane relevantnih stručnjaka, njihov neobavezujući karakter ih čini prilično nemoćnim da donesu bilo kakvu pozitivnu promenu. Ovo odlično ilustruje primer Akcionog plana adaptacije na klimatske promene sa procenom ranjivosti usvojenog za Beograd 2015. godine. To je veoma kredibilan i upotrebljiv dokument koji detaljno definiše aktivnosti prilagođavanja na klimatske promene - ali nažalost ostaje na nivou preporuka. Ukoliko ne postoje podsticajne mere koje bi motivisale investitore da ih primenjuju onda ne preostaje ništa drugo nego da oni dobiju status obavezujućih pravnih akata. Kao primer efikasne "zeleno" regulative možemo navesti ekološki indeks koji je na snazi u mnogim evropskim gradovima (Berlin, Malme, London i drugi) kao obavezujući parametar koji u kombinaciji sa indeksom izgrađenosti veoma efikasno štiti i razvija zelenu infrastrukturu grada. U Planu generalne regulacije sistema zelenih površina Beograda se navodi primer Berlinskog faktora biotopa, ali sve ostaje samo na dobrim namerama bez implementacije takvog parametra u naš planski sistem. Da je Beogradu neophodno uvođenje ekološkog indeksa (i to po hitnom postupku) ukazuju i zabrinjavajući podaci koje je objavila organizacija Ministarstvo prostora, a koji kažu da je Beograd od 2010. do danas (2022) izgubio čak 25% zelenih površina. Tako se nastavlja trend gubitka zelenila čiji je udeo i ranije bio značajno manji u poređenju sa prosekom u evropskim gradovima. Neophodno je da se aktivnosti prilagođavanja na posledice klimatskih promena ugrade u postojeći regulatorno-planski sistem Beograda i na taj način da postanu deo obavezujućih zakona, pravilnika, planova i standarda. Bez ove klimatske perspektive ostaćemo na začelju kolone: teško da danas bez nje može biti napretka u kvalitetu života. Ime *

Datum: 29.10.2022

Medij: Danas

Rubrika: Društvo

Autori: Redakcija

Teme: Klimatske promene

Napomena:

Površina: 441

Naslov: Za 20 godina izgubio 25 odsto zelenih površina

Strana: 8

Beograd na dnu Globalnog indeksa kvaliteta života Za 20 godina izgubio 25 odsto zelenih površina

Čuveni britanski časopis Economist je nedavno objavio rezultate svog istraživanja kvaliteta života i životnog stila pojedinih u 173 grada. Pod nazivom "Globalni indeks kvaliteta života" (Global Liveability Index), ovaj indeks ne izostavlja gotovo nijedan aspekt života u gradu, a mnogobrojni indikatori podeljeni su u pet kategorija: sigurnost, zdravstvena nega, kultura i životna sredina, obrazovanje i infrastruktura, koji su ocenjeni od 0 do maksimalnih 100 poena.

Po ovom istraživanju, Beograd se nalazi na samom začelju Evrope sa 69 indeksnih poena. Najbolje ocenjeni gradovi su Beč sa 99, i Kopenhagen 98 i Ciriš 96,3 poena.

Mača ovaj pristup lina zacilji da sveobuhvatno proceni kvalitet života u gradovima, kao i sub-

■ Klimatske promene u Srbiji duplo brže od svetskog proseka

Temperatura / vlažnost vazduha. Kada je u pitanju Beograd, glavnom gradu ne ide nikako u prilog ključni podatak da su klimatske promene u Srbiji duplo brže od svetskog proseka. Poslednjih nekoliko godina oboren su brojni temperaturni rekordi u Srbiji i Beogradu. Godina 2019. je najtoplija ikada u Srbiji od kad postoje merenja, a leto u Beogradu je protekle 2021. godine bilo treće najtoplje. Porast broja i dužine toplotnih talasa doazvano dovodi do zdravstvenih problema i ugrožava stanje javnog zdravlja.

Klimatska (ne)učinkovitost pri putovanjima: Ako je suditi po karti subjektivnog kli-

matskog osećaja koju su popunjivali građani Beograda u okviru crowdmapping aktivnosti projekta Terrifica, izgled ulice istadista javnog prevoza u centru Beograda postaju taške izrazite klimatske neudobnosti. Beograđani se žale na nedostatak drveća, nadstrešnica, zelenih površina i javnih česni koje bi olakšale boravak na ovim javnim površinama tokom visokih temperatura.

Vodosnabdevanje: Vodosnabdevanje je takođe ugroženo zbog pogoršanog režima padavina. Iako je ukupan nivo padavina ostao nepromenjen, njihova raspodela je postala nejednakačnija - kratkotrajne intenzivne kišne epizode idugotrajni sušni periodi ugrožavaju vodosnabdevanje pa su u Beogradskim prigradskim opštinama tokom letnjih

meseći redovne restrikcije vode sa izglednom prognozom da se uvedu i u centralna područja.

U postojećoj dokumentaciji u Srbiji klimatske promene se pojavljuju u vidu neobavezujućih strategija, aktivnosti i preporuka. Iako su u većini slučajeva u pitanju kvalitetni dokumenti kreirani od strane relevantnih stručnjaka, njihov neobavezujući karakter ih čini prilično nemoćnim da donesu bilo kakvu pozitivnu promenu.

Ovo odlično ilustruje primer Akcionog plana adaptacije na klimatske promene sa procenom ranjivosti usvojenog za Beograd 2015. godine. To je veoma kredibilan i upotrebljiv

Nelegalna seča uglavnom zbog novih gradilišta

jektivnu percepciju pojedinca prilikom izbora grada za život - koja (još uvek) ne daje prioritet klimatskim promenama - indikatori koji su direktno ili indirektno u vezi sa klimatskim promenama svedojno se mogu naći u čak tri kategorije: kultura i životna sredina, infrastruktura i zdravstvena zaštita.

U Globalnom indeksu kvaliteta života, na loš skor Beograda uticali su indikatori kao što su vlažnost / temperatura, klimatska (ne)učinkovitost pri putovanjima, kvalitet putne mreže, javni prevoz, vodosnabdevanje, au indikator "opšte zdravstvene zaštite" ulazi i stopa smrtnosti stanovništva koja raste sa porastom broja i intenziteta toplotnih talasa u gradovima. Ovim prilikom izdvojili smo tri pokazatelja koja su najviše uticala na loš skor Beograda:

matkog osećaja koju su popunjivali građani Beograda u okviru crowdmapping aktivnosti projekta Terrifica. Izgled ulice istadista javnog prevoza u centru Beograda postaju taške izrazite klimatske neudobnosti. Beograđani se žale na nedostatak drveća, nadstrešnica, zelenih površina i javnih česni koje bi olakšale boravak na ovim javnim površinama tokom visokih temperatura.

Vodosnabdevanje: Vodosnabdevanje je takođe ugroženo zbog pogoršanog režima padavina. Iako je ukupan nivo padavina ostao nepromenjen, njihova raspodela je postala nejednakačnija - kratkotrajne intenzivne kišne epizode idugotrajni sušni periodi ugrožavaju vodosnabdevanje pa su u Beogradskim prigradskim opštinama tokom letnjih

dokument koji detaljno definiše aktivnosti prilagođavanja na klimatske promene - ali realizacija ostaje na nivou preporuka. Ukoliko ne postoje podstizajne mere koje bi motivisale investitore da ih primenjuju, onda ne prostoje nista drugo nego da oni dobiju status obavezujućih pravnih akata.

Da je Beogradu neophodno uvođenje ekološkog indeksa (i to po hitnom postupku) ukazuju i zabrinjavajući podaci koje je objavila organizacija Ministarstvo prostora, a koji kažu da je Beograd od 2003. do danas (2022) izgubio čak 25 odsto zelenih površina. Tako se nastavlja trend gubitka zelenila čiji je udeo i ranije bio značajno manji u poređenju sa prosekom u evropskim gradovima.

Neophodno je da se aktivnosti prilagođavanja na posledice klimatskih promena ugrade u postojeći regulativno-planirani sistem Beograda i na taj način da postanu deo obavezujućih zakona, pravilnika, planova i standarda. Bez ove klimatske perspektive ostacemo na začelju kolone: teško da danas bez nje može biti napredak u kvalitetu života.
Klima 101 / Ivan Simić

Primeri efikasne „zeleno“ regulative
Kao primeri efikasne „zeleno“ regulative možemo navesti ekološki indeks koji je nastao u mnogim evropskim gradovima: Berlin, Minh, London i drugi) kao obavezujući parametar koji u kombinaciji sa indeksom izgrađenosti veoma efikasno stihlo razvija zeleni infrastrukturu grada. U Planu generalne regulacije sistema zelenih površina Beograda se navodi primer Berlinskog faktora biotopa, ali ove ostaje samo na dobiru namercima bez implementacije takvog parametra u naš planski sistem.

Vreme: 04.11.2022 12:49

Medij: luftika.rs

Link: <https://luftika.rs/beograd-kvalitet-zivota/>

Autori: Antonije Kosanović

Teme: TeRRIFICA

Naslov: Beograd na samom dnu po kvalitetu života - Sofija, Bukurešt i Baku ljuti konkurenti

6966

Da nema rata u Ukrajini, klimatske promene bile bi sasvim sigurno glavna globalna tema kojom bi se bavile najmoćnije države sveta, Ujedinjene nacije i mnogobrojne nevladine organizacije. Iako je rat akutna tragedija, bez obzira na razloge i potencijalnu (ne)opravdanost jedne od strana, on će u nekom trenutku morati da završi. Svi se nadamo sa što manje ljudskih žrtava i što je moguće pre. Ipak, klimatske promene su problem sa kojim nas očigledno tek čeka direktno suočavanje. Za sada se kao i uvek uspešno pravimo da ne vidimo problem. Naša zemlja takođe oseća posledice ovih promena. Naročito su one vidljive u velikim gradovima, ali da se nešto menja govore i poljoprivrednici u ruralnim sredinama. Druga je stvar što njih niko od političara, preokupiranih otimanjem za vlast, još uvek, ne vidi i ne čuje.

Beograd prethodnih desetak godina prolazi kroz proces betonizacije, odnosno betonskog zalivanja zelenih površina uz pravljenje "stambeno-poslovnih kompleksa" ili uvek nedostajućih parking mesta.

Sve to, pored standardne nemaštine i ozbiljnog umanjjenja kvalitetnog kulturnog sadržaja u prestonici, utiče na kvalitet života Beogradana. Nismo samo mi svesni koliko kvalitet života u Beogradu opada iz godine u godinu.

Istraživanje pod nazivom "Globalni indeks kvaliteta života", koje je sproveo i objavio čuveni britanski časopis "Economist", obuhvata indikatore iz pet glavnih kategorija - Zdravstvena nega, stabilnost, kultura i životna sredina, obrazovanje i infrastruktura. Svaka kategorija bodovala se od 0 do 100 poena, a poredio se kvalitet života u 173 grada. Po njihovom istraživanju, verovali ili ne, Beograd se nalazi na samom evropskom začelju sa 69 indeksnih poena zajedno sa Sofijom, Bukureštom i Bakuom, dok su najbolje ocenjeni gradovi Beč sa 99.1, a odmah iza Kopenhagen sa 98 i Ciriha sa 96.3 poena.

Ovo istraživanje časopisa "Economist" prenela je i analizirala doktorka Ivana Simić sa Arhitektonskog fakulteta u Beogradu, u članku za portal klima101.rs.

"Mada ovaj pristup ima za cilj da sveobuhvatno proceni kvalitet života u gradovima, kao i subjektivnu percepciju pojedinca prilikom izbora grada za život - koja (još uvek) ne daje prioritet klimatskim promenama - indikatori koji su direktno ili indirektno u vezi sa klimatskim promenama svejedno se mogu naći u čak tri kategorije: kultura i životna sredina, infrastruktura i zdravstvena zaštita", piše Simić. Ona ukazuje da nas ovi različiti indikatori podsećaju koliko su raznolike i razgranate posledice klimatskih promena u gradovima kao što je Beograd.

"U Globalnom indeksu kvaliteta života, na loš skor Beograda uticali su indikatori kao što su vlažnost / temperatura, klimatska (ne)udobnost pri putovanjima, kvalitet putne mreže, javni prevoz, vodosnabdevanje, a u indikator 'opšte zdravstvene zaštite' ulazi i stopa smrtnosti stanovništva koja raste sa porastom broja i intenziteta toplinskih talasa u gradovima", navodi dr Simić.

U njenom tekstu izdvojena su tri pokazatelja koja su najviše uticala da Beograd bude ovako nisko rangiran.

Printscreen

Temperatura / vlažnost vazduha

Kada je u pitanju Beograd, glavnom gradu ne ide nikako u prilog ključni podatak da su klimatske

[...]

19/12/2022. 8th GUNi World Report | Citizen science: the involvement of citizens in research through the lens of the TeRRIFICA project

<https://www.guni-call4action.org/interview/citizen-science-involvement-citizens-research-through-lens-terrifica-project>

The report > Transitions: Key Topics, Key Voices > Citizen science: the involvement of citizens in research through the lens of the TeRRIFICA project

RESEARCH & INNOVATION

Citizen science: the involvement of citizens in research through the lens of the TeRRIFICA project

The well-known story of the ivory tower, of the unreachable and isolated scientists above the rest of the population, is being torn apart thanks to, among many other actions, the involvement of "people who do not professionally interact with science into activities of research". We are talking about **Citizen Science**.

The EU funded project **TeRRIFICA (Territorial Responsible Research and Innovation Fostering Innovative Climate Action)** emerged to influence climate change policies and actions by fostering Responsible Research and Innovation (RRI) in 6 European regions. Through co-creation, crowd-mapping methodologies, workshops and summer schools, the project empowered local people, with a particular focus on regional authorities and policy makers, and develops adequate solutions together with them.

Through the following video capsule, Norbert Steinhaus (coordinator of TeRRIFICA at Wissenschaftsladen Bonn), Mirjana Utvic (Center for the Promotion of Science) and Glen Millot (Sciences Citoyennes), present Citizen Science from the experience of the TeRRIFICA project.

By developing collective solutions with different actors, a better range of needs, interests, and expectations are brought into the equation. Scientific research is being enriched by the inclusion of multiple dimensions, knowledge and expertise to which researchers do not have easy access to. Promoting "not only excellent but also socially desirable science and technology" aligning "the objectives of research and innovation with the needs

TeRRIFICA Project

Territorial RRI Fostering Innovative Climate Action

European project, approved in the Science with and for Society (SwafS) call and funded under the European Commission's Horizon 2020 program and executed from January 2019 to December 2022.

Coordinated by the science shop Wila Bonn (Bonn, Germany)

Participation of a transdisciplinary consortium:

- Rhine-Waal University (Kleve, Germany)
- University of Vechta (Vechta, Germany)
- Education for Sustainable Development Association (Minsk, Belarus)
- Association Catalana d'Universitats Públiques (Barcelona, Spain)
- Sciences Citoyennes (Paris, France)
- Adam Mickiewicz University (Poznan, Poland)
- Center for the Promotion of Science (Belgrade, Serbia)

Annex 3.

Reports on dissemination activities

Partnership summit

- **Date:** 19.02.2019
- **Venue:** Center for the Promotion of Science
- **Website** <http://www.cpn.rs/aktivnosti/partnership-summit-u-centru/>
- **Link of the programme** <http://jci.rs/jci-partnership-summit/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** CPN, Marjana Brkic and Dobrivoje Lale Eric
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

Dobrivoje Lale Eric, presented main ideas and goals of TeRRIFICA project to the audience, with the special focus on addressed SDGs in the project. In the audience there were representatives of JCI organisation in Serbia, who are devoted to promotion of SDGs through different events, and who would like to collaborate with CPN in the future.

- **Public:** young professionals, 40 people

**Auf dem Weg indie Heißzeit?! Klimaanpassungsstrategien für die Agrarwirtschaft (Towards a warm age?!
Climate adaptation strategies for the agricultural sector)**

- **Date:** 28.02.2019
- **Venue:** University of Vechta, Driverstraße 22, 49377 Vechta, Germany (Lecture Hall)
- **Website** <https://www.uni-vechta.de/koordinierungsstelle/veranstaltungen/duerre-2018-auf-dem-weg-in-die-heisszeit/>
- **Link of the programme** https://www.uni-vechta.de/fileadmin/user_upload/Transformationswissenschaft/190228_Klimatagung/Klimatagung_Flyer_web.pdf
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Complete UoV TeRRIFICA project team: Prof. Dr. Marco Rieckmann, Dr. Barbara Grabkowsky, Dr. Christian Meyer, Dr. Daniel Ludwig and Hannah Hoff, M.Sc.
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
  - Conference including speakers from science (meteorologist, agricultural economist, livestock scientist), environmental organisation (Deutsche Bundesstiftung Umwelt [German Federal Foundation for the Environment]), politics (county commissioner of county of Vechta), regional associations (Agrar-und Ernährungsforum Oldenburger Münsterland [Agricultural and food association Oldenburger Muensterland] and the Chamber of Agriculture in Lower Saxony) and industry (Maehlmann Gemüsebau GmbH & Co KG [vegetable cultivation company] and a local farmer)
  - TeRRIFICA project was presented
    - o by Marco Rieckmann in a 15 min presentation, focusing on the possible participation of local stakeholder from the agricultural sector, and during the final podium discussion
    - o by a poster presentation and flyers in the entrance area of the lecture hall
  - Main findings:
    - o Extreme weather events already occurred especially in the last two years with impacts on local agriculture; it is possible that these extreme weather events will increase in the next year. Thus, the farmers need to find solutions so that their economic existence is not at risk only due to e.g. drought phases or heavy rainfalls
    - o New irrigation technologies will be needed and this goes along with the need to clarify the (responsible)usage of ground water resources
    - o Some topics causedvery intensive debates with a tendency to polarisation and accusations. Here the relevance of TeRRIFICA project was pointed out to set a platform so that really all affected and interested persons/parties can productively work together
- **Public:** Number of participants: approx.110

Profile: participants from universities, industry, local associations related to agricultural sector, civil organisations, politics and administration (from counties of Vechta and Cloppenburg), farmers, and also interested citizens

• **Pictures-activity on Social Media:**

- Twitter tweets by @ChristianHMeyer, @ScienceShopVCand @TeRRIFICA project
- Press report about the conference on 01.03.2019 in the local newspaper (Oldenburgische Volkszeitung), TeRRIFICA not explicitly mentioned

Regionaler Kick-Off Brunch (regional kick-off brunch)

- **Date:** 29.03.2019
- **Venue:** Science Shop Vechta/Cloppenburg, Bahnhofstrasse 57, 49661 Cloppenburg, Germany
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Prof. Dr. Marco Rieckmann, Dr. Barbara Grabkowsky, Dr. Christian Meyer, and Hannah Hoff, M.Sc. (University of Vechta).
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
  - Regional kick-off event for local stakeholders as a brunch format
  - Detailed information about the project
  - Forum to get to know all other participants
  - Discussions rounds to get input about the most important topics regarding climate change in this pilot region and regarding the chances and barriers seen by the local stakeholders

- **Public:**

Number of participants: 25

Profile: participants from university of Vechta and Oldenburg, civil organisations (church, environmental centre), politics and administration (county of Vechta, city of Cloppenburg, political parties, members of local city councils), industry and associations (farmers, representatives of local water associations)

- **Pictures - activity on Social Media:**

- Twitter tweet by @ChristianHMeyer
- Press report about the workshop on 30.03.2019 in the local newspaper (Nordwest Zeitung)
- Pictures:

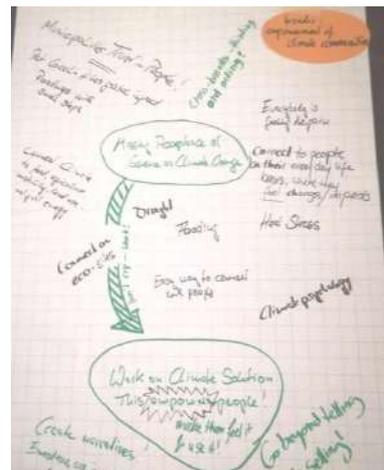
Working Conference: Empowering Neighbourhoods for Climate Action

- **Date:** 11/04/2019
- **Venue:** Arnhem, Germany
- **Website** <https://canconference.nl/>
- **Link of the programme** <https://canconference.nl/program-registration-day-2/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Science shop Bonn

• **Short description of the session, main findings and messages delivered:** World Café: What is needed in the Missing acceptance of science on climate change to work on solutions through empowering people!

- **Public:** about fifty persons
- **Pictures - activity on Social Media:**

#TeRRIFICA project #CANConference
#NeighbourhoodClimateAction

TeRRIFICA
future? From
climate

“Climate Changes – myths and facts” – lecture by Prof. Ewa Bednorz during meeting of the Poznań Branch of the Polish Geographical Society

- **Date:** 9th May, 2019
- **Venue:** Faculty of Geographical and Geological Sciences, Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland
- **Website** <http://ptg.amu.edu.pl/zapraszamy-na-majowe-spotkanie-oddzialu-poznanskiego-ptg-ktore-odbedzie-sie-w-sali-nr-3-w-collegium-geographicum-w-czwartek-9-maja-o-godz-1700/> [only in Polish]
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland:

- Paweł Churski,
- Katarzyna Fagiewicz,
- Piotr Lupa

• Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:

The lecture presented the latest views on contemporary climate change, manifested in global warming. It contained answers to basic questions about the causes, manifestations and effects of climate change. It explains, among other things: the impact of human activity on the progressive climate change, linking the incidence of extreme weather conditions to changes in atmospheric circulation, and the possible consequences of progressive warming.

Event included the dissemination of information (in form of PowerPoint presentation and printed posters) about 1st TeRRIFICA Online Conference: “Co-creation and Climate Action. How people can have an impact on climate adaptation and mitigation?” and way of registration.

- **Public:** 32 participants (scientists – geographers, PhD students, students, pupils)

“Mikser” festival, panel discussion “Blue-green cities: the vital role of green areas and water in urban environment”

- **Date:** 24/05/2019
- **Venue:** Museum of Science and Technology, Belgrade, Serbia
- **Website** <http://festival.mikser.rs/en/>
- **Link of the programme** <https://www.docdroid.net/yb7gxna/konferencija-shift-program.pdf>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

CPN, Dobrivoje Lale Eric

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

Dobrivoje Lale Eric participated in a panel session stressing importance of a citizen-based actions and bottom-up approach in the context of the TeRRIFICA project. One of the main conclusions is a need for lifelong learning mechanisms and constant education of all citizens (especially policymakers) on climate issues.

TeRRIFICA was introduced as a project offering novel and relevant approach at local and regional level, while first activities and collaborative opportunities have been announced as well.

- **Public:** Around 50, mainly ngo and academia representatives from Serbia and a few from the South-East Europe.
- **Pictures - activity on Social Media:** @MIKSERBeograd

Presentation of the TeRRIFICA project

- **Date:** 29/05/2019
- **Venue:** University of Rijeka, Croatia
- **Website** <https://www.zaklada.uniri.hr/zaklada/2019/05/poziv-na-predstavljanje-projekta-terrifica/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

CPN, Dobrivoje Lale Eric

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

First presentation of the TeRRIFICA in Croatia took place at the University of Rijeka, a longstanding partner of the CPN at the SEE level. The event was intended for experts from the City of Rijeka and related counties of Istria and of Primorje and Gorski Kotar. It was therefore conceived as an initial meeting between TeRRIFICA team and local stakeholders, already active in the fields of climate actions, resilience and research-based climate developments, as the region is already recognised by some excellent examples of existing actions and institutional support for further adaptation and mitigation approaches, like the "Eko Kvarner" citizen initiative: ekokvarner.hr/.

- **Public:**

Around 20 people all together, including representatives of local authorities related to climate issues, several staff members from the faculties and institutes belonging to the University, several ngo representatives including those coming from the entrepreneurship based on sustainability and clean energy.

4th European Climate Change Adaptation conference (ECCA)

- **Date:** 28th-31th of May 2019
- **Venue:** Centro Cultural de Belém, Lisbon
- **Website** <https://www.ecca2019.eu/>
- **Link of the programme** <https://www.ecca2019.eu/wp-content/docs/ECCA-2019-conference-book.pdf>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

TeRRIFICA beneficiary: ACUP

Personnel attending the conference: Marta Cayetano

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

Held for the first time in southern Europe, the 4th European Climate Change Adaptation conference (ECCA 2019) took place in Lisbon from 28 to 31 May, 2019. The conference brought together researchers, policymakers and practitioners to discuss recent advances in climate change adaptation (CCA) and disaster risk reduction (DRR) research, policy and practice, and aimed to inspire collective climate action.

TeRRIFICA was not part of the programme in this edition of the ECCA Conference; the call for participation closed (04 Nov 2018: Deadline for abstract submission) before TeRRIFICA started. Marta Cayetano attended the sessions on co-creation and climate change. It was a good occasion for networking and getting to know other projects and institutions such as BINGO project, RESCUE, GERICS, the IPCC 2019 report and CLIMALERT.

ECCA 2019 summary available here: <https://www.ecca2019.eu/wp-content/docs/ECCA2019-conference-summary.pdf>

- **Public:** 1.200 participants (researchers, policymakers and practitioners)

- **Pictures - activity on Social Media:**

Activity on Social Media: [#ECCA2019](#)

Tweets from TeRRIFICA project:

- https://twitter.com/TeRRIFICA_/status/1133061856107614208?s=20
- https://twitter.com/TeRRIFICA_/status/1133298006218944512?s=20
- https://twitter.com/TeRRIFICA_/status/1133309333197008897?s=20
- https://twitter.com/TeRRIFICA_/status/1133369610298900481?s=20
- <https://twitter.com/MartaCayetano/status/1133376804390150144?s=20>
- https://twitter.com/TeRRIFICA_/status/1133696887478001664?s=20
- https://twitter.com/TeRRIFICA_/status/1133725539527778304?s=20
- https://twitter.com/TeRRIFICA_/status/1133730030062907392?s=20
- https://twitter.com/TeRRIFICA_/status/1134059383091077120?s=20

https://twitter.com/TeRRIFICA_/status/1134092243688742912?s=20

https://twitter.com/TeRRIFICA_/status/1136650471899316224?s=20

Conference "Green Days 2019: Unlocking Green Growth Potential"

- **Date:** 05/06/2019
- **Venue:** Hotel Hilton, Podgorica, Montenegro
- **Website** <https://greendays.me/>
- **Link of the programme** <https://greendays.me/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

CPN, Dobrivoje Lale Eric

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

Conference was organised by the Government of Montenegro and local UNDP office, with a goal to bring together local and international experts, share good practices and point towards sustainable innovation and green/circular economy in the SDGs key.

Dobrivoje Lale Eric moderated the session "Fostering Innovation for Green Growth" on behalf of the CPN and the TeRRIFICA project. TeRRIFICA is underlined in his bio at the website of the conference, while during the session, he briefly presented its goals and framework, and announced future plans and events for the activities across the South-East Europe.

- **Public:**

around 400, mostly academia and R&I representatives at local and international level; also Montenegro and EU officials, significant number of entrepreneurs and business representatives, with strong regional background (South-East Europe).

- **Pictures - activity on Social Media:**

<https://greendays.me/gallery>

Symposium Stowarzyszenia Krajowej Rady Koordynatorów Projektów Badawczych EU (XVII Symposium of the Association of the National Council of EU Research Projects Coordinators)

- **Date:** 13th-14th of June 2019
- **Venue:** Uniwersytet Gdański, Wydział Nauk Społecznych (University of Gdańsk, Faculty of Social Sciences);
Adress: ul. Jana Bażyńskiego 4, 80-309 Gdańsk
- **Website** <https://krab2019.syskonf.pl/>
- **Link of the programme** <https://krab2019.syskonf.pl/>

• **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

Adam Mickiewicz University in Poznan;

Personnel: Paweł Churski, Joanna Morawska-Jancelewicz

• **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

Session 4: Science for the public - examples of good practices of socially engaged universities

Session topics: presentations of projects and initiatives in the following areas: answers of the world of science to global challenges, including the Sustainability Development Goals into research programs and new educational programs, understanding of socially responsible research, civic education

• **Public:**

100, profile: scientists, EU research projects coordinators, regional authorities, public institutions, foundations

• **Pictures - activity on Social Media:**

Conference “Osvajanje obnovljivih izvora energije”

- **Date:** 20/06/2019
- **Venue:** Jugoslovenska kinoteka, Belgrade
- **Website** <http://www.institutfrancais.rs/osvajanje-obnovljivih-izvora-energije/>
- **Link of the programme** <http://www.institutfrancais.rs/doc/Climat-program.pdf>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** CPN - Marjana Brkic, Mirjana Utvic
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

Marjana Brkic was moderating session and Mirjana Utvic presented in more details TeRRIFICA project, talking about cocreation and importance of involvement of all stakeholders.

- **Public:** 50

- **Pictures - activity on Social Media:**

<https://www.cpn.rs/aktivnosti/cpn-na-konferenciji-osvajanje-obnovljivih-izvora-energije/>

SeeRRI's first stakeholder workshop

- **Date:** 18th-20th of September 2019
- **Venue:** University of Bologna (UNIBO), Italy
- **Website** www.seerri.eu
- **Link of the programme** <https://seerri.eu/news/seerri-workshop-in-bologna/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

TeRRIFICA beneficiary: ACUP

Personnel attending the conference: Marta Cayetano

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

SeeRRI's first stakeholder workshop was successfully held in Bologna, Italy, on September 18-20, 2019. The event was hosted by the University of Bologna (UNIBO).

One of the main activities of the SeeRRI project is to organize stakeholder workshops in the three pilot territories: Nordland, B30, and ecoplus. In Bologna, the groundwork was laid for identifying key actors in the R&I ecosystems. The results of an initial mapping exercise were presented, and workshop participants worked together to narrow down the range of potential stakeholders to involve in future workshops as well as to select relevant influencing factors in the regional ecosystems.

The agenda also included other activities of importance to SeeRRI going forward. The overall SeeRRI framework was debated in order to establish a shared understanding of the project among the partners; plans for exploiting the results of SeeRRI were discussed; and a training session was held for the RRI facilitators of SeeRRI's member institutions. Throughout the event, emphasis was placed on involving all participants in collaborative work, and the sessions were characterized by lively yet constructive discussions.

44 participants attended the workshop. In addition to delegates of SeeRRI's 12 partner institutions, the attendees included four members of SeeRRI's Strategic Advisory Board (SAB) as well as representatives from four other EU-funded RRI-related projects – TeRRitoria, TeRRIFICA, MARIE, and ROSIE – who had been invited in order to share experiences across projects and discuss possibilities for working together to make a bigger impact in the future. The SeeRRI consortium and the invited guests were fortunate to be at the oldest university in the world still in operation – a great setting for discussing how to be responsible when co-creating the future of EU regions through research and innovation.

- **Public:** 44 participants (SeeRRI's Consortium members, SeeRRI's Advisory Board members and representatives from TeRRitoria, TeRRIFICA, MARIE and ROSIE projects)

- **Pictures - activity on Social Media:**

Tweets from TeRRIFICA project:

<https://twitter.com/TeRRIFICA/status/1172146479076716544?s=20>

<https://twitter.com/TeRRIFICA/status/1174324245670838272?s=20>

2nd International TeRRIFICA Online Conference

- **Date:** 20.09.2019
- **Venue:** Online, hosted by the University of Vechta, Science Shop Vechta/Cloppenburg, Germany
- **Link of the programme (if any):** <https://terrifica.eu/event/2nd-terrifica-online-conference/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Dr. Christian Meyer, and Hannah Hoff, M.Sc.
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
  - Title: “Connecting case studies with future climate action. What is mandatory for prospect co-creation processes in climate adaptation and mitigation projects?”
- **Public:**

Number of participants: 45

Profile: international participants from universities, civil organisations, politics and administration

Pictures - activity on Social Media:

- **Report about the online conference in the “newspaper” of the university of Vechta:**

UniVersum 05/Sept.-Oct. 2019, University of Vechta (print: 750 copies and online dissemination)

TeRRIFICA – regional consultation workshop (Poznań, PL)

- **Date:** 20.09.2019
- **Venue:** Faculty of Geographical and Geological Sciences, AMU, Poznań
- **Website** <http://igsegp.amu.edu.pl/terrifica/>
- **Link of the programme** <http://igsegp.amu.edu.pl/wp-content/uploads/2019/09/program-warsztatu.jpg>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**
  - Adam Mickiewicz University in Poznań,
  - Personnel: Paweł Churski, Andrzej Mizgajski, Katarzyna Fagiewicz, Tomasz Herodowicz, Piotr Lupa, Patryk Kaczmarek, Joanna Morawska-Jancelewicz

• Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:

On September 20, 2019, a consultation workshop was held as part of the TeRRIFICA project, which aimed to integrate various groups of stakeholders involved in activities for adaptation and mitigation to climate change in the Poznań Agglomeration.

Participation in the workshop was declared by representatives of: the world of science and education, social organizations, business and public administration. The use of the World Café technique was conducive to a joint debate of workshop participants, which focused on the following issues:

- identification of knowledge deficits regarding climate change,
- determination of factors shaping the increase in the hierarchy of values of activities related to climate change,
- indication of institutional features that significantly affect climate change-related activities,
- identification of conditions for effective stakeholder involvement / cooperation in the field of climate action.

• **Public:** Number of people: 27, representants of science and education, social organizations, business, and public administration.

ESREA

- **Date:** 22.09.2019
- **Venue:** Faculty of Philosophy, University of Belgrade
- **Website** <http://www.cpn.rs/aktivnosti/okrugli-sto-o-demokratizaciji-naucne-komunikacije-sa-odraslima/>
<http://www.aes.rs/esrea2019/#PROGRAMME>
- **Link of the programme** <http://www.aes.rs/wp-content/uploads/2019/08/Conference-programme-ESREA-Belgrade-2019-2.pdf>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** CPN, Damjan Jovanović
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

European Society for Research on the Education of Adults (ESREA) promotes and disseminates theoretical and empirical research on the education of adults and adult learning in Europe through research networks, conferences and publications. In September 2019, the 9th ESREA Terrenial European Research Conference was organized by The Department of Andragogy at The Faculty of Philosophy, University of Belgrade. At the ESREA Conference, the TeRRIFICA crowd mapping tool was presented as a tool for democratization of science as a part of the *“Practice of Democratizing Science Communication With Adult Learners”* round table.

Conference “Forum Citizen Science”

- **Date:** 26-27.09.2019
- **Venue:** University of Muenster, Germany
- **Website** <https://www.buergerschaffenwissen.de/citizen-science/veranstaltungen/forum-citizen-science-2019>
(only in German)
- **Link of the programme** <https://www.buergerschaffenwissen.de/citizen-science/veranstaltungen/forum-citizen-science-2019/programm> (only in German)

- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

Dr. Christian Meyer, Dr. Daniel Ludwig, and Hannah Hoff, M.Sc.

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

- Poster presentation of TeRRIFICA project and the German pilot region
- Interaction with people from similar projects: exchange about used methods, challenges, good practices
- Focus on Crowdmapping Tool as a possibility to include citizens in the project and the topic

- **Public:**

Number of participants: approx. 200

Profile: participants working in the field of citizen science and citizen scientists themselves

- **Pictures - activity on Social Media:**

- <https://www.buergerschaffenwissen.de/citizen-science/veranstaltungen/forum-citizen-science-2019/berichterstattung> (only in German)
- Twitter Hashtag: #ForumCS
- Digital publication of the presented poster:
https://www.buergerschaffenwissen.de/sites/default/files/grid/2019/10/21/a4_TeRRIFICA.pdf

Researchers Night

- **Date:** 27.09.2019
- **Venue:** EU corner, French Institute, Belgrade
- **Website** https://nocistrzivaca.rs/programi2019/toplotna_ostrva_grada/264
- **Link of the programme** https://nocistrzivaca.rs/programi2019/toplotna_ostrva_grada/264
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** CPN, Damjan Jovanovic
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The Researchers night is an event dedicated to popularisation of science and learning through fun activities.

TeRRIFICA crowd mapping tool was presented to visitors of Researcher's Night in the form of a map of the center of Belgrade. The concept of the crowdmapping tool was presented to the grown up part of the public, while the kids were informed about climate change and heat waves, and were given pins to pin places on the map where they feel negative effects and where they feel comfortable during heat waves.

- **Public:** Around 2000 people were present, mostly young people and parents with small children.

Environmental Week – International Conference “MAKE IT CIRCULAR! Application of LCA and LCC analytical tools in Circular Economy”

- **Date:** 15-10-2019
- **Venue:** Collegium da Vinci, ul. Gen. Tadeusza Kutrzeby 10, 61-719 Poznań (POLAND)
- **Website** <https://www.interreg-central.eu/Content.Node/CIRCE2020.html>
- **Link of the programme** <http://iw.org.pl/wp-content/uploads/2019/10/CIRCE2020-program-15102019.pdf>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**
  - Adam Mickiewicz University in Poznan,
  - Personnel: Tomasz Herodowicz, Piotr Lupa, Patryk Kaczmarek

• **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

Conference’s aim was to present the way of implementation the idea of circular economy by using innovative instruments derived from the MFA (Material Flow Analysis), LCC (Life Cycle Costing) and LCA (Life Cycle Analysis) for identification the unevaluated waste streams.

Circular economy is one of the most important directions of changes in the economic system, which will contribute to reducing human pressure on the natural environment and limiting the climate change.

During conference, the TeRRIFICA’s leaflets and promotional materials were disseminated among the participants.

• **Public:**

30 people: representatives of science, public administration, industry, and students

European Week of the Regions and Cities

- **Date:** 7-10th October 2019
- **Venue:** European Committee of the Regions and Cities, European Commission – The Square Conference Center. Brussels
- **Website** <https://europa.eu/regions-and-cities/>
- **Link of the programme** https://europa.eu/regions-and-cities/programme/sessions/605_en
Science for Citizens: how science meets regions and cities, partner in organising the session

- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

Norbert Steinhaus, Wissenschaftsladen Bonn

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

An almost full week of presentations and workshops. Various sessions around regional action, climate protection with the opportunity for informal talks and promoting TeRRIFICA's approach. Session 605 was dedicated to projects related to Territorial Responsible Research and Innovation.

- **Public:**

30 in session 605, 6000 in total.

Scientists, foundations, city administration NGOs, design and communication agencies, companies

- **Pictures - activity on Social Media:**

[#EURegionsWeek](#)

1r Congrés de Qualitat de l'Aire

- **Date:** 24-25th October 2019
- **Venue:** Fira de Sabadell (Barcelona)
- **Website** www.congresaire.cat
- **Programme** <https://www.congresaire.cat/programa>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** ACUP/GUNi representatives: Marta Cayetano
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The Metropolitan Area of Barcelona (AMB), co-creation team of the TeRRIFICA pilot in participated at the 1st Conference of Air Quality presenting two European projects: TeRRIFICA AQM, focused on the fight against climate development of technologies to measure air 2030 Climate and Energy Plan of the AMB promotion of renewable energies in the naturalization of spaces and the improvement facilities, among others.

member of the Barcelona, in Barcelona, and Nanosen-change and the quality. The provides for the territory, the of metropolitan

During the 1st Conference on Air Quality in which took place in Sabadell on October 24 and 25th, AMB made available in a 2-days stand information about two of the main international projects in which it is involved: the projects TeRRIFICA and NanoSen-AQM.

- **Public:** 400 participants; mainly researchers on air quality and public administration representatives.
- **Pictures - activity on Social Media:**

https://twitter.com/TeRRIFICA_/status/1187282814535946240?s=20

Wissenschaft mit der und für die Gesellschaft: „Fit für die nächste Ausschreibung“. Ein Blick in die SwafS Projektpraxis - Erfahrungsbericht (A view on SwafS Project Experience)

- **Date:** 21st October 2019
- **Venue:** SwafS NCP Bonn, DLR Projektträger
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

Norbert Steinhaus, Wissenschaftsladen Bonn

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

A presentation of the process of writing the proposal, how the idea and the content for the project were set up, how partners were found, how the administrative procedures were organised and how first steps of project content implementation took place.

- **Public:** 25, scientists interested in the new calls

Mercator Forum: Engagement fürs Klima

- **Date:** 23-24th October 2019
- **Venue:** Stiftung Mercator, Essen, Germany
- **Website** <https://stiftung-mercator-preevent.plazz.net/>
- **Link of the programme** https://labconcepts.de/wp-content/uploads/2019/10/Programmablauf_digital.pdf
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

Norbert Steinhaus, Wissenschaftsladen Bonn

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

A 1,5 day workshop with several working groups, such as Citizen Science or Potential of Micro- and Informal Engagement. Many informal talks about the TeRRIFICA crowd mapping and future agenda setting approach

- **Public:** 100, scientists, foundations, city administration NGOs, design and communication agencies, companies

Boat tour as a part of the event “Nature in the city”

- **Date:** 23.10.2019
- **Venue:** Boat tour
- **Website** <http://elementarium.cpn.rs/u-centru/beograd-i-klimatske-promene/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** CPN representatives: Marjana Brkic, Damjan Jovanovic, Tanja Adnadjevic
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

TeRRIFICA project was presented to students of urbanism as well as to other relevant stakeholders working in this of architecture and urbanism at the City of Belgrade.

- **Public:** 70
- **Pictures - activity on Social Media:**

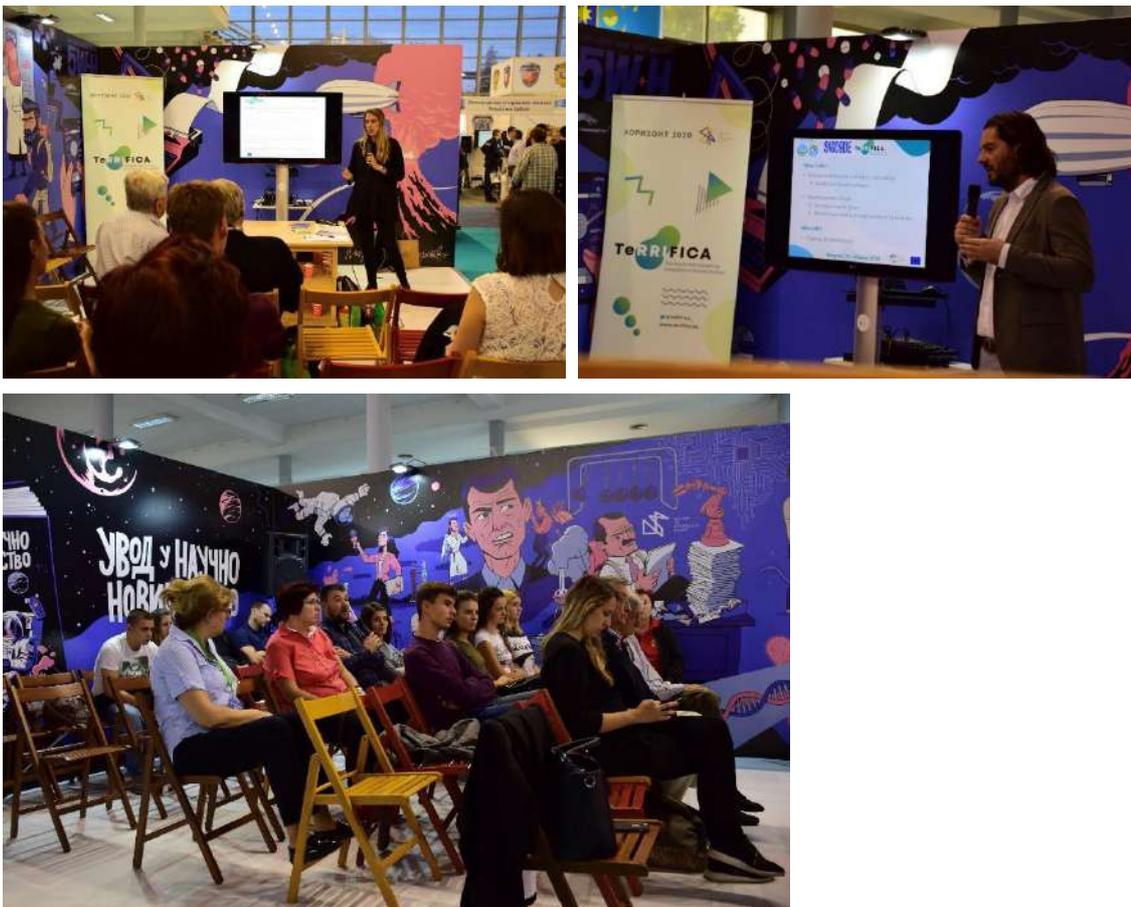

How to address societal needs?

- **Date:** 23.10.2019
- **Venue:** Belgrade Fair
- **Website:** <http://elementarium.cpn.rs/u-centru/radionica-o-odgovornom-istrazivanju-i-inovacijama/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** CPN representatives: Marjana Brkic, Damjan Jovanovic, Dobrivoje Lale Eric
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The session addresses living lab concept through three projects running on this topic in Serbia: SISCODE, RRING and TeRRIFICA. At the beginning, RRI was presented as a concept by Dobrivoje Lale Eric, followed by the presentation of SISCODE by Stasa Stojkov and TeRRIFICA by Marjana Brkic. During TeRRIFICA presentation, besides overall project presentation, crowd mapping tool was announced and all stakeholders were invited to participate.

- **Public:** 28

Regional stakeholder workshop

- **Date:** 30.10.2019
- **Venue:** Meeting room of the county council of Vechta, Germany
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Prof. Dr. Marco Rieckmann, Dr. Barbara Grabkowsky, Dr. Christian Meyer, Karin Bokop, M.A., and Hannah Hoff, M.Sc.
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

- Regional event with local stakeholders
- Generation of ideas for the future actions within the pilot region
- Categorization and discussion of the ideas
- Generation of a roadmap for the next year in the project

- **Public:**

Number of participants: 20

Profile: participants from university of Vechta, civil organisations (e.g. Association of Country Women, extracurricular learning site), politics and administration (e.g. climate protection officers), industry and associations (farmers, representatives of local water associations)

- **Pictures - activity on Social Media:**

- Press release about the workshop on 14.11.2019 for the local newspapers
- Pictures:

Generating ideas in small discussion groups during the second regional TeRRIFICA workshop (© Christian Meyer, University of Vechta)

6th University Community Engagement Conference. UCEC 2019 - Navigating Community Engagement: Charting The Course for 21st Century

- **Date:** 4-5 November 2019
- **Venue:** Serambi Suluh Hall, Tarindak D' Seni Brunei and Handicraft, Jalan Residency, Bandar Seri Begawan, Brunei Darussalam.
- **Website** <https://ucec2019kupusb.wixsite.com/ucec2019>
- **Link of the programme** <https://ucec2019kupusb.wixsite.com/ucec2019/program>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Wila Bonn, Norbert Steinhaus
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

Presentation of the general approach of TeRRIFICA: pilot regions, case studies, bottom-up approach, crowd mapping. Short discussion about climate change (adaptation). The bottom-up and co-created crowd mapping of environmental data was a new concept for the conference participants

- **Public:**

150 academics from Brunei Darussalam, Malaysia, Thailand, Singapore, Japan, Australia, China, Philippines

Congress of Urban Policy

- **Date:** November 14-16, 2019
- **Venue:** Kielce
- **Website** <https://kongres.miasta.pl/> (only in Polish)
- **Link of the programme** <https://kongres.miasta.pl/program/program-kongres-polityki-miejskiej> (only in Polish)
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

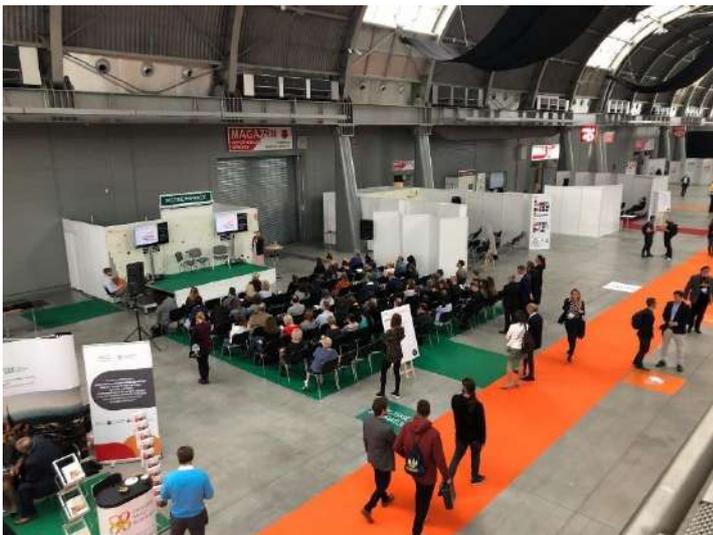
Patryk Kaczmarek

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The Congress was the largest event organized in Poland, focusing on urban issues. During the Congress, current problems and challenges of urban areas were discussed. Also issues related to climate change were discussed, which was an opportunity to promote the TeRRIFICA project.

- **Public:**

About 1300 people: scientists, local government officials, NGOs and students.

Smart Cities - European Perspectives

- **Date:** November 19th 2019
- **Venue:** Ilija M. Kolarac Endowment, Belgrade
- **Website** <http://www.kolarac.rs/lectures/cycle-smart-creative-exciting-cities-smart-cities-european-perspectivestuesday-november-19th-at-6-pm/?lang=en>

- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

CPN Serbia - Dobrivoje Lale Eric

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

In a series dedicated to the opportunities and practical values of the smart city concept, under the auspices of the UNESCO Chair at the University of Arts in Belgrade and supported by the OEBS mission in Serbia, Dobrivoje Lale Eric was invited to deliver a speech and present CPN's activities in this context. During a 20-minute talk, two main topics were the development of citizen-based climate actions and the establishment of wider societal dialogue / platform on AI-related research and its possible implications. As a practical and active framework, the TeRRIFICA project has been showcased.

- **Public:** 100, diverse background, mostly related to social sciences, arts and creative industries, as well as general audience

- **Pictures - activity on Social Media:**

<https://www.facebook.com/events/2457599024529477/>

Retreat and International Conference on 'Community Capacity Building on Peace and Harmony'

- **Date:** 26-30 November 2019
- **Venue:** Pure Land Learning Center, Toowoomba, QLD, Australia.
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Wila Bonn, Norbert Steinhaus
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

Introduction of the TeRRIFICA project to retreat participants and informal talks around the conference with various academics, local policy makers, community workers. Main topic was the bottom-up approach in community engagement by making use of a crowd mapping tool

- **Public (number of people reached and profile):** 10 Persons in the retreat and about 150 persons at the conference academics, students, teachers, local policy makers, community workers

- **Pictures - activity on Social Media:**

https://www.facebook.com/pg/MMC.Toowoomba/photos/?tab=album&album_id=2478074992305472&ref=page_internal

Journée Nationale Sciences avec et pour la Société (National Meeting Science with and for Society)

- **Date:** 28/11/2019
- **Venue:** Ministry of Higher Education, Research and Innovation (Paris)
- **Website** <http://www.horizon2020.gouv.fr/cid146427/journee-nationale-science-avec-et-pour-la-societe.html>
- **Link of the programme** http://cache.media.education.gouv.fr/file/Science-avec-et-pour-la-Societe/03/5/Journee_SwafS_Programme_1209035.pdf
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Sciences Citoyennes (Aude Lapprand, Charlotte Coquard)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The day was organised to help organisations in submitting SwafS projects in 2020 and giving examples of projects that were selected in 2019. TeRRIFICA has been presented as an example of project of the SwafS call 14. The presentation included a general introduction of the project and a focus on co-creation being at the heart of TeRRIFICA with some examples of activities (pilot consultation workshop, reflective workshops).

- **Public:** around 60

Conference - 50 years of young researchers “Vladimir Mandić Manda”

- **Date:** 10.12.2019
- **Venue:** Serbian Academy of Science and Arts, Belgrade
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

CPN representative: Marjana Brkic

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

Conference - 50 years of young researchers “Vladimir Mandić Manda” was organized under the auspices of Serbian Academy of Science and Arts, as one of the most prestigious informal scientific society in Serbia. “Vladimir Mandić Manda” gave many important research groups throughout Serbia, and CPN representatives were invited to present citizen science initiatives in Serbia and wider, and TeRRIFICA’s crowd mapping tool was one of the major focuses of the presentation.

- **Public:** 40

International Geographical Union Conference (IGU) on Natural Disasters, Marginalized Regions and Labor Migration. IGU Commission on Marginalization, Globalization, and Regional and Local Responses C16.29

- **Date:** December 8-10 2019 - Kathmandu (Nepal)
- **Venue:** Tribhuvan University
- **Website** <https://cdgtu.edu.np/>
- **Link of the programme** <https://cdgtu.edu.np/igu-conference/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

Paweł Churski (AMU Poznań)

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

All conference participants received information materials on the TeRRIFICA project. In addition, a discussion was held on the assumptions and implementation of the project.

Paweł Churski, Katarzyna Fagiewicz, Tomasz Herodowicz, Piotr Lupa, Patryk Kaczmarek Andrzej Mizgajski, Joanna Morawska-Jancelewicz, **Faculty of Socio-Economic Geography and Spatial Management Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland**

**TeRRIFICA - Territorial Responsible Research and Innovation
fostering Innovative Climate Change Action**

Abstract:

Contemporary climate change forces us to act. Our passivity increases the degree of danger and irreversible damage. Importantly, the threats know no borders and are global in nature. They are significant for the poles of growth and development as well as for peripheral and marginalized areas. In these circumstances, all initiatives that focus on the mitigation of and the adaptation to climate change are particularly important. One of them is the TeRRIFICA project implemented as part of the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme.

TeRRIFICA project - Starting in January 2019 and for the duration of three years and a half, TeRRIFICA will set up tailored roadmaps and key performance indicators for the implementation of the developed methodologies and climate change adaptation activities in regional practice. Customised capacity building for the different stakeholder groups will be offered. Through workshops, regional and international summer schools, TeRRIFICA aims to empower local people (with a particular focus on regional authorities and policy makers) and will develop adequate solutions together with them. Field trips to observe local and regional promising activities related to research and regional innovation, and broader stakeholder engagement with feedback loops will be organised. Through its co-creative multi-stakeholder approaches, participants have the opportunity to expand their knowledge around climate change and innovative climate action and to identify opportunities, drivers and barriers of implementation. Activities take into account challenges for the acceptance and feasibility, technological and regulatory constraints in six pilot regions from: Germany, France, Spain, Poland, Belarus, Serbia.

TeRRIFICA aims at fostering competence for climate change adaptation in different European regions and its goals are:

- 1) to develop action plans together with various actors on how regional measures for climate change adaptation can be implemented,
- 2) to transfer these measures to other regions, and
- 3) to broaden the experience with various cooperation formats, which are able to arouse interest in engagement in climate change adaptation among different target groups

• **Public:** 45 participants from 8 countries

Presentation of TeRRIFICA project and Crowd Mapping Tool at Kolpinggedenktag Mühlen (Kolping memorial day)

- **Date:** 8th of December 2019
- **Venue:** Maximilian-Kolbe-Haus
- **Website** <http://kolping-muehlen.de/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**
Karin Bokop, University of Vechta
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
  - Presentation of project background, preview of crowd mapping tool
- **Public:** Approximately 50 people

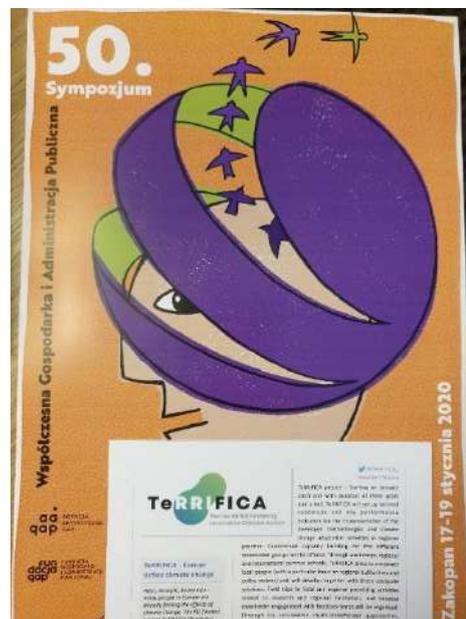

GAP Seminar – Scientific Seminar of Faculty of Public Economy and Administration (GAP Faculty) in Cracow

- **Date:** 17-19.01.2020
- **Venue:** Zakopane (POLAND)
- **Website:** <http://sympozjum.e-gap.pl/50-sympozjum/>
- **Link of the programme:** http://sympozjum.e-gap.pl/wp-content/uploads/2020/01/PROGRAM_50.SympozjumGAP.pdf
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Adam Mickiewicz University in Poznań (Poland), Paweł Churski
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

In the Discussion Panel: *Climate crisis and economics: how much is the future worth?* participated i.e. former President of the European Parliament, Polish MEP professor Jerzy Buzek. The discussion highlighted contemporary challenges arising from climate change. On the one hand, the need to intensify actions at the political level of the European Union and each Member State was emphasized, and on the other hand, to increase the involvement and awareness of citizens. In this context, the TeRRIFICA project was a very good example of actions involving society in limiting and adapting to climate change.

- **Public:** over 150 researchers and students

Regional press meeting on launch of crowd mapping tool

- **Date:** 06th of February 2020
- **Venue:** University of Vechta
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**
Karin Bokop and Dr. Barbara Grabkowsky, University of Vechta
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
Presentation of Crowd Mapping tool to press representatives
- **Public:** 2 press representatives

Climathon Belgrade

- **Date:** February 8- 9, 2020
- **Venue:** [City administration building, City of Belgrade](#)
- **Website** <https://climathon.climate-kic.org/en/belgrade>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

Marjana Brkic, CPN

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The Climathon Belgrade 2019/20 main topic was Climate and Sustainability. On February 8th and 9th 2020, the participants collectively solved two challenges provided by our city and listened to several keynote speeches given by local experts.

Dr Marjana Brkic, local coordinator of TeRRIFICA project, presented main ideas and goals of TeRRIFICA and invited participants of Climathon to use crowd mapping tool and to contribute to the map.

- **Public:** 122, diverse background, mostly students

Title of the event, workshop or conference: Conference - "Talks with media" - press conference

- **Date:** 2.3.2020
- **Venue:** Science club CPN
- **Website:** <http://www.cpn.rs/razgovori-o-klimatskim-promenama/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** CPN representative: Marjana Brkic, Dobrivoje Lale Eric, Tanja Adnadjevic and TeRRIFICA stakeholders, Ivan Simic, Vladimir Djurdjevic, Aleksandar Jovovic, Natasa Djokic

• **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The Science Club hosted an event on Monday, March 2nd, in celebration of World Energy Efficiency Day, at which media representatives had the opportunity to speak with experts in various fields related to climate change.

Professor Vladimir Djurdjevic from the Institute of Meteorology at the Faculty of Physics in Belgrade, Professor Dr Aleksandar Jovovic from the Department of Process Engineering and Environmental Protection from the Faculty of Mechanical Engineering in Belgrade and dr Ivan Simić, Assistant Professor at the Faculty of Architecture in Belgrade at the Department of Urban Planning and Spatial Planning, all three part of TeRRIFICA co-creation team, addressed media representatives, about most relevant issues related to their field of expertise that are interconnected with climate change. Moreover, CPN representatives, presented TeRRIFICA project, announced crowd mapping tool and explained about importance of evidence based journalism.

- **Public:** 25 media representatives present. The event thus had great media coverage.

• **Pictures - activity on Social Media:**

<https://www.flickr.com/photos/cpnrbija/albums/72157713368705608>

Seminari Ambiental de l'AMB (regular meeting with representatives of the city councils of the metropolitan area of Barcelona)

- **Date:** 3rd March 2020
- **Venue:** Metropolitan Area of Barcelona Headquarters, Barcelona
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**
Associació Catalana d'Universitats Públiques – Núria Jové and Marta Cayetano
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
Presentation of the crowdmapping tool
- **Public:** 20 - representatives of the city councils of several municipalities of the metropolitan area of Barcelona
- **Pictures - activity on Social Media:**
<https://twitter.com/MartaCayetano/status/1234888027467657219?s=20>
<https://twitter.com/ACUPcatalunya/status/1234883450106195968?s=20>
<https://twitter.com/TeRRIFICA/status/1234885302994579456?s=20>

GUNi International Conference on Sustainable Development Goals: Higher Education & Science Take Action

- **Date:** 5-6 March 2020
- **Venue:** Barcelona, Ciutadella Campus (Pompeu Fabra University)
- **Website** <https://www.guninetwork.org/activity/international-conference-sustainable-development-goals-higher-education-science-take-action>
- **Link of the programme** <https://www.guninetwork.org/activity/international-conference-sustainable-development-goals-higher-education-science-take-action>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** The following members participated and contributed to the Conference: Kate Sposob (Minsk Pilot Region), Norbert Steinhaus and Laura Steinhaus (Wila Bonn), Joanna Morawska-Jancelewicz (Poznan Agglomeration Pilot Region), Tanja Adnađević (Belgrade Pilot Region), Marta Cayetano (Barcelona Metropolitan Area Pilot Region). Chair of the session: Arnau Queralt, Director of the Advisory Council for Sustainable Development of Catalonia (CADS)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The session was entitled “Visions of European Climate Landscapes for 2030. Developing climate change adaptation scenarios in TeRRIFICA’s Summer Schools”. More information about the Conference can be found here: https://www.guninetwork.org/files/guni_international_conference_on_sdgs_higher_education_and_science_take_action_summary_report.pdf

- **Public:** 230 people attended the Conference

More pictures can be found on Flickr:

<https://www.flickr.com/photos/145303990@N08/albums/72157714302250493/with/49893971978/>

Boosting Engagement of Serbian Universities in Open Science (BE-OPEN)- Final conference

- **Date:** 14 April 2020
- **Venue:** Zoom
- **Website:** <http://www.beopen.uns.ac.rs/index.php>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

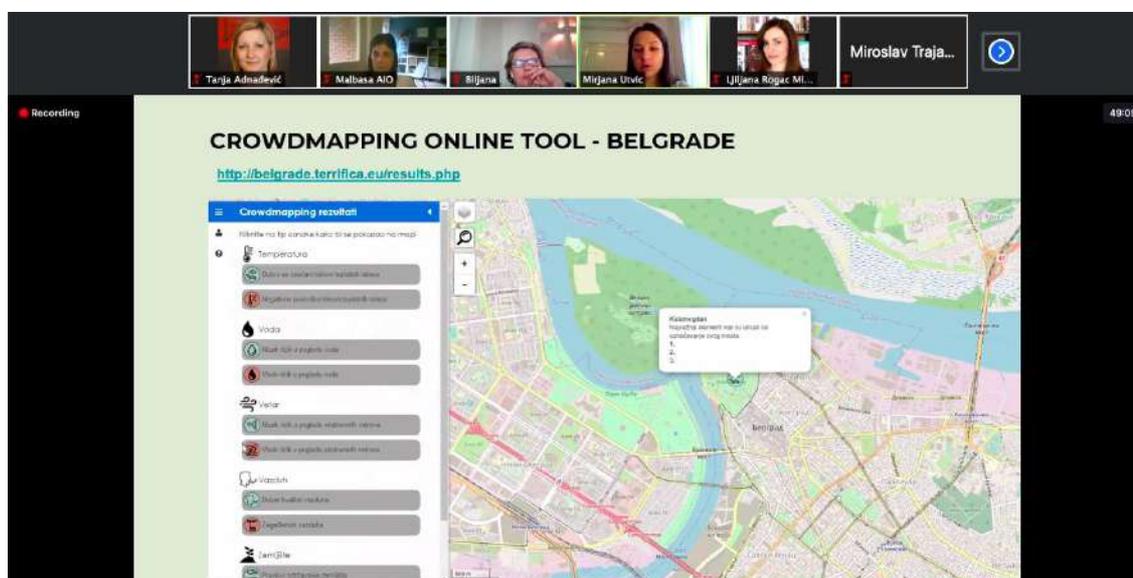
Mirjana Utvić, CPN

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:** BE-OPEN (Boosting Engagement of Serbian Universities in Open Science) is a structural project funded under the Erasmus+ Capacity Building in Higher Education action. The main objective of the project is to develop conditions for the implementation of the core principles of Open Science at universities in Serbia.

On April 14th, the final event- the final conference was organized online. Project partners presented results from their institution in this event. The final conference was the opportunity for other projects to also present their results in relation to the theme of the conference.

Mirjana Utvić, associate in the TeRRIFICA project, presented main ideas and goals of TeRRIFICA, and connection of the TeRRIFICA project, citizen science and open science. The participants of the conference were invited to use crowd mapping tool and to contribute to the map.

- **Public:** 45, diverse background, mostly academia

World Environment Day-City of Belgrade, Secretariat for Environmental Protection event

• **Date:** 5 June 2020

• **Venue:** Kalemegdan fortress, Belgrade

• **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

dr Tanja Adnađević, Dobrivoje Lale Erić and Mirjana Utvić, CPN, Nataša Đokić, Dvoper

• **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

World Environment Day organised by Secretariat for Environmental Protection as a part of the City of Belgrade administration is one of the most important events in Belgrade on that day. The agenda included presentation of the Secretariat work in previous year, but also presentation of strategically important projects and collaborations.

The TeRRIFICA project had the opportunity to present the scope and objectives of the project, but also the collaboration with the Secretariat for Environmental Protection and results. Dr Tanja Adnađević, coordinator in the CPN TeRRIFICA project team, presented main ideas and goals of TeRRIFICA , and connection of the TeRRIFICA project, citizen science and open science.

The event was also marked as launching event of the crowd mapping tool and the start of the promotion campaign. The participants of the event were invited to use crowd-mapping tool and to contribute to the map.

• **Public:** 60, diverse background, mostly academia and policy makers

World Environment Day- Ministry of Environmental Protection

- **Date:** 5 June 2020
- **Venue:** Botanical gardens, Belgrade
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**
dr Tanja Adnađević and Dobrivoje Lale Erić, CPN, Nataša Đokić, Dvoper
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

World Environment Day organised by Ministry Environmental Protection is one of the most important events in Belgrade on that day. The agenda included presentation of the Ministries work in previous year, but also presentation of strategically important projects and collaborations.

The TeRRIFICA project had the opportunity to present the scope and objectives of the project, as the collaboration with the Ministry of Environmental Protection.

The event was also marked as launching event of the crowd mapping tool and the start of the promotion campaign. The participants of the event were invited to use crowd-mapping tool and to contribute to the map.

- **Public:** 200, diverse background, mostly academia and policy makers

EnE20 Conference “Citizen science: Focus on Agenda 2030 and Sustainable Development Goals”

- **Date:** 5. june 2020
- **Venue:** Online
- **Website:** <http://ambassadors-env.com/en/2020/06/04/june-52020-ene20-conference-citizen-science-focus-on-agenda-2030-and-sustainable-development-goals/>
- **Link of the programme** <http://ambassadors-env.com/wp-content/uploads/Citizen-Science-u-sluz%CC%8Cbi-klimatske-akcije.pdf>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** dr Tanja Adnađević, CPN
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:** Professional association “[Environmental Ambassadors for Sustainable Development](#)” and [Serbian Chamber of Commerce](#), on June 5th 2020, organized the 16th Environment to Europe – EnE20 Conference. Traditionally, it is an [official event that marks the UN World Environment Day](#) (WED) in the Republic of Serbia and region.

Dr Tanja Adnađević, coordinator of the CPN team in TeRRIFICA project, presented main ideas and goals of TeRRIFICA, connection of the TeRRIFICA project, citizen science and open science. The participants of the conference were invited to use a crowd mapping tool and to contribute to the map.

- **Public:** 45, diverse background, mostly academia

Cool Down the City! campaign

- **Date:** August - September 2020
- **Venue:** Belgrade, diverse locations
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Mirjana Utvić, dr Tanja Adnađević CPN
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:** Cool down the city campaign was prepared in order to present the crowd mapping tool engage the citizens of Belgrade to map positive and negative effects of climate change in their neighbourhoods. For this purpose, we made a mobile meteostation, equipped with all the necessary information and invitation for all to become citizen scientists. The station visited different parts of Belgrade, both downtown and periphery of the side, the rivers banks, all places that face some climate challenge.
- **Public:** 500-600, diverse background, mostly younger adults

Euroscience Open Forum Trieste 2020

- **Date:** 4/09/2020
- **Venue:** Online
- **Website** <https://www.esof.eu/trieste-and-esof2020/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Norbert Steinhaus (Science Shop Bonn, Germany), Marjana Brkic (Center for the Promotion of Science, Serbia), Marta Cayetano (ACUP, Spain), Joanna Morawska (AMU Poznan, Poland). Moderator: Dobrivoje Lale Eric (Center for the Promotion of Science, Serbia).
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The goal of this session was to showcase TeRRIFICA's unique approach, present insights into six (in)dependent pilot regions (including one covering large territory of the South-East Europe, which was in focus of the ESOF 2020) and inspire and encourage external parties to join the initiative or apply its know-how to their local settings and environments.

European Mobility Week

- **Date:** 19. September 2020
- **Venue:** Belgrade, downtown
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

Mirjana Utvić CPN

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:** The EU delegation in Serbia invited the CPN team to present TeRRIFICA crowd mapping tool during European mobility week. Employing the mobile meteostation, equipped with all the necessary information and invitation for all to become citizen scientists., we presented the crowd mapping tool as a citizen call to engage and map positive and negative effects of climate change in their neighbourhoods.

- **Public:** 500-600, diverse background, mostly younger adults

European Week of Regions and Cities 2020

- **Date:** 7-8 October 2020
- **Venue:** Brussels, Belgium
- **Website:** <https://europa.eu/regions-and-cities/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Norbert Steinhaus (Wila Bonn) and Tanja Adnadevic (CPN Serbia)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The European Week of Regions and Cities (#EURegionsWeek) is the biggest annual Brussels-based event dedicated to regional policy. One of the 2020 year's three themes was 'Empowering Citizens'. The TeRRIFICA project, together with the ACTION project, run two sessions with a particular focus on climate change and co-creation:

- 7th October 11:00-12:00 CET Citizens Voices – Citizens Knowledge
- 8th October 9:30-11:00 CET Citizens safeguarding the environment

Second Consultative Workshop

- **Date:** 16 October 2020
- **Venue:** Belgrade, city council building
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

dr Tanja Adnađević CPN

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:** In cooperation with the Belgrade Secretariat for Environmental Protection we organised a second consultative workshop as a huge co-creation event. The event was organised as a hybrid model, with zoom link provided for the online participants. The main task was the development of the microlocal action plans based on the data collected in the first round of the crowd mapping activities. In the beginning, the project, its goals and objectives were presented.

- **Public:** 50, diverse background, NGOs, civil sector, academia, city administration and policymakers

2nd Climathon Belgrade

- **Date:** November 28-29, 2020
- **Venue:** Zoom_online
- **Website** https://climathon.climate-kic.org/Belgrade?fbclid=IwAR2xZc1UfmVcZpZtceN0_HdCbBY_38N3Uefh3u7BTVgqCT2yNTBKNEzoTIU
<https://www.facebook.com/ClimathonBelgrade/>

• **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

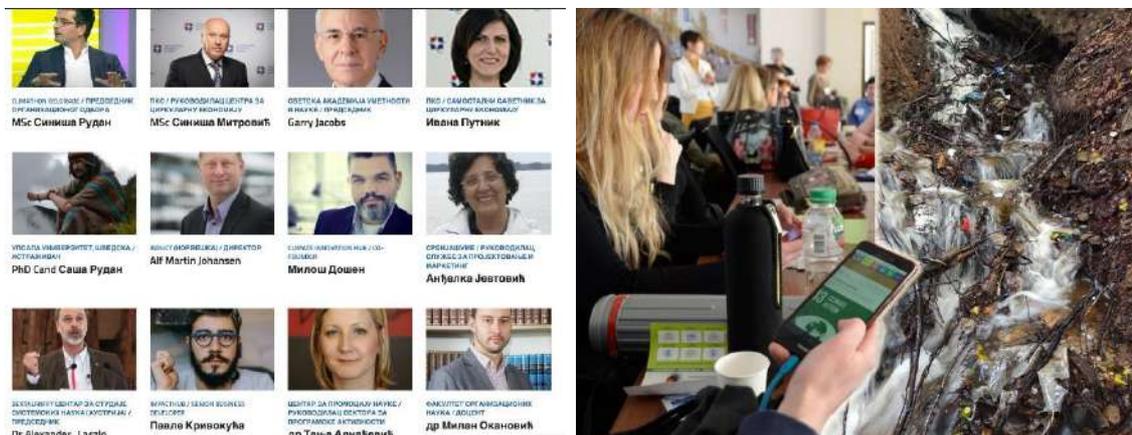
Tanja Adnađević, CPN

• **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The Climathon Belgrade 2020 main topic was Climate and Sustainability. On November 28th and 29th 2020, the participants collectively solved two challenges provided by our city and listened to several keynote speeches given by local experts. The focus was on the picnic waste

Dr Tanja Adnađević, the local coordinator of TeRRIFICA project, presented main ideas and goals, as well as result of the first year crowdmapping of TeRRIFICA and invited participants of Climathon to use crowd mapping tool and to contribute to the map.

• **Public:** 57 diverse background, mostly students

Keynote: III Symposium „ESD for All Generations“

- **Date:** 02/12/2020
- **Venue:** State Pedagogical University, Minsk
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**
WilaBonn, Norbert Steinhaus
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

III International Symposium "Education for sustainable development for all generations - a social contract

Erasmus+ Project “Climate Literacy”

- **Date:** 16th of February 2021
- **Venue:** Bonn
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Norbert Steinhaus, Laura Fuchs-Steinhaus (Wila Bonn)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
Project Kick-off meeting

Map the Climate in the Poznań Agglomeration!

- **Date:** 19th of January 2021
- **Venue:** Poznań Agglomeration
- **Website:**
  - <https://youtu.be/QiGQes8SZpo>
  - <https://terrifica.eu/map-the-climate-poznan-agglomeration/>
  - <https://wgseigp.amu.edu.pl/strona-glowna/badania/terrifica-territorial-rri-fostering-innovative-climate-action>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Adam Mickiewicz University, Poznań (AMU) – the members of AMU team

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The message of our film is that all sectors of society need to get involved in climate action. In the case of the Poznań Agglomeration this is possible through the use of the “Map the Climate” tool (mapujklimat.terrifica.eu) which makes it possible to identify places where the effects of climate change are felt. The film features: Prof. Paweł Churski, Dr. Joanna Morawska-Jancelewicz, Dr. Tomasz Herodowicz, M. Sc. Patryk Kaczmarek – staff members of the Faculty of Human Geography and Planning at UAM who are members of the team implementing the TeRRIFICA project in the Poznań Agglomeration region.

- **Public:** 719 views

- **Pictures - activity on Social Media:**

Social media: YES (profile @wgseigp on Twitter, Facebook, Instagram and Youtube)

Polish Radio Four: Climate change on your smartphone? Engage in observing them

- **Date:** 11th of February 2021
- **Venue:** Poznań (the Fourth Program of Polish Radio office)
- **Website:**
  - <https://www.polskieradio.pl/10/5366/Artykul/2677835,Zmiany-klimatyczne-na-smartfonie-Angazuj-sie-w-ich-observacje>
  - <https://wgseigp.amu.edu.pl/strona-glowna/badania/terrifica-territorial-rri-fostering-innovative-climate-action>
  - <https://terrifica.eu/polish-radio-four/>

• **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Adam Mickiewicz University, Poznań (AMU) – prof. Paweł Churski

• **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

Professor Paweł Churski from the Polish team TeRRIFICA (Adam Mickiewicz University in Poznań) gave an interview to the Fourth Program of Polish Radio. In an interview, he talked about the TeRRIFICA project and the MapujKlimat campaign. He also shared info about using crowdmapped data to create a climate change adaptation plan for the Poznań Metropolis.

• **Public:** Radio listeners (not possible to quantify; no metrics at radio website)

• **Pictures - activity on Social Media:**

Social media: YES (profile @wgseigp on Twitter, Facebook, Instagram and Youtube)

Co-creation of Climate Change Adaptation Plan for Poznań Metropolis in synergy with TeRRIFICA activities

• Date:

- Press conference: 26th of March 2021
- Series of workshops: 10th of May 2021 – 22nd of June 2021

• Venue:

- The press conference – hybrid, Poznań
- Series of workshops – online events, Poznań Agglomeration

• Website

- <https://wgseigp.amu.edu.pl/wiadomosci/aktualnosci-ogolne/metropolitalny-plan-adaptacji-do-zmian-klimatu>
- <https://wgseigp.amu.edu.pl/strona-glowna/badania/terrifica-territorial-rri-fostering-innovative-climate-action>
- <https://wgseigp.amu.edu.pl/warsztaty-klimatyczne>
- <https://terrifica.eu/amu-supports-climatechangeadaptationplan-poznan/>
- <https://www.poznan.pl/mim/smartcity/news/metropolia-poznan-tworzy-plan-adaptacji-do-zmian-klimatu,161513.html>
- <https://www.cire.pl/artykuly/serwis-informacyjny-cire-24/182610-poznan-powstanie-metropolitalny-plan-adaptacji-do-zmian-klimatu>
- <https://www.teraz-srodowisko.pl/aktualnosci/poznan-metropolia-plan-adaptacji-do-zmian-klimatu-10115.html>

• **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Adam Mickiewicz University, Poznań (AMU) – participation of the team members

• Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:

In 2021 within the co-creation team, we tightened cooperation with the Poznań Metropolis Association, which resulted in the initiation of work on the Climate Change Adaptation Plan for Poznań Metropolis as the first strategic document entirely dedicated to climate change adaptation on the regional level in Poland. This action was carried out within the bilateral agreement between the Poznań Metropolis Association and the AMU on multiple cooperation in the scientific research concerning priority issues related to the planning and implementation of development policy within the communes of the Poznań Metropolis Association. With the support of the Association, we organised a press conference and conducted a series of online workshops inviting residents, non-governmental organizations, public administration, and all interested parties to participate. During the workshops, which gathered about 180 participants, we promoted using the TeRRIFICA Crowdmapping Tool and disseminated information about project objectives. Using a virtual table, stakeholders identified and mapped not only climate change challenges but also proposed solutions and looked for barriers in implementation. Collected information and new crowdmapped data are included in the Plan as one of the sources of information for diagnosing climate change's impacts and proposing tailored solutions for society. Linking the activities for the development of the Plan to the activities in the project has had mutual benefits, including strengthening the social

commitment to policymaking in the field of climate change and, on the other hand, recognition of the TeRRIFICA project in the pilot region.

In year 2022 AMU team supported the Association of Kalisz-Ostrów Agglomeration in preparation of a climate change adaptation plan for Kalisz-Ostrów Agglomeration using a similar methodology. The residents of this region used the #MapujKlimat tool to share their opinions and experiences about places where climate change effects occur. Both strategic documents (for Poznań Agglomeration and Kalisz-Ostrów Agglomeration) are now in the adopting phase.

• **Public:**

- over 180 participants of the workshops
- over 30 participants of the press conference

• **Pictures - activity on Social Media:**

The events were disseminated through social media: @wgseigp on Twitter, Facebook, Instagram and Youtube

Online-seminar in a series of events accompanying the climate friendly gardening contest, topic “Design of green areas in a climate friendly way”

- **Date:** 24.03.2021
- **Venue:** online
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Katrin Hedemann, Hannah Hoff (Vechta University)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
  - Short presentation of TeRRIFICA and the climate friendly gardening contest
  - Input of two experts of the topic
- **Public:** 18 (especially representatives of the local city administration who are responsible for maintenance and planning of the public green areas)

Workshop during the pedagogical day at the University of Vechta about the crowdmapping tool

- **Date:** 25.04.2021
- **Venue:** Online
- **Website** <https://www.uni-vechta.de/zentrum-fuer-lehrerbildung/praxisphase-im-m-ed/paedagogischer-tag>
- **Link of the programme** <https://www.uni-vechta.de/zentrum-fuer-lehrerbildung/praxisphase-im-m-ed/paedagogischer-tag>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Hannah Hoff (University of Vechta)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
  - Presentation of the project, especially the crowdmapping tool
  - Session to test the tool and to enter points
  - Discussion about how the tool could be integrated in a school setting, learning session
- **Public:** 15 students (future teachers)
- **Pictures - activity on Social Media:**
#pädagogischertag #zflb_univechta

TeRRIFICA National Summer School in Poznan (Poland) “Szkoła Letnia TeRRIFICA” #NaszKlimat2030

- **Date:** 6-7th of May 2021, and 10th of June 2021
- **Venue:** Faculty of human Geography and Planning, Adam Mickiewicz University, Poznań, Poland (hybrid event)

- **Website**

- <https://youtu.be/i3ufhXkjaXU>
- <https://youtu.be/NhxyaSzCWOM>
- <https://terrifica.eu/summary-terrifica-summer-school-poznan/>
- <https://wgseigp.amu.edu.pl/wiadomosci/wydarzenia/ogolnopolska-konferencja-naukowa-dni-planisty-srodowisko-klimat-przestrzen>
- <http://akngp.home.amu.edu.pl/dni-planisty/>
- <https://wgseigp.amu.edu.pl/strona-glowna/badania/terrifica-territorial-rri-fostering-innovative-climate-action>

- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Adam Mickiewicz University, Poznań (AMU) – participation of the team members

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

This hybrid format event took place on May 6-7 and June 10 in Poznań at the Faculty of Human Geography and Planning. The first part of the Summer School (May 6-7) was organized with the Academic Scientific Circle of Spatial Management within the national conference "Planner's Days: Environment-Climate-Space". On the first day of the symposium, students and doctoral students from all over Poland could present their scientific speeches in the climate, environment, and space management field. The four panels held the sessions, where 22 participants gave 19 presentations. They represented Poland's most important research centers, connected not only with spatial planning and geography but also with architecture, environmental protection, land-scape architecture, urban planning, and art. On behalf of the AMU team, Patryk Kaczmarek disseminated project results in the presentation "Social innovation as a response to climate change. The example of the project TeRRIFICA".

On May 7, the enrolled attendants participated in workshops by the AMU TeRRIFICA team and experts (representatives of local authorities and academics). The aim was to remodel the space of two negative hot spots (AMU Campus Morasko and Puszczykowo), identified based on crowdmapping data, into more climate-friendly places. After the theoretical (lectures) and creative part (discussion, brainstorming), users moved to the virtual world using the Arkio application to visualize and test the proposed solutions in virtual reality (14 participants).

On June 10, together with students and experts, we cocreated a commonly accepted vision of a climate-friendly landscape for our pilot region in 2030. Firstly, we identified six thematic building blocks based on the results of the first part of the Summer School and data collected on the virtual board (shared visions, ideas, and comments regarding #OurClimate2030). Then the participants discussed the feasibility and effectiveness of the proposed solutions in the climate change adaptation field. At the end of the meeting, the assembly accepted the general and detailed visions of a climate-friendly landscape in 2030 – the general vision "A region where I live is resilient to climate change, comfortable to live in, friendly to people and the environment, supportive to the development of a fair nature-based economy".

- **Public:**

- over 100 participants of the conference
- 14 participants of the Arkio workshop
- over 20 participants of workshop on 7th of May
- over 20 participants of workshop on 10th of June
- 713 views (<https://youtu.be/i3ufhXkjaXU>)
- 194 views (<https://youtu.be/NhxyaSzCWOM>)

• **Pictures - activity on Social Media:**

Social media: YES (profile @wgseign on Twitter, Facebook, Instagram and Youtube)

Streaming: <https://youtu.be/i3ufhXkjaXU>, <https://youtu.be/NhxyaSzCWOM>

Publication of a Scientific Article

Fagiewicz K., Churski P., Herodowicz T., Kaczmarek P., Lupa P., Morawska-Jancelewicz J., Mizgajski A. (2021). Cocreation for Climate Change—Needs for Actions to Vitalize Drivers and Diminish Barriers. *Weather, Climate and Society*, 13(3): 555-570. <https://doi.org/10.1175/WCAS-D-20-0114.1>

• **Date:** 13th of May 2021 (online publication); 1st of July 2021 (print publication)

• **Website:**

- <https://doi.org/10.1175/WCAS-D-20-0114.1>
- <https://journals.ametsoc.org/view/journals/wcas/13/3/WCAS-D-20-0114.1.xml>
- <https://terrifica.eu/newpublication-cocreationforclimatechange/>
- https://www.academia.edu/48945537/Cocreation_for_Climate_Change_Needs_for_Actions_to_Vitalize_Drivers_and_Diminish_Barriers
- https://www.researchgate.net/publication/351625095_Cocreation_for_Climate_Change-Needs_for_Actions_to_Vitalize_Drivers_and_Diminish_Barriers

• **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Adam Mickiewicz University, Poznań (AMU) – the team members as the paper authors

• **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The team of Adam Mickiewicz University in Poznań conducted the study aimed at the identification of barriers, drivers, and needs for multiple stakeholders' engagement in climate action. The baseline data were collected during the 1st TeRRIFICAs Regional Consultation Workshop in Poznań Agglomeration that has been contributing to the co-production of the TeRRIFICAs Guide on Co-Creation and the Stakeholder Mapping Report (see Project Outcomes).

The study determines the conditions and provides a recommendation for fostering co-creation for climate change adaptation and mitigation (CCA&M). In postulating that insufficient co-creation by stakeholders in the quadruple helix model is an important factor contributing to the low effectiveness of climate actions in the regions, we have focused our research on identifying real stakeholder engagement in climate action and identifying the needs, barriers, and drivers for strengthening the co-creation process. We identified the needs for action highlighted by stakeholders as having an impact on reducing barriers and stimulating drivers. We treated the identified needs for action as deep leverage points (intent and design) focused on three realms – knowledge, values, and institutions – in which engagement and co-creation can be strengthened and have the potential to increase the effectiveness of climate action taken by stakeholders within our Quadruple helix. We recommend knowledge-based co-creation, which puts the importance of climate action in the value system and leads to paradigm re-evaluation. The implementation of the identified needs for action requires the support of institutions, whereby they develop standards of cooperation and mechanisms for their implementation as a sustainable framework for stakeholder cooperation.

The research has proofed how operates the quadruple helix for climate action in Poznań Agglomeration, and we believe that this case study can be a reference point for regions at a similar level of development and that the methods used and results obtained can be applied in similar real contexts, to foster local stakeholders in climate action.

• **Public:**

Full Text Views 1023, PDF Downloads 899 (metrics at <https://journals.ametsoc.org/view/journals/wcas/13/3/WCAS-D-20-0114.1.xml>).

• **Pictures - activity on Social Media:**

Social media: YES (profile @wgseigp on Twitter, Facebook, Instagram)

Online-seminar in a series of events accompanying the climate friendly gardening contest, topic “Green roofs”

- **Date:** 17.05.2021
- **Venue:** online
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Katrin Hedemann, Hannah Hoff, University of Vechta.
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
  - Short presentation of TeRRIFICA and the climate friendly gardening contest
  - Input of experts about different aspects of the topic and discussion round with attendees
- **Public:** 45

New HoRRizon Final Conference

- **Date:** 20/05/2021
- **Venue:** Online
- **Website:** <https://newhorizon.eu/https-newhorizon-eu-final-conference/>
- **Link of the programme:** <https://newhorizon.eu/programme/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Marta Cayetano (ACUP)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

Poster presentation in the RRI.ex platform created by New HoRRizon to invite other RRI projects to share their experiences. In this context, the following poster was displayed and presented:

Poster session NewHoRRizon Final Conference
Virtual Exhibition. TeRRIFICA representative.
Marta Cayetano (ACUP-GUNi marta@acup.cat)

hello

The EU funded project TeRRIFICA (Territorial Responsible Research and Innovation Fostering Innovative Climate Action) aims to **influence climate change mitigation and adaptation policies and foster competence for climate change adaptation and mitigation in six European regions** with a specific focus on **Responsible Research and Innovation and the co-creation of knowledge.**

8 Consortium members and 6 pilot regions in Europe!

Phases:
Sharing experiences in climate change adaptation and mitigation across borders: Stakeholder engagement in TeRRIFICA.
Phase 1: the **Knowledge** Phase
Phase 2: the **Capacity Building** Phase
Phase 3: the **Action** Phase

Collaborative efforts to adapt and mitigate the effects of climate change
TeRRIFICA Crowd-mapping Tool!
Join the action! Map the Climate Change! Co-create!
www.climatemapping.terrifica.eu

Outputs:

- State of the art of climate change adaptation and mitigation in the 6 pilot regions of the project
- Case Studies Report
- Report on Institutional Framework
- Guide on engagement and co-creation
- Stakeholder Mapping Report
- Delphi study
- Policy Brief I "Citizen Participation Matters – Fostering Co-Creation for Climate Change Mitigation and Adaptation"
- More to come!

Join us!

Join us this summer 2021!
TeRRIFICA Summer Schools in 6 pilot regions in Europe
#OurClimateFuture2030
www.terrifica.eu/summer-schools

TeRRIFICA in numbers:

- 351 crowdmapping tool users!
- + 1.500 followers on Social Media
- Participation in 77 dissemination events (conferences, workshops and seminars), in 17 countries!

www.terrifica.eu
@TeRRIFICA

TeRRIFICA project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 824489

The British Ambassador meets AMU Representatives

- **Date:** 18th June 2021
- **Venue:** Mercure Hotel, Poznań
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

Paweł Churski, Joanna Morawska, Patryk Kaczmarek

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The meeting was held at the Mercure Hotel at the invitation of the British Embassy in Poland and was accompanied by Włodzimierz Walkowiak, the Honorary Consul in Poznań.

During the breakfast, several issues were raised concerning the scientific work of our University as well as students' activity, connected especially with the Poznań geographical unit represented by both physical and socio-economic geographers. There was a lot of interest in projects implemented at our University—both TeRRIFICA (carried out at the Faculty of Human Geography and Planning), Green University and the preparation of recommendations for the Poznań Civic Panel. What was also presented was the objectives of scientific projects adopted by the Faculty of Geographic and Geological Sciences—the exploration of Siberia (along with British partners), paleoecological research, studies on nature-based solutions, restitution and protection of peatbogs in urban and forest areas (scientific research and popularisation) as well as the global warming experiments conducted by this Faculty. Another important topic was fair energy and ecological transition in eastern Wielkopolska supported by experts of both geographic faculties of AMU. The Ambassador was also very interested in students' activity in the Academic Scientific Club of Spatial Planning, Student Scientific Club of Geographers and Scientific Club of Naturalists.

- **Public:** 7

Participation in the event “Experience the university campus” with a stand at installed little “mobile garden”

- **Date:** 07.07.2021
- **Venue:** University of Vechta Campus
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Hannah Hoff, University of Vechta
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
  - Direct interaction with interested students, explanation of the crowdmapping tool (/our postcard)
- **Public:** 40

Online-seminar in a series of events accompanying the climate friendly gardening contest, topic “Islands for Life in the city”

- **Date:** 25.07.2021
- **Venue:** online
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Katrin Hedemann, Hannah Hoff, University of Vechta.
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
  - Short presentation of TeRRIFICA and the climate friendly gardening contest
  - Input of an expert about his project and approach to motivate people to install “Island for Life” in the public space and to take care of them
- **Public:** 19

Event/Installation “Moin Gärten” 2021 in Vechta around the topic of climate-friendly gardening

- **Date:** Summer 2021
- **Venue:** City Centre of Vechta
- **Website:** <https://moinvechta.de/2021/09/08/gastefuehrung-moingarten2021/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Katrin Hedemann, Hannah Hoff (University of Vechta)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

In cooperation with TeRRIFICA, the temporary gardens in the city centre of Vechta were designed under the topic of climate-friendly gardens.

We especially contributed in choosing the different important aspects and gave input to the explaining short text paragraphs for each temporary garden.

Additional action:

After the temporary gardens were removed, we organised an action to give the plants from the gardens to interested people so that they can plant them in their gardens (<https://moinvechta.de/2021/10/29/rueckblick-moin-vechta-apfeltag-2021/>)

- **Public:** not countable
- **Pictures - activity on Social Media:**
[#moingärten2021](#) (Instagram)

Bringing RRI into regional planning: from theory to SeeRRI

- **Date:** 29-30.10. 2021
- **Venue:** Casa Convalescència, Barcelona, Spain
- **Website** <https://conference.seerri.eu/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** CPN representative: Tanja Adnađević
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

During the *How mutual learning happens between regions in EU projects* session, the main goals and objectives of the TeRRIFICA project were presented. The focus of the session was to present how does transnational learning occur in different projects and RRI contexts.

- **Public:** 50 directly, and we had wide media coverage

Aligning Science with Society - Co-Creation, Science and Society

- **Date:** 29.10.2021
- **Venue:** Hamburg / Online
- **Link of the programme** <https://konferencia.unideb.hu/en/carpe2021>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Wila Bonn: Norbert Steinhaus
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

CARPE Conference „Strengthening Partnerships“

The invisible urbanism of climate change

- **Date:** 12.11.2021
- **Venue:** Online, filmed at EU info centre Belgrade Serbia
- **Website** <https://greenfest.rs/en/panel-discussions-lectures/>
- **Link of the programme** <https://www.facebook.com/GreenFest/videos/941368176465579>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** CPN representative: Tanja Adnađević
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

Within the panel discussion, we presented citizens' insights on climate change and how it affects the current directions of city development. Also, we tackled the challenge of the question is the cooperation of different actors and decision makers – a utopia or a necessity in future considerations of climate change in cities.

- **Public:** 481 directly, and we had wide media coverage

panel diskusija
NEVIDLJIVI URBANIZAM
KLIMATSKIH PROMENA

dr Vladimir Đurđević
Vanredni profesor
Fizički fakultet
Univerzitet u Beogradu

dr Tanja Adnađević
Kordinatororka
Projekat TeRRIFICA u Srbiji

dr Ivan Simić
Docent
Arhitektonski fakultet
Univerzitet u Beogradu

dr Iva Čukić
Osnivačica Ministarstva prostora

MODERATOR
Tomica Mišljenović
Asistent
Biološki fakultet
Univerzitet u Beogradu

12.11.2021.
u 19h

online@ facebook.com/greenfest
facebook.com/eusrbija

Environmental Education

- **Date:** 19-21 of November 2021
- **Venue:** Online
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Norbert Steinhaus (Wila Bonn)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
Conference on the Future of Europe – European Citizens’ Panels - Panel 3 “Climate change, environment/Health”, session 2

3rd Climathon Belgrade

- **Date:** Novembre 27- 28, 2021
- **Venue:** Online
- **Website:** <https://climathon.colabo.space/en/home/>
- **Link of the programme:** <https://climathon.climate-kic.org/europe/serbia/belgrade/transformatcija-javnih-prostora/?lang=en>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Mirjana Utvić, CPN, Tanja Adnađević, CPN
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The Climathon Belgrade 2021 main topic was the Transformation of public spaces - from grey to green: Community support. During November 27th and 28th, the participants collectively solved challenges provided by our city and listened to several keynote speeches given by local experts.

Mirjana Utvić presented the main ideas and goals of TeRRIFICA. She also presented preliminary results of the mapping campaign and invited participants of the Climathon to use crowd mapping tool and to contribute to the map.

Tanja Adnađević, the local coordinator of TeRRIFICA project, presented the TeRRIFICA values and participated as one of the mentors for the teams.

- **Public:** 78, diverse background, mostly students

The graphic features a green background with blue and light green abstract shapes. At the top left, the word "Climathon" is written in white on a blue rectangular background. To the right, the "eit Climate-KIC" logo is displayed, along with the text "Co-funded by the European Union" and the European Union flag. In the center, there is a white rectangular box containing the title "KAKO OBEZBEDITI USLOVE ZA GRAĐANSKU PARTICIPACIJU?" and a list of 15 Belgrade districts: PALILULA, BORIČA + KOTIŽI, SURČIN, GROCKA, OBRENOVAČ, RAKOVICA, ČUKARICA, ZEMUN, NOVI BEOGRAD, VRAČAR, STARI GRAD, ZVEDARA, VUKOBROD, ŠERBET, LAZAREVAČ, NERENOVAC, and SAVSKI VENAC. Below the list is a photograph of a woman and a man standing in a public square, with a large green tree-like structure in the background. To the right of the photo is a small video call window showing a woman speaking. At the bottom of the graphic, the text "Terrifica: Građani kao naučni istraživači" and "Mirjana Utvić" is written in white.

Presentation at university seminar (Dortmund University) about “societal transformation via social innovations”

- **Date:** 02.12.2021
- **Venue:** Online
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Hannah Hoff, University of Vechta
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
  - Presentation of the project, especially the way how we engaged people and ended up with climate action on specific hot spots
  - Interesting exchange with students
- **Public:** 12 students

Presentation at the World Environmental Education Congress

- **Date:** 15.03.2022
- **Venue:** Prague and online (our presentation was online)
- **Website** <https://weec2022.org/>
- **Link of the programme** <https://weec2022.org/programme/programme-overview/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Katrin Hedemann, Hannah Hoff (University of Vechta)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
  - Presentation of the results around our local summer school, especially regarding a pre-post-questionnaire given to summer school participants (title: #ourclimatefuture2030 – Co-creating visions for climate action with young people in the German pilot region of the TeRRIFICA project)
- **Public:** 20
- **Pictures - activity on Social Media:** #weec2022

Prona Winter School

- **Date:** 18-20.03. 2022
- **Venue:** Ivanova korita, Podgorica, Montenegro
- **Website** <https://prona.me/zimska-skola-nauke-2022/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** CPN representative: Tanja Adnađević, Dobrivoje Erić
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

During the Prona winter school for highschool kids we have presented TeRRIFICA project. Also, we organised a co-creation workshop and present the co-creation, citizen science and crowdmapping tool for development of climate action plans. The participant mapped climate challenges in their communities and developed mini action plans for solving the specific climate. issues

- **Public:** 30 directly

A series of lectures, seminars and consultations in the framework of the H2020 TERRIFICA project by Prof. Elias G. Carayannis (George Washington University – School of Business)

- **Date:** March - May 2022
- **Venue:** Faculty of Human Geography and Planning, Adam Mickiewicz University, Poznań
- **Website:**
  - <https://terrifica.eu/spring-2022-series-of-lectures-seminars/>
  - <https://wgseigp.amu.edu.pl/wiadomosci/wydarzenia/warsztaty-dla-doktorantow-z-prof.-elias-g.-carayannis>
  - <https://wgseigp.amu.edu.pl/wiadomosci/aktualnosci-ogolne/wyklady-otwarte-prof.-elias-g.-carayannis>
  - <https://wgseigp.amu.edu.pl/wiadomosci/wydarzenia/smart-specialization-policies,-knowledge-production-systems-and-national-competitiveness-in-the-context-of-digital-innovation-ecosystems-the-challenges-and-opportunities-for-regional-and-sectoral-competitiveness>
  - <https://wgseigp.amu.edu.pl/wiadomosci/aktualnosci-ogolne/wyklady-otwarte-prof.-elias-g.-carayannis>
  - <https://wgseigp.amu.edu.pl/wiadomosci/wydarzenia/creativity,-invention,-innovation,-and-entrepreneurship-essentials-ci2e-setting-the-stage-for-thematically-related,-evidence-based,-qualitative-and-quantitative-research>
  - <https://wgseigp.amu.edu.pl/wiadomosci/wydarzenia/warsztaty-dla-doktorantow-z-prof.-elias-g.-carayannis>
  - <https://wgseigp.amu.edu.pl/strona-glowna/badania/terrifica-territorial-rri-fostering-innovative-climate-action>
  - <https://youtu.be/24--Ge5DZdg>
- **Link of the programme:** See links above
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Open events. Participation of all TeRRIFICA partners. AMU Team participated in all seminars and lectures.
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The webinar series have been focused on the areas of strategic Government-University-Industry R&D partnerships, technology road-mapping, technology transfer, international science and technology policy, technological entrepreneurship, and regional economic development with a particular emphasis on the climate emergency

The diverse and inspiring presentations will highlight emerging opportunities as well as unveil challenges reflecting upon and pave the way for regional economic development. Each session aims to provide ideas to promote knowledge transfer that may lead to develop and test new solutions and, above all, to overcome obstacles regarding the sustainability linked to climate change adaptation and mitigation.

The detailed agenda you will find below:

OPEN LECTURES

- The ecosystem as helix: regional co-opetitive entrepreneurial ecosystems as Quadruple/Quintuple Helix Innovation Models – March 4th 10.00-11.30 CET.
- Society and Industry 5.0 – The Emerging Frontier of Digital Transformation and its impact on changes in spatial differentiation of development – April 5th 09.00-11.00 CET.
- Futures of European Education – Fractal Research, Education and Innovation Ecosystems (FREIE) taking into account the spatially diversified possibilities of its implementation – April 8th 10.00-12.00 CET.
- Democracy and the Environment as Endangered Species – Challenges and Opportunities for Theory, Policy, Practice and Politics (TP3) for the developmentally diversified regions of Europe – May 6th 10.00-12.00 CET.

SEMINARS, Tuesdays 11.00-12.00 CET

- March 8th – Quadruple and Quintuple Innovation Helix Frameworks and (digital) social innovation ecosystems (co-creative tools, open innovation and citizen science).
- March 22nd – Society 5.0 and Industry 5.0 in the context of climate change geo-political socio-economic, socio-political and socio-technical challenges and implications for adaptation and mitigation policies and practices.
- April 5th – The era of digital innovation in the context of as climate change adaptation and mitigation (AI and habitat innovation).
- April 12th – Smart cities design evolution in the context of the climate change adaptation and mitigation challenges and opportunities for socio-centric and climate-centric solutions with performance metrics and evaluation modalities.
- May 10th – Cyber-Development, Cyber-Democracy, Cyber-Defense, and Cyber-Diplomacy as perspectives and approaches for framing proactive, predictive, preventive and pre-emptive policies and practices to cope with the climate change geo-political socio-economic, socio-political and socio-technical challenges.
- May 17th – Living Labs experiments developing and explicating the Smart Sustainability Concept.

• Public:

- about 15 participants in each seminar
- about 40 participants in each lecture

• Pictures - activity on Social Media:

Social media: YES (profile @wgseign on Twitter, Facebook, Instagram and Youtube)

The International Conference "6th Conference on Urban e-Planning"

- **Date:** 11th of April 2022
- **Venue:** University of Lisbon, Portugal (online event)
- **Website**
  - <https://terrifica.eu/terrifica-represented-at-the-international-conference-6th-conference-on-urban-e-planning-university-of-lisbon-portugal/>
  - <https://sites.google.com/view/uep2022conference/home>
  - <https://wgseigp.amu.edu.pl/strona-glowna/badania/terrifica-territorial-rri-fostering-innovative-climate-action>

• **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Adam Mickiewicz University, Poznań (AMU) – Piotr Lupa on behalf of the AMU team

• **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

On April 11, 2022, the TeRRIFICA team of the Faculty of Human Geography and Planning at Adam Mickiewicz University in Poznań took part in the International Conference "6th Conference on Urban e-Planning" organized online by the Institute of Geography and Spatial Planning of the University of Lisbon. Our team shared the project's newest results about identifying and mapping places whose spatial development may strengthen or weaken resilience to climate change (a speech titled "Citizen science supporting climate action and adaptation policy. Crowd-Mapping insights from six pilot regions within the TeRRIFICA project"). Particular attention was paid to the use of participatory mapping (crowd mapping) in spatial planning and the preparation of strategic documents and policies in the area of adaptation to the effects of climate change on the example of the Climate Change Adaptation Plan of the Poznań Metropolis. An essential feature of crowd mapping tools was also emphasized as they enable the process of public consultations and participatory activities in times of sanitary restrictions, e.g., during the SARS-Cov-2 pandemic.

More information about the conference, including abstracts of speeches and delivered presentations, can be found [here](#).

• **Public:** About 20 participants of the conference session "URBAN E-PLANNING AND CLIMATE EMERGENCY" on 11th of April

• **Pictures - activity on Social Media:**

Social media: YES (profile @wgseigp on Twitter, Facebook, Instagram and Youtube)

Presentation: [PowerPoints \(google.com\)](#)

Workshop about local substance flows in the garden and public green areas with regional stakeholders

- **Date:** 10.05.2022
- **Venue:** Research Garden of the University of Vechta
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Katrin Hedemann, Hannah Hoff, Beata Punte (University of Vechta)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
  - Working with the method “future workshop” to identify important aspects, topics that could be further developed by the local stakeholders (e.g. new project proposals, involvement of other stakeholder groups)
- **Public:** 8

Bonn Science Shop: International Projects

- **Date:** 12-13.05.2022
- **Venue:** Bonn
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Norbert Steinhaus, Laura Fuchs-Steinhaus (Wila Bonn)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
Exhibition: 13. Bonner Wissenschaftsnacht 2022 (Science Night)

UrbanByNature Southeastern Europe kick-off event

- **Date:** 17.05. 2022
- **Venue:** City hall, Stari dvor, Belgrade
- **Website:** <https://efuf2022.com/schedule-efuf>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** CPN representative: Tanja Adnađević
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

During the UrbanByNature South Eastern Europe kick-off event the main goals and objectives of the TeRRIFICA project were presented. The presentation named Citizen-science and crowd-mapping in TeRRIFICA project focus on delivering tool how citizen could be involved at different level with the focus the main findings of the Belgrade mapping campaign.

- **Public:** 80 directly

The European Forum on Urban Forestry 2022

- **Date:** 20. 05. 2022
- **Venue:** Radisson Collection Hotel, Old Mill Belgrade, Bulevar vojvode Mišića, Belgrade
- **Website:** <https://efuf2022.com/schedule-efuf>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** CPN representative: Marjana Brkić
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

During the **Climate and sustainability** session, we presented the main goals and objectives of the TeRRIFICA project. Presentation named *Urban forest, a crucial element in climate change adaptation in cities – Belgrade case study* focused on the insights from the results of the crowdmapping tool and addresses the importance of the citizens' involvement.

- **Public:** 50 directly

Action day for the “Cloppenburg Klima-Eck”

- **Date:** 21.05.2022
- **Venue:** Cloppenburg
- **Website:** <https://www.wissen-teilen.eu/2022/08/04/cloppenburg-klima-eck/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Katrin Hedemann, Hannah Hoff, Beata Punte (University of Vechta)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
  - As part of the voluntary day of the local “volunteering agency” a hands-on activity was organised to re-design a small public area into a little garden with benches and a lot to explore about climate adaptation in garden and green spaces
- **Public:** 10 (who actively helped during the day); around 30 (who passed by, took a look and were informed about the action and our project)
- **Pictures - activity on Social Media:**

https://www.instagram.com/p/Ce5bCMHqwtp/?utm_source=ig_web_copy_link

GitHub Repository: An Open Source Crowdmapping Tool to gather spatial data and insight from the public

• **Date:** 29th of May 2022

• **Website:**

- <https://terrifica.eu/github-repository-an-open-source-crowdmapping-tool-to-gather-spatial-data-and-insight-from-the-public/>
- <https://github.com/mrzeszewski/TeRRIFICA-crowdmapping>

• **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Adam Mickiewicz University, Poznań (AMU) on behalf of the Consortium

• **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The TeRRIFICA project has been collecting data with the help of the citizenship through the Crowdmapping tool. This technology is built to collect experiences and opinions to showcase where climate change comes alive. Using this map, anyone can report positive and negative signs related to temperature, water, wind, air and soil quality and climate emergency management. The data is centrally collated, and hotspots identified, with the ambition of using the evidence to drive policy change.

This Crowdmapping tool has been developed as Open Source. This means that the technology behind it is made available to anyone who might wish to use it as a template for other mapping projects. This web mapping framework can be used to gather spatial data and insight from the public.

All the information needed to replicate our experience with this tool can be found on Github.

What is included on the Github repository? It consists only of the mapping tool itself. The result page will be added in the future, but this is a much simpler task, requiring only plain Leflet library.

The main file is map.php.

Framework is based on using WFS-T service that is utilized to put user input into PostGIS database, To streamline this we use excellent Leaflet-WFST library by Flexberry. The template includes 10 predefined layers in 5 categories. Every layer has its own modal template for data input with a predefined list for user input as well as a space for open answers. Every layer is user editable (user authentication is not provided but PHP Delight library is recommended). This is most probably a more complicated scenario that you will need for your project, but you can add or delete layers at will.

You can use it as a template for your own mapping project. It is prepared for internationalization making use of i18n libraries both server and client side. Both are needed to translate all editing tools.

Seminar and Green Walk with TeRRIFICA

- **Date:** 30th May-1st June 2022
- **Venue:** Poznań
- **Link of the programme:** <https://terrifica.eu/event/green-walk-with-terrifica/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:**

Paweł Churski, Andrzej Mizgajski, Katarzyna Fagiewicz, Piotr Lupa, Joanna Morawska, Tomasz Herodowicz, Patryk Kaczmarek, Laura Fuchs-Steinhaus, Michaela Shields, Carina Garcia, Jaume Fortuny, Tanja Adnađević, Dobrivoje Lale Eric, Glen Millot, Cyril Fiorini, Norbert Steinhaus, Hannah Hoff, Katrin Hedemann

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

As a satellite event to the TeRRIFICA consortium meeting, an introductory seminar was organized on the 30th of May for our academic community of Poznań, especially for young generation (students and PhD candidates). The seminar, entitled “The Agenda that Changed the World”, was delivered onsite and through our online channels by our guest speaker, Jan-Gustav Strandenaes, the UNEP expert. On the 1st of June, there was a Green Walk across Poznań to discover nature-based solutions, eco-demonstrators, and other green solutions that are used in the city with the aim to protect the natural reservoirs.

- **Public:** About 40

“Market place stand” at a local meeting of the “Ortsvorsteher” (local “district leaders”)

- **Date:** 12.06.2022
- **Venue:** Museum of Local History, Cloppenburg
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Katrin Hedemann (University of Vechta)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
  - Presentation of TeRRIFICA and our pilot region activities as a marketplace stand
- **Public:** Around 30

9th Living Knowledge Conference

- **Date:** 29/06 – 01/07/2022
- **Venue:** Groningen, The Netherlands
- **Website:** <https://livingknowledge.org/events/lk-confereces/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** TeRRIFICA team members from the Pilot Regions in France (Glen Millot), Germany (Hannah Hoff, Katrin Hedemann), Poland (Joanna Morawska), and Spain (Jaume Fortuny), together with project coordinator Norbert Steinhaus (Wila Bonn).
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The session was a workshop under the title: “Co-creating climate action within the TeRRIFICA project – What can we learn from and for collaborations with different stakeholder groups?”

Objectives: jointly generate new ideas and approaches to shape multi-stakeholder collaborations. The results of the workshop will be directly integrated in the work of the TeRRIFICA pilot regions (which last until the end of 2022) and can also be considered to be included in the final publications of the TeRRIFICA project.

Working with a Persona: “Think of a presented ‘hot spot’ – what drives or hinders the stakeholder to support the development and implementation of a solution?”

Participants’ thoughts:

Governance / Admin

Goals: keep position as expert, foster career, help the boss look good

Challenges: lose face and make mistakes, many topics – less depth, conservative

- Keeping the job could possibly help or hinder the project support
- Not a strong protagonist position – following the boss
- Lacks authority to make decisions
- Personally may be vested, but stays in background, follows formal process

Politician

Goals: Re-election, national visibility, retirement

Challenges: generate future voters’ confidence in his party, being coherent, gender issues

- Possible own visibility drives but little resources hinder
- Good personal connections
- Might have support from young people
- Disbelief
- No priority for the party

Researcher

Goals: case study with youth, publish, interested in service-learning, change maker (from researcher to activist), exploring people’s value systems, foster inclusion and place-based education, publish, data collection, find available funds for future research.

Challenges: little time available at evenings or during weekends, output driven engagement, not much travelling, lives further away from campus, to accept technical solutions, need for scientifically meaningful data, establishing long term processes (ex-ante, ex-post, monitoring effects of project actions), using standardised methods, practical needs expressed by society, distance from policy makers (lack of communication).

- The learning by doing approach can drive the stakeholder to support the development/Implementation of a solution = having hands on the topic will trigger the stakeholders in empathising with the proposed issue. Example: creating a CS Project with German schools where researchers guide young students in monitoring the development of a solution.
- Stakeholders could not see a balance between time spent and benefits retrieved by the project. Stakeholders could be afraid of losing things and gaining any benefits.
- Create innovations in a place
- Empower youth
- Dilemma of the academic value of the project
- Wonders about payment for invested time

Citizens

Goals: keep neighbourhood liveable, taking care of everyone, green and safe spaces, involving future perspectives, keeping a meaningful career, improving gender balance in housework, having a balanced lifestyle, exchange ideas and opinions

Challenges: occasional frustration with bureaucracy, too idealistic, no 'grip' on business or policy to convince them, time, recognition, resources, self-confidence, believing in promises

- Understanding of what could be done and how?
- Usefulness of one's commitment
- Having ideas taken into account
- Concrete implementation of solutions
- Real support for the sustainability of the solutions
- A greener space is fine
- Recreation during lunch time
- Attracts clients – but no car, no clients?
- A group that goes for the same ideals

Farmer

Goals: Redevelop farms towards ecological practices, sustainable living with necessary services at rural places, connecting with community through sports, finding compromises between traditional and ecological farming

Challenges: lack of familiarity with funding support, tension between economic-ecological-family concerns, external pressures

- Hindered by knowledge of traditional farming practices

NGO / CSO

Goals: Reduce pollution, be carbon neutral, foster organic food, climate action, no travelling

Challenges: only uses public transport or bike

- Aligns with one's values
- Time restriction

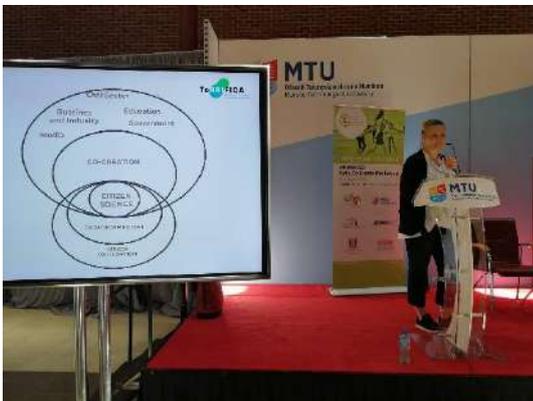
European Science Engagement Conference 2022- EUSEA 2022

- **Date:** 6 – 7.7.2022
- **Venue:** Munster Technological University (MTU), Cork, Ireland
- **Website:** <https://eusea.info/eusea2022/>
- **Link of the programme:** https://eusea.info/eusea2022/programme_day1/
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** CPN representative: Tanja Adnađević
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

During the European Science Engagement Conference, 2022- EUSEA 2022 conference the main goals and objectives of the TeRRIFICA project were presented together with the citizen-science and crowd-mapping in TeRRIFICA project. The presentation named TeRRIFICA: Cool down the city focused on delivering tools on how citizens could be involved at a different level with the presentation of the main findings of the Belgrade mapping campaign.

- **Public:** 100 directly
- **Pictures - activity on Social Media:**

<https://www.facebook.com/europeanscienceengagement>

Article in a local magazine provided by the network of the technological transfer units of the universities in the state of Lower-Saxony, episode topic "social innovations"

- **Date:** August 2022
  - **Website:** <https://www.wissenhochn.de/de/ti-magazin/>
  - **Link of the programme:** https://www.wissenhochn.de/fileadmin/ti/Magazin-Technologie-Informationen/ti_2_2022_Soziale_Innovationen/MWK_ti_2_2022_221133.pdf
  - **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Katrin Hedemann, Hannah Hoff (authors of the article), University of Vechta.
  - **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
- Presentation of the climate tour format as a social innovation, insight into TeRRIFICA project and outcomes of our previous climate tours

Klima-Touren – aktiv werden gegen Klimafolgen!

Weiche Auswirkung hat der Klimawandel vor Ort? Wie kann ich Haus und Garten an Extremwetter anpassen? Klima-Touren informieren und regen zum aktiven Handeln an.

Der Klimawandel betrifft uns alle – aber wie können wir als Einzelpersonen wirksame Maßnahmen gegen die Folgen treffen? Oder unsere Meinung und Ideen in die Lösungsfindung einbringen? Ein Forschungsteam der Universität Vechta hat in einem EU-Projekt verschiedene Beteiligungsformen ausprobiert. Klima-Touren fördern den Austausch mit den Menschen vor Ort, eine interaktive Klimakarte macht die Erfahrungen sichtbar.

Wohlbefinden, Gesundheit, Sicherheit und Wirtschaft – der Klimawandel wirkt sich auf viele Bereiche unseres Lebens aus. Er verstärkt ortspezifische Risiken und Herausforderungen und erfordert lokal passende Gegenmaßnahmen. Das europäische TeRRIFICA-Projekt (Territorial Responsible Research and Innovation Fostering Innovative Climate Action) möchte allen Menschen aus den Pilotregionen in verschiedenen Ländern einen Raum zur Beteiligung geben. Die Forschenden wollen mit den Einwohnerinnen und Einwohnern vor Ort sowie mit Beteiligten aus Kommunen, Wirtschaft, Vereinen und Bildungseinrichtungen gemeinsam Kompetenzen für das globale Klimaproblem aufbauen.

Bewusstsein schärfen, Maßnahmen fördern

Am Projekt TeRRIFICA, das im EU-Programm Horizon 2020 gefördert wird, beteiligen sich Großstädte in Spanien, Serbien, Polen und Belarus, ländliche Regionen in Frankreich sowie die Landkreise Vechta und Cloppenburg. Die Projektpartner sammeln über digitales Crowd-Mapping Beobachtungen zu Extremwetterereignissen und Ideen der Bevölkerung. Wo sind Hitzefolgen oder Sturmschäden besonders negativ spürbar? An welchen Orten wurden bereits Anpassungsmaßnahmen getroffen? Die Daten dieser Klimakarte können in die Entwicklung neuer Anpassungskonzepte einfließen. Das Datensammeln selbst sollte die Notwendigkeit von Klimaanpassungsmaßnahmen ins öffentliche Bewusstsein rücken und helfen, deren Akzeptanz zu steigern. Allerdings förderten digitale und gedruckte Informationsmedien kaum eine aktive Beteiligung.

Klimaschäden und gute Beispiele vor der Haustür

Aus diesem Grund hat die Projektgruppe in Vechta unter Leitung von Prof. Dr. Marco Rieckman das Konzept der Klima-Touren entwickelt. Zu Fuß oder per Fahrrad kommen die Forschenden mit Menschen über ihre Beobachtungen ins Gespräch. Zum Beispiel untersuchen sie unterwegs

Teilnehmende der Klima-Touren testen unterwegs Bodenproben auf Feuchtigkeit. Das macht die Klimafolgen besonders anschaulich.

Bodenproben auf Feuchtigkeit oder messen Oberflächentemperaturen. Besonders erfolgreich sind die Touren, wenn Teilnehmende Anpassungsmaßnahmen am eigenen Haus und im Garten zeigen können, etwa Möglichkeiten zur Versickerung von Regenwasser, Zisternen oder Gründächer. Hilfreich ist es auch, ortskundige Kooperationspartner wie kommunale Klimaschutzbeauftragte, Heimatvereine, Umweltschutzorganisationen oder freiwillige Feuerwehren einzubinden. Die Wissenschaftlerinnen und Wissenschaftler dokumentieren die Beobachtungen, wodurch sich die Datenerfassung für die Klimakarte qualitativ und quantitativ verbessert.

Praxis

Universität Vechta
Science Shop Vechta/Cloppenburg
→ Hannah Hoff, M. Sc. & M. Hed.
→ Katrin Hedemann, M. A.
→ science.shop@uni-vechta.de
→ www.wissen-teilen.eu
→ <http://klimakarte.terrifica.eu/>

IGU Commission Geography of Governance conference 'Local governance in a time of global emergencies'

- **Date:** 29 - 31 August 2022
  - **Venue:** Mexico City, Mexico
  - **Website:** <https://sites.google.com/view/geogov2022/home>
  - **Link of the programme:** <https://sites.google.com/view/geogov2022/program>
  - **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** AMU Poznan: Paweł Churski, Patryk Kaczmarek
  - **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:** The experiences gained in the TeRRIFICA project in connection with the preparation of a climate change adaptation plan for the Poznań Metropolitan Area Association formed the basis of a paper presented at the conference of the Commission on Management Geography of the International Geographical Union in Mexico City. The process of preparing the adaptation plan included the use of workshops with citizens in the form of a world cafe, a crowdmapping tool (<http://mapujklimat.terrifica.eu/>) and natural data (flood areas, land cover, spectral data), as well as expert analysis of existing strategic documents and policies. The Climate Change Adaptation Plan for Poznań Metropolis was prepared by a team composed of Prof. Damian Łowicki (work coordinator), Prof. Paweł Churski, Prof. Andrzej Mizgajski, Prof. Katarzyna Fagiewicz, Dr Tomasz Herodowicz, Dr Piotr Lupa, Dr Kamil Jawgiel, Patryk Kaczmarek, Adam Perz.
- The experience gathered was presented in a talk entitled 'Co-creation for developing the local climate emergency responses – lessons from Poznań agglomeration in Poland' in a panel on local governance responses to the climate crisis. The Poznan TeRRIFICA project team was represented by Professor Paweł Churski (project manager in Poland) and Patryk Kaczmarek.
- **Public:** dozens, scientists from all over the world

The International Summer School “Climate Futures”

• **Date:** 28-30th of September 2022

• **Venue:** Barcelona, Palau Macaya

• **Website:**

- <https://terrifica.eu/imagining-our-climate-futures-in-barcelona/>
- <https://terrifica.eu/summer-schools/terrifica-international-summer-school/>

• **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** All consortium partners were present

• **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The International Summer School “Climate Futures” was held in Barcelona from 28th to 30th September. 30 students from Belarus, Balkan countries, Germany, Poland and Spain gathered at Palau Macaya and discussed the EU climate agenda by 2030. The Summer School was organized by the EU funded project TeRRIFICA (Territorial Responsible Research and Innovation Fostering Innovative Climate Action) and was a part of the European Sustainable Development Week 2022.

During the first day participants had a chance to get to know each other and discuss with experts about climate change adaptation and mitigation measures, and about the development of citizen science projects. They also got to learn from different case-studies from the Climate-ADAPT project and prepare presentations in groups. During one of the introductory keynotes, the TeRRIFICA partners presented the activities and the work they have conducted in the different Pilot Regions. The day ended with a walking tour with Elena Lacort, from Climate Emergency and Environmental Education Service of the Barcelona Metropolitan Area. The group visited two designated climate shelters from the city of Barcelona, Ateneu el Poblet and the Sagrada Familia gardens, and discovered the actions that the Barcelona Metropolitan Area is implementing for climate adaptation and mitigation.

During the 2nd day students were divided into groups according to their personal interest: gender studies, urban planning, circular economy and citizen participation. For this activity, we had four experts joining: dr. Hyerim Yoon and dr. Sergi Nuss, from University of Girona, dr. Tomasz Herodowicz, from Adam Mickiewicz University (Poznan), and Norbert Steinhaus, the TeRRIFICA project coordinator. After a short presentation, participants went on tours with the experts to explore how those topics are actually represented in an urban space such as Barcelona. Having that valuable information in mind, they went on to put together the main ideas of each topic and to get started with the “Future workshop”.

Future workshops consisted of different phases: critical analysis phase, visionary phase and implementation phase. As a part of the activity the students had to develop an action plan and manage to present it in a creative format of their choice. As a result, each group presented their climate visions through performances, TV shows, and videos that helped all the participants and experts collaborating in the Summer School imagine the paths people can follow to achieve a brighter future.

• **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** All Pilot Regions and coordinator of the project (Wila Bonn) represented.

- **Public:** 30 students from the Pilot Regions, project partners, and invited speakers from Universitat de Girona and Area Metropolitana de Barcelona.

POLREG - 2nd Polish Conference on Urban and Regional Research

- **Date:** 23-25 October 2022
- **Venue:** Łódź
- **Website** <https://www.region.uni.lodz.pl/polreg>
- **Link of the programme** <https://www.region.uni.lodz.pl/polreg>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Paweł Churski, Katarzyna Fagiewicz, Patryk Kaczmarek, Damian Łowicki (AMU Poznan)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The meeting in Łódź at the POLREG conference was an opportunity to exchange experiences on territory and the territorialisation of development policy. In the plenary session, Prof. Paweł Churski presented a speech on Social participation in diagnosing and planning territorial development, in which he shared his experience of using a crowdmapping tool (climatemapping.terrifica.eu) in the preparation of a climate change adaptation plan for the Association of the Metropolis of Poznań. In the session Territorial approaches to tackling climate change, two speeches were presented. The first one was a presentation by a team composed of Prof. Paweł Churski, Prof. Katarzyna Fagiewicz, M.Sc. Patryk Kaczmarek; entitled TeRRIFICA – social innovations in regional policy actions aimed at adaptation and mitigation of climate change. The presentation showed the experience of involving citizens in the creation of solutions using crowdmapping tools and ‘living lab’ meetings, which can help to counteract and adapt climate change and can be elements of climate policies. The second presentation was a paper by Professor Damian Łowicki entitled Climate change adaptation planning at supra-local level – examples from Wielkopolska. Professor Damian Łowicki presented his experience in developing two climate change adaptation plans (from Poznań agglomeration and for Kalisz-Ostrów agglomeration) emphasising also the use of tools and experiences from the TeRRIFICA project in the whole process.

- **Public:** Dozens, scientists from all over Poland

Article in the yearbook of the association of the local heritage communities about our climate tours

- **Date:** November 2022 (publication of the yearbook)
- **Website:** <https://www.heimatbund-om.de/neues/136-neues-jahrbuch-2023>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Katrin Hedemann, Hannah Hoff, University of Vechta (authors of the article)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
  - Description of our climate tours and the results with some tips how everyone can easily do climate adaptation at home
- **Pictures - activity on Social Media:**
https://www.instagram.com/p/CIHILy5tnxR/?utm_source=ig_web_copy_link

Webinar 'The Response of Local Governance to the Global Climate Emergency'

- **Date:** 8th November 2022
- **Venue:** online
- **Website** <https://sites.google.com/view/lgce2022/home>
- **Link of the programme** <https://sites.google.com/view/lgce2022/program>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** AMU Poznan: Patryk Kaczmarek, Paweł Churski
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The results of the TeRRIFICA project related to activities around the preparation of the adaptation plan for the Poznan Agglomeration, taking into account civic knowledge and co-creating solutions with citizens for adaptation and mitigation to climate change, were presented at the webinar 'The Response of Local Governance to the Global Climate Emergency' organised by the IGU Commission Geography of Governance. The presentation entitled 'Experiences with developing the climate adaptation plan for the Poznań Agglomeration in Poland – Co-creation with engaging citizens, scientists, and local government' was given by representatives of the Poznań TeRRIFICA team – Prof. Paweł Churski and Patryk Kaczmarek.

Created by the IGU, the webinar took place during a week of important events for climate policy. Events in the form of the 27th Conference of the Parties of the UNFCCC, the meeting of the Parties to the Kyoto Protocol (CMP 17), and the meeting of the Parties to the Paris Agreement (CMA 4) were a great opportunity to meeting on webinar to share experiences related to local climate policy governance.

- **Public:** About 20

Second Action day for the “Cloppenburger Klima-Eck”

- **Date:** 12.11.2022
- **Venue:** Cloppenburg
- **Website:** <https://www.wissen-teilen.eu/2022/08/04/cloppenburger-klima-eck/>
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Katrin Hedemann, Hannah Hoff, Beata Punte (University of Vechta).
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
  - In a second hands-on activity with a bigger group some more work at the Klima-Eck was done
- **Public:** 7 (who actively helped during the day)

Presentation of the AMU concept of a demonstration climate garden

- **Date:** 14-18 November 2022
- **Venue:** Collegium Geographicum, Adam Mickiewicz University, Poznań, Poland
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** AMU Poznan: Patryk Kaczmarek (preparation)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

Parallel to the webinar summarizing the TeRRIFICA project, an exhibition presenting students' work on the demonstration climate garden project took place in the pilot region of the Poznań Agglomeration, in the building of the AMU Collegium Geographicum from 14-18 November 2022. The concepts developed for the garden are part of an action plan for climate change adaptation & mitigation, which the members of the Poznań TeRRIFICA team developed together with stakeholders. The garden, which will be developed on the grounds of the AMU Collegium Geographicum, is intended to teach about climate solutions and create a place for student integration. Additionally, other achievements of the TeRRIFICA project such as the climate change adaptation plan for the Poznań Agglomeration, scientific publications, and the climate change mapping tool climatemapping.terrifica.eu were presented during the exhibition.

- **Public:** Students and visitors to the Collegium Geographicum building

National Dissemination Event in the Poznan Agglomeration

- **Date:** 17 November 2022
- **Venue:** online
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Paweł Churski, Katarzyna Fagiewicz, Joanna Morawska, Piotr Lupa, Patryk Kaczmarek, Tomasz Herodowicz (AMU Poznan)
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

It was also the inaugural meeting of a series of meetings organised this academic year as part of the activities of the Union of Universities for the Development of Studies in Spatial Planning.

In the first part, Prof. Paweł Churski presented the basic terminology related to citizen science and responsible research and innovation, which form the basis of the approach used in the TeRRIFICA project. This was followed by a presentation of the project's main objectives related to the broad inclusion of the public in the preparation of action plans for adaptation and mitigation to climate change. The different stages of creating a local living lab were also discussed, involving representatives of local residents, business, local authorities and academia. Particular attention was paid to the use of the #MapujKlimat tool, which is an example of participatory mapping using the principles of crowdmapping.

In the second part of the webinar, Professor Katarzyna Fagiewicz presented the process of preparing the Climate Change Adaptation Plan for the Poznań Agglomeration, which is an example of combining civic and scientific knowledge to solve local development problems.

In last part, Dr Joanna Morawska discussed experiences in involving students in project work, which included their active participation in using the #MapClimate tool and in supporting the co-creation process carried out as part of a national and international summer school. Also presented was the organisation of a workshop for students involving a design-thinking approach, the aim of which was to propose climate solutions that could be implemented in the space of the UAM Morasko Campus.

- **Public:** About 20 in person + viewers from YouTube
- **Pictures - activity on Social Media:**

<https://wgseigp.amu.edu.pl/wiadomosci/aktualnosci-ogolne/relacja-z-webinarium-odpowiedzialne-badania-i-innowacje-w-praktyce-uczelni.-doswiadczenia-projektu-terrifica>

<https://youtu.be/QhtmyJ30raw>

Discussion round during a “fireside chat” of a local political party

- **Date:** 22.11.2022
- **Venue:** Clubhouse Golfing Club, Vechta, Germany
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Hannah Hoff, University of Vechta, invited as an expert at the panel about “climate friendly gardening”
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**
  - Presentation of climate change effects in our region and concrete aspects that can be done by everyone with regards to climate mitigation and adaptation in the own garden
- **Public:** 40
- **Pictures - activity on Social Media:**

https://www.instagram.com/p/Ck_M2Ytvq6p/?utm_source=ig_web_copy_link

RRI&ngage Final Conference: “Embedding RRI for smart and climate resilient European regions”

- **Date:** 23.11.2022
- **Venue:** Yugoslav Film Archive, Belgrade (Serbia). Streaming was also available.
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** Representatives from Wila Bonn and all TeRRIFICA Pilot Regions were present and actively participated in the organization of the event and dissemination of results
- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The TeRRIFICA project emerged to influence climate change policies and actions by fostering Responsible Research and Innovation (RRI) in 6 European regions. TeRRIFICA aimed at contributing to reducing the harmful effects of climate change through engaging a diverse number of stakeholders, from scientific experts to citizens and decision makers, into climate mitigation and adaptation processes. During the course of the project, the TeRRIFICA partners, with the coordination of Wila Bonn, achieved greater results than what was first expected, despite the difficulties encountered with the rise of a world-wide pandemic.

In order to display all the knowledge gathered and the successful results achieved, and with the idea of boosting the dissemination of our objectives, we came together with another successful H2020 project to celebrate our Final Conference together. This is how, together with the RRI2SCALE consortium, we created the RRI&ngage cluster and celebrated two events.

On the 23rd of November 2023, we came together in the Yugoslav Film Archive (Belgrade, Serbia), for a big dissemination event that gathered 150 attendees, between those joining in-person and online. The event was hosted by the TeRRIFICA partners from the Center for the Promotion of Science in Serbia (CPN) and was organized in the framework of the Open Science Communication Conference 2022.

- **Public:** 150 people followed the event, either in-person or online through the streaming.
- **Pictures - activity on Social Media:** During the event, we had a high presence on social media, especially on Twitter.

https://twitter.com/TeRRIFICA_/status/1595328536516100096?s=20&t=phwJd3EUv5P0G4y_vfyGDw

https://twitter.com/TeRRIFICA_/status/1595333955221340160?s=20&t=phwJd3EUv5P0G4y_vfyGDw

High-level event for stakeholders in South-East Europe (National dissemination event)

- **Date:** November 23, 2022
- **Venue:** Yugoslav Film Archive, Belgrade
- **Name of the TeRRIFICA beneficiary and personnel attending the activity:** CPN Tanja Adnadjevic, Marjana Brkic, Ljiljana Ilic, Vladimir Cicvara, Dobrivoje Lale Eric

- **Short description of the session, main findings and TeRRIFICA messages delivered:**

The CPN organised its national dissemination event as a gathering of high-level partners and key stakeholders in South-East Europe. It was held in parallel during joint final conference of the TeRRIFICA and RRI2SCALE projects. Fifteen high-level stakeholders from Albania, Bosnia and Herzegovina, Montenegro, Croatia, Hungary and Serbia attended the event, including rectors, deans, local policy representatives from Belgrade, Novi Sad, Podgorica, Rijeka, Sarajevo, Split, Tirana and Zagreb. TeRRIFICA's methodology, results and project activities across South-East Europe were presented and elaborated in detail. Prof. Vladimir Djurdjevic, a local climate expert from the University of Belgrade, shared the results of his research work, including predictions and contextualisation of climate changes' effects in the SE Europe region. Representatives of the City of Belgrade presented the initial version of capital's Action plan for the adaptation to changed climate conditions, including the contributions given by the citizens through the TeRRIFICA crowdmapping tool.

- **Public:** 15 attendees + 5 (CPN)

- **Pictures - activity on social media:**

<https://www.flickr.com/photos/cpnsrbija/albums/72177720304667818>

